

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
วิเคราะห์ข้อมูล ณ 4 มีนาคม 2569

1. ทิวทัศน์

สถานการณ์ความตึงเครียดในภูมิภาคตะวันออกกลางได้ทวีความรุนแรงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ภายหลังจากการปฏิบัติการทางทหารร่วมระหว่างสหรัฐอเมริกาและอิสราเอลต่อโครงสร้างพื้นฐานทางทหารและระบบซีปนาวุธของอิหร่าน เหตุการณ์ดังกล่าวนำไปสู่การตอบโต้ของอิหร่านผ่านการยิงซีปนาวุธและการส่งโดรนโจมตีเป้าหมายที่เกี่ยวข้องกับสหรัฐอเมริกาและพันธมิตรในหลายประเทศในภูมิภาคอ่าวเปอร์เซีย ส่งผลให้ระดับความตึงเครียดทางภูมิรัฐศาสตร์เพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว

ความขัดแย้งดังกล่าวเกิดขึ้นในช่วงเวลาที่เศรษฐกิจโลกยังคงมีความเปราะบางจากภาวะเงินเฟ้อ ความผันผวนของตลาดการเงิน และความเสี่ยงต่อการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลก จึงทำให้ตลาดการเงินและตลาดพลังงานตอบสนองต่อสถานการณ์อย่างรวดเร็ว โดยราคาน้ำมันดิบและทองคำปรับตัวเพิ่มขึ้น อีกทั้งเงินดอลลาร์แข็งค่า ขณะที่ตลาดหุ้นในหลายประเทศปรับตัวลดลง สะท้อนถึงความกังวลของนักลงทุนต่อเสถียรภาพเศรษฐกิจโลกในระยะต่อไป

2. การค้าสินค้าเกษตรระหว่างไทยกับภูมิภาคตะวันออกกลาง

ภูมิภาคตะวันออกกลางถือเป็นหนึ่งในตลาดสำคัญของสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารของไทย โดยไทยมีการค้ากับประเทศในภูมิภาคดังกล่าวจำนวน 15 ประเทศ เช่น ซาอุดีอาระเบีย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ อิรัก อิหร่าน ตุรกี คูเวต กาตาร์ และโอมาน เป็นต้น

ในช่วงปี 2566–2568 ไทยมีมูลค่าการส่งออกสินค้าไปยังภูมิภาคตะวันออกกลางมีมูลค่าเฉลี่ย 405,322 ล้านบาท โดยเป็นการส่งออกสินค้าเกษตร 70,060 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 17.28 ของมูลค่าการค้าทั้งหมด ซึ่งสินค้าเกษตรส่งออกสำคัญ 5 อันดับแรก ได้แก่ (1) ข้าว (2) ปลาทูน่า ปลาสดปิ้งแช่แข็ง และปลาโบนิโต กระป๋อง (3) ยางธรรมชาติ (4) อาหารปรุงแต่งอื่น ๆ (5) อาหารสุนัขหรือแมว สำหรับการนำเข้า ไทยนำเข้าสินค้าเกษตรจากภูมิภาคดังกล่าวในสัดส่วนค่อนข้างต่ำ โดยมีมูลค่าการนำเข้าสินค้าเกษตร 7,078 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.73 ของมูลค่าการค้าทั้งหมด โดยส่วนใหญ่เป็นสินค้าอาหารทะเลแช่แข็ง น้ำผลไม้ และวัตถุดิบสำหรับอุตสาหกรรมอาหาร

3. ความสำคัญของช่องแคบฮอร์มุซ

ช่องแคบฮอร์มุซเป็นเส้นทางยุทธศาสตร์สำคัญของระบบพลังงานโลก เนื่องจากเป็นเส้นทางเชื่อมต่อระหว่างอ่าวเปอร์เซียกับมหาสมุทรอินเดีย โดยมีการขนส่งน้ำมันดิบผ่านเส้นทางดังกล่าวประมาณ 15–20 ล้านบาร์เรลต่อวัน หรือประมาณร้อยละ 20–30 ของการค้าน้ำมันทั่วโลก นอกจากนี้ ยังเป็นเส้นทางสำคัญในการขนส่งก๊าซธรรมชาติเหลว (LNG) จากประเทศผู้ผลิตรายสำคัญ เช่น กาตาร์ ไปยังตลาดพลังงานทั่วโลก นอกจากนี้บทบาทด้านพลังงานแล้ว ช่องแคบฮอร์มุซยังเป็นเส้นทางสำคัญของการขนส่งสินค้าในห่วงโซ่อุปทานโลก รวมถึงสินค้าเกษตร วัตถุดิบอุตสาหกรรม และปุ๋ยเคมี (โดยในช่วง 5 เดือนแรกของปี 2568 ไทยพึ่งพาการนำเข้าปุ๋ยไนโตรเจนจากตะวันออกกลางสูงถึงร้อยละ 42.3 ของการนำเข้ารวม) ความไม่แน่นอนในพื้นที่ดังกล่าวจึงมีศักยภาพในการส่งผลกระทบต่อระบบการค้าโลกและต้นทุนการขนส่งระหว่างประเทศ สำหรับประเทศไทย ความผันผวนของราคาพลังงานจากสถานการณ์ดังกล่าวย่อมส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจภายในประเทศ โดยเฉพาะต้นทุนการผลิตในภาคเกษตร อุตสาหกรรมอาหาร และภาคการขนส่ง

4. ผลกระทบต่อเศรษฐกิจโลก

ความขัดแย้งในภูมิภาคตะวันออกกลางส่งผลให้ราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกมีแนวโน้มปรับตัวเพิ่มขึ้นและผันผวนมากขึ้น หากการขนส่งพลังงานผ่านช่องแคบฮอร์มุซเกิดการหยุดชะงัก ราคาน้ำมันอาจเพิ่มขึ้นมากกว่า 100 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล ซึ่งจะส่งผลให้ต้นทุนพลังงานทั่วโลกเพิ่มสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ราคาพลังงานที่เพิ่มขึ้นจะส่งผ่านไปยังต้นทุนการผลิตสินค้าและบริการทั่วโลก ทั้งทางตรง เช่น ราคาน้ำมัน ค่าไฟฟ้า และค่าขนส่ง และทางอ้อม เช่น ราคาวัตถุดิบและสินค้าอาหาร นอกจากนี้ ความเสี่ยงด้านความปลอดภัยของการเดินเรือยังทำให้ค่าระวางเรือและเบี้ยประกันภัยการขนส่งเพิ่มสูงขึ้น ส่งผลให้ต้นทุนโลจิสติกส์ของห่วงโซ่อุปทานโลกเพิ่มขึ้น

ในภาพรวม ความผันผวนของราคาพลังงานและการหยุดชะงักของห่วงโซ่อุปทานอาจทำให้เศรษฐกิจโลกชะลอตัว และเพิ่มความเสี่ยงต่อภาวะเงินเฟ้อในหลายประเทศ

5. ผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยและภาคเกษตร

ความตึงเครียดในตะวันออกกลางอาจส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยและภาคเกษตรผ่านช่องทางสำคัญ ได้แก่ ต้นทุนการผลิตที่เพิ่มขึ้น เงินเฟ้อด้านอาหาร และต้นทุนการส่งออกที่สูงขึ้น โดยราคาพลังงานที่เพิ่มขึ้นจะทำให้ต้นทุนปัจจัยการผลิตของภาคเกษตร เช่น ปุ๋ยเคมี น้ำมันดีเซล และค่าขนส่ง ปรับตัวสูงขึ้น ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตของเกษตรกรเพิ่มขึ้น ขณะที่ราคาผลผลิตปรับตัวได้ช้ากว่า ขณะเดียวกัน ต้นทุนการผลิตที่เพิ่มขึ้นจะส่งผ่านไปยังราคาสินค้าอาหาร ทำให้เงินเฟ้อด้านอาหารสูงขึ้นและค่าครองชีพของประชาชนเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ ความไม่แน่นอนของสถานการณ์ยังทำให้ค่าระวางเรือและเบี้ยประกันภัยการเดินเรือเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ต้นทุนการส่งออกสินค้าเกษตรของไทยสูงขึ้นและอาจกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลก

5.1 การวิเคราะห์ผลกระทบของการปรับเพิ่มราคาน้ำมันต่อโครงสร้างต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตร

จากข้อมูลตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตของประเทศไทย ปี 2564 แสดงให้เห็นว่า โครงสร้างต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรประกอบด้วย วัตถุดิบนำเข้าร้อยละ 19.18 และปัจจัยการผลิตภายในประเทศร้อยละ 80.82 โดยต้นทุนภายในประเทศส่วนใหญ่เป็นวัตถุดิบในประเทศ ค่าจ้างแรงงาน และต้นทุนดอกเบี้ย ขณะที่ ต้นทุนเชื้อเพลิงมีสัดส่วนประมาณร้อยละ 2.24 ของต้นทุนทั้งหมด แม้สัดส่วนต้นทุนเชื้อเพลิงในภาพรวมจะไม่สูงมาก แต่สินค้าเกษตรบางประเภทมีการใช้พลังงานค่อนข้างสูง เมื่อเทียบกับอุตสาหกรรมอาหาร จึงสะท้อนว่าภาคเกษตรมีความอ่อนไหวต่อการเปลี่ยนแปลงของราคาน้ำมันมากกว่าในบางสาขาการผลิต

5.2 การวิเคราะห์ผลกระทบจากการปรับเพิ่มราคาน้ำมันดีเซลต่อภาคเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร

จากการวิเคราะห์ พบว่า หากราคาน้ำมันดีเซลเพิ่มขึ้นร้อยละ 20-30 จะทำให้ต้นทุนการผลิตภาคเกษตรเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 0.68-1.02 และทำให้ราคาขายปลีกในภาคเกษตรกรรมเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 0.86-1.17 โดยกิจกรรมที่ได้รับผลกระทบสูง ได้แก่ บริการทางการเกษตรและประมงทะเล ขณะที่กิจกรรมบางประเภท เช่น การทำสวนยางพารา หรือการเลี้ยงสุกร ได้รับผลกระทบในระดับต่ำกว่า ทั้งนี้ การเปลี่ยนแปลงของราคาสินค้าในภาคเกษตรจะส่งผลเกี่ยวเนื่องถึงภาคอุตสาหกรรมอาหารอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

5.3 การวิเคราะห์ผลกระทบต่อราคาปุ๋ยเคมีโลก ราคาปุ๋ยในประเทศไทย และต้นทุนการผลิตภาคเกษตร

ตะวันออกกลางเป็นแหล่งส่งออกปุ๋ยไนโตรเจนมากกว่าร้อยละ 25 ของโลก หากเกิดความขัดแย้งหรือการหยุดชะงักของเส้นทางขนส่ง ราคาปุ๋ยและต้นทุนการเกษตรทั่วโลกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ประเทศไทยนำเข้าปุ๋ยเคมีมากกว่าร้อยละ 90 ของการใช้ทั้งหมด มูลค่า 90,087 ล้านบาท ในปี 2567 โดยพึ่งพาการนำเข้าจากจีน ซาอุดีอาระเบีย รัสเซีย และโอมาน ทำให้ภาคเกษตรไทยมีความเสี่ยงต่อความผันผวนของราคาปุ๋ยโลก

ผลกระทบต่อราคาปุ๋ยแบ่งเป็น 3 ระยะ ได้แก่ ระยะสั้น ตลาดปรับราคาล่วงหน้าทันทีจากความกังวลด้านอุปทาน แม้ปุ๋ยยังไม่ขาดแคลน แต่ผู้ค้าและเกษตรกรจะเร่งซื้อสำรองไว้ ทำให้ราคาปุ๋ยในประเทศปรับตัวสูงขึ้นร้อยละ 5-15 ระยะกลาง อุปทานปุ๋ยจะลดลง ต้นทุนโลจิสติกส์สูงขึ้น จะส่งผลให้ราคาปุ๋ยเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง และ ระยะยาว ตลาดปุ๋ยโลกจะไม่กลับสู่โครงสร้างเดิม ค่าราคาปุ๋ยในระยะยาวจะทรงตัวสูงกว่าก่อนวิกฤต ประมาณร้อยละ 20-40 นำไปสู่โครงสร้างต้นทุนภาคเกษตรที่สูงขึ้นอย่างถาวร

5.4 การวิเคราะห์ผลกระทบรายสินค้า

สถานการณ์ความตึงเครียดในตะวันออกกลางมีแนวโน้มส่งผลกระทบต่อสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารของไทยผ่านทั้งด้านการส่งออกและต้นทุนการผลิต โดยสินค้าอย่างข้าว สับปะรดปรุงแต่ง และปลาหมึกกระป๋อง อาจเผชิญการชะลอตัวของคำสั่งซื้อจากประเทศในภูมิภาคตะวันออกกลาง รวมถึงข้อจำกัดด้านการขนส่งที่ทำให้ต้นทุนค่าระวางเรือ ค่าประกันภัย และค่าพลังงานเพิ่มสูงขึ้น ในขณะเดียวกัน ราคาพลังงานที่เพิ่มขึ้นยังส่งผลให้ต้นทุนปัจจัยการผลิตในภาคเกษตรและปศุสัตว์สูงขึ้น โดยเฉพาะวัตถุดิบอาหารสัตว์ เช่น ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ถั่วเหลือง และปลาป่น ซึ่งเป็นต้นทุนสำคัญของอุตสาหกรรมอาหารสัตว์และการเลี้ยงสัตว์ ขณะที่สินค้าอาหารอาจได้รับผลเชิงบวกด้านราคา เนื่องจากราคาน้ำมันที่สูงขึ้นทำให้ยางสังเคราะห์มีต้นทุนเพิ่มขึ้นและอาจกระตุ้นความต้องการยางพาราธรรมชาติ โดยภาพรวม สถานการณ์ดังกล่าวมีแนวโน้มทำให้ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรของไทยเพิ่มขึ้น ขณะเดียวกัน ความไม่แน่นอนด้านการค้าและโลจิสติกส์ อาจส่งผลให้การส่งออกสินค้าเกษตรบางประเภทชะลอตัว และกระทบต่อรายได้ของเกษตรกรและผู้ประกอบการในห่วงโซ่อุปทานภาคเกษตร

6. ข้อเสนอเชิงนโยบาย

6.1 ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อรองรับผลกระทบด้านราคาพลังงาน ความผันผวนของราคาพลังงานในตลาดโลกจากสถานการณ์ความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์อาจส่งผลกระทบต่อต้นทุนการผลิต การขนส่ง และปัจจัยการผลิตในภาคเกษตร ดังนั้น ภาครัฐควรดำเนินมาตรการเป็น 3 ระยะ ดังนี้

1) ระยะสั้น การบรรเทาผลกระทบเฉพาะหน้า

- ดูแลราคาพลังงานภายในประเทศแบบมีเป้าหมาย เพื่อลดแรงกดดันต่อต้นทุนการผลิตและค่าขนส่งในภาคเกษตร

- บริหารจัดการคลังสำรองพลังงานให้เพียงพอรองรับความผันผวนของตลาดโลก

- พิจารณามาตรการลดต้นทุนชั่วคราว เช่น การลดภาษีนำเข้าพลังงาน หรือการปรับโครงสร้างภาษีและค่าธรรมเนียมที่เกี่ยวข้อง

- สนับสนุนมาตรการลดภาระต้นทุนด้านพลังงานสำหรับภาคการผลิตที่ได้รับผลกระทบโดยตรง โดยเฉพาะภาคเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร

- ติดตามสถานการณ์ราคาพลังงานอย่างใกล้ชิด เพื่อประเมินผลกระทบต่อเศรษฐกิจและต้นทุน

2) ระยะกลาง การลดความเปราะบางเชิงโครงสร้าง

- กระจายแหล่งนำเข้าพลังงาน เพื่อลดการพึ่งพาแหล่งพลังงานจากภูมิภาคเดียว

- ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนในภาคเกษตร เช่น พลังงานแสงอาทิตย์ และพลังงานชีวมวลพลังงานชีวภาพ

- สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีและเครื่องจักรกลการเกษตรที่ประหยัดพลังงาน

- พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทาน เพื่อลดต้นทุนการขนส่งสินค้าเกษตร

- ส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานในภาคการผลิต

3) ระยะยาว การเสริมสร้างความยั่งยืน

- พัฒนาปัจจัยการผลิตและแหล่งพลังงานภายในประเทศ เพื่อลดการพึ่งพาการนำเข้า
- สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีพลังงานสะอาด รวมถึงการใช้วัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรผลิตพลังงานชีวภาพ
- จัดทำคลังสำรองพลังงานเชิงยุทธศาสตร์ เพื่อรองรับสถานการณ์วิกฤต
- ส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรผ่านการแปรรูปและพัฒนาอุตสาหกรรมอาหาร
- บูรณาการนโยบายด้านพลังงาน การเกษตร และการคลัง เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจในระยะยาว

6.2 ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อรองรับผลกระทบด้านราคาปุ๋ย

1) ระยะสั้น มาตรการเฝ้าระวังและรับมือเร่งด่วน

- จัดตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจติดตามราคาปุ๋ยเชิงยุทธศาสตร์
- ตรวจสอบสต็อกปุ๋ยของผู้นำเข้ารายใหญ่ เพื่อประเมินความเสี่ยงพ้อของอุปทานในประเทศ
- เตรียมมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร เช่น การอุดหนุนปัจจัยการผลิต หรือสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำสำหรับเกษตรกรกลุ่มเปราะบาง

2) ระยะกลาง รักษาเสถียรภาพและกระจายความเสี่ยง

- จัดทำคูปองส่วนลดค่าปุ๋ยสำหรับเกษตรกรรายย่อย เพื่อลดผลกระทบต่อต้นทุนการผลิต
- เจรจาสัญญาซื้อขายปุ๋ยระยะยาวกับประเทศคู่ค้า เช่น รัสเซีย แคนาดา และประเทศอาเซียน เพื่อลดการพึ่งพาแหล่งเดียว
- พิจารณาจัดตั้งคลังสำรองปุ๋ยเชิงยุทธศาสตร์ เพื่อรักษาเสถียรภาพราคาและลดการเก็งกำไร

3) ระยะยาว การปรับโครงสร้างเพื่อความยั่งยืน

- จัดทำยุทธศาสตร์ปุ๋ยแห่งชาติ (National Fertilizer Strategy) เพื่อลดการพึ่งพาการนำเข้า
- สนับสนุนการวิจัยเทคโนโลยีการผลิตปุ๋ย เช่น Green Ammonia จากพลังงานหมุนเวียน
- ส่งเสริมความร่วมมือระดับภูมิภาค เช่น ASEAN Fertilizer Cooperation ในการบริหารสต็อกร่วมกัน
- ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น Precision Nutrient Management และการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ทดแทนบางส่วน

6.3 ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อรองรับผลกระทบด้านการค้าระหว่างประเทศ

1) ระยะสั้น สถานการณ์ความขัดแย้งในตะวันออกกลางอาจส่งผลกระทบต่อเส้นทางขนส่งผ่านช่องแคบฮอร์มุซ ทำให้การส่งออกสินค้าเกษตรไปยังภูมิภาคดังกล่าวมีความเสี่ยงมากขึ้น ดังนั้น ภาครัฐควรส่งเสริมการกระจายตลาดส่งออกไปยังภูมิภาคอื่น เช่น สหรัฐอเมริกา แอฟริกา เอเชีย และยุโรป สำหรับสินค้าเกษตรสำคัญ ได้แก่ ข้าว ปลาทูน่ากระป๋อง ยางธรรมชาติ อาหารปรุงแต่ง อาหารสัตว์เลี้ยง สับปะรดปรุงแต่ง เนื้อไก่แช่แข็ง และน้ำตาล นอกจากนี้ ควรดำเนินมาตรการเพิ่มเติม ได้แก่

- ส่งเสริมการใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีภายใต้ความตกลงการค้าเสรี (FTA) เช่น จีน ญี่ปุ่น และออสเตรเลีย
- ติดตามสถานการณ์ราคาพลังงานและปุ๋ย เพื่อประเมินผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขัน
- สนับสนุนการจัดหาแหล่งวัตถุดิบและปัจจัยการผลิตสำรอง รวมถึงการใช้วัตถุดิบภายในประเทศ
- พัฒนาระบบโลจิสติกส์และการขนส่งสินค้าเกษตร เช่น ระบบ Cold Chain เพื่อรักษาคุณภาพสินค้า

- ใช้เครือข่ายทูตพาณิชย์และทูตเกษตรติดตามสถานการณ์ตลาดและรายงานข้อมูลอย่างใกล้ชิด

2) ระยะยาว สถานการณ์ความขัดแย้งอาจทำให้ภูมิภาคตะวันออกกลางเผชิญภาวะขาดแคลนอาหาร ซึ่งอาจเป็นโอกาสให้ประเทศไทยในฐานะผู้ผลิตและส่งออกอาหารรายสำคัญของโลกสามารถขยายตลาดได้ในอนาคต ดังนั้น ภาครัฐควรเตรียมความพร้อมด้านศักยภาพการผลิต การยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร และการพัฒนาผู้ประกอบการไทยให้สามารถแข่งขันในตลาดโลกได้มากขึ้น ควบคู่กับการแสวงหาตลาดใหม่และการเจรจาความตกลงการค้าเสรีเพิ่มเติม เพื่อลดความเสี่ยงจากการพึ่งพาตลาดใดตลาดหนึ่งมากเกินไป รวมทั้งพัฒนาระบบ Cost Early Warning System สำหรับสินค้าเกษตรสำคัญ เช่น ข้าว อ้อย และปาล์มน้ำมัน เพื่อให้เกษตรกรและผู้ประกอบการสามารถปรับตัวต่อความผันผวนของต้นทุนและตลาดได้อย่างทันท่วงที

ผลกระทบต่อเศรษฐกิจการเกษตรไทย กรณีสงครามในภูมิภาคตะวันออกกลาง

4 มีนาคม 2569

สถานการณ์ความตึงเครียดในตะวันออกกลางได้ยกระดับอย่างรวดเร็ว ภายหลังจากเปิดฉากปฏิบัติการทางทหารร่วมระหว่างสหรัฐอเมริกาและอิสราเอล เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2026 โดยมุ่งเป้าโจมตีโครงสร้างพื้นฐานทางทหารและระบบซีปนาวุธของอิหร่าน ซึ่งนำไปสู่การตอบโต้ด้วยซีปนาวุธและโดรนในหลายประเทศรอบอ่าวเปอร์เซีย ความขัดแย้งครั้งนี้เกิดขึ้นท่ามกลางความเปราะบางของเศรษฐกิจโลก ทั้งภาวะเงินเฟ้อที่ยังไม่คลี่คลายเต็มที่ ความกังวลเรื่องเสถียรภาพระบบการเงิน และความเสี่ยงต่อภาวะเศรษฐกิจโลกถดถอย ทั้งนี้ ตลาดการเงินได้ตอบสนองต่อเหตุการณ์ดังกล่าวในทันที ราคาน้ำมันดิบเบรนท์พุ่งขึ้นแตะระดับสูงสุดในรอบกว่าหนึ่งปี สินทรัพย์ปลอดภัยอย่างทองคำและเงินดอลลาร์แข็งค่า ขณะที่ตลาดหุ้นหลักปรับตัวลดลงและความเสี่ยงสำคัญอยู่ที่เส้นทางขนส่งพลังงาน โดยเฉพาะ “ช่องแคบฮอร์มุซ” ซึ่งเป็นจุดยุทธศาสตร์ของการลำเลียงน้ำมันดิบและก๊าซธรรมชาติเหลวจากประเทศผู้ส่งออกสำคัญ อาทิ ซาอุดีอาระเบีย อิหร่าน และกาตาร์ ไปยังตลาดพลังงานทั่วโลก ปริมาณการลำเลียงพลังงานผ่านช่องแคบดังกล่าวมีสัดส่วนมากกว่าร้อยละ 20 ของปริมาณการค้าน้ำมันทั่วโลก หรือราว 15-20 ล้านบาร์เรลต่อวัน ซึ่งสะท้อนถึงความเปราะบางของระบบพลังงานโลกต่อความไม่แน่นอนในบริเวณจุดยุทธศาสตร์แห่งนี้

สำหรับประเทศไทย ซึ่งเป็นประเทศผู้นำเข้าพลังงานสุทธิ โดยเฉพาะการพึ่งพาน้ำมันดิบจากตะวันออกกลางในสัดส่วนกว่าร้อยละ 60 ของการนำเข้าทั้งหมด ย่อมเผชิญกับแรงกดดันจากต้นทุนพลังงานที่ปรับตัวสูงขึ้น ทั้งในภาคอุตสาหกรรม การคมนาคม และที่สำคัญคือ ภาคเกษตร ซึ่งมีความเปราะบางต่อความผันผวนของราคาปัจจัยการผลิต ไม่ว่าจะเป็นราคาปุ๋ยเคมีที่มีความเกี่ยวข้องกับราคาก๊าซธรรมชาติ หรือราคาน้ำมันดีเซลที่ใช้ในเครื่องจักรกลและระบบโลจิสติกส์ บทวิเคราะห์ฉบับนี้มุ่งประเมินผลกระทบของสถานการณ์วิกฤตตะวันออกกลางรอบใหม่และการปิดช่องแคบฮอร์มุซต่อเศรษฐกิจไทย

1. ลำดับเหตุการณ์สำคัญและขบวนการเหตุการณ์โจมตีอิหร่าน

1.1 การเปิดปฏิบัติการโจมตี เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 2026 สหรัฐอเมริกาและอิสราเอลได้ร่วมกันเปิดปฏิบัติการทางทหารโจมตีเป้าหมายในอิหร่าน โดยมีรายงานว่าใช้ชื่อปฏิบัติการ ได้แก่ Operation Lion's Roar (ฝ่ายอิสราเอล) และ Operation Epic Fury (ฝ่ายสหรัฐฯ) ซึ่งมีเป้าหมายการโจมตีประกอบด้วย ศูนย์บัญชาการทางทหาร โครงสร้างพื้นฐานด้านซีปนาวุธ และสถานที่ประชุมระดับสูงของผู้นำด้านความมั่นคงฝ่ายสหรัฐฯ และอิสราเอลให้เหตุผลว่า อิหร่านเป็นภัยคุกคามต่อภูมิภาคและต่อชาติพันธมิตร จึงตัดสินใจใช้กำลังทางทหาร และเป็นการดำเนินการเชิงป้องกัน (pre-emptive action) เพื่อยับยั้งภัยคุกคามด้านนิวเคลียร์และซีปนาวุธที่อาจกระทบต่อความมั่นคงของภูมิภาค

1.2 การเสียชีวิตของผู้นำสูงสุดอิหร่าน ภายหลังจากโจมตี มีรายงานยืนยันการเสียชีวิตของ Ayatollah Ali Khamenei ผู้นำสูงสุดของอิหร่าน ซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่ปี ค.ศ. 1989 นอกจากนี้ ยังมีบุคคลระดับสูงด้านความมั่นคงและการทหารเสียชีวิตหลายราย เหตุการณ์ดังกล่าวถือเป็นการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างทางการเมืองครั้งสำคัญของอิหร่าน เนื่องจากตำแหน่งผู้นำสูงสุดเป็นศูนย์กลางอำนาจสูงสุดของรัฐ ทั้งด้านการเมือง ศาสนา และกองทัพ

1.3 การตอบโต้ของอิหร่าน ภายหลังจากโจมตี อิหร่านประกาศตอบโต้ทันที โดยยิงซีปนาวุธและส่งโดรนโจมตีเป้าหมายที่เกี่ยวข้องกับสหรัฐฯ และอิสราเอลในภูมิภาคตะวันออกกลาง รวมถึงฐานทัพสหรัฐฯ ในหลายประเทศ เช่น ฐานทัพอากาศ Al-Udeid ในกาตาร์, ฐานทัพอากาศ Al-Salem ในคูเวต, ฐานทัพอากาศ Al-Dhafra ในสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์, ฐานทัพเรือที่ 5 ของสหรัฐฯ ในบาห์เรน เป็นต้น ผลกระทบที่ตามมา ได้แก่ ความเสียหายต่อโครงสร้างพื้นฐานทางทหารบางส่วน การปิดน่านฟ้าในหลายประเทศ ความผันผวนของตลาดพลังงาน โดยเฉพาะบริเวณช่องแคบฮอร์มุซ และอาจกล่าวได้ว่า สถานการณ์ดังกล่าวทำให้ระดับความตึงเครียดในภูมิภาคเพิ่มสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

1.4 การประชุมฉุกเฉินของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ ภายหลังเหตุการณ์บานปลาย ได้มีการเรียกประชุมฉุกเฉินของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ ที่ประชุมมีความเห็นแตกต่างกัน โดยสหรัฐฯ และอิสราเอลยืนยันสิทธิในการป้องกันตนเอง หลายประเทศแสดงความกังวลว่า การโจมตีอาจละเมิดกฎหมายระหว่างประเทศ และเสี่ยงต่อการขยายวงความขัดแย้ง องค์การสหประชาชาติเรียกร้องให้ทุกฝ่ายยุติการใช้ความรุนแรง และหาทางออกผ่านกระบวนการทางการทูต

2. ข้อมูลการค้าสินค้าเกษตรระหว่างไทยกับภูมิภาคตะวันออกกลาง

ไทยมีการส่งออกสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมไปยังภูมิภาคตะวันออกกลาง จำนวน 15 ประเทศ ได้แก่ อิรัก สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ซาอุดีอาระเบีย อิสราเอล ตุรกี เยเมน อิหร่าน คูเวต กาตาร์ เลบานอน จอร์แดน โอมาน ซีเรีย บาห์เรน และปาเลสไตน์ ระหว่างปี 2566-2568 มูลค่าเฉลี่ย 405,322 ล้านบาท โดยเป็นการส่งออกสินค้าเกษตร 70,060 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 17.28 ของมูลค่าการค้าทั้งหมด และมีการนำเข้าสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมมูลค่าเฉลี่ย 974,742 ล้านบาท โดยเป็นการนำเข้าสินค้าเกษตร 7,078 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.73 ของมูลค่าการค้าทั้งหมด

2.1 สินค้าเกษตรส่งออกสำคัญ 10 อันดับแรก ได้แก่ (1) ข้าว (2) ปลาทูนา ปลาสดแช่แข็ง และปลาโบนิโตกระป๋อง (3) ยางธรรมชาติ (4) อาหารปรุงแต่งอื่น ๆ (5) อาหารสุนัขหรือแมว (6) สับปะรดปรุงแต่ง (7) น้ำยางธรรมชาติ (8) เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์ (9) ชิ้นเนื้อเครื่องในไก่แช่แข็ง และ (10) ซอสและของปรุงรส

2.2 สินค้าเกษตรนำเข้าสำคัญ 10 อันดับแรก ได้แก่ (1) ปลาแช่แข็ง อาทิ ปลาจะละเม็ดขาว (2) ปลาหมึกแช่แข็ง (3) น้ำอุ่น (4) บุหรี่ที่มียาสูบ (5) ปุ๋ยคอก (6) ขนมหั้วจากน้ำตาลที่ไม่มีโกโกผสม (7) ปลาแช่แข็ง อาทิ ปลาทะเล (8) น้ำมันแช่แข็ง (9) แพรกชั้นของน้ำมันที่ได้จากเมล็ดดอกทานตะวัน หรือน้ำมันดอกคำฝอย และ (10) แวฟเฟิลและเวเฟอร์

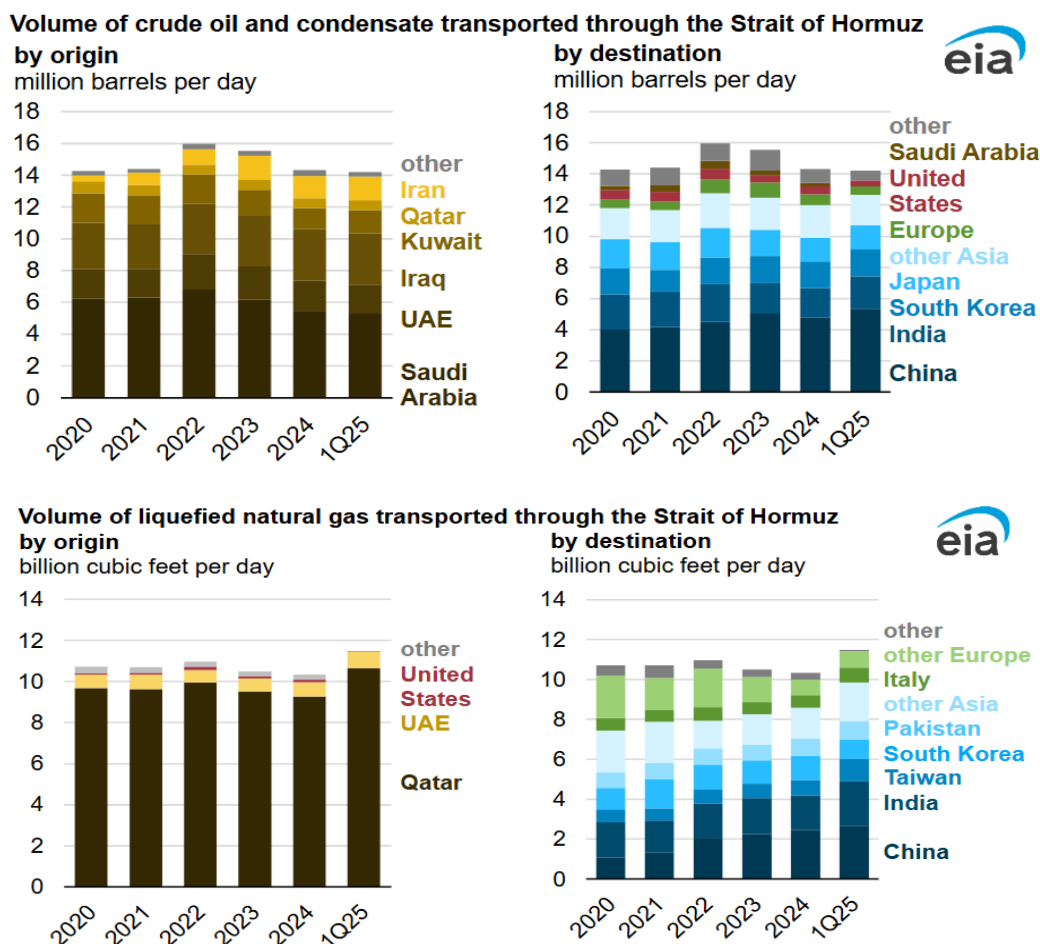
3. ความสำคัญเชิงยุทธศาสตร์ของช่องแคบฮอร์มุซ และสถานการณ์ในปัจจุบัน

ที่มา: The U.S. Energy Information Administration (2025)¹

ช่องแคบฮอร์มุซ (Strait of Hormuz) เป็นเส้นทางเดินเรือสำคัญที่มีความยาวประมาณ 39 กิโลเมตร เชื่อมต่ออ่าวเปอร์เซีย (Persian Gulf) กับอ่าวโอมาน และมหาสมุทรอินเดีย (ภาพที่ 1) ซึ่งถือเป็น “คอขวดพลังงานของโลก” ที่มีบทบาทสำคัญทางเศรษฐกิจโลก ด้วยปริมาณน้ำมันดิบที่ขนส่งผ่านช่องแคบนี้ เฉลี่ย 15–20 ล้านบาร์เรลต่อวัน หรือประมาณร้อยละ 20–30 ของการค้าน้ำมันทั่วโลก อีกทั้งยังเป็นเส้นทางส่งออกก๊าซธรรมชาติเหลว (LNG) หลักจากประเทศกาตาร์ ซึ่งเป็นผู้ส่งออกรายใหญ่อันดับสองของโลก รองจากออสเตรเลีย (ภาพที่ 2) นอกจากนี้ความสำคัญด้านพลังงาน ช่องแคบฮอร์มุซยังเป็นเส้นทางเดินเรือที่เชื่อมโยงห่วงโซ่อุปทานระดับโลก ทั้งสินค้าอุปโภคบริโภค วัสดุก่อสร้าง อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ และปุ๋ย โดยในช่วง 5 เดือนแรกของปี ค.ศ. 2025 ไทยพึ่งพาการนำเข้าปุ๋ยไนโตรเจนจากตะวันออกกลางสูงถึง ร้อยละ 42.3 ของการนำเข้ารวม ประกอบด้วย ซาอุดีอาระเบีย ร้อยละ 27.7 กาตาร์ ร้อยละ 3.67 จอร์แดน ร้อยละ 3.48 โอมาน ร้อยละ 3.41 และบาห์เรน ร้อยละ 2.3

¹ EIA. (2025). “About one-fifth of global liquefied natural gas trade flows through the Strait of Hormuz”, Retrieved from <https://www.eia.gov/todayinenergy/detail.php?id=65584>

ภาพที่ 2 ปริมาณการขนส่งน้ำมันดิบและก๊าซธรรมชาติเหลวผ่านช่องแคบฮอร์มุซ

ที่มา: The U.S. Energy Information Administration (2025)²

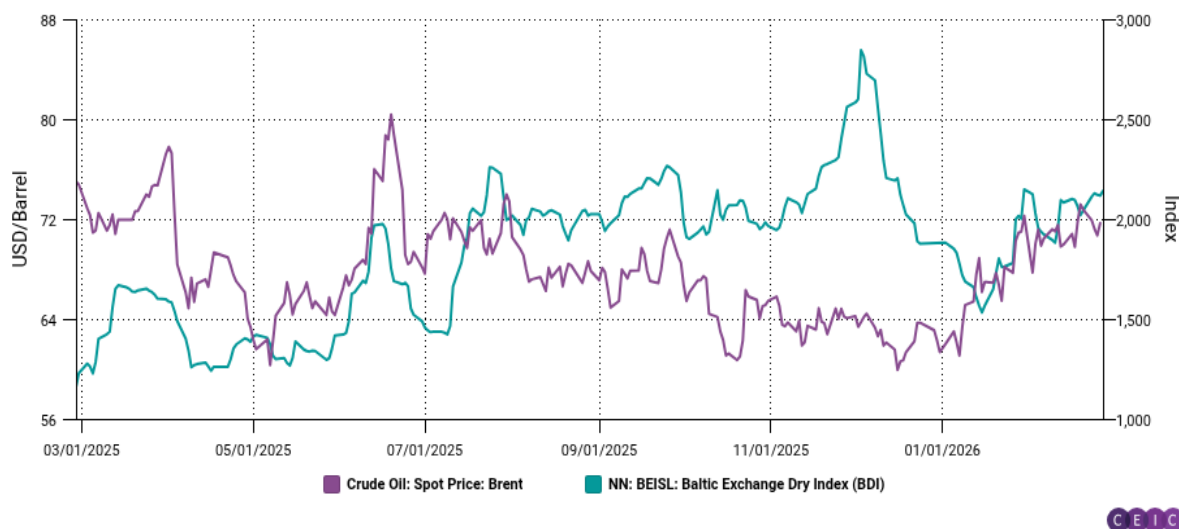
ในมิติทางการเมือง ช่องแคบฮอร์มุซเป็นเครื่องมือที่อิหร่านใช้ในการเพิ่มอำนาจต่อรองกับชาติตะวันตก โดยอาศัยตำแหน่งที่ตั้งและกองกำลังพิทักษ์ปฏิวัติอิสลาม (IRGC) ควบคุมพื้นที่ชายฝั่ง ซึ่งสามารถสกัดหรือโจมตีเรือสินค้าด้วยขีปนาวุธหรืออาวุธนำวิถีได้ ทั้งนี้ จากสถานการณ์ความตึงเครียดล่าสุด แม้ยังไม่มี การปิดช่องแคบฮอร์มุซอย่างสมบูรณ์ แต่มีรายงานว่ากองกำลังพิทักษ์การปฏิวัติอิสลามของอิหร่าน (IRGC) ได้ยิงขีปนาวุธโจมตีเรือบรรทุกน้ำมัน 3 ลำของสหรัฐอเมริกาและสหราชอาณาจักรในอ่าวเปอร์เซียและช่องแคบฮอร์มุซ จนเกิดเพลิงไหม้บนเรือดังกล่าว ซึ่งส่งผลให้แต่ละประเทศต่างหลีกเลี่ยงการเข้าไปยังช่องแคบฮอร์มุซ หรือหยุดเดินเรือบางส่วน ทำให้สถานการณ์ใกล้เคียงกับการปิดช่องแคบไปโดยปริยาย³

ในอีกมิติหนึ่ง การปิดช่องแคบฮอร์มุซอาจลุกลามไปสู่ความขัดแย้งในวงกว้าง โดยประเทศผู้ส่งออกน้ำมัน อาทิ ซาอุดีอาระเบียและสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ อาจเข้าแทรกแซงเพื่อปกป้องผลประโยชน์ของตน ขณะเดียวกัน พันธมิตรระหว่างประเทศอาจถูกดึงเข้าสู่ความขัดแย้ง ซึ่งจะนำไปสู่การขยายตัวของความไม่มั่นคงในระดับภูมิภาค⁴

² EIA. (2025). "Amid regional conflict, the Strait of Hormuz remains critical oil chokepoint", Retrieved from <https://www.eia.gov/todayinenergy/detail.php?id=65504>

³ Thairath, สืบค้นเมื่อ 2 มีนาคม 2569, จาก <https://www.thairath.co.th/news/foreign/2917313>

⁴ Reuters. (2025). "Exclusive: Iran made preparations to mine the Strait of Hormuz, US sources say" Retrieved from <https://www.reuters.com/world/middle-east/iran-made-preparations-mine-strait-hormuz-us-sources-say-2025-07-01/>

ภาพที่ 3 ราคาน้ำมันดิบเบรนท์และดัชนีการขนส่ง Baltic Dry Index
ที่มา: CEIC⁵

ภายใต้บริบทของประเทศไทย กระทรวงพลังงานได้เรียกประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำแผนฉุกเฉิน อาทิ มาตรการระงับการส่งออกน้ำมัน การจัดหาน้ำมันจากแหล่งอื่นนอกจากตะวันออกกลาง การใช้กองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อรักษาเสถียรภาพราคาภายในประเทศ และการเพิ่มปริมาณน้ำมันสำรองพร้อมสั่งเปิดศูนย์เฝ้าระวังสถานการณ์ฉุกเฉินด้านพลังงานเพื่อติดตามเหตุการณ์และให้ทุกหน่วยงานประเมินผลกระทบและเตรียมแผนและมาตรการรองรับทั้งในส่วนของปริมาณสำรองและด้านราคา ซึ่งปัจจุบัน วันที่ 1 มีนาคม ค.ศ. 2026 ไทยมีน้ำมันคงเหลือ (น้ำมันดิบและน้ำมันสำเร็จรูป) 4,877 ล้านลิตร เพียงพอต่อความต้องการใช้ 38 วัน น้ำมันดิบที่อยู่ระหว่างขนส่ง (ผ่านช่องแคบฮอร์มุซแล้ว) 1,666 ล้านลิตร และจากแหล่งอื่น 1,117 ล้านลิตร เพียงพอต่อความต้องการใช้ 22 วัน รวมปริมาณน้ำมันคงเหลือ 7,660 ล้านลิตร สามารถใช้ได้ 60 วัน อย่างไรก็ตาม สถานะของกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงที่ขาดดุลอาจเป็นอุปสรรคสำคัญในการควบคุมราคาพลังงานภายในประเทศ นอกจากนี้ ราคานำเข้า LNG ซึ่งเป็นเชื้อเพลิงหลักในการผลิตไฟฟ้าก็มีแนวโน้มปรับสูงขึ้น หากไม่สามารถจัดหาจากแหล่งอื่นทดแทนได้ทันท่วงที⁶

4. ผลกระทบต่อเศรษฐกิจโลก

หากวิกฤตตะวันออกกลางและสถานการณ์ความตึงเครียดบริเวณช่องแคบฮอร์มุซมีความรุนแรงยืดเยื้อ และกระจายวงกว้างมากขึ้น จนนำไปสู่การปิดช่องทางการเดินเรือที่กินระยะเวลายาวนาน เศรษฐกิจโลกจะได้รับผลกระทบผ่านราคาน้ำมันดิบโลกที่ปรับตัวเพิ่มสูงขึ้น ผลักดันให้เงินเฟ้อเพิ่มขึ้น กดดันภาคการขนส่ง การค้า และห่วงโซ่อุปทาน นำไปสู่การชะลอตัวของสถานะเศรษฐกิจในภาพรวม โดยมีรายละเอียดของการส่งผ่านผลกระทบ ดังนี้

⁵ สืบค้นเมื่อ 2 มีนาคม 2569, จาก <https://www.ceicdata.com/en>

⁶ The standard, สืบค้นจาก <https://thestandard.co/iran-strait-hormuz-oil-export-thailand/>

4.1 ราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกผันผวน จากอุปทานพลังงานที่เปลี่ยนแปลง

- ระยะสั้น ตลาดได้เริ่มสะท้อน “Risk Premium” ทางภูมิรัฐศาสตร์แล้ว โดยราคาน้ำมันดิบปรับตัวสูงขึ้นทันทีร้อยละ 13 สู่ระดับ 82 ดอลลาร์ต่อบาร์เรลในช่วงตลาดเปิดทำการ (2 มีนาคม ค.ศ. 2026) ทั้งนี้ หากมีการปิดช่องแคบฮอร์มุซต่อเนื่อง คาดการณ์ว่า ราคาน้ำมันอาจพุ่งทะลุ 100 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล เนื่องจากอุปทานน้ำมันในตลาดจะลดลง 15–20 ล้านบาร์เรลต่อวัน ซึ่งเทียบเท่า 1 ใน 5 ของปริมาณการบริโภคน้ำมันทั่วโลก⁷

- ระยะกลาง กลไกตลาดและการตอบสนองของประเทศผู้ผลิตอาจบรรเทาผลกระทบบางส่วน อาทิ การเร่งเพิ่มกำลังการผลิตของประเทศนอกอ่าวเปอร์เซีย อาทิ สหรัฐอเมริกา แคนาดา และกลุ่ม OPEC+ รวมถึงการระบายน้ำมันจากคลังสำรองทางยุทธศาสตร์ ซึ่งเคยดำเนินการมาแล้วในช่วงวิกฤตรัสเซีย-ยูเครน ในปี ค.ศ. 2022 ส่งผลให้ราคาน้ำมันดิบมีแนวโน้มลดลงในระยะกลาง อย่างไรก็ตาม หากสถานการณ์ยืดเยื้อ ราคาน้ำมันอาจทรงตัวในระดับที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยในระยะกลาง

4.2 เงินเพื่อทั่วโลกเพิ่มสูงขึ้น

การปรับตัวสูงขึ้นของราคาน้ำมันดิบจะส่งผ่านไปยังต้นทุนสินค้าและบริการ ทั้งทางตรง อาทิ ราคาขายปลีกน้ำมัน ค่าไฟฟ้า ค่าโดยสาร และทางอ้อม อาทิ ค่าขนส่ง ค่าวัตถุดิบ อาหาร และสินค้าอุปโภคบริโภค โดย World Bank (2024) ประเมินว่า ราคาน้ำมันที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 10 จะดันอัตราเงินเพื่อโลกเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 0.35 ของอัตราเงินเพื่อเดิมนในปีแรก และอาจเพิ่มสูงถึงร้อยละ 0.55 ของอัตราเงินเพื่อเดิมนภายในสามปี หากเกิดวิกฤตราคาน้ำมันปรับตัวสูงขึ้นอย่างรุนแรง⁸ ทั้งนี้ กรณีศึกษาจากวิกฤตรัสเซีย-ยูเครน ในปี ค.ศ. 2022 แสดงให้เห็นว่า อัตราเงินเพื่อเฉลี่ยทั่วโลกเพิ่มขึ้นไปที่ระดับร้อยละ 8.7 ซึ่งเป็นระดับสูงสุดในรอบหลายทศวรรษ โดยเงินเพื่อด้านพลังงานมีบทบาทสำคัญในการผลักดันต้นทุนในภาคการผลิตทั่วโลก (International Monetary Fund, 2023)⁹

4.3 กัดฉีกภาคการขนส่ง การค้า และห่วงโซ่อุปทานโลก

- การขนส่ง สถานการณ์ความขัดแย้งในตะวันออกกลาง จะส่งผลให้ค่าระวางเรือและเบี้ยประกันภัยการเดินเรือเพิ่มขึ้น โดยปกติระดับ War-risk premium สำหรับเรือที่เดินทางผ่านช่องแคบฮอร์มุซอยู่ที่ประมาณร้อยละ 0.2–0.4 ของมูลค่าเรือ (H&M insurance) หากช่องแคบฮอร์มุซกลับมาเปิดทำการและมีเหตุโจมตีเรือเกิดขึ้น เบี้ย War-risk premium มีโอกาสขยับสู่ช่วงร้อยละ 0.8–2 และหากเกิดการโจมตีต่อเนื่อง War-risk premium อาจทะลุร้อยละ 2–5 ทั้งนี้ ตัวอย่างจากความขัดแย้งในอดีต เช่น วิกฤตยึดเรือและโจมตีเรือใกล้อ่าวโอมาน-ฮอร์มุซ ปี ค.ศ. 2019 พบว่า War-risk premium ปรับสูงขึ้น 3-5 เท่า และสงครามรัสเซีย-ยูเครน (วิกฤตทะเลดำ) ปี ค.ศ. 2022 พบว่า War-risk premium ปรับสูงขึ้นถึง 10–50 เท่า ในช่วงพีค

⁷ Reuters. (2025). “Iran oil doomsday? Hormuz may be more fear than reality”. Retrieved from <https://www.reuters.com>

⁸ World Bank. (2024). “Global economic prospects”. Retrieved from <https://www.worldbank.org/en/publication/global-economic-prospects>

⁹ International Monetary Fund. (2023). “World Economic Outlook: A Rocky Recovery”.

Retrieved from <https://www.imf.org/en/Publications/WEO/Issues/2023/04/11/world-economic-outlook-april-2023>

- การค้าและห่วงโซ่อุปทานโลก ต้นทุนโลจิสติกส์ที่เพิ่มขึ้นจะสะท้อนมายังราคาสินค้าโภคภัณฑ์ทั่วโลก และทำให้ประเทศผู้นำเข้าประสบปัญหาขาดดุลบัญชีเดินสะพัด ตัวอย่างจากการศึกษาของ MUFU (2025) ชี้ว่า ประเทศไทยอาจเผชิญการขาดดุลสูงถึงร้อยละ 0.9 ของ GDP หากราคาน้ำมันเพิ่มขึ้น 10 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล และอุตสาหกรรมที่ใช้พลังงานสูง อาทิ ปิโตรเคมี อลูมิเนียม ซีเมนต์ การบิน และโลจิสติกส์ จะได้รับผลกระทบโดยตรง ทำให้ต้นทุนสินค้าขั้นสุดท้ายในห่วงโซ่อุปทานมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น¹⁰

4.4 เศรษฐกิจโลกชะลอตัว

ผลกระทบจากการหยุดชะงักของห่วงโซ่อุปทานทางทะเลอย่างช่องแคบฮอร์มุซ สามารถอธิบายผ่านแนวคิด Ripple Effect โดยงานศึกษาของ Dolgui et al. (2020) พบว่า เมื่อเกิดความชะงักงันในจุดใดจุดหนึ่งของห่วงโซ่อุปทานระดับโลก ผลกระทบสามารถขยายตัวจากระดับต้นทางที่ร้อยละ 10 ในวันแรกไปสู่ความเสียหายระดับร้อยละ 40-80 ในกระบวนการปลายน้ำ (การจัดเก็บ การขนส่ง และการกระจายสินค้า) ภายในเวลา 30 วัน ซึ่งตอกย้ำถึงความเปราะบางในสถานการณ์วิกฤต¹¹

ทั้งนี้ การศึกษาของ International Monetary Fund (2023) พบว่า ราคาน้ำมันที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 25 อาจลดอัตราการเติบโตของ GDP โลกลงร้อยละ 0.5 โดยประเทศที่พึ่งพาน้ำมันนำเข้าสูงจะได้รับผลกระทบรุนแรง อาทิ อินเดีย ฟิลิปปินส์ และไทย นอกจากนี้ ความไม่แน่นอนทางภูมิรัฐศาสตร์ยังส่งผลกระทบทางจิตวิทยาต่อภาคธุรกิจ การลงทุน และการท่องเที่ยว ซึ่งเพิ่มความเสี่ยงที่เศรษฐกิจโลกจะเข้าสู่ภาวะถดถอย หากสถานการณ์ความตึงเครียดขยายวงกว้างมากขึ้น¹²

5. ผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยและภาคเกษตร

ต้นทุนการผลิตเพิ่มสูงขึ้น ต้นทุนของภาคเกษตรไทยเกี่ยวข้องกับโดยตรงกับราคาพลังงาน ไม่ว่าจะเป็นราคาปุ๋ยเคมีที่เชื่อมโยงกับก๊าซธรรมชาติ น้ำมันดีเซลที่ใช้กับเครื่องจักรกลเกษตร หรือค่าไฟฟ้าจากการผลิตด้วยก๊าซธรรมชาติ ปัจจัยเหล่านี้ล้วนแปรผันตามราคาน้ำมันดิบในตลาดโลก ในสถานการณ์คล้ายกันเมื่อปี ค.ศ. 2022 ที่ราคาพลังงานโลกปรับตัวสูงขึ้นจากสงครามรัสเซีย-ยูเครน ราคาปุ๋ยยูเรียในไทยเพิ่มสูงกว่าร้อยละ 90 ส่งผลให้ต้นทุนการเพาะปลูกข้าว ข้าวโพด มันสำปะหลัง และพืชเศรษฐกิจอื่นพุ่งสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว ขณะที่ราคาน้ำมันดีเซลภายในประเทศก็เพิ่มขึ้นแตะระดับสูงสุดในรอบหลายปีเช่นกัน แม้รัฐบาลจะใช้มาตรการตรึงราคาบางส่วน แต่ไม่สามารถดำเนินการได้อย่างยั่งยืน

ดังนั้น หากเกิดวิกฤตพลังงานอีกครั้งจากสถานการณ์ช่องแคบฮอร์มุซ ราคาน้ำมันดิบโลกอาจเพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็วและส่งผลกระทบต่อราคาดีเซลในประเทศปรับตัวสูงขึ้น เมื่อปัจจัยการผลิตแพงขึ้น ขณะที่ราคาผลผลิตไม่สามารถปรับเพิ่มขึ้นได้อย่างทันที เกษตรกร โดยเฉพาะรายย่อยจะเผชิญกับกำไรที่ลดลงหรือขาดทุน ซึ่งจะนำไปสู่การลดต้นทุนแบบลดคุณภาพ อาทิ ใช้ปุ๋ยน้อยลง หรือบางส่วนอาจมีความจำเป็นต้องก่อนนี้ เพื่อซื้อปัจจัยการผลิตเพิ่มขึ้น¹³

¹⁰ MUFU. (2025). "Asia: The impact of oil price shock on Asia FX - a scenario analysis". Retrieved from <https://www.mufugresearch.com/asia-the-impact-of-oil-price-shock-on-asia-fx-a-scenario-analysis-23-june-2025/>

¹¹ Dolgui, A., Ivanov, D., & Sokolov, B. (2020). Ripple effect in the supply chain: An analysis and recent literature review. *International Journal of Production Research*, 58(3), 829-846

¹² International Monetary Fund. (2023). "Oil Shocks in a Global Perspective: Are they Really That Bad?". Retrieved from <https://www.imf.org/en/Publications/WP/Issues/2016/12/31/Oil-Shocks-in-a-Global-Perspective-Are-they-Really-That-Bad-25164#:~:text=Using%20a%20comprehensive%20global%20dataset%2C,We>

¹³ Krungsri Research. (2023). "Industry Outlook 2023-2025: Chemical Fertilizer". Retrieved from <https://www.krungsri.com/en/research/industry/industry-outlook/chemicals/chemical-fertilizers/10/10-chemical-fertilizers-2023-2025#:~:text=0%29%2C%2078%25%20to%20THB>

เงินเพื่อและค่าครองชีพสูงขึ้น ต้นทุนสินค้าเกษตรที่เพิ่มสูงขึ้นย่อมนำไปสู่การปรับขึ้นราคาสินค้าอาหารในตลาด (Cost-push inflation) โดยเฉพาะเนื้อสัตว์ ผัก ผลไม้ และอาหารแปรรูปที่มีห่วงโซ่การผลิตยาว อาทิ ต้องใช้ไฟฟ้า มีค่าขนส่ง และมีต้นทุนด้านวัตถุดิบอาหารสัตว์ (ข้าวโพดและกากถั่วเหลือง) ซึ่งล้วนผูกกับต้นทุนพลังงาน กรณีตัวอย่างในปี ค.ศ. 2022 ดัชนีราคาผู้บริโภคหมวดอาหารในไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.9 โดยเฉพาะราคาหมู ไก่ ไข่ และผัก ที่ปรับเพิ่มตามต้นทุนที่สูงขึ้น ดังนั้น หากราคาน้ำมันเพิ่มขึ้นจากสถานการณ์ช่องแคบฮอร์มุซ อัตราเงินเฟ้อ โดยเฉพาะในด้านอาหาร จะมีแนวโน้มเร่งตัวขึ้นอีกครั้ง ส่งผลกระทบต่อกลุ่มผู้มีรายได้น้อยที่มีสัดส่วนค่าใช้จ่ายด้านอาหารและพลังงานสูง¹⁴

การส่งออกสินค้าเกษตรเผชิญปัญหาด้านต้นทุนและการแข่งขันที่เข้มข้น หากราคาน้ำมันเตาและค่าระวางเรือปรับสูงขึ้นจากความตึงเครียดทางภูมิรัฐศาสตร์ ต้นทุนการส่งออกสินค้าเกษตรเพื่อส่งออกจะเพิ่มขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ สินค้าบางประเภท ซึ่งมีน้ำหนักมาก แต่มูลค่าต่อหน่วยต่ำจะได้รับผลกระทบอย่างมาก และส่งผลต่อเนื่องถึงกำไรของผู้ส่งออก ทั้งนี้ หากประเทศคู่แข่งมีนโยบายอุดหนุนด้านพลังงานหรืออยู่ใกล้ตลาดปลายทางมากกว่า ผู้ส่งออกไทยจะเสียเปรียบด้านต้นทุนและระยะเวลาขนส่ง อย่างไรก็ตาม หากตลาดโลกเผชิญภาวะขาดแคลนสินค้าเกษตร ราคาสินค้าเกษตรอาจปรับตัวเพิ่มขึ้น ซึ่งจะช่วยชดเชยต้นทุนที่สูงขึ้นได้บางส่วน นอกจากนี้ หากเงินบาทอ่อนค่าลงจากแรงกดดันตลาดเงินโลก ก็อาจช่วยเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของสินค้าเกษตรไทยในบางตลาดได้ ทั้งนี้ สินค้าที่มีแนวโน้มได้รับผลกระทบมีดังนี้

- **ส่งออกลดลง** สินค้าที่มีแนวโน้มได้รับผลกระทบ คือ สินค้าที่ไทยเคยส่งออกไปตลาดตะวันออกกลาง ซึ่งมีมูลค่าการส่งออกเฉลี่ย 70,060 ล้านบาท อาทิ (1) ข้าว มูลค่าเฉลี่ย 23,168 ล้านบาท (2) ปลาทูน่า ปลาสด ปลาแช่แข็ง และปลาโบนิโต กระจ่าง มูลค่าเฉลี่ย 16,185 ล้านบาท (3) ยางธรรมชาติ มูลค่าเฉลี่ย 3,457 ล้านบาท (4) อาหารปรุงแต่งอื่น ๆ มูลค่าเฉลี่ย 2,353 ล้านบาท (5) อาหารสุนัขหรือแมว มูลค่าเฉลี่ย 2,051 ล้านบาท (6) สับปะรดปรุงแต่ง มูลค่าเฉลี่ย 1,869 ล้านบาท (7) น้ำยางธรรมชาติ มูลค่าเฉลี่ย 1,561 ล้านบาท (8) เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์ มูลค่าเฉลี่ย 1,323 ล้านบาท (9) ชิ้นเนื้อเครื่องในไก่แช่แข็ง มูลค่าเฉลี่ย 1,284 ล้านบาท และ (10) ซอสและของปรุงรส มูลค่าเฉลี่ย 1,038 ล้านบาท

- **ขาดวัตถุดิบในการผลิต** ไทยอาจขาดแคลนสินค้านำเข้าที่จะมาเป็นวัตถุดิบตั้งต้นในการผลิตสินค้าต่าง ๆ อาทิ อาหารทะเลแช่แข็ง (ปลาจะละเม็ดขาว ปลาหมึก ปูรมควัน) มูลค่าเฉลี่ย 3,084 ล้านบาท น้ำผลไม้ (น้ำอุนุ่น น้ำส้ม) มูลค่าเฉลี่ย 699 ล้านบาท ขนมทำจากน้ำตาลที่ไม่มีโกโก้ผสม มูลค่าเฉลี่ย 298 ล้านบาท แพรกชั้นของน้ำมันที่ได้จากเมล็ดดอกทานตะวันหรือน้ำมันดอกคำฝอย มูลค่าเฉลี่ย 250 ล้านบาท และแวนิลา และเวเฟอร์ มูลค่าเฉลี่ย 183 ล้านบาท

¹⁴ Bank of Thailand. (2023). "Inflation report Q4 2022". Retrieved from <https://www.bot.or.th>

การวิเคราะห์เชิงฉากทัศน์ (Scenario Analysis)

หัวข้อ	ฉากทัศน์ที่ 1 (Best Case)	ฉากทัศน์ที่ 2 (Base Case)	ฉากทัศน์ที่ 3 (Worst Case)
สมมติฐาน	<ul style="list-style-type: none"> - ระยะเวลาความตึงเครียด 2-4 สัปดาห์ - ปิดช่องแคบฮอร์มุซชั่วคราว และเริ่มกลับมาเดินเรือได้บางส่วน หลังสถานการณ์คลี่คลาย - War-risk premium เพิ่มขึ้น 2-3 เท่า ในระยะสั้น 	<ul style="list-style-type: none"> - ระยะเวลาความตึงเครียดต่อเนื่อง 1-2 เดือน - การเดินเรือผ่านช่องแคบฮอร์มุซทำได้จำกัดมาก และมีการโจมตีเรือที่สัญจรผ่านต่อเนื่อง - War-risk premium เพิ่มขึ้น 5-10 เท่า - ปริมาณการผลิต LNG โลกลดลงอย่างมีนัยสำคัญ 	<ul style="list-style-type: none"> - ระยะเวลาความตึงเครียดต่อเนื่อง 3 เดือนขึ้นไป - การขนส่งพลังงานผ่านช่องแคบฮอร์มุซหยุดชะงัก - สถานการณ์บานปลาย มีการโจมตีแหล่งผลิตและโรงกลั่นน้ำมันในประเทศใกล้เคียง ทำให้โครงสร้างพื้นฐานด้านพลังงานเสียหาย - War-risk premium เพิ่ม 10-20 เท่า
ผลกระทบต่อราคาพลังงาน	<ul style="list-style-type: none"> - ราคาน้ำมันเพิ่มขึ้น เป็น 90 ดอลลาร์/บาร์เรล - ราคา LNG ปรับเพิ่มขึ้น แต่ยังไม่ขาดแคลน 	<ul style="list-style-type: none"> - ราคาน้ำมันดิบทะเล 100-120 ดอลลาร์/บาร์เรล - ราคา LNG ในเอเชียและยุโรปอาจเพิ่มขึ้น 2 เท่า - ผลักดันให้ค่าไฟฟ้าและต้นทุนพลังงานสูงขึ้น หากภาครัฐไม่มีมาตรการช่วยเหลือหรือพยุงราคา 	<ul style="list-style-type: none"> - ราคาน้ำมันพุ่ง 150-200 ดอลลาร์/บาร์เรล - LNG ขาดแคลนทั่วโลก - เกิด Panic buying ในตลาดพลังงาน นำไปสู่การกักตุนหรือการระงับการส่งออกน้ำมันทั่วโลก
ผลกระทบต่อเศรษฐกิจโลก	<ul style="list-style-type: none"> - เงินเฟ้อเพิ่มขึ้น 0.3-0.5 จุด - GDP โลกชะลอตัว -0.1 ถึง -0.2% - ตลาดการเงินและอัตราแลกเปลี่ยนผันผวนระยะสั้น 	<ul style="list-style-type: none"> - เงินเฟ้อเพิ่ม 1-1.5 จุด - GDP โลกลดลงราว -0.5% - ความเสี่ยง Stagflation เพิ่มขึ้น - ธนาคารกลางชะลอการลดดอกเบี้ย 	<ul style="list-style-type: none"> - เงินเฟ้อเพิ่ม 2-3 จุด - GDP โลกหดตัว -1 ถึง -2% - เสี่ยงภาวะเศรษฐกิจถดถอยทั่วโลก - ตลาดการเงินและตลาดหุ้นปรับฐานรุนแรง
ผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยและภาคเกษตร	<ul style="list-style-type: none"> - เงินเฟ้อด้านพลังงานเพิ่มสูงขึ้น ผลักดันให้ต้นทุนการผลิต การขนส่ง ค่าไฟ และพลังงาน สูงขึ้น - ค่าเงินบาทอ่อนค่าเล็กน้อย - ภาคเกษตรรับแรงกดดันด้านต้นทุน แต่ไม่รุนแรง - ยังไม่กระทบเสถียรภาพทางเศรษฐกิจมหภาค 	<ul style="list-style-type: none"> - เงินเฟ้อสูงกว่ากรอบเป้าหมาย - ดุลบัญชีเดินสะพัดอ่อนแอ - ค่าเงินบาทอ่อนค่าอย่างชัดเจน - ต้นทุนปุ๋ยและราคาน้ำมันดีเซลพุ่งสูงขึ้น ทำให้กำไรของเกษตรกรรายย่อยมีแนวโน้มลดลง 	<ul style="list-style-type: none"> - เงินเฟ้อเร่งตัวแรง - ดุลการค้าไทยเสียสมดุลหนัก - ธปท. ต้องทบทวนการปรับอัตราดอกเบี้ย - กองทุนน้ำมันรับภาระสูง/ขาดดุลต่อเนื่อง - ภาคเกษตรเสี่ยงขาดทุนเป็นวงกว้าง - ความเชื่อมั่นของผู้บริโภคลดลง

หมายเหตุ: ตัวเลขประมาณการในแต่ละฉากทัศน์เป็นการประเมินเชิงวิเคราะห์ โดยอ้างอิงจากเหตุการณ์วิกฤตราคาพลังงานและงานศึกษาทางเศรษฐศาสตร์ในอดีต เช่น วิกฤตสงครามอ่าว วิกฤตรัสเซีย-ยูเครน และงานของ IMF/World Bank มิใช่การคาดการณ์อย่างเป็นทางการ และตัวเลขประมาณการอาจเปลี่ยนแปลงได้ตามความรุนแรงของสถานการณ์ จึงควรติดตามสถานการณ์อย่างต่อเนื่อง

5.1 การวิเคราะห์ผลกระทบของการปรับเพิ่มราคาน้ำมันต่อโครงสร้างต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตร

จากการศึกษาข้อมูลตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตของประเทศไทย ปี 2564 พบว่า โครงสร้างต้นทุนการผลิตสินค้าในภาคเกษตรของประเทศไทยมีองค์ประกอบที่หลากหลาย โดยต้นทุนร้อยละ 19.18 เป็นวัตถุดิบนำเข้าจากต่างประเทศ ขณะที่ร้อยละ 80.82 เป็นปัจจัยการผลิตภายในประเทศ เมื่อจำแนกรายละเอียดของต้นทุนภายในประเทศ พบว่า ประกอบด้วยวัตถุดิบในประเทศร้อยละ 36.66 ค่าจ้างแรงงานร้อยละ 12.58 ค่าเสื่อมราคาสินค้าทุนร้อยละ 3.48 ภาษีสุทธิร้อยละ -0.45 (สะท้อนการอุดหนุนจากภาครัฐ) ค่าขนส่งร้อยละ 0.99 ค่าเชื้อเพลิงร้อยละ 2.24 และต้นทุนดอกเบี้ยร้อยละ 25.33

อย่างไรก็ตาม สัดส่วนต้นทุนค่าเชื้อเพลิงของภาคเกษตรโดยรวมอยู่ที่ร้อยละ 2.24 ซึ่งอาจดูไม่สูงมากในภาพรวม แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายสินค้า พบว่าสินค้าเกษตรบางประเภทมีความเข้มข้นในการใช้พลังงานสูงกว่าสินค้าอุตสาหกรรมอาหาร โดยสินค้าอุตสาหกรรมอาหารมีต้นทุนค่าเชื้อเพลิงเฉลี่ยเพียงร้อยละ 0.87 ของต้นทุนทั้งหมด สะท้อนให้เห็นว่าโครงสร้างต้นทุนของภาคเกษตรมีความอ่อนไหวต่อการเปลี่ยนแปลงราคาน้ำมันมากกว่าในบางสาขาการผลิต

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบโครงสร้างต้นทุนการผลิตสินค้าในสินค้าเกษตร สินค้าอุตสาหกรรมอาหาร

ต้นทุนการผลิต	เกษตร (ร้อยละ)	อุตสาหกรรมอาหาร (ร้อยละ)
1. วัตถุดิบจากต่างประเทศ	19.18	14.82
2. ปัจจัยการผลิตในประเทศ	80.82	85.18
2.1 วัตถุดิบในประเทศ	36.66	60.37
2.2 ค่าจ้างแรงงาน	12.58	5.02
2.3 ค่าเสื่อมราคาสินค้าทุน	3.48	3.58
2.4 ภาษี	-0.45	5.93
2.5 ค่าขนส่ง	0.99	1.18
2.6 เชื้อเพลิง	2.24	0.87
2.7 ดอกเบี้ย	25.33	8.24
ต้นทุนการผลิตรวม	100.00	100.00

ที่มา: ข้อมูลตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตของประเทศไทยปี 2564

5.2 การวิเคราะห์ผลกระทบจากการปรับเพิ่มราคาน้ำมันดีเซลต่อภาคเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร

การปรับเพิ่มราคาน้ำมัน โดยเฉพาะน้ำมันดีเซล ซึ่งเป็นเชื้อเพลิงหลักในภาคการผลิตและการขนส่งของประเทศ ย่อมส่งผลให้ต้นทุนการผลิตสินค้าเพิ่มสูงขึ้นผ่านทั้งต้นทุนทางตรงและทางอ้อม กล่าวคือ ต้นทุนทางตรงเกิดจากการใช้น้ำมันในกระบวนการผลิต ขณะที่ต้นทุนทางอ้อมเกิดจากค่าใช้จ่ายด้านการขนส่งวัตถุดิบและสินค้าสำเร็จรูปที่ปรับสูงขึ้นตามราคาพลังงาน

เพื่อให้การประเมินผลกระทบมีความชัดเจนและเป็นระบบ จึงกำหนดสมมติฐานในการวิเคราะห์ผลกระทบของการปรับเพิ่มราคาน้ำมันต่อต้นทุนการผลิตและราคาขายปลีกสินค้าในประเทศไทย ดังนี้

1) การวิเคราะห์ครอบคลุมสินค้า 2 กลุ่มหลัก ได้แก่ สินค้าเกษตรและสินค้าอุตสาหกรรมอาหาร ซึ่งเป็นกลุ่มสินค้าที่มีความเชื่อมโยงกับต้นทุนพลังงานและมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจโดยรวม

2) โครงสร้างการใช้ปัจจัยการผลิตของวัตถุดิบภายในประเทศยังคงเดิม กล่าวคือ สัดส่วนการใช้ น้ำมันในกระบวนการผลิตไม่เปลี่ยนแปลง เพื่อให้สามารถวิเคราะห์ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงราคาน้ำมัน ได้โดยตรง ภายใต้เงื่อนไข “ปัจจัยอื่นคงที่” (ceteris paribus) ตามหลักเศรษฐศาสตร์

3) กำหนดให้ประมาณหนึ่งในสามของต้นทุนค่าขนส่งภายในประเทศเป็นต้นทุนค่าน้ำมัน สะท้อน บทบาทของน้ำมันดีเซลในกิจกรรมขนส่งสินค้า

4) ผู้ผลิตสามารถรักษาอัตรากำไรต่อหน่วยสินค้าไว้ในระดับเดิม ซึ่งหมายความว่า ต้นทุน ที่เพิ่มขึ้น จะถูกส่งผ่านไปยังราคาสินค้าในระดับหนึ่ง ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถประเมินผลกระทบต่อราคาขายปลีก ได้อย่างชัดเจน

5) น้ำมันดีเซลเป็นเชื้อเพลิงหลักในกิจกรรมทางเศรษฐกิจ เมื่อเปรียบเทียบกับเชื้อเพลิงประเภทอื่น จึงเลือกใช้น้ำมันดีเซลเป็นตัวแทนในการวิเคราะห์ผลกระทบด้านต้นทุน

สมมติฐานดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อจำกัดขอบเขตการวิเคราะห์ให้สามารถสะท้อนกลไก การส่งผ่านต้นทุนจากราคาน้ำมันไปสู่ต้นทุนการผลิตและราคาสินค้าได้อย่างเป็นระบบ และสอดคล้องกับ หลักการวิเคราะห์เชิงเศรษฐศาสตร์

ตารางที่ 2 ผลกระทบที่มีต่อต้นทุนการผลิตและราคาขายปลีกในภาคเกษตรกรรม

หากราคาน้ำมันดีเซลปรับเพิ่มร้อยละ 20, 25 และ 30 ตามลำดับ

	ต้นทุนการผลิตที่เปลี่ยนแปลง (%)			ราคาขายปลีกที่เปลี่ยนแปลง (%)		
	20%	25%	30%	20%	25%	30%
หากราคาน้ำมันเพิ่มขึ้น	20%	25%	30%	20%	25%	30%
เกษตรกรรม	0.68%	0.85%	1.02%	0.86%	1.02%	1.17%
การทำนา	0.95%	1.18%	1.42%	1.03%	1.26%	1.50%
การทำไร่ข้าวโพด	0.41%	0.51%	0.61%	0.52%	0.63%	0.73%
การทำไร่มันสำปะหลัง	0.60%	0.76%	0.91%	1.10%	1.26%	1.43%
ปลูกผัก	0.62%	0.78%	0.93%	0.48%	0.58%	0.69%
สวนผลไม้	0.57%	0.71%	0.85%	0.68%	0.79%	0.91%
อ้อยโรงงาน	0.77%	0.96%	1.16%	0.84%	1.02%	1.20%
การทำสวนมะพร้าว	0.27%	0.34%	0.41%	0.28%	0.35%	0.41%
การทำสวนปาล์ม	0.84%	1.05%	1.26%	1.07%	1.27%	1.46%
การทำสวนกาแฟ ชา โกโก้	0.27%	0.33%	0.40%	0.36%	0.43%	0.50%
การทำสวนยางพารา	0.27%	0.33%	0.40%	0.35%	0.41%	0.48%
	ต้นทุนการผลิตที่เปลี่ยนแปลง (%)			ราคาขายปลีกที่เปลี่ยนแปลง (%)		
หากราคาน้ำมันเพิ่มขึ้น	20%	25%	30%	20%	25%	30%
การปศุสัตว์	0.35%	0.43%	0.52%	0.39%	0.47%	0.54%
การเลี้ยงสุกร	0.44%	0.55%	0.66%	0.60%	0.70%	0.79%
ผลผลิตจากสัตว์ปีก	0.32%	0.40%	0.48%	0.43%	0.49%	0.56%
บริการทางการเกษตร	3.00%	3.76%	4.51%	3.74%	4.59%	5.43%
ประมงทะเล	3.73%	4.66%	5.59%	3.75%	4.55%	5.35%
ประมงน้ำจืด	1.29%	1.62%	1.94%	1.23%	1.46%	1.70%

ข้อมูล : ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตของประเทศไทยปี 2564

หมายเหตุ : อัตราการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวข้างต้นประมาณการโดยเปรียบเทียบกับกรณีที่น้ำมันดีเซล มีราคาโดยเฉลี่ยเพียงลิตรละ 30 บาท

ตารางที่ 3 ผลกระทบที่มีต่อต้นทุนการผลิตและราคาขายปลีกในภาคอุตสาหกรรมอาหาร หากราคาน้ำมันดีเซลปรับเพิ่มร้อยละ 20, 25 และ 30 ตามลำดับ

	ต้นทุนการผลิตที่เปลี่ยนแปลง (%)			ราคาขายปลีกที่เปลี่ยนแปลง (%)		
	20%	25%	30%	20%	25%	30%
หากราคาน้ำมันเพิ่มขึ้น	20%	25%	30%	20%	25%	30%
อุตสาหกรรมอาหาร	0.36%	0.45%	0.54%	1.10%	1.23%	1.36%
โรงฆ่าสัตว์	0.36%	0.45%	0.54%	0.85%	0.93%	1.01%
เนื้อกระป๋อง	0.67%	0.84%	1.00%	3.25%	3.41%	3.56%
ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากน้ำมัน	0.47%	0.59%	0.70%	1.82%	1.91%	2.00%
ผลไม้และผักกระป๋อง	0.49%	0.61%	0.74%	1.26%	1.37%	1.47%
ปลากระป๋อง	1.11%	1.39%	1.66%	1.54%	1.82%	2.09%
ผลิตน้ำมันปาล์ม	0.84%	1.05%	1.26%	0.99%	1.18%	1.36%
โรงสีข้าว	0.83%	1.04%	1.25%	0.95%	1.13%	1.31%
ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง	0.64%	0.80%	0.96%	1.98%	2.14%	2.29%
การผลิตขนมปัง	0.54%	0.68%	0.82%	1.25%	1.36%	1.48%
การผลิตน้ำตาล	0.63%	0.79%	0.95%	0.76%	0.90%	1.04%
การผลิตผงชูรส	0.95%	1.18%	1.42%	1.65%	1.86%	2.07%
การผลิตอาหารสัตว์	0.36%	0.45%	0.54%	0.50%	0.57%	0.65%
การผลิตเบียร์	0.29%	0.36%	0.44%	0.39%	0.45%	0.51%

ข้อมูล : ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตของประเทศไทยปี 2564

หมายเหตุ : อัตราการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวข้างต้นประมาณการโดยเปรียบเทียบกับกรณีที่น้ำมันดีเซล มีราคาโดยเฉลี่ยเพียงลิตรละ 30 บาท

จากตารางที่ 2 และ 3 ประมาณการผลกระทบภายใต้กรณีราคาน้ำมันดีเซลปรับเพิ่มร้อยละ 20, 25 และ 30 ตามลำดับ (เปรียบเทียบกับกรณีฐานที่ราคาน้ำมันเฉลี่ยลิตรละ 30 บาท) พบว่า การเพิ่มขึ้นของราคาน้ำมันส่งผลให้ต้นทุนการผลิตและราคาขายปลีกสินค้าเพิ่มขึ้นในทิศทางเดียวกัน และมีความสัมพันธ์เชิงบวก กล่าวคือ เมื่อราคาน้ำมันเพิ่มขึ้นในอัตราที่สูงขึ้น ผลกระทบต่อต้นทุนและราคาสินค้าก็เพิ่มขึ้นในสัดส่วนที่สูงขึ้นตามลำดับ มีรายละเอียด ดังนี้

1) ภาพรวมระดับหมวดสินค้า

ในภาพรวม ภาคเกษตรกรรมได้รับผลกระทบสูงกว่าภาคอุตสาหกรรมอาหารอย่างชัดเจน โดยเมื่อราคาน้ำมันเพิ่มขึ้นร้อยละ 25 ต้นทุนการผลิตภาคเกษตรเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.85 ขณะที่อุตสาหกรรมอาหารเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.45 ส่วนราคาขายปลีกเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.02 และ 1.23 ตามลำดับ

หากราคาน้ำมันเพิ่มขึ้นร้อยละ 30 ผลกระทบยิ่งขยายตัว โดยต้นทุนภาคเกษตรเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.02 เทียบกับอุตสาหกรรมอาหารที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.54 สะท้อนว่าโครงสร้างต้นทุนของภาคเกษตรมีความเข้มข้นในการใช้น้ำมันและการขนส่งมากกว่า

2) สาขาที่ได้รับผลกระทบสูง

ในกรณีราคาน้ำมันเพิ่มขึ้นร้อยละ 30 กลุ่มกิจกรรมที่ได้รับผลกระทบสูงสุด ได้แก่ (1) บริการทางการเกษตร ซึ่งต้นทุนเพิ่มขึ้นสูงถึงร้อยละ 4.51 และราคาขายปลีกเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.43 (2) ประมงทะเล ซึ่งต้นทุนเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.59 และราคาขายปลีกเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.35 เนื่องจากทั้งสองสาขามีลักษณะการผลิตที่พึ่งพาน้ำมันดีเซลโดยตรง เช่น การใช้เรือประมง เครื่องจักรกล และอุปกรณ์ที่ใช้น้ำมันเป็นหลัก จึงมีความอ่อนไหวต่อการเปลี่ยนแปลงราคาน้ำมันสูง

นอกจากนี้ การทำนา การทำไร่มันสำปะหลัง อ้อยโรงงาน และสวนปาล์มน้ำมัน ก็มีอัตรา การเพิ่มขึ้นของต้นทุนในระดับสูง ซึ่งต้นทุนเพิ่มขึ้นในช่วงร้อยละ 0.9-1.4 สะท้อนการใช้เครื่องจักรและ การขนส่งในกระบวนการผลิตค่อนข้างมาก

3) สาขาที่ได้รับผลกระทบปานกลางและต่ำ

ในภาคเกษตร สาขาที่ได้รับผลกระทบต่ำ ได้แก่ การทำสวนยางพารา สวนกาแฟ ชา โกโก้ และ การเลี้ยงสุกร ซึ่งมีต้นทุนเพิ่มขึ้นต่ำกว่าร้อยละ 0.6 แม้ในกรณีราคาน้ำมันเพิ่มขึ้นร้อยละ 30 แสดงให้เห็นว่า สัดส่วนการใช้ น้ำมันในโครงสร้างต้นทุนของกิจกรรมดังกล่าวอยู่ในระดับไม่สูงมากเมื่อเทียบกับสาขาอื่น

สำหรับภาคอุตสาหกรรมอาหาร โรงฆ่าสัตว์ การผลิตอาหารสัตว์ และการผลิตเบียร์ ได้รับผลกระทบต่ำ โดยต้นทุนเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 0.40-0.54 ในกรณีเดียวกัน เนื่องจากการใช้พลังงาน ไฟฟ้าหรือพลังงานประเภทอื่นในสัดส่วนที่สูงกว่า และมีสัดส่วนการใช้ น้ำมันโดยตรงค่อนข้างต่ำ

โดยสรุป หากมีการเพิ่มขึ้นของราคาน้ำมันดีเซลในอัตราร้อยละ 20, 25 และ 30 ตามลำดับ ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตและราคาขายปลีกสินค้าเพิ่มขึ้นในทิศทางเดียวกัน และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตรา ที่เร่งตัวตามระดับการปรับขึ้นของราคาน้ำมัน สำหรับภาคเกษตร โดยเฉพาะกิจกรรมที่ใช้เครื่องจักรและ การขนส่งเข้มข้น มีความอ่อนไหวต่อราคาน้ำมันสูงกว่าภาคอุตสาหกรรมอาหาร จากการวิเคราะห์ดังกล่าว สะท้อนให้เห็นว่า การเปลี่ยนแปลงราคาน้ำมันมีผลต่อเศรษฐกิจภาคเกษตรในลักษณะไม่เท่าเทียมกันในแต่ละ สาขา จึงควรนำไปใช้ประกอบการกำหนดมาตรการเชิงนโยบายที่จำแนกตามลักษณะกิจกรรมการผลิต เพื่อให้เกิดความเหมาะสมและตรงจุดมากยิ่งขึ้น

5.3 การวิเคราะห์ผลกระทบต่อราคาปุ๋ยเคมีโลก ราคาน้ำมันในประเทศไทย และต้นทุนการผลิตภาคเกษตร

ประเทศไทยนำเข้าปุ๋ยเคมีมากกว่า 90% ของปริมาณใช้ทั้งประเทศ มูลค่านำเข้า 90,087 ล้านบาท (ปี 2567) จากแหล่งหลักที่ผูกพันกับภูมิภาคตะวันออกกลางและพลังงาน ทำให้ภาคเกษตรไทยมีความเปราะบางสูง ต่อความขัดแย้งด้านภูมิรัฐศาสตร์

1) **บริบทและความสำคัญ** ตะวันออกกลางมีบทบาทเชิงยุทธศาสตร์สูงในห่วงโซ่อุปทานปุ๋ยเคมี โลก เนื่องจากภูมิภาคนี้ส่งออกปุ๋ยไนโตรเจนมากกว่า 25% ของตลาดโลก ผ่านประเทศสำคัญ อาทิ อียิปต์ ซาอุดีอาระเบีย และโอมาน อีกทั้งช่องแคบฮอร์มุซซึ่งเป็นเส้นทางขนส่งน้ำมันและ LNG 1 ใน 5 ของโลก เชื่อมโยงโดยตรงต่อต้นทุนการผลิตปุ๋ยและค่าขนส่งระดับโลก หากเกิดความขัดแย้งหรือการปิดเส้นทาง จะทำ ให้ราคาพลังงานและต้นทุนปุ๋ยเพิ่มขึ้น ส่งผลกระทบต่อภาคเกษตรและราคาสินค้าเกษตรทั่วโลก สำหรับ ประเทศไทย มีการนำเข้าปุ๋ยเคมีสูงถึงกว่า 90% ของปริมาณใช้ทั้งหมด มูลค่านำเข้าสูงถึง 90,087 ล้านบาท ใน ปี 2567 แหล่งนำเข้าหลัก ได้แก่ จีน ซาอุดีอาระเบีย รัสเซีย โอมานทำให้ภาคเกษตรไทยมีความเปราะบางสูง ต่อความผันผวนของตลาดโลก

2) **สถานการณ์ปุ๋ยในตลาดโลก** สถานการณ์ความขัดแย้งในตะวันออกกลางระหว่าง สหรัฐอเมริกา อิสราเอล และอิหร่าน ส่งผลให้เกิดความไม่แน่นอนต่อห่วงโซ่อุปทานพลังงานและสินค้าเกษตร ของโลก โดยเฉพาะเส้นทางยุทธศาสตร์อย่างช่องแคบฮอร์มุซ ซึ่งเป็นเส้นทางหลักในการขนส่งน้ำมัน ก๊าซธรรมชาติ และสินค้าโภคภัณฑ์ รวมถึงปุ๋ยเคมี ภูมิภาคตะวันออกกลาง เช่น อิหร่าน ซาอุดีอาระเบีย และกาตาร์ เป็นผู้ส่งออกปุ๋ยไนโตรเจน โดยเฉพาะยูเรียม รายสำคัญของโลก คิดเป็นประมาณร้อยละ 25 ของการส่งออกไนโตรเจนโลก ความตึงเครียดในภูมิภาคและความเสี่ยงต่อโครงสร้างพื้นฐานการผลิตและการ ขนส่ง ทำให้การผลิตและการส่งออกยูเรียบางส่วนหยุดชะงัก ส่งผลให้ราคาปุ๋ยในตลาดโลกปรับตัวเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ ความเสี่ยงด้านการขนส่งผ่านช่องแคบฮอร์มุซยังเพิ่มต้นทุนโลจิสติกส์และค่าระวางเรือ ขณะเดียวกันราคาน้ำมันและก๊าซธรรมชาติที่ผันผวน ซึ่งเป็นวัตถุดิบสำคัญในการผลิตแอมโมเนียและ

ปุ๋ยไนโตรเจน ยิ่งเพิ่มต้นทุนการผลิตปุ๋ยทั่วโลก ส่งผลให้ตลาดปุ๋ยโลกมีแนวโน้มผันผวนและเปราะบางในระยะสั้นและปานกลาง

3) สถานการณ์ภายในประเทศ

การผลิต การผลิตปุ๋ยเคมีในประเทศไทยมีไม่มาก มีการผลิตปุ๋ยแอมโมเนียมซัลเฟตที่เป็นผลพลอยได้จากขบวนการผลิตคาโปรแล็คทัมในกลุ่มบริษัทอุเบะ (ประเทศไทย) ประมาณ 500,000 ตันต่อปี เป็นปุ๋ยที่ใช้ในการเกษตร 250,000 ตัน ที่เหลือใช้ในภาคอุตสาหกรรม นอกจากนี้ไทยยังต้องนำเข้าวัตถุดิบ(แม่ปุ๋ย) ในการผลิตปุ๋ยเป็นจำนวนมาก ทั้งปุ๋ยยูเรีย แอมโมเนียมซัลเฟต โฟสเฟตซีเอ็มคลอไรด์ โฟสเฟตซีเอ็มซัลเฟต ฯ และธาตุอาหารเสริมอื่นๆ ปัจจุบันกำลังการผลิตปุ๋ยเคมีของไทย แบ่งเป็น 2 แบบ คือ (1) การผลิตปุ๋ยคอมพาวนด์ (Compound) แบบปั้นเม็ดผสมเนื้อเดียวกัน และ (2) การผลิตปุ๋ยผสมแบบคลุกเคล้าไม่เนื้อเดียวกัน (Bulk Blending)

การตลาด/ราคา

- ปุ๋ยสูตร 46-0-0 (ยูเรีย) ราคาขายส่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบรายปี สะท้อนต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้นตามราคาก๊าซธรรมชาติและราคาตลาดโลก ขณะที่ราคาขายปลีกโดยรวมทรงตัวหรือลดลงเล็กน้อย เนื่องจากผู้ค้าปลีกชะลอการปรับราคาเพื่อรักษายอดขายและการแข่งขันในพื้นที่ อย่างไรก็ตามเมื่อเทียบเดือนมกราคม 2569 กับเดือนธันวาคม 2568 ราคาขายส่งลดลง แต่ราคาขายปลีกเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากผลของสต็อกเดิมและต้นทุนการกระจายสินค้า

- ปุ๋ยสูตร 0-0-60 (โฟสเฟตซีเอ็มคลอไรด์) ราคามีแนวโน้มลดลงทั้งระดับขายส่งและขายปลีกเมื่อเทียบรายปี โดยเฉพาะราคาขายปลีกที่ลดลงมาก สะท้อนอุปทานในตลาดที่เพียงพอและการแข่งขันด้านราคา อย่างไรก็ตาม เมื่อเทียบรายเดือนราคาขายปลีกปรับเพิ่มเล็กน้อย อาจเกิดจากความต้องการใช้ตามฤดูกาลและต้นทุนขนส่งในพื้นที่

- ปุ๋ยสูตร 18-46-0 (DAP) ราคามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นชัดเจน โดยเฉพาะระดับขายส่ง จากต้นทุนวัตถุดิบฟอสเฟตและการพึ่งพาการนำเข้าที่มีความผันผวนตามตลาดโลก แม้ราคาช่วงรายเดือนจะทรงตัว แต่ภาพรวมรายปียังคงเพิ่มขึ้น ขณะที่ราคาขายปลีกเพิ่มขึ้นในอัตราต่ำกว่า เนื่องจากการปรับขึ้นอย่างค่อยเป็นค่อยไปตามสภาพการแข่งขันในตลาดท้องถิ่น

ส่งออก ปี 2569 (ม.ค. - ก.พ.) มีปริมาณการส่งออกปุ๋ยเคมีเพื่อการเกษตร 27,245 ตัน คิดเป็นมูลค่า 496 ล้านบาท ซึ่งส่งออกไปยังประเทศในกลุ่ม ASEAN เช่น เมียนมา กัมพูชา ลาว และเวียดนาม เป็นต้น

นำเข้า

- ปี 2569 (ม.ค. - ก.พ.) มีปริมาณการนำเข้าปุ๋ยเคมี 696,695 ตัน คิดเป็นมูลค่า 17,928 ล้านบาท ซึ่งส่วนใหญ่นำเข้าจากประเทศ เช่น จีน ซาอุดีอาระเบีย รัสเซีย โอมาน และเกาหลีใต้ เป็นต้น

- ปี 2568 ไทยนำเข้าปุ๋ยเคมีจากทั้งหมด 45 ประเทศ โดยนำเข้าจากจีนมากที่สุด 1.45 ล้านตัน มูลค่า 19,389 ล้านบาท รองลงมาเป็นซาอุดีอาระเบีย 1.09 ล้านตัน มูลค่า 16,669 ล้านบาท และรัสเซียเป็นอันดับ 3 ปริมาณ 0.63 ล้านตัน มูลค่า 10,130 ล้านบาทซึ่งจากสถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างอเมริกา อิสราเอล และอิหร่านส่งผลกระทบต่อราคาปุ๋ยเคมีโลก เนื่องจากอิหร่านเป็นผู้ส่งออกยูเรียรายใหญ่อันดับสามของโลก ขณะที่ช่องแคบฮอร์มุซซึ่งเป็นเส้นทางขนส่งปุ๋ยกว่า 25% ของโลกมีความเสี่ยงถูกปิดกั้น ประกอบกับการที่จีนลดการส่งออกยูเรียลงอย่างมาก ทำให้ตลาดโลกตึงตัวหนักขึ้น ราคาปุ๋ยเพิ่มสูงขึ้น แม้ไทยไม่ได้นำเข้าปุ๋ยจากอิหร่านโดยตรง แต่ราคานำเข้าที่สูงขึ้นและค่าระวางเรือที่เพิ่มขึ้นย่อมกระทบต้นทุนเกษตรกรไทยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

4) สถานการณ์ผลกระทบ

- **ระยะที่ 1 ผลกระทบฉับพลัน (0-3 เดือน)** ตลาดปรับราคาล่วงหน้าทันทีจากความกังวลด้านอุปทาน แม้ปุ๋ยยังไม่ขาดแคลนจริง ผู้ค้าและเกษตรกรเร่งสั่งซื้อสำรอง ทำให้ราคาปุ๋ยในประเทศปรับตัวสูงขึ้น 5-15% แต่ยังไม่เต็มรูปแบบเนื่องจากมีสต็อกเดิมในมือ

- **ระยะที่ 2 วิกฤตโครงสร้างอุปทาน (3-12 เดือน)** หากสถานการณ์ยืดเยื้อ อุปทานจะหดตัวจริงจากการหยุดผลิต (อิหร่านมีรายงานหน่วยผลิตยูเรีย 7 หน่วยหยุดเดินเครื่อง ~700,000 ตัน/เดือน) ต้นทุนโลจิสติกส์พุ่งสูงจากค่าระวางเรือที่เพิ่มกว่า 2 เท่าและเบี่ยงประกันภัยสงคราม คาดราคาปุ๋ยโลกจะปรับตัวสูงขึ้น

- **ระยะที่ 3 การปรับโครงสร้างถาวร (1-5 ปี)** ตลาดปุ๋ยโลกจะไม่กลับสู่โครงสร้างเดิม คาดราคาปุ๋ยในระยะยาวจะทรงตัวสูงกว่าก่อนวิกฤต 20-40% นำไปสู่ "New Normal" ของต้นทุนภาคเกษตรที่สูงขึ้นอย่างถาวร

5) **ผลกระทบต่อเกษตรกรไทย - จำแนกรายพืช** ภายใต้สมมติฐานราคาปุ๋ยเพิ่มขึ้น 20-40% (กรณีกลาง) ผลกระทบต่อต้นทุนและกำไรสุทธิของเกษตรกร

ลำดับ	ชนิดพืช	สัดส่วนค่าปุ๋ย	ผลกระทบกรณีกลาง	ระดับความเสี่ยง
1	ปาล์มน้ำมัน	33.35%	+7-13%	สูงมาก
2	ข้าวนาปรัง	26.64%	+5-11%	สูงมาก
3	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	21.37%	+4-9%	สูง
4	ข้าวนาปี	18.44%	+4-7%	ปานกลาง-สูง
5	มันสำปะหลัง	9.10%	+2-4%	ต่ำ-ปานกลาง
6	ยางพารา	5.04%	+1-2%	ต่ำ

หมายเหตุ ปาล์มน้ำมัน ข้าวนาปรัง และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์คือกลุ่มเสี่ยงสูงสุด ขณะที่ข้าวซึ่งกระทบความมั่นคงอาหารต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ

5.4 การวิเคราะห์ผลกระทบรายสินค้า

1) ข้าว

- ไทยมีการส่งออกข้าวไปตะวันออกกลาง มูลค่าเฉลี่ย 23,186 ล้านบาท ซึ่งเหตุการณ์ความขัดแย้งในภูมิภาคตะวันออกกลาง และการปิดช่องแคบฮอร์มุซ ส่งผลกระทบต่อให้ชะลอการสั่งซื้อจากประเทศผู้นำเข้าในภูมิภาคตะวันออกกลาง โดยเฉพาะอิรัก เยเมน และอิสราเอล ดังนั้น **คาดว่าปริมาณการส่งออกข้าวไทยไปยังภูมิภาคตะวันออกกลางจะมีแนวโน้มลดลง**

- **ราคาปุ๋ยเคมี คาดว่าจะเพิ่มสูงขึ้น** ส่งผลให้ต้นทุนการปลูกข้าวเพิ่มขึ้น โดยสัดส่วนต้นทุนค่าปุ๋ยของนาปี ปีการผลิต 2568/69 และนาปรัง ปีการผลิต 2568 คิดเป็นร้อยละ 18.44 และร้อยละ 26.64 ตามลำดับ โดยเฉพาะปุ๋ยยูเรีย (46-0-0) ซึ่งเกษตรกรผู้ปลูกข้าวใช้กันมาก และเป็นชนิดปุ๋ยเคมีที่ไทยมีการนำเข้าในสัดส่วนที่มากที่สุด โดยแหล่งนำเข้าปุ๋ยยูเรีย (46-0-0) ได้แก่ ซาอุดีอาระเบีย การ์ตา มาเลเซีย โอมาน และอินโดนีเซีย

- **การปรับขึ้นของราคาน้ำมัน** ส่งผลต่อต้นทุนการผลิตข้าว โดยต้นทุนน้ำมันเชื้อเพลิงของนาปี ปีการผลิต 2568/69 และนาปรัง ปีการผลิต 2568 คิดเป็นร้อยละ 6.42 และ 6.13 ตามลำดับ

- ผู้ส่งออกมีต้นทุนค่าขนส่งสินค้าเพิ่มขึ้น เนื่องจากไม่สามารถลำเลียงสินค้าลงที่ท่าเรือสินค้าในภูมิภาคตะวันออกกลางได้ ส่งผลให้ต้องมีค่าระวางเรือ ค่าประกันภัย ค่าน้ำมันเพิ่มขึ้น

2) ปลาทูนา

จากสถานการณ์ความขัดแย้ง ส่งผลกระทบโดยตรงต่อปริมาณการส่งออกผลิตภัณฑ์ทูนากระป๋องไปยังภูมิภาคตะวันออกกลาง เนื่องจากในปี 2568 ไทยมีการส่งออกทูนากระป๋องไปยังภูมิภาคตะวันออกกลาง ปริมาณ 113,245 ตัน มูลค่า 15,296 ล้านบาท ลดลงจาก 130,968 ตัน มูลค่า 19,186 ล้านบาท ของปี 2567 หรือลดลงร้อยละ 13.53 ร้อยละ 25.43 ตามลำดับ โดยไทยส่งออกไปยังซาอุดีอาระเบีย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ และอิสราเอล เป็นอันดับที่ 7,8 และ 9 ตามลำดับ ซึ่งแนวโน้มความต้องการปลาทูนากระป๋องของภูมิภาคตะวันออกกลางมีแนวโน้มลดลงจากปี 2567 อย่างไรก็ตาม ความขัดแย้งดังกล่าว จะส่งผลกระทบต่อความไม่สะดวกในการขนส่ง ทำให้ราคาน้ำมันมีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้น ระบบโลจิสติกส์ทำให้ค่าขนส่งและค่าระวางเรือปรับตัวสูงขึ้นตามไปด้วย จึงเป็นเหตุให้ราคาปลาทูนากระป๋องในตลาดโลกปรับตัวสูงขึ้น ส่งผลให้ความต้องการปลาทูนากระป๋องของภูมิภาคตะวันออกกลางยังคงมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง

3) ยางพารา

- ช่วงระยะเวลา 3 ปี (พ.ศ. 2566 – 2568) ส่งออกยางธรรมชาติที่กำหนดไว้ในทางเทคนิค (ยางแท่ง TSR) ไปตะวันออกกลางปริมาณเฉลี่ย 60,914 ตัน มูลค่า 3,457 ล้านบาท น้ำยางธรรมชาติ ปริมาณเฉลี่ย 34,516 ตัน มูลค่า 1,561 ล้านบาท และยางแผ่นรมควันปริมาณเฉลี่ย 12,413 ตัน มูลค่า 902 ล้านบาท ร้อยละ 1.84 ซึ่งการส่งออกยางพาราเป็นสัดส่วนเฉลี่ยร้อยละ 2.7 น้อยเมื่อเทียบกับการส่งออกไปประเทศอื่น ๆ (ปริมาณส่งออกหลักไปจีน ร้อยละ 61.25) โดยส่งออกไปประเทศในภูมิภาคตะวันออกกลาง 3 อันดับแรก ได้แก่ ตุรกี สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ และอิหร่าน ตามลำดับ ส่งออกผลิตภัณฑ์ชั้นกลาง 3 อันดับแรก ได้แก่ ยางแท่ง ร้อยละ 41.77 น้ำยางข้น ร้อยละ 42.87 และยางแผ่นรมควัน ร้อยละ 14.09 ของปริมาณการส่งออกยางพาราธรรมชาติไปตะวันออกกลางทั้งหมด

ส่วนการส่งออกยางผสม และยางคอมปาวด์ ส่งออกไปตะวันออกกลางคิดเป็นสัดส่วนน้อยมากเมื่อเทียบกับการส่งออกยางพาราทั้งหมด โดยในปี 2568 ส่งออกยางผสมปริมาณ 1,038.15 ตัน มูลค่า 58.19 ล้านบาท และส่งออกยางคอมปาวด์ปริมาณ 35.06 ตัน มูลค่า 2.33 ล้านบาท

- จากสถานการณ์ความขัดแย้ง การปิดช่องแคบฮอร์มุซซึ่งเป็นเส้นทางขนส่งสำคัญของทั้งน้ำมันและปุ๋ย จะกระทบต่อยางพารา ได้แก่ 1) ด้านราคายางพารา น้ำมันดิบซึ่งเป็นสารตั้งต้นสำหรับนำมาผลิตยางสังเคราะห์ซึ่งเป็นสินค้าทดแทนยางพาราธรรมชาติ เมื่อราคาน้ำมันดิบปรับตัวสูงขึ้น จะทำให้ราคายางสังเคราะห์ปรับตัวสูงขึ้น ผู้ประกอบการจึงใช้ยางพาราธรรมชาติทดแทนยางสังเคราะห์ในอุตสาหกรรม ทำให้ความต้องการและราคายางพาราธรรมชาติในประเทศปรับตัวสูงขึ้นด้วย 2) ต้นทุนปัจจัยการผลิต เมื่อน้ำมันดิบและปริมาณปุ๋ยที่ออกสู่ตลาดลดลง ราคาปัจจัยการผลิตและต้นทุนของเกษตรกรเพิ่มสูงขึ้น ส่งผลต่อรายได้ของเกษตรกรลดลง

4) สับปะรดปรุงแต่ง

ประเทศไทยส่งออกสับปะรดปรุงแต่งพิกัดศุลกากร (200820) ไปยังตลาดโลกมูลค่าเฉลี่ยประมาณ 13,278 ล้านบาทต่อปี โดยตลาดส่งออกหลัก ได้แก่ 1) สหรัฐอเมริกา ร้อยละ 31.4 2) รัสเซีย ร้อยละ 6.2 และ 3) เยอรมัน ร้อยละ 4.4 ซึ่งมีการส่งออกไปยังประเทศในกลุ่มตะวันออกกลางที่สำคัญ เช่น สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ อิหร่าน และซาอุดีอาระเบีย รวมกันร้อยละ 10.3 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด ทั้งนี้ จากสถานการณ์ความขัดแย้งในภูมิภาคตะวันออกกลาง อาจส่งผลกระทบต่อส่งออกของไทยไปยังประเทศเหล่านี้ กล่าวคือ คำสั่งซื้อสินค้าจากประเทศกลุ่มอาหรับอาจจะลดลงจากปัญหาการขนส่งทำไม่ได้หรือทำได้ลำบาก นอกจากนี้ในระยะยาวต้นทุนด้านพลังงานที่สูงขึ้น จะส่งผลกระทบต่อต้นทุนด้านการผลิตและ

การตลาด ทำให้ผู้ประกอบการและเกษตรกรไทยต้องแบกรับต้นทุนที่สูงขึ้น กระทบต่อความสามารถในการแข่งขันด้านราคากับประเทศคู่แข่งอื่น

5) ไข่เนื้อ

- ต้นทุนการผลิตปรับตัวสูงขึ้น ซึ่งได้รับผลกระทบมากจากราคาวัตถุดิบอาหารสัตว์ ได้แก่ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และกากถั่วเหลืองเป็นส่วนประกอบหลักของอาหาร ต้นทุนการเลี้ยงไก่เนื้อเพิ่มขึ้น อาจทำให้ราคาไก่เนื้อของประเทศไทยปรับตัวสูงขึ้นตามต้นทุนการผลิต

- การส่งออกไข่เนื้อแปรรูปของไทย เนื่องจากเนื้อไก่เป็นสินค้าส่งออกหลักของไทย อาจประสบปัญหาในด้านการขนส่งโลจิสติกส์ เส้นทางขนส่งมีการเปลี่ยนแปลง ราคาน้ำมันและค่าระวางเรือมีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้น ทำให้ต้นทุนการขนส่งสูงขึ้น รวมถึงระยะเวลาเพิ่มขึ้นในการขนส่ง เป็นเหตุให้ราคาเนื้อไก่ในตลาดโลกปรับตัวสูงขึ้น กระทบต่อความสามารถในการแข่งขันของไทย

- ผลกระทบต่อตลาดส่งออกไก่สดแช่แข็ง และตลาดส่งออกไก่แปรรูป ในปี 2568 ไทยส่งออกไก่สดแช่แข็งไปยังสหรัฐอเมริกา รัสเซีย และโอมาน มูลค่าการส่งออกทั้งสิ้น 2,143 ล้านบาท และสำหรับปี 2569 (ม.ค.) มีมูลค่าการส่งออกไก่สดแช่แข็งรวม 106.74 ล้านบาท สำหรับตลาดส่งออกไก่แปรรูป ประเทศคู่ค้าหลักของไทย ได้แก่ กาตาร์ ซึ่งในปี 2568 มีมูลค่าการส่งออกไปกาตาร์ทั้งสิ้น 58.20 ล้านบาท และสำหรับปี 2569 (ม.ค.) มีมูลค่าการส่งออกไก่สดแช่แข็งรวม 27.54 ล้านบาท

6) ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

- แม้การอนุญาตให้นำเข้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ภายใต้กรอบ WTO จะช่วยเพิ่มวัตถุดิบสำหรับอุตสาหกรรมอาหารสัตว์ แต่สถานการณ์สงครามในภูมิภาคตะวันออกกลางอาจทำให้ต้นทุนขนส่งสูงขึ้น จากราคาพลังงานโลกที่ปรับตัวเพิ่มขึ้น ขณะเดียวกัน สินค้าทดแทน เช่น ข้าวสาลี และบาร์เลย์ ก็ได้รับผลกระทบด้านต้นทุนเช่นกัน ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตอาหารสัตว์ของไทยปรับตัวสูงขึ้น และกระทบต่อเนื่องถึงการส่งออกอาหารสัตว์และอาหารสัตว์เลี้ยง ซึ่งไทยเป็นผู้ส่งออกสำคัญของโลก ตลอดจนต้นทุนภาคปศุสัตว์ที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามไปด้วย

7) ถั่วเหลือง

- ถั่วเหลืองใช้ในอุตสาหกรรมสกัดน้ำมัน (ร้อยละ 78) ผลิตอาหารสัตว์ (ร้อยละ 20) และแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหาร (ร้อยละ 2) โดยไทยนำเข้าเมล็ดถั่วเหลืองประมาณ 200,000 - 400,000 ตันต่อเดือน เนื่องจากถั่วเหลืองไม่สามารถสต็อกไว้นานได้เนื่องจากเป็นพืชน้ำมันหากเก็บไว้นานจะส่งผลต่อคุณภาพเมล็ดถั่วเหลือง เมื่อนำไปเข้าสู่กระบวนการผลิตจะทำให้สินค้าไม่ได้คุณภาพ โดยสต็อกจะอยู่ประมาณ 500,000 ตันต่อเดือน ขณะที่การใช้เมล็ดถั่วเหลืองอยู่ที่ประมาณ 310,000 - 350,000 ตันต่อเดือน ทำให้ต้องมีการนำเข้าอย่างต่อเนื่อง หากไม่สามารถนำเข้าได้อย่างต่อเนื่องจะส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมอาหารและอุตสาหกรรมอาหารสัตว์ ซึ่งอุตสาหกรรมอาหารสัตว์มีการใช้กากถั่วเหลืองที่ได้จากการสกัดน้ำมันเป็นวัตถุดิบในการผลิตอาหารสัตว์ โดยประเทศไทยมีการนำเข้ากากถั่วเหลืองปีละ 2.80 - 3.20 ล้านตัน

- ไทยนำเข้าเมล็ดถั่วเหลืองจากต่างประเทศประมาณ 3.20 - 4.20 ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ 99.58 ของความต้องการใช้ในประเทศ โดยส่วนใหญ่นำเข้าจากประเทศบราซิล (ร้อยละ 80 - 85) และสหรัฐอเมริกา (ร้อยละ 11 -13) ซึ่งเส้นทางการขนส่งทางเรือไม่ผ่านบริเวณภูมิภาคที่มีการปะทะจึงคาดว่าความสามารถที่จะนำเข้าถั่วเหลืองได้ แต่อย่างไรก็ตามค่าใช้จ่ายในการขนส่งก็จะเพิ่มขึ้นจากค่าระวางเรือ ค่าประกันภัย ค่าน้ำมัน ทำให้ราคานำเข้าเมล็ดถั่วเหลืองปรับตัวสูงขึ้น ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อต้นทุนการผลิตสินค้าในประเทศเพิ่มขึ้น

8) ปลายป่น

จากสถานการณ์ความขัดแย้ง ไม่ส่งผลกระทบต่อปริมาณการผลิตและการนำเข้าปลาป่น เนื่องจากภูมิภาคตะวันออกกลางไม่ได้เป็นแหล่งผลิตปลาป่น และตลาดปลาป่นของไทย อย่างไรก็ตาม ภาวะความขัดแย้งดังกล่าว จะส่งผลกระทบต่อความไม่สะดวกในการขนส่ง ทำให้ราคาน้ำมันมีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้น และอาจส่งผลกระทบต่อระบบการชำระเงิน ระบบโลจิสติกส์ทำให้ค่าขนส่ง และค่าระวางเรือปรับตัวสูงขึ้น ตามไปด้วย จึงเป็นเหตุให้ราคาปลาป่นในตลาดโลกปรับตัวสูงขึ้น ซึ่งไม่ได้รับผลกระทบทางตรงแต่จะส่งผลกระทบต่อต้นทุนการผลิตของเกษตรกร เนื่องจากปลาป่นเป็นสัดส่วนที่สำคัญต่อต้นทุนค่าอาหารสำหรับปศุสัตว์และสัตว์น้ำ ประมาณร้อยละ 10 - 20

6. ข้อเสนอเชิงนโยบาย

6.1 ข้อเสนอเชิงนโยบาย เพื่อรองรับผลกระทบด้านราคาพลังงาน

ภาครัฐควรดำเนินมาตรการเชิงนโยบายเป็น 3 ระยะ เพื่อบรรเทาผลกระทบจากความผันผวนของราคาพลังงานที่อาจส่งผ่านมายังต้นทุนการผลิตภาคเกษตร ดังนี้

1) ระยะสั้น การบรรเทาผลกระทบเฉพาะหน้า

- ดูแลราคาพลังงานภายในประเทศแบบมีเป้าหมาย เพื่อลดแรงกดดันต่อต้นทุนการผลิตและค่าขนส่งในภาคเกษตร

- บริหารจัดการคลังสำรองพลังงานของประเทศอย่างรอบคอบ เพื่อให้มีปริมาณสำรองเพียงพอในช่วงที่ตลาดโลกมีความผันผวน

- พิจารณามาตรการลดต้นทุนชั่วคราว เช่น การลดภาษีนำเข้าพลังงานบางประเภท หรือการปรับโครงสร้างภาษี และค่าธรรมเนียมที่เกี่ยวข้องกับพลังงาน

- สนับสนุนมาตรการลดภาระต้นทุนด้านพลังงานและค่าขนส่งสำหรับภาคการผลิตที่ได้รับผลกระทบโดยตรง โดยเฉพาะภาคเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร

- ติดตามสถานการณ์ราคาพลังงานโลกอย่างใกล้ชิด เพื่อประเมินผลกระทบต่อเศรษฐกิจและต้นทุนการผลิตในประเทศ

2) ระยะกลาง การลดความเปราะบางเชิงโครงสร้าง

- กระจายแหล่งนำเข้าพลังงานไปยังหลายภูมิภาค เพื่อลดการพึ่งพาแหล่งพลังงานจากพื้นที่เสี่ยง

- ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน เช่น พลังงานแสงอาทิตย์ พลังงานชีวมวล และพลังงานชีวภาพในภาคการเกษตร

- สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีและเครื่องจักรกลการเกษตรที่มีประสิทธิภาพและประหยัดพลังงาน

- พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทาน เพื่อช่วยลดต้นทุนการขนส่งสินค้าเกษตร

- ส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานในภาคการผลิต เพื่อลดต้นทุนต่อหน่วยและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

3) ระยะยาว การเสริมสร้างความยั่งยืน

- พัฒนาปัจจัยการผลิตและแหล่งพลังงานภายในประเทศ เพื่อลดการพึ่งพาการนำเข้าพลังงานจากต่างประเทศ

- สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีพลังงานสะอาด รวมถึงการใช้วัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรเพื่อผลิตพลังงานชีวภาพ

- จัดทำคลังสำรองพลังงานเชิงยุทธศาสตร์ เพื่อรองรับสถานการณ์วิกฤตด้านพลังงานในอนาคต

- ส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรผ่านการแปรรูปและพัฒนาอุตสาหกรรมอาหาร

- บูรณาการนโยบายด้านพลังงาน การเกษตร อุตสาหกรรม และการคลัง เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจในระยะยาว

6.2 ข้อเสนอเชิงนโยบาย เพื่อรองรับผลกระทบด้านราคาปุ๋ย

1) ระยะสั้น (0-3 เดือน): มาตรการเฝ้าระวังและรับมือเร่งด่วน

- จัดตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจติดตามราคาปุ๋ยเชิงยุทธศาสตร์ (ราคาโลก, ค่าระวาง, อัตราแลกเปลี่ยน, สต็อก)

- ตรวจสอบระดับสต็อกปุ๋ยผู้นำเข้ารายใหญ่เพื่อประเมินความเพียงพอของอุปทาน

- เตรียมมาตรการอุดหนุนปัจจัยการผลิตและสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำสำหรับเกษตรกรกลุ่มเปราะบาง

2) ระยะกลาง (3-12 เดือน): รักษาเสถียรภาพและกระจายความเสี่ยง

- ออกคูปองส่วนลดค่าปุ๋ยตรงถึงเกษตรกรรายย่อย เพื่อป้องกันการลดใช้ปุ๋ยจนกระทบผลผลิต

- เจรจาสัญญาซื้อขายปุ๋ยระยะยาวกับรัสเซีย แคนาดา และประเทศอาเซียน ลดการพึ่งพา

ตะวันออกกลาง

- จัดตั้งคลังสำรองปุ๋ยเชิงยุทธศาสตร์เพื่อรักษาเสถียรภาพราคาและลดการเก็งกำไร

3) ระยะยาว (1-10 ปี): ปรับโครงสร้างเพื่อความยั่งยืน

- จัดทำยุทธศาสตร์ปุ๋ยแห่งชาติ (National Fertilizer Strategy) ระยะ 5-10 ปี พร้อมเป้าหมายลดนำเข้าชัดเจน

- ลงทุนวิจัย Green Ammonia จากพลังงานหมุนเวียน เพื่อลดการพึ่งพาก๊าซธรรมชาตินำเข้า

- ส่งเสริมความร่วมมือ ASEAN Fertilizer Cooperation ในการจัดซื้อร่วม แลกเปลี่ยนสต็อก

และพัฒนา Supply Chain ภูมิภาค

- สนับสนุนการใช้ Precision Nutrient Management และปุ๋ยอินทรีย์ทดแทน 30-50%

เพื่อลดต้นทุนและเพิ่มความยั่งยืน

6.3 ข้อเสนอเชิงนโยบาย เพื่อรองรับด้านการค้าระหว่างประเทศ

1) ระยะสั้น

- สินค้าเดิมที่ไทยเคยส่งออกไปยุโรปยังคงสามารถส่งได้ตามปกติ เนื่องจากใช้เส้นทางแหลมกู๊ดโฮป จึงไม่ได้รับผลกระทบจากภาวะสงคราม แต่สินค้าที่ส่งออกไปภูมิภาคตะวันออกกลางอาจได้รับผลกระทบโดยตรง เนื่องจากสงครามยังทวีความรุนแรงมากขึ้น การเข้าสู่ตลาดสินค้าเกษตรในภูมิภาคตะวันออกกลางยังคงเป็นไปได้ยากจากการปิดน่านฟ้าและช่องแคบฮอร์มุซ ซึ่งเป็นช่องทางการเดินเรือขนส่งสินค้าที่สำคัญ จึงควรส่งเสริมให้มีการเพิ่มสัดส่วนการส่งออกสินค้าเกษตรไปยังตลาดอื่นซึ่งเป็นคู่ค้าที่สำคัญของไทยในภูมิภาคอื่น และหาตลาดใหม่เพื่อรองรับสินค้าที่ได้รับผลกระทบ ดังนี้

(1) ข้าว ไทยมีมูลค่าการส่งออกไปโลก 162,862 ล้านบาท โดยไทยอาจพิจารณาเพิ่มสัดส่วนการส่งออกไปยังตลาดสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นตลาดที่ไทยมีสัดส่วนการส่งออกร้อยละ 15.3 สาธารณรัฐแอฟริกาใต้และประเทศในกลุ่มแอฟริกา มีสัดส่วนมูลค่าการส่งออกเพียงร้อยละ 10 และเป็นตลาดที่อาจเติบโตได้ในอนาคต นอกจากนี้ เห็นควรแสวงหาตลาดใหม่ที่มีความต้องการนำเข้าสินค้าข้าวจำนวนมาก อาทิ เบนิน ซึ่งมีความต้องการนำเข้า 1.74 ล้านตันต่อปี โกตดิวัวร์ 1.25 ล้านตันต่อปี แอฟริกาใต้ 1.07 ล้านตันต่อปี เป็นต้น

(2) ปลาทูนา ปลาสลิด และปลาโบนิโต กระทบ ไทยมีมูลค่าการส่งออกไปโลก 80,110 ล้านบาท โดยไทยอาจพิจารณาส่งออกไปยังตลาดสหรัฐอเมริกา ที่เดิมมีสัดส่วนร้อยละ 22.5 ญี่ปุ่น สัดส่วนร้อยละ 9.9 และออสเตรเลีย สัดส่วนร้อยละ 7.9 นอกจากนี้ เห็นควรแสวงหาตลาดใหม่ที่มีความต้องการนำเข้าสินค้าปลาทูนากระทบจำนวนมาก อาทิ สเปน ซึ่งมีความต้องการนำเข้า 0.17 ล้านตันต่อปี อิตาลี 0.13 ล้านตันต่อปี ฝรั่งเศส 0.09 ล้านตันต่อปี เป็นต้น

(3) **ยางธรรมชาติ** ไทยมีมูลค่าการส่งออกไปโลก 95,825 ล้านบาท โดยไทยอาจพิจารณาส่งออกไปยังตลาดจีน ที่เดิมมีสัดส่วนร้อยละ 40.2 ตลาดสหรัฐอเมริกา มีสัดส่วนร้อยละ 10.9 และญี่ปุ่น สัดส่วนร้อยละ 10.1 นอกจากนี้ เห็นควรแสวงหาตลาดใหม่ที่มีความต้องการนำเข้าสินค้ายางธรรมชาติจำนวนมาก อาทิอินเดีย ซึ่งมีความต้องการนำเข้า 0.51 ล้านตันต่อปี เวียดนาม 0.46 ล้านตันต่อปี เกาหลีใต้ 0.27 ล้านตันต่อปี เป็นต้น

(4) **อาหารปรุงแต่งอื่น ๆ** ไทยมีมูลค่าการส่งออกไปโลก 54,891 ล้านบาท โดยไทยอาจพิจารณาส่งออกไปยังตลาดจีน ที่เดิมมีสัดส่วนร้อยละ 17.46 สหรัฐฯ สัดส่วนร้อยละ 14.67 และเมียนมาร์ สัดส่วนร้อยละ 6.78 นอกจากนี้ เห็นควรแสวงหาตลาดใหม่ที่มีความต้องการนำเข้าสินค้าอาหารปรุงแต่งอื่น ๆ จำนวนมาก อาทิ เยอรมัน ซึ่งมีความต้องการนำเข้า 0.67 ล้านตันต่อปี เนเธอร์แลนด์ 0.43 ล้านตัน สหราชอาณาจักร 0.41 ล้านตัน เป็นต้น

(5) **อาหารสุนัขหรือแมว** ไทยมีมูลค่าการส่งออกไปโลก 87,273 ล้านบาท โดยไทยอาจพิจารณาส่งออกไปยังตลาดสหรัฐอเมริกา ที่เดิมมีสัดส่วนร้อยละ 32.50 ญี่ปุ่น สัดส่วนร้อยละ 13.05 และอิตาลี สัดส่วนร้อยละ 6.05 นอกจากนี้ เห็นควรแสวงหาตลาดใหม่ที่มีความต้องการนำเข้าสินค้าอาหารสุนัขหรือแมว จำนวนมาก อาทิ เยอรมัน ซึ่งมีความต้องการนำเข้า 1.08 ล้านตันต่อปี สหราชอาณาจักร 0.72 ล้านตันต่อปี โปแลนด์ 0.53 ล้านตันต่อปี เป็นต้น

(6) **สับปรดปรุงแต่ง** ไทยมีมูลค่าการส่งออกไปโลก 13,278 ล้านบาท โดยไทยอาจพิจารณาส่งออกไปยังตลาดสหรัฐอเมริกาที่เดิมมีสัดส่วนร้อยละ 31.4 รัสเซีย สัดส่วนร้อยละ 6.2 เยอรมัน สัดส่วนร้อยละ 4.4 นอกจากนี้ เห็นควรแสวงหาตลาดใหม่ที่มีความต้องการนำเข้าสินค้าสับปรดปรุงแต่งจำนวนมาก อาทิ จีน ซึ่งมีความต้องการนำเข้า 0.05 ล้านตันต่อปี เยอรมนี 0.05 ล้านตันต่อปี ญี่ปุ่น 0.03 ล้านตันต่อปี เป็นต้น

(7) **ชิ้นเนื้อเครื่องในไก่แช่แข็ง** ไทยมีมูลค่าการส่งออกไปโลก 46,236 ล้านบาท โดยไทยอาจพิจารณาส่งออกไปยังญี่ปุ่น เดิมมีสัดส่วนร้อยละ 35.3 จีน สัดส่วนร้อยละ 32.4 และมาเลเซีย สัดส่วนร้อยละ 15.6 นอกจากนี้ เห็นควรแสวงหาตลาดใหม่ที่มีความต้องการนำเข้าสินค้าชิ้นเนื้อเครื่องในไก่แช่แข็งจำนวนมาก อาทิ เม็กซิโก ซึ่งมีความต้องการนำเข้า 0.33 ล้านตันต่อปี เนเธอร์แลนด์ 0.30 ล้านตันต่อปี ฮองกง 0.25 ล้านตันต่อปี เป็นต้น

(8) **น้ำตาลอื่น ๆ ที่ได้จากอ้อยหรือหัวบีต (นอกจากน้ำตาลดิบ)** เช่น น้ำตาลทรายขาว ไทยมีมูลค่าการส่งออกไปโลก 53,680 ล้านบาท โดยไทยอาจพิจารณาส่งออกไปยังฟิลิปปินส์ ที่เดิมมีสัดส่วนร้อยละ 14.6 และลาว สัดส่วนร้อยละ 13.2 นอกจากนี้ เห็นควรแสวงหาตลาดใหม่ที่มีความต้องการนำเข้าสินค้าน้ำตาลอื่น ๆ ที่ได้จากอ้อยหรือหัวบีต (นอกจากน้ำตาลดิบ) จำนวนมาก อาทิ อิตาลี ซึ่งมีความต้องการนำเข้า 1.56 ล้านตันต่อปี เบลเยียม 0.90 ล้านตันต่อปี สหรัฐอเมริกา 0.77 ล้านตันต่อปี เป็นต้น ทั้งนี้ การส่งเสริมให้เพิ่มการส่งออกสินค้าเกษตรหลายรายการในตลาดสหรัฐฯ เนื่องจากการส่งออกไปยังตะวันออกกลางอาจเกิดปัญหาในเรื่องการขนส่งและระบบโลจิสติกส์ และสหรัฐฯ ยังคงเป็นตลาดใหญ่และเป็นผู้นำเข้ารายใหญ่ของไทยในสินค้าดังกล่าว จึงยังมีศักยภาพในการขยายสัดส่วนทางการตลาดเพิ่มได้

- ส่งเสริมให้ใช้สิทธิพิเศษทางภาษีภายใต้ความตกลงการค้าเสรี สำหรับตลาดที่ไทยมีข้อตกลงการค้าเสรีอยู่แล้ว เช่น จีน ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย และสนับสนุนให้มีการเจรจาเพิ่มสัดส่วนการส่งออกสินค้าที่ไทยได้รับผลกระทบจากตลาดตะวันออกกลาง

- ติดตามสถานการณ์ราคาพลังงานและปุ๋ยอย่างใกล้ชิด เพื่อประเมินผลกระทบต่อต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรหลัก และสนับสนุนการใช้ปุ๋ยอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อลดผลกระทบจากราคาปุ๋ยที่เพิ่มขึ้น

- สนับสนุนการจัดหาแหล่งวัตถุดิบและปัจจัยการผลิตสำรอง โดยสนับสนุนการใช้วัตถุดิบภายในประเทศมากขึ้น และแสวงหาแหล่งวัตถุดิบใหม่
- สนับสนุนให้มีการบริหารจัดการต้นทุนโลจิสติกส์และเทคนิคการเก็บรักษาสินค้าเกษตรส่งออก เนื่องจากสถานการณ์สงครามและการปิดช่องแคบฮอร์มุซ ทำให้ต้องใช้ในการขนส่งผ่านช่องทางอื่นแทน ซึ่งจะเป็นการเพิ่มต้นทุน และการขนส่งอาจใช้ระยะทางและเวลาที่ยาวนานกว่าเดิม ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพสินค้าเกษตร โดยเฉพาะอาหารหรือของสดที่มีระยะเวลาในการเก็บสั้น อาทิ การขนส่งสินค้าเกษตรแบบควบคุมอุณหภูมิ (Cold Chain) เป็นต้น
- ใช้เครือข่ายทูตพาณิชย์และทูตเกษตรให้รายงานสถานการณ์การค้า และมาตรการที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิด

2) ระยะยาว

- ภาวะสงครามจะทำให้ภูมิภาคตะวันออกกลางขาดแคลนอาหาร ซึ่งจะเป็นโอกาสให้ประเทศไทยในฐานะผู้ผลิตและส่งออกอาหารรายใหญ่ สามารถเพิ่มการส่งออกไปยังภูมิภาคดังกล่าวได้เพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะสินค้าที่ไทยมีศักยภาพ เช่น ข้าว ปลาแช่แข็ง อาหารปรุงแต่ง ผลไม้ปรุงแต่ง เป็นต้น ดังนั้น ภาครัฐควรเตรียมพร้อมในการเสริมสร้างศักยภาพการผลิต ปรับปรุงคุณภาพสินค้าเกษตร และเตรียมความพร้อมของผู้ประกอบการในการส่งออกสินค้าเกษตรและอาหารในโอกาสดังกล่าวต่อไป
- ใช้เครือข่ายทูตพาณิชย์และทูตเกษตร เร่งหาตลาดใหม่เพื่อทดแทนส่วนแบ่งการตลาดที่หายไปจากภาวะสงคราม และส่งเสริมให้มีการเจรจาจัดทำความตกลงการค้าเสรีในตลาดใหม่ เพื่อลดความเสี่ยงจากสถานการณ์ไม่ปกติที่อาจเกิดขึ้น
- ในภาวะสงครามทำให้ราคาและต้นทุนการผลิตมีความผันผวนได้ จึงควรจัดทำระบบเตือนภัยต้นทุนการผลิต (Cost Early Warning System) สำหรับสินค้าเกษตรสำคัญ เช่น ข้าว อ้อย และปาล์มน้ำมัน เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง ให้เกษตรกรและผู้ประกอบการสามารถปรับตัวได้ทันสถานการณ์

ภาคผนวก 1

การส่งออกและนำเข้าสินค้าเกษตรของไทยไปตะวันออกกลาง
(ปี2566 - 2568)

ตารางที่ 1 การส่งออกสินค้าเกษตรของไทยไปตะวันออกกลาง (ปี2566 - 2568)

หน่วย : ล้านบาท

ลำดับที่	รายการสินค้า	2566		2567		2568		ปริมาณเฉลี่ย	มูลค่าเฉลี่ย	สัดส่วน	อัตรา การเติบโต	มูลค่าการส่งออก ทั้งหมดของไทย	สัดส่วนตลาดส่งออก ที่สำคัญของไทย (ร้อยละ)
		ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า						
1	ข้าวที่สีบ้างแล้วหรือสีทั้งหมด อาทิ ข้าวเหนียว ข้าวหอม มะลิ ข้าวบาสมати (100630: ตัน)	1,158,021	20,405	1,334,855	29,188	1,338,952	19,964	1,277,276	23,186	33.09	- 1.09	162,862	สหรัฐอเมริกา (15.3) อิรัก (10.2) อินโดนีเซีย (9.9) เยเมน (1.9) อิสราเอล (0.9)
2	ปลาทูนา ปลาสดปิ้งแฉีก และ ปลาโบนิโตปรุงแต่ง อาทิ ปลาทูนากระป๋อง (160414: ตัน)	92,177	14,073	130,968	19,186	113,245	15,296	112,130	16,185	23.10	4.26	80,110	สหรัฐอเมริกา (22.5) ญี่ปุ่น (9.9) ออสเตรเลีย (7.9) ซาอุดีอาระเบีย (5.8) สหรัฐ อาหรับเอมิเรตส์ (4.6) อิสราเอล (4.1)
3	ยางธรรมชาติที่กำหนดไว้ ในทางเทคนิค (400122: ตัน)	80,462	3,977	66,755	4,155	35,525	2,239	60,914	3,457	4.93	- 24.96	95,825	จีน (40.2) สหรัฐอเมริกา (10.9) ญี่ปุ่น (10.1) ตุรกี (3.3) อิหร่าน (0.3)
4	อาหารปรุงแต่งอื่นๆ อาทิ เต้าหู้ แอลกอฮอล์ผง ครีม เทียม (210690: ตัน)	26,879	2,406	28,720	2,206	28,446	2,446	28,015	2,353	3.36	0.83	54,891	จีน (17.46) สหรัฐอเมริกา (14.67) เมียนมาร์ (6.78) สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ (1.8) ตุรกี (0.8) ซาอุดีอาระเบีย (0.4)
5	อาหารสุนัขหรือแมวสำหรับ ขายปลีก (230910: ตัน)	15,982	1,428	26,268	2,582	21,945	2,142	21,399	2,051	2.93	22.46	87,273	สหรัฐอเมริกา (32.50) ญี่ปุ่น (13.05) อิตาลี (6.05) สหรัฐอาหรับเอ

ลำดับที่	รายการสินค้า	2566		2567		2568		ปริมาณเฉลี่ย	มูลค่าเฉลี่ย	สัดส่วน	อัตรา การเติบโต	มูลค่าการส่งออก ทั้งหมดของไทย	สัดส่วนตลาดส่งออก ที่สำคัญของไทย (ร้อยละ)
		ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า						
													มิเรตส์ (1.0) ซาอุดีอาระเบีย (0.6)
6	สับปะรดปรุงแต่ง (200820: ต้น)	38,792	1,343	46,748	2,005	52,032	2,260	45,858	1,869	2.67	29.75	13,278	สหรัฐอเมริกา (31.4) รัสเซีย (6.2) เยอรมัน (4.4) สหรัฐ อาหรับเอมิเรตส์ (4.3) อิหร่าน (3.9) ซาอุดีอาระเบีย (2.1)
7	น้ำยางธรรมชาติ (400110: ต้น)	33,662	1,283	33,424	1,678	36,461	1,721	34,516	1,561	2.23	15.83	31,406	มาเลเซีย (42.6) จีน (32.3) เวียดนาม (2.5) สหรัฐ อาหรับเอมิเรตส์ (2.2) ตุรกี (1.7)
8	เครื่องตีหม้ออื่นๆ ที่ไม่มี แอลกอฮอล์ อาทิ นมยูเอชที นมถั่วเหลือง (220299: พันลิตร)	55,057	1,297	39,539	1,572	28,602	1,100	41,066	1,323	1.89	- 7.92	27,457	กัมพูชา (23.6) เมียนมาร์ (14.8) ลาว (12.2) อิสราเอล (2.0) สหรัฐ อาหรับเอมิเรตส์ (0.9) อิรัก (0.5) อิหร่าน (0.3)
9	ชิ้นเนื้อและเครื่องในที่บริโภค ได้ของไก่ชนิดแกลลัสโตเม สติกัส แซ่แซ็ง (020714: ต้น)	3,560	383	12,538	1,196	26,554	2,274	14,217	1,284	1.83	143.79	46,236	ญี่ปุ่น (35.3) จีน (32.4) มาเลเซีย (15.6) สหรัฐ อาหรับเอมิเรตส์ (2.2) คูเวต (0.2)

ลำดับที่	รายการสินค้า	2566		2567		2568		ปริมาณเฉลี่ย	มูลค่าเฉลี่ย	สัดส่วน	อัตรา การเติบโต	มูลค่าการส่งออก ทั้งหมดของไทย	สัดส่วนตลาดส่งออก ที่สำคัญของไทย (ร้อยละ)
		ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า						
10	ซอสและของปรุงรสอื่นๆ อาทิ ซอสพริก น้ำปลา กะปิ (210390: ต้น)	12,474	874	16,567	1,178	15,394	1,062	14,812	1,038	1.48	10.23	32,842	สหรัฐอเมริกา (12.4) ออสเตรเลีย (7.9) ฟิลิปปินส์ (7.1) อิสราเอล (1.1) สหรัฐอาหรับเอ มิเรตส์ (0.7)
11	ข้าวโพดหวาน (200580: ต้น)	20,149	925	23,161	979	24,824	965	22,711	957	1.37	2.11	8,392	ญี่ปุ่น (23.1) สาธารณรัฐ เกาหลี (14.6) ไต้หวัน (10.1) ชาอุดีอาระเบีย (3.9) เลบานอน (1.6) อิสราเอล (1.4)
12	ยางแผ่นรมควัน (400121: ต้น)	12,724	705	12,529	1,071	11,986	932	12,413	902	1.29	14.99	27,042	จีน (24.9) ญี่ปุ่น (24.1) สหรัฐอเมริกา (14.1) ตุรกี (3.2) สหรัฐอาหรับเอ มิเรตส์ (0.1)
13	เป็ยร์ที่ทำจากมอลต์ (220300: ต้น)	28,790	810	32,864	937	34,519	914	32,058	887	1.27	6.23	4,296	เมียนมาร์ (37.2) กัมพูชา (18.8) สหรัฐอาหรับเอ มิเรตส์ (17.2) อิสราเอล (3.4)
14	น้ำตาลอื่น ๆ ที่ได้จากอ้อย หรือหัวบีต (นอกจากน้ำตาล ดิบ) เช่น น้ำตาลทรายขาว (170199: ต้น)	61,588	1,288	17,090	377	42,619	704	40,432	790	1.13	- 26.05	53,680	กัมพูชา (26.2) ฟิลิปปินส์ (14.6) ลาว (13.2) สหรัฐ อาหรับเอมิเรตส์ (0.5) คูเวต (0.3)

ลำดับที่	รายการสินค้า	2566		2567		2568		ปริมาณเฉลี่ย	มูลค่าเฉลี่ย	สัดส่วน	อัตรา การเติบโต	มูลค่าการส่งออก ทั้งหมดของไทย	สัดส่วนตลาดส่งออก ที่สำคัญของไทย (ร้อยละ)
		ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า						
15	พาสต้าทำไส้สุก (190230: ตัน)	4,378	561	5,025	687	5,028	674	4,810	641	0.91	9.66	14,486	สหรัฐอเมริกา (11.7) ลาว (11.6) เมียนมาร์ (10.4) อิสราเอล (2.8) สหรัฐ อาหรับเอมิเรตส์ (0.7)
	รวม 15 อันดับ		51,756		68,997		54,694		58,482	83.47	2.80		
	สินค้าเกษตรอื่น ๆ		10,220		11,770		12,743		11,578	16.53	11.67		
	รวมส่งออกสินค้าเกษตร		61,976		80,767		67,437		70,060	100.00	4.31		

ตารางที่ 2 การนำเข้าสินค้าเกษตรของไทยจากตะวันออกกลาง (ปี2566 - 2568)

หน่วย : ล้านบาท

ลำดับ ที่	รายการสินค้า	2566		2567		2568		ปริมาณ เฉลี่ย	มูลค่า เฉลี่ย	สัดส่วน	อัตรา การ เติบโต	มูลค่าการ นำเข้า ทั้งหมดของ ไทย	สัดส่วนตลาดนำเข้าที่สำคัญของ ไทย (ร้อยละ)
		ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า						
1	ปลาแช่แข็งอื่นๆ อาทิ ปลาจะละเม็ดขาว (030369: ต้น)	17,509	1,024	40,639	2,508	46,821	2,594	34,990	2,042	28.85	59.14	8,992	อินเดีย (53.1) โอมาน (21.1) ปากีสถาน (12.5) เยเมน (1.0) อิหร่าน (0.5)
2	ปลาหมึก แช่แข็ง อาทิ ปลาหมึกกระดอง ปลาหมึกกล้วย (030743: ต้น)	6,986	1,111	4,211	563	3,125	347	4,774	674	9.52	- 44.11	15,292	อินเดีย (26.9) จีน (22.4) อาร์เจนตินา (14.6) เยเมน (2.9) โอมาน (0.7) บารีน (0.6)
3	น้ำจุ่น (200969: ต้น)	7,998	502	7,963	543	4,687	303	6,882	449	6.35	- 22.31	687	อิสราเอล (57.9) สเปน (13.3) อาร์เจนตินา (9.4) ตุรกี (7.5)
4	บุหรี่ยี่มียาสูบ (240220: ต้น)	951	322	877	188	1,435	597	1,088	369	5.21	36.23	6,764	ฟิลิปปินส์ (42.9) อินโดนีเซีย (29.5) สาธารณรัฐเกาหลี (14.2) สหรัฐอเมริกา (5.4)
5	ปทุมวัน (030614: ต้น)	3,996	335	5,578	479	3,325	291	4,300	368	5.20	- 6.76	974	บารีน (37.8) ตุนิเซีย (17.9) ปากีสถาน (13.2)
6	ขนมที่ทำจากน้ำตาลที่ไม่มีโกโก้ผสม (170490: ต้น)	1,870	299	1,688	278	2,044	317	1,868	298	4.21	2.94	4,970	จีน (38.0) อินโดนีเซีย (24.4) เวียดนาม (10.6) ตุรกี (5.9) สหรัฐ อาหรับเอมิเรตส์ (0.1)
7	ปลาแช่แข็งอื่นๆ อาทิ ปลาทะเล (030389: ต้น)	8,182	386	5,170	255	5,417	233	6,256	291	4.11	- 22.37	2,093	มาเลเซีย (18.7) เวียดนาม (10.7) ญี่ปุ่น (9.9) โอมาน (8.5) อิหร่าน (2.5) เยเมน (2.1)

ลำดับ ที่	รายการสินค้า	2566		2567		2568		ปริมาณ เฉลี่ย	มูลค่า เฉลี่ย	สัดส่วน	อัตรา การ เติบโต	มูลค่าการ นำเข้า ทั้งหมดของ ไทย	สัดส่วนตลาดนำเข้าที่สำคัญของ ไทย (ร้อยละ)
		ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า						
8	น้ำส้มชนิดออร์เรนจ์ แซ่แข็ง (200911: ต้น)	2,355	182	2,409	301	1,740	268	2,168	250	3.53	21.40	377	อิสราเอล (66.34) บราซิล (17.75) จีน (6.53) สเปน (2.67) เนเธอร์แลนด์ (2.38)
9	แฟรกชันของน้ำมันที่ได้จากเมล็ดดอก ทานตะวันหรือน้ำมันดอกคำฝอย (151219: ต้น)	6,454	286	4,845	194	6,047	270	5,782	250	3.53	- 2.82	1,219	มาเลเซีย (45.19) ตุรกี (20.45) จีน (12.48) สาธารณรัฐยูเครน (10.79) อิสราเอล (0.06)
10	แวฟเฟิลและเวเฟอร์ (190532: ต้น)	1,201	164	1,363	189	1,419	195	1,328	183	2.58	9.22	3,475	อินโดนีเซีย (47.09) มาเลเซีย (15.75) จีน(8.62) อิตาลี (7.68) สหรัฐอเมริกาบราซิล (4.49)
11	แป้งข้าวสาลีหรือแป้งเมสลิน (110100: ต้น)	11,398	171	10,541	142	9,390	114	10,443	142	2.01	- 18.32	2,626	เวียดนาม (61.37) สิงคโปร์ (7.26) ตุรกี (5.42)
12	กากน้ำมัน และกากแข็งอื่นๆ ของเมล็ดเรปหรือ โคลซา (230649: ต้น)	4,007	62	25,538	327	0	0	9,848	129	1.83		4,080	อินเดีย (94.31) สหรัฐอาหรับเอ มิเรตส์ (3.17) แคนาดา (1.98)
13	ปลาเทราต์ แซ่แข็ง (030314: ต้น)	823	208	292	69	221	50	445	109	1.54	- 50.79	815	ชิลี (51.23) นอร์เวย์ (27.78) ตุรกี (13.39)
14	น้ำผลไม้ หรือน้ำพืชผักอื่น ๆ (200989: ต้น)	670	106	617	112	532	55	607	91	1.29	- 27.68	673	จีน (17.77) อิสราเอล (12.90) อินโดนีเซีย (12.05)

ลำดับ ที่	รายการสินค้า	2566		2567		2568		ปริมาณ เฉลี่ย	มูลค่า เฉลี่ย	สัดส่วน	อัตรา การ เติบโต	มูลค่าการ นำเข้า ทั้งหมดของ ไทย	สัดส่วนตลาดนำเข้าที่สำคัญของ ไทย (ร้อยละ)
		ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า						
15	อาหารปรุงแต่งอื่น ๆ ที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ที่ อื่น เช่น สิ่งสกัด หัวเชื้อและสิ่งเข้มข้นของกาแฟ ชา หรือชามาเต้ (210690: ต้น)	216	61	440	86	321	79	326	75	1.06	13.99	31,753	สิงคโปร์ (33.04) สหรัฐฯ (13.81) จีน (11.01)
	รวม 15 อันดับ		5,218		6,234		5,713	91,104	5,721	80.84	4.64		
	สินค้าเกษตรอื่น ๆ		1,199		1,435		1,435	20,864	1,356	19.16	9.37		
	รวมนำเข้าสินค้าเกษตร		6,417		7,669		7,148	111,968	7,078	100.00	5.54		

ภาคผนวก 2

การค้าสินค้าระหว่างไทยกับตะวันออกกลาง รายประเทศ

การค้าสินค้าระหว่างไทยกับกาตาร์

1. ภาพรวมการค้าสินค้าเกษตร¹และอุตสาหกรรม

กาตาร์เป็นประเทศคู่ค้าอันดับที่ 30 ของไทย โดยระหว่างปี 2566-2568 การค้ารวมระหว่างไทยกับกาตาร์มีมูลค่าเฉลี่ยปีละ 131,887 ล้านบาท จำแนกเป็นมูลค่าการส่งออกเฉลี่ยปีละ 12,969 ล้านบาท และมูลค่าการนำเข้าเฉลี่ยปีละ 118,918 ล้านบาท โดยเป็นมูลค่าการค้าสินค้าเกษตรเฉลี่ยปีละ 1,588 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 1.20 ของมูลค่าการค้ารวมทุกสินค้า (ตารางที่ 1) ทั้งนี้ ในภาพรวมไทยเป็นฝ่ายเสียเปรียบดุลการค้าให้กับกาตาร์มาโดยตลอด

ตารางที่ 1 มูลค่าการค้าสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมระหว่างไทยกับกาตาร์ ปี 2566-2568

	มูลค่าการค้าสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรม				การค้าสินค้าเกษตร (เฉลี่ยปี)	มูลค่า: ล้านบาท
	2566	2567	2568	เฉลี่ย		สัดส่วนสินค้า เกษตร ¹ (ร้อยละ)
การค้า	130,532	145,590	119,539	131,887	1,588	1.20
ส่งออก	11,242	15,023	12,642	12,969	1,586	12.23
นำเข้า	119,290	130,568	106,897	118,918	1	0.001
ดุลการค้า	-108,048	-115,545	-94,255	-105,949	1,585	

หมายเหตุ: ¹สัดส่วนมูลค่าการค้าสินค้าเกษตรระหว่างไทยกับกาตาร์เทียบกับมูลค่าการค้าทุกสินค้านำเข้าระหว่างไทยกับกาตาร์ เฉลี่ยปี 2566-2568

ที่มา: กรมศุลกากร (2569)

2. ภาพรวมการค้าสินค้าเกษตร

กาตาร์เป็นประเทศคู่ค้าสินค้าเกษตรอันดับที่ 75 ของไทย ในระหว่างปี 2566-2568 มีสัดส่วนการค้าสินค้าเกษตรร้อยละ 0.07 ของมูลค่าการค้าสินค้าเกษตรของไทยกับโลกโดยในปี 2566 มีมูลค่าการค้าสินค้าเกษตร 1,490 ล้านบาทและในปี 2567 มีมูลค่าเพิ่มขึ้นเป็น 1,644 ล้านบาทแต่ในปี 2568 กลับมีมูลค่าลดลงเหลือ 1,629 ล้านบาท คิดเป็นมูลค่าการค้าสินค้าเกษตรเฉลี่ยปีละ 1,588 ล้านบาท โดยมีอัตราการนำเข้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยปีละ 4.55 ต่อปี (ตารางที่ 2) ทั้งนี้ ไทยเป็นฝ่ายได้เปรียบดุลการค้ากับกาตาร์มาโดยตลอด

¹ สินค้าเกษตร หมายถึง สินค้าเกษตรตามพิกัดศุลกากรตอนที่ 01-24 (สินค้าเกษตรและประมง) และ 4001 (ยางพารา)

ตารางที่ 2 มูลค่าการค้าสินค้าเกษตรระหว่างไทยกับกาตาร์ปี 2566-2568

	มูลค่าการค้าสินค้าเกษตร					มูลค่า: ล้านบาท	
	2566	2567	2568	เฉลี่ย	GR (ร้อยละ)	ไทย-โลก เฉลี่ย	สัดส่วน ^{1/} (ร้อยละ)
การค้า	1,490	1,644	1,629	1,588	4.55	2,429,206	0.07
ส่งออก	1,489	1,643	1,627	1,586	4.55	1,715,985	0.09
นำเข้า	1	1	1	1	10.57	713,222	0.000
ดุลการค้า	1,488	1,642	1,626	1,585		1,002,763	

หมายเหตุ: ^{1/}สัดส่วนมูลค่าการค้าสินค้าเกษตรระหว่างไทยกับกาตาร์เทียบกับมูลค่าการค้าสินค้าเกษตรระหว่างไทยกับโลก (เฉลี่ยปี 2566-2568)

ที่มา: กรมศุลกากร (2569)

3. การส่งออกสินค้าเกษตร

กาตาร์เป็นตลาดส่งออกสินค้าเกษตรอันดับที่ 63 ของไทย ในระหว่างปี 2566-2568 ไทยมีสัดส่วนการส่งออกไปกาตาร์ร้อยละ 0.09 ของมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรไปโลก โดยในปี 2566 ไทยส่งออกไปกาตาร์เป็นมูลค่า 1,489 ล้านบาท และในปี 2567 มีมูลค่าเพิ่มขึ้นเป็น 1,643 ล้านบาท แต่กลับลดลงในปี 2568 เหลือ 1,627 ล้านบาท คิดเป็นมูลค่าการส่งออกเฉลี่ยปีละ 1,586 ล้านบาท โดยมีอัตราการส่งออกเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 4.55 ต่อปี (ตารางที่ 2)

สินค้าส่งออกสำคัญ 10 อันดับแรก (ตารางที่ 3) มีสัดส่วนการส่งออกรวมกันถึงร้อยละ 63.75 ของมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรไปกาตาร์ ได้แก่ (1) ปลาทูนา ปลาสคิปแจ็ค และปลาโบนิโต ปรงแต่ง อาทิ ปลาทูนากระป๋อง (2) อาหารปรุงแต่งอื่นๆ อาทิ เต้าหู้ แอลกอฮอล์ผง ครีมเทียม (3) ปลาคาร์ปแช่แข็ง (4) อาหารสุนัขหรือแมวสำหรับขายปลีก (5) ผลไม้สด อาทิ ลิ้นจี่ เงาะ ลางสาด (6) เครื่องดื่มอื่นๆ ที่ไม่มีแอลกอฮอล์ อาทิ นมยูเอชที นมถั่วเหลือง (7) ชิ้นเนื้อและเครื่องในที่บริโภคได้ของไก่ชนิดเกล็ดสโตเมสติกส์แช่แข็ง (8) ไก่ชนิดเกล็ดสโตเมสติกส์ปรุงแต่ง อาทิ แกงไก่ที่บรรจุกระป๋อง (9) ข้าวที่สีข้างแล้วหรือสีทั้งหมด อาทิ ข้าวเหนียว ข้าวหอมมะลิ และ (10) ปลาแคทพิชแช่แข็ง

ตารางที่ 3 มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรไปกาดาร์ 10 อันดับแรก ปี 2566-2568

อันดับ	รายการ	มูลค่าการส่งออก (ล้านบาท)				สัดส่วน (ร้อยละ)	GR (ร้อยละ)
		2566	2567	2568	เฉลี่ย		
1.	ปลาทูนา ปลาสลิดแช่แข็ง และปลาโบนิโต ประมงต่าง อาทิต ปลาทูนากระป๋อง	257	278	240	259	16.30	-3.43
2.	อาหารปรุงแต่งอื่นๆ อาทิต เต้าหู้ แอลกอฮอล์ผง ครีมเทียม	123	225	215	188	11.82	32.43
3.	ปลาคาร์ปแช่แข็ง	162	55	91	103	6.46	-25.23
4.	อาหารสุนัขหรือแมวสำหรับขายปลีก	27	109	158	98	6.19	140.58
5.	ผลไม้สด อาทิต ลิ้นจี่ เงาะ ฝรั่ง	92	85	89	88	5.57	-1.66
6.	เครื่องดื่มอื่นๆ ที่ไม่มีแอลกอฮอล์ อาทิต นมยูเอชที นมถั่วเหลือง	66	74	57	66	4.14	-7.22
7.	ชิ้นเนื้อและเครื่องในที่บริโภคได้ของไก่ชนิดแกลลัสโดเมสติกัส แช่แข็ง	56	71	59	62	3.89	2.67
8.	ไก่ชนิดแกลลัสโดเมสติกัสปรุงแต่ง อาทิต แกงไก่ที่บรรจุกระป๋อง	71	52	58	60	3.81	-9.73
9.	ข้าวที่สีบ้างแล้วหรือสีทั้งหมด อาทิต ข้าวเหนียว ข้าวหอมมะลิ	51	61	44	52	3.27	-7.72
10.	ปลาแคทพิชแช่แข็ง	33	33	43	36	2.30	13.92
	รวม 10 อันดับแรก	938	1,043	1,053	1,011	63.75	5.92
	อื่น ๆ	550	600	575	575	36.25	2.17
	รวมส่งออกสินค้าเกษตรทั้งหมด	1,489	1,643	1,627	1,586	100.00	4.55

ที่มา: กรมศุลกากร (2569)

4. การนำเข้าสินค้าเกษตร

ไทยนำเข้าสินค้าเกษตรจากกาดาร์เป็นอันดับที่ 143 ของไทย ในระหว่างปี 2566-2568 ไทยมีสัดส่วนการนำเข้าจากกาดาร์ น้อยมาก (คิดเป็นสัดส่วนเพียงร้อยละ 0.000 ของมูลค่าการนำเข้าสินค้าเกษตรจากโลก)โดยในปี 2566 ไทยนำเข้าจากกาดาร์เป็นมูลค่า 1 ล้านบาท และมีมูลค่าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในปี 2567 และ 2568 เป็น 1 ล้านบาท และ 1 ล้านบาท ตามลำดับ คิดเป็นมูลค่าการนำเข้าเฉลี่ยปีละ 1 ล้านบาท มีอัตราการนำเข้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 10.57 ต่อปี (ตารางที่ 2)

สินค้านำเข้า 10 อันดับแรก (ตารางที่ 4) มีสัดส่วนการนำเข้ารวมกันถึงร้อยละ 99.52 ของมูลค่าการนำเข้าสินค้าเกษตรจากกาดาร์ ได้แก่ (1) นกอื่น ๆ มีชีวิต (2) สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม มีชีวิตอื่นๆ อาทิต สุนัข แมว (3) สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมมีชีวิต (4) พาสต้าอื่นๆ ที่สุก อาทิต เส้นหมี่ วุ้นเส้น (5) ขนมหำพวกเบเกอร์อื่นๆ อาทิต เค้ก บิสกิตไม่หวาน (6) ของผสมและแป้งสำหรับทำเบเกอร์ อาทิต ขนมหำ เพสทรี เค้ก บิสกิต (7) พืชผัก ผลไม้ ลูกนัต เปลือกผลไม้ และส่วนอื่นของพืช แช่แข็ง แช่เย็น หรืออบ (8) น้ำตาลอื่นๆ อาทิต มอลโทส น้ำผึ้งเทียม คา

ราเมล (9) อาหารปรุงแต่งอื่นๆ อาทิ เต้าหู้ แอลกอฮอล์ผง ครีมเทียม และ (10) ขนมที่ทำจากน้ำตาล อาทิ ลูกกวาด ช็อกโกแลตขาว

ตารางที่ 4 มูลค่าการนำเข้าสินค้าเกษตรจากกาดาร์ 10 อันดับแรก ปี 2566-2568

อันดับ	รายการ	มูลค่าการนำเข้า (ล้านบาท)				สัดส่วน (ร้อยละ)	GR (ร้อยละ)
		2566	2567	2568	เฉลี่ย		
1.	นมอื่น ๆ มีชีวิต	1	1	1	1	86.26	1.41
2.	สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม มีชีวิตอื่นๆ อาทิ สุนัข แมว	0	0	0	0	5.23	355.00
3.	สัตว์เลื้อยคลานมีชีวิต	-	0	0	0	3.78	
4.	พาสต้าอื่นๆ ที่สุก อาทิ เส้นหมี่ วุ้น เส้น	0	-	0	0	1.48	
5.	ขนมจำพวกเบเกอรี่อื่นๆ อาทิ เค้ก บิสกิตไม่หวาน	-	0	0	0	1.04	
6.	ของผสมและแป้งสำหรับทำเบเกอรี่ อาทิ ขนมปัง เพสทรี เค้ก บิสกิต	-	-	0	0	0.95	
7.	พืชผัก ผลไม้ ลูกนัต เปลือกผลไม้ และส่วนอื่นของพืช แช่อิ่ม เชื่อม หรืออบ	-	0	-	0	0.21	
8.	น้ำตาลอื่นๆ อาทิ มอลโทส น้ำผึ้ง เทียม คาราเมล	-	-	0	0	0.21	
9.	อาหารปรุงแต่งอื่นๆ อาทิ เต้าหู้ แอลกอฮอล์ผง ครีมเทียม	0	0	-	0	0.20	
10.	ขนมที่ทำจากน้ำตาล อาทิ ลูกกวาด ช็อกโกแลตขาว	0	-	0	0	0.17	
	รวม 10 อันดับแรก	1	1	1	1	99.52	10.53
	อื่น ๆ	0	0	0	0	0.48	28.39
	รวมนำเข้าเกษตรทั้งหมด	1	1	1	1	100.00	10.57

ที่มา: กรมศุลกากร (2569)

5. อัตราภาษี

ในปี 2567 กาตาร์มีการเรียกเก็บอัตราภาษีนำเข้าที่เรียกเก็บจริง (MFN applied duties) เฉลี่ยร้อยละ 4.7 เป็นสินค้าอุตสาหกรรมเฉลี่ยร้อยละ 4.6 และสินค้าเกษตร (ไม่รวมสินค้าประมงและผลิตภัณฑ์) เฉลี่ยร้อยละ 5.4 โดยสินค้าเกษตรมีอัตราภาษีแบ่งตามกลุ่ม ดังนี้

กลุ่มสินค้า	อัตราภาษีนำเข้าที่เรียกเก็บจริง (ร้อยละ) MFN applied duties
๑. ผลิตภัณฑ์จากสัตว์ (Animal products)	2.8
๒. ผลิตภัณฑ์นม (Dairy products)	5.0
๓. ผลไม้ และพืช (Fruit, vegetables, plants)	3.1
๔. กาแฟและชา (Coffee, tea)	3.9
๕. ธัญพืชและผลิตภัณฑ์ (Cereals & preparations)	3.6
๖. เมล็ดพืช น้ำมัน ไขมันและน้ำมัน (Oilseeds, fats & oils)	4.9
๗. น้ำตาลและขนม (Sugars and confectionery)	3.5
๘. เครื่องดื่มและยาสูบ (Beverages & tobacco)	35.7
๙. สินค้าเกษตรอื่น ๆ (Other agricultural products)	4.3
๑๐. ปลาและผลิตภัณฑ์ (Fish & fish products)	3.6

ที่มา: World Tariff Profile 2025, WTO (2569)

6. ประเทศคู่ค้าสินค้าเกษตรที่สำคัญของกาตาร์ ได้แก่ ซาอุดีอาระเบีย โอมาน สหภาพยุโรป สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ และคูเวต

การค้าสินค้าระหว่างไทยกับคูเวต

1. ภาพรวมการค้าสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรม

คูเวตเป็นประเทศคู่ค้าอันดับที่ 50 ของไทย โดยระหว่างปี 2566-2568 การค้ารวมระหว่างไทยกับคูเวตมีมูลค่าเฉลี่ยปีละ 35,251 ล้านบาท จำแนกเป็นมูลค่าการส่งออกเฉลี่ยปีละ 14,865 ล้านบาท และมูลค่าการนำเข้าเฉลี่ยปีละ 20,386 ล้านบาท โดยเป็นมูลค่าการค้าสินค้าเกษตรเฉลี่ยปีละ 1,923 ล้านบาทหรือคิดเป็นร้อยละ 5.45 ของมูลค่าการค้ารวมทุกสินค้า (ตารางที่ 1) ทั้งนี้ ในภาพรวมไทยเป็นฝ่ายเสียเปรียบดุลการค้าให้กับคูเวตมาโดยตลอด

ตารางที่ 1 มูลค่าการค้าสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมระหว่างไทยกับคูเวต ปี 2566-2568

	มูลค่าการค้าสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรม				การค้าสินค้าเกษตร (เฉลี่ยปี)	มูลค่า: ล้านบาท
	2566	2567	2568	เฉลี่ย		สัดส่วนสินค้า เกษตร ^{1/} (ร้อยละ)
การค้า	35,836	38,631	31,287	35,251	1,923	5.45
ส่งออก	14,529	14,732	15,335	14,865	1,918	12.90
นำเข้า	21,306	23,899	15,952	20,386	5	0.02
ดุลการค้า	-6,777	-9,167	-617	-5,521	1,913	

หมายเหตุ: ^{1/} สัดส่วนมูลค่าการค้าสินค้าเกษตรระหว่างไทยกับคูเวตเทียบกับมูลค่าการค้าทุกสินค้านระหว่างไทยกับคูเวต เฉลี่ยปี 2566-2568

ที่มา: กรมศุลกากร (2569)

2. ภาพรวมการค้าสินค้าเกษตร

คูเวตเป็นประเทศคู่ค้าสินค้าเกษตรอันดับที่ 74 ของไทย ในระหว่างปี 2566-2568 มีสัดส่วนการค้าสินค้าเกษตรร้อยละ 0.08 ของมูลค่าการค้าสินค้าเกษตรของไทยกับโลกโดยในปี 2566 มีมูลค่าการค้าสินค้าเกษตร 2,211 ล้านบาทและมีมูลค่าลดลงต่อเนื่องในปี 2567 และ 2568 เป็นมูลค่า 1,800 ล้านบาทและ 1,757 ล้านบาท คิดเป็นมูลค่าการค้าสินค้าเกษตรเฉลี่ยปีละ 1,923 ล้านบาท มีอัตราการการค้ารวมลดลงเฉลี่ยร้อยละ 10.84 ต่อปี (ตารางที่ 2) ทั้งนี้ ไทยเป็นฝ่ายได้เปรียบดุลการค้ากับคูเวตมาโดยตลอด

¹ สินค้าเกษตร หมายถึง สินค้าเกษตรตามพิกัดศุลกากรตอนที่ 01-24 (สินค้าเกษตรและประมง) และ 4001 (ยางพารา)

ตารางที่ 2 มูลค่าการค้าสินค้าเกษตรระหว่างไทยกับคูเวตปี 2566-2568

	มูลค่าการค้าสินค้าเกษตร					มูลค่า: ล้านบาท	
	2566	2567	2568	เฉลี่ย	GR (ร้อยละ)	ไทย-โลก เฉลี่ย	สัดส่วน ^{1/} (ร้อยละ)
การค้า	2,211	1,800	1,757	1,923	-10.84	2,429,206	0.08
ส่งออก	2,200	1,799	1,755	1,918	-10.70	1,715,985	0.11
นำเข้า	10	1	2	5	-52.18	713,222	0.001
ดุลการค้า	2,190	1,797	1,753	1,913		1,002,763	

หมายเหตุ: ^{1/} สัดส่วนมูลค่าการค้าสินค้าเกษตรระหว่างไทยกับคูเวตเทียบกับมูลค่าการค้าสินค้าเกษตรระหว่างไทยกับโลก (เฉลี่ยปี 2566-2568)

ที่มา: กรมศุลกากร (2569)

3. การส่งออกสินค้าเกษตร

คูเวตเป็นตลาดส่งออกสินค้าเกษตรอันดับที่ 61 ของไทย ในระหว่างปี 2566-2568 ไทยมีสัดส่วนการส่งออกไปคูเวตร้อยละ 0.11 ของมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรไปโลก โดยในปี 2566 ไทยส่งออกไปคูเวตเป็นมูลค่า 2,200 ล้านบาท และมีมูลค่าลดลงอย่างต่อเนื่องในปี 2567 และ 2568 ล้านบาท เป็น 1,799 ล้านบาท และ 1,755 ล้านบาท ตามลำดับ คิดเป็นมูลค่าการส่งออกเฉลี่ยปีละ 1,918 ล้านบาท โดยมีอัตราการส่งออกลดลงเฉลี่ยร้อยละ 10.70 ต่อปี (ตารางที่ 2)

สินค้าส่งออกสำคัญ 10 อันดับแรก (ตารางที่ 3) มีสัดส่วนการส่งออกรวมกันถึงร้อยละ 74.03 ของมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรไปคูเวต ได้แก่ (1) ปลาทูนา ปลาสดคิปล้าง และปลาโบนิโต ปรงแต่ง อาทิ ปลาทูนากระป๋อง (2) น้ำตาลที่ได้จากอ้อยหรือหัวปีตอื่นๆ อาทิ น้ำตาลทรายบริสุทธิ์ (3) อาหารสุนัขหรือแมวสำหรับขายปลีก (4) ข้าวที่สีบ้างแล้วหรือสีทั้งหมด อาทิ ข้าวเหนียว ข้าวหอมมะลิ (5) ชิ้นเนื้อและเครื่องในที่บริโภคได้ของไก่ชนิดแกลลัสโตเมสติกัส แซ่แซ็ง (6) อาหารปรุงแต่งอื่นๆ อาทิ เต้าหู้ แอลกอฮอล์ผง ครีมเทียม (7) ข้าวโพดหวานปรุงแต่งไมใช้น้ำส้มสายชูหรือกรดอะซิติก ไม่แซ่แซ็ง (8) น้ำผลไม้ น้ำลูกนัต หรือน้ำพีชผักอื่นๆ อาทิ น้ำแบล็กเคอร์แรนต์ น้ำมะพร้าว (9) ซอสและของปรุงรสอื่นๆ อาทิ ซอสพริก น้ำปลา กะปิ และ (10) ผลไม้สด อาทิ ลิ้นจี่ เงาะ ลำไย

ตารางที่ 3 มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรไปคูเวต 10 อันดับแรก ปี 2566-2568

อันดับ	รายการ	มูลค่าการส่งออก (ล้านบาท)				สัดส่วน (ร้อยละ)	GR (ร้อยละ)
		2566	2567	2568	เฉลี่ย		
1.	ปลาทูนา ปลาสคิปแจ็ค และปลาโบนิโต ประมงต่าง อาทิต ปลาทูนากระป๋อง	613	562	669	615	32.06	4.46
2.	น้ำตาลที่ได้จากอ้อยหรือหัวบีตอื่นๆ อาทิต น้ำตาลทรายบริสุทธิ์	480	3	-	161	8.38	
3.	อาหารสุนัขหรือแมวสำหรับขายปลีก	91	199	163	151	7.88	34.24
4.	ข้าวที่สีบ้างแล้วหรือสีทั้งหมด อาทิต ข้าวเหนียว ข้าวหอมมะลิ	142	121	109	124	6.46	-12.27
5.	ชิ้นเนื้อและเครื่องในที่บริโภคได้ของไก่ชนิดเกล็ดสโตเมสติกส์ แซ่แซ็ง	152	121	40	105	5.45	-48.44
6.	อาหารปรุงแต่งอื่นๆ อาทิต เต้าหู้ แอลกอฮอล์ผง ครีมเทียม	74	76	71	74	3.83	-2.59
7.	ข้าวโพดหวานปรุงแต่งไม่ใช้น้ำส้มสายชูหรือกรดอะซิติก ไม่แซ่แซ็ง	58	57	52	56	2.91	-5.60
8.	น้ำผลไม้ น้ำลูกนัต หรือน้ำพีชผักอื่นๆ อาทิต น้ำแบล็กเคอร์แรนต์ น้ำมะพร้าว	50	54	63	56	2.89	12.40
9.	ขอสและของปรุงรสอื่นๆ อาทิต ขอสพริก น้ำปลา กะปิ	34	57	42	44	2.31	11.12
10.	ผลไม้สด อาทิต ลิ้นจี่ เงาะ กล้วย	38	41	28	35	1.84	-14.32
	รวม 10 อันดับแรก	1,731	1,292	1,237	1,420	74.03	-15.48
	อื่น ๆ	469	507	518	498	25.97	5.08
	รวมส่งออกสินค้าเกษตรทั้งหมด	2,200	1,799	1,755	1,918	100.00	-10.70

ที่มา: กรมศุลกากร (2569)

4. การนำเข้าสินค้าเกษตร

ไทยนำเข้าสินค้าเกษตรจากคูเวตเป็นอันดับที่ 134 ของไทย ในระหว่างปี 2566-2568 ไทยมีสัดส่วนการนำเข้าจากคูเวต น้อยมาก (คิดเป็นสัดส่วนเพียงร้อยละ 0.001 ของมูลค่าการนำเข้าสินค้าเกษตรจากโลก) โดยในปี 2566 ไทยนำเข้าจากคูเวตเป็นมูลค่า 10 ล้านบาท และในปี 2567 มีมูลค่าลดลงเหลือ 1 ล้านบาท และเพิ่มขึ้นอีกครั้งในปี 2568 เป็น 2 ล้านบาท คิดเป็นมูลค่าการนำเข้าเฉลี่ยปีละ 5 ล้านบาท มีอัตราการนำเข้าลดลงเฉลี่ยร้อยละ 52.18 ต่อปี (ตารางที่ 2)

สินค้านำเข้า 10 อันดับแรก (ตารางที่ 4) มีสัดส่วนการนำเข้ารวมกันถึงร้อยละ 99.94 ของมูลค่าการนำเข้าสินค้าเกษตรจากคูเวต ได้แก่ (1) เนื้อสัตว์หรือส่วนอื่นของสัตว์ ที่ปน ที่ทำเป็นเพลเลต กากมันสัตว์ที่เจียน้ำมันออกแล้ว (2) นกอื่น ๆ มีชีวิต (3) สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม มีชีวิตอื่นๆ อาทิต สุนัข แมว (4) พืชมีชีวิตอื่นๆ อาทิต กิ่งชำและกิ่งตอนของกล้วยไม้ที่มีราก ต้นกล้วยไม้ (5) อาหารปรุงแต่งอื่นๆ อาทิต เต้าหู้ แอลกอฮอล์ผง ครีมเทียม (6) น้ำมันอื่นๆ อาทิต น้ำมันอิลิพินต์ น้ำมันตัง น้ำมันโจโจบา เป็นต้น (7) กาแฟคั่ว ไม่ได้แยกเอา

กาเฟอีนออก (8) ขนมจำพวกเบเกอรี่อื่นๆ อาทิ เค้ก บิสกิตไม่หวาน (9) น้ำผลไม้ น้ำลูกนัต หรือน้ำพีชผักอื่นๆ อาทิ น้ำแบล็กเคอร์แรนต์ น้ำมะพร้าว และ (10) ซอสและของปรุงรสอื่นๆ อาทิ ซอสพริก น้ำปลา กะปิ

ตารางที่ 4 มูลค่าการนำเข้าสินค้าเกษตรจากคูเวต 10 อันดับแรก ปี 2566-2568

อันดับ	รายการ	มูลค่าการนำเข้า (ล้านบาท)				สัดส่วน (ร้อยละ)	GR (ร้อยละ)
		2566	2567	2568	เฉลี่ย		
1.	เนื้อสัตว์หรือส่วนอื่นของสัตว์ ที่ปน ที่ ทำเป็นเพเลต กากมันสัตว์ที่เจียว น้ำมันออกแล้ว	8	-	-	3	58.82	
2.	นกอื่น ๆ มีชีวิต	2	1	2	2	38.69	12.27
3.	สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม มีชีวิตอื่นๆ อาทิ สุนัข แมว	0	0	0	0	1.95	-43.93
4.	พืชมีชีวิตอื่นๆ อาทิ กิ่งชำและกิ่งตอน ของกล้วยไม้ที่มีราก ต้นกล้วยไม้	0	-	-	0	0.25	
5.	อาหารปรุงแต่งอื่นๆ อาทิ เต้าหู้ แอลกอฮอล์ผง ครีมเทียม	-	0	0	0	0.08	
6.	น้ำมันอื่นๆ อาทิ น้ำมันอิลิพินิต น้ำมันตัง น้ำมันโจโจบา เป็นต้น	-	-	0	0	0.04	
7.	กาแฟคั่ว ไม่ได้แยกเอากาเฟอีนออก	-	0	-	0	0.04	
8.	ขนมจำพวกเบเกอรี่อื่นๆ อาทิ เค้ก บิสกิตไม่หวาน	-	-	0	0	0.03	
9.	น้ำผลไม้ น้ำลูกนัต หรือน้ำพีชผักอื่นๆ อาทิ น้ำแบล็กเคอร์แรนต์ น้ำมะพร้าว	-	-	0	0	0.02	
10.	ซอสและของปรุงรสอื่นๆ อาทิ ซอส พริก น้ำปลา กะปิ	0	-	0	0	0.02	
	รวม 10 อันดับแรก	10	1	2	5	99.94	-52.23
	อื่น ๆ	0	0	0	0	0.06	34.87
	รวมนำเข้าเกษตรทั้งหมด	10	1	2	5	100.00	-52.18

ที่มา: กรมศุลกากร (2569)

5. อัตราภาษี

ในปี 2567 Kuwait มีการเรียกเก็บอัตราภาษีนำเข้าที่เรียกเก็บจริง (MFN applied duties) เฉลี่ยร้อยละ 4.7 เป็นสินค้าอุตสาหกรรมเฉลี่ยร้อยละ 4.6 และสินค้าเกษตร (ไม่รวมสินค้าประมงและผลิตภัณฑ์) เฉลี่ยร้อยละ 5.4 โดยสินค้าเกษตรมีอัตราภาษีแบ่งตามกลุ่ม ดังนี้

กลุ่มสินค้า	อัตราภาษีนำเข้าที่เรียกเก็บจริง (ร้อยละ) MFN applied duties
๑. ผลิตภัณฑ์จากสัตว์ (Animal products)	2.8
๒. ผลิตภัณฑ์นม (Dairy products)	5.0
๓. ผลไม้ และพืช (Fruit, vegetables, plants)	3.1
๔. กาแฟและชา (Coffee, tea)	3.9
๕. ธัญพืชและผลิตภัณฑ์ (Cereals & preparations)	3.6
๖. เมล็ดพืช น้ำมัน ไขมันและน้ำมัน (Oilseeds, fats & oils)	4.9
๗. น้ำตาลและขนม (Sugars and confectionery)	3.5
๘. เครื่องดื่มและยาสูบ (Beverages & tobacco)	35.7
๙. สินค้าเกษตรอื่น ๆ (Other agricultural products)	4.3
๑๐. ปลาและผลิตภัณฑ์ (Fish & fish products)	3.6

ที่มา: World Tariff Profile 2025, WTO (2569)

6. ประเทศคู่ค้าสินค้าเกษตรที่สำคัญของ Kuwait ได้แก่ ซาอุดีอาระเบีย กาตาร์ สหรัฐอาหรับ บะห์เรน และจอร์แดน

การค้าสินค้าระหว่างไทยกับซาอุดีอาระเบีย

1. ภาพรวมการค้าสินค้าเกษตร¹และอุตสาหกรรม

ซาอุดีอาระเบียเป็นประเทศคู่ค้าอันดับที่ 20 ของไทย โดยระหว่างปี 2566-2568 การค้ารวมระหว่างไทยกับซาอุดีอาระเบียมีมูลค่าเฉลี่ยปีละ 277,898 ล้านบาท จำแนกเป็นมูลค่าการส่งออกเฉลี่ยปีละ 93,329 ล้านบาท และมูลค่าการนำเข้าเฉลี่ยปีละ 184,568 ล้านบาท โดยเป็นมูลค่าการค้าสินค้าเกษตรเฉลี่ยปีละ 9,011 ล้านบาทหรือคิดเป็นร้อยละ 3.24 ของมูลค่าการค้ารวมทุกสินค้า (ตารางที่ 1) ทั้งนี้ ในภาพรวมไทยเป็นฝ่ายเสียเปรียบดุลการค้าให้กับซาอุดีอาระเบียมาโดยตลอด

ตารางที่ 1 มูลค่าการค้าสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมระหว่างไทยกับซาอุดีอาระเบีย ปี 2566-2568

	มูลค่าการค้าสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรม				การค้าสินค้าเกษตร (เฉลี่ยปี)	มูลค่า: ล้านบาท
	2566	2567	2568	เฉลี่ย		สัดส่วนสินค้า เกษตร ¹ (ร้อยละ)
การค้า	308,695	274,434	250,564	277,898	9,011	3.24
ส่งออก	94,328	100,342	85,318	93,329	9,002	9.65
นำเข้า	214,367	174,092	165,246	184,568	9	0.005
ดุลการค้า	-120,039	-73,749	-79,928	-91,239	8,993	

หมายเหตุ: ¹ สัดส่วนมูลค่าการค้าสินค้าเกษตรระหว่างไทยกับซาอุดีอาระเบียเทียบกับมูลค่าการค้าทุกสินค้าระหว่างไทยกับซาอุดีอาระเบีย เฉลี่ยปี 2566-2568

ที่มา: กรมศุลกากร (2569)

2. ภาพรวมการค้าสินค้าเกษตร

ซาอุดีอาระเบียเป็นประเทศคู่ค้าสินค้าเกษตรอันดับที่ 33 ของไทย ในระหว่างปี 2566-2568 มีสัดส่วนการค้าสินค้าเกษตรร้อยละ 0.37 ของมูลค่าการค้าสินค้าเกษตรของไทยกับโลกโดยในปี 2566 มีมูลค่าการค้าสินค้าเกษตร 8,572 ล้านบาทและในปี 2567 มีมูลค่าเพิ่มขึ้นเป็น 9,655 ล้านบาทแต่ในปี 2568 กลับมีมูลค่าลดลงเหลือ 8,806 ล้านบาท คิดเป็นมูลค่าการค้าสินค้าเกษตรเฉลี่ยปีละ 9,011 ล้านบาท โดยมีอัตราการนำเข้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยปีละ 1.35 ต่อปี (ตารางที่ 2) ทั้งนี้ ไทยเป็นฝ่ายได้เปรียบดุลการค้ากับซาอุดีอาระเบียมาโดยตลอด

¹ สินค้าเกษตร หมายถึง สินค้าเกษตรตามพิกัดศุลกากรตอนที่ 01-24 (สินค้าเกษตรและประมง) และ 4001 (ยางพารา)

ตารางที่ 2 มูลค่าการค้าสินค้าเกษตรระหว่างไทยกับซาอุดีอาระเบียปี 2566-2568

	มูลค่าการค้าสินค้าเกษตร					มูลค่า: ล้านบาท	
	2566	2567	2568	เฉลี่ย	GR (ร้อยละ)	ไทย-โลก เฉลี่ย	สัดส่วน ^{1/} (ร้อยละ)
การค้า	8,572	9,655	8,806	9,011	1.35	2,429,206	0.37
ส่งออก	8,569	9,649	8,789	9,002	1.28	1,715,985	0.52
นำเข้า	4	6	17	9	107.19	713,222	0.001
ดุลการค้า	8,565	9,644	8,772	8,993		1,002,763	

หมายเหตุ: ^{1/}สัดส่วนมูลค่าการค้าสินค้าเกษตรระหว่างไทยกับซาอุดีอาระเบียเทียบกับมูลค่าการค้าสินค้าเกษตรระหว่างไทยกับโลก (เฉลี่ยปี 2566-2568)

ที่มา: กรมศุลกากร (2569)

3. การส่งออกสินค้าเกษตร

ซาอุดีอาระเบียเป็นตลาดส่งออกสินค้าเกษตรอันดับที่ 26 ของไทย ในระหว่างปี 2566-2568 ไทยมีสัดส่วนการส่งออกไปซาอุดีอาระเบียร้อยละ 0.52 ของมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรไปโลก โดยในปี 2566 ไทยส่งออกไปซาอุดีอาระเบียเป็นมูลค่า 8,569 ล้านบาท และในปี 2567 มีมูลค่าเพิ่มขึ้นเป็น 9,649 ล้านบาท แต่กลับลดลงในปี 2568 เหลือ 8,789 ล้านบาท คิดเป็นมูลค่าการส่งออกเฉลี่ยปีละ 9,002 ล้านบาท โดยมีอัตราการส่งออกเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 1.28 ต่อปี (ตารางที่ 2)

สินค้าส่งออกสำคัญ 10 อันดับแรก (ตารางที่ 3) มีสัดส่วนการส่งออกรวมกันถึงร้อยละ 81.76 ของมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรไปซาอุดีอาระเบีย ได้แก่ (1) ปลาทูนา ปลาสดคิปแจ็ค และปลาโบนิโต ประมงต่างอาทิ ปลาทูนากระป๋อง (2) ข้าวที่สีบ้างแล้วหรือสีทั้งหมด อาทิ ข้าวเหนียว ข้าวหอมมะลิ (3) อาหารสุนัขหรือแมวสำหรับขายปลีก (4) ข้าวโพดหวานปรุงแต่งไม่ใช้น้ำส้มสายชูหรือกรดอะซิติก ไม่แช่แข็ง (5) สับปะรดปรุงแต่ง (6) อาหารปรุงแต่งอื่นๆ อาทิ เต้าหู้ แอลกอฮอล์ผง คริมเทียม (7) ขนมปีกรอบ (8) ซอสและของปรุงรสอื่นๆ อาทิ ซอสพริก น้ำปลา กะปิ (9) ผลไม้ปรุงแต่งที่ผสมเข้าเป็นเนื้อเดียวกัน และ (10) ไม้ต้น ไม้พุ่ม และไม้กอ ชนิดที่ให้ผลไม้หรือลูกนัต ที่บริโภคได้ มีชีวิต

ตารางที่ 3 มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรไปซาอุดีอาระเบีย 10 อันดับแรก ปี 2566-2568

อันดับ	รายการ	มูลค่าการส่งออก (ล้านบาท)				สัดส่วน (ร้อยละ)	GR (ร้อยละ)
		2566	2567	2568	เฉลี่ย		
1.	ปลาทูนา ปลาสลิดแปรรูป และปลาโบนิโต ประมงต่าง อาทิ ปลาทูนากระป๋อง	4,752	5,130	4,115	4,666	51.83	-6.95
2.	ข้าวที่สีบ้างแล้วหรือสีทั้งหมด อาทิ ข้าวเหนียว ข้าวหอมมะลิ	636	798	663	699	7.77	2.11
3.	อาหารสุนัขหรือแมวสำหรับขายปลีก	379	632	541	517	5.75	19.55
4.	ข้าวโพดหวานปรุงแต่งไม่ใช้น้ำส้มสายชูหรือกรดอะซิติก ไม่แช่แข็ง	370	306	308	328	3.64	-8.85
5.	สับปะรดปรุงแต่ง	237	249	349	278	3.09	21.32
6.	อาหารปรุงแต่งอื่นๆ อาทิ เต้าหู้ แอลกอฮอล์ผง ครีมเทียม	179	279	207	222	2.46	7.65
7.	ขนมปังกรอบ	186	226	211	208	2.31	6.53
8.	ซอสและของปรุงรสอื่นๆ อาทิ ซอสพริก น้ำปลา กะปิ	138	161	167	155	1.73	10.13
9.	ผลไม้ปรุงแต่งที่ผสมเข้าเป็นเนื้อเดียวกัน	231	179	54	154	1.72	-51.66
10.	ไม้ต้น ไม้พุ่ม และไม้กอ ชนิดที่ให้ผลไม้หรือลูกนัต ที่บริโภคได้ มีชีวิต	146	85	167	133	1.48	7.03
	รวม 10 อันดับแรก	7,253	8,045	6,783	7,360	81.76	-3.30
	อื่น ๆ	1,315	1,604	2,007	1,642	18.24	23.52
	รวมส่งออกสินค้าเกษตรทั้งหมด	8,569	9,649	8,789	9,002	100.00	1.28

ที่มา: กรมศุลกากร (2569)

4. การนำเข้าสินค้าเกษตร

ไทยนำเข้าสินค้าเกษตรจากซาอุดีอาระเบียเป็นอันดับที่ 112 ของไทย ในระหว่างปี 2566-2568 ไทยมีสัดส่วนการนำเข้าจากซาอุดีอาระเบีย น้อยมาก (คิดเป็นสัดส่วนเพียงร้อยละ 0.001 ของมูลค่าการนำเข้าสินค้าเกษตรจากโลก) โดยในปี 2566 ไทยนำเข้าจากซาอุดีอาระเบียเป็นมูลค่า 4 ล้านบาท และมีมูลค่าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในปี 2567 และ 2568 เป็น 6 ล้านบาท และ 17 ล้านบาท ตามลำดับ คิดเป็นมูลค่าการนำเข้าเฉลี่ยปีละ 9 ล้านบาท มีอัตราการนำเข้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 107.19 ต่อปี (ตารางที่ 2)

สินค้านำเข้า 10 อันดับแรก (ตารางที่ 4) มีสัดส่วนการนำเข้ารวมกันถึงร้อยละ 99.06 ของมูลค่าการนำเข้าสินค้าเกษตรจากซาอุดีอาระเบีย ได้แก่ (1) ลูกนัตหรือผลไม้แห้งแบบผสมกัน (2) อินทผลัม สดหรือแห้ง (3) น้ำ รวมถึงน้ำแร่และน้ำอัดลม ที่เติมน้ำตาลหรือสารทำให้หวานอื่น ๆ หรือที่ปรุงกลั่นรส (4) วุ้นและยางข้น ที่ได้จากโลคัสต์ปิ่น (5) ลูกหมาก (ผลหมาก) สดหรือแห้ง (6) พริกในตระกูลแคปซิกัมหรือตระกูลพิเมนตา ที่แห้งไม่บดและไม่ป่น (7) ซอสและของปรุงรสอื่นๆ อาทิ ซอสพริก น้ำปลา กะปิ (8) ของปรุงแต่งที่ใช้ในการ

เลี้ยงสัตว์อื่นๆ นอกจากอาหารสุนัขหรือแมว อาทิ อาหารสุกร อาหารกึ่ง (9) สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม มีชีวิตอื่นๆ อาทิ สุนัข แมว และ (10) สิ่งสกัด หัวเชื้อและสิ่งเข้มข้น อาทิ กาแฟสำเร็จรูป

ตารางที่ 4 มูลค่าการนำเข้าสินค้าเกษตรจากซาอุดีอาระเบีย 10 อันดับแรก ปี 2566-2568

อันดับ	รายการ	มูลค่าการนำเข้า (ล้านบาท)				สัดส่วน (ร้อยละ)	GR (ร้อยละ)
		2566	2567	2568	เฉลี่ย		
1.	ลูกนัตหรือผลไม้แห้งแบบผสมกัน	3	4	6	5	51.12	37.12
2.	อินทผลัม สดหรือแห้ง	0	0	6	2	22.59	741.92
3.	น้ำ รวมถึงน้ำแร่และน้ำอัดลม ที่เติมน้ำตาลหรือสารทำให้หวานอื่น ๆ หรือที่ปรุงกลิ่นรส	0	-	2	1	7.19	
4.	วุ้นและยางข้น ที่ได้จากโลคัสทีบิน	-	2	-	1	5.63	
5.	ลูกหมาก (ผลหมาก) สดหรือแห้ง	-	-	1	0	4.96	
6.	พริกในตระกูลแคปซิกัมหรือตระกูลพิเมนตา ที่แห้งไม่บดและไม่ปั่น	-	-	1	0	4.10	
7.	ซอสและของปรุงรสอื่นๆ อาทิ ซอสพริก น้ำปลา กะปิ	-	0	0	0	1.29	
8.	ของปรุงแต่งที่ใช้ในการเลี้ยงสัตว์อื่นๆ นอกจากอาหารสุนัขหรือแมว อาทิ อาหารสุกร อาหารกึ่ง	0	0	-	0	0.84	
9.	สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม มีชีวิตอื่นๆ อาทิ สุนัข แมว	0	0	0	0	0.80	32.10
10.	สิ่งสกัด หัวเชื้อและสิ่งเข้มข้น อาทิ กาแฟสำเร็จรูป	0	-	-	0	0.55	
	รวม 10 อันดับแรก	4	6	17	9	99.06	110.76
	อื่น ๆ	0	0	0	0	0.94	-45.27
	รวมนำเข้าเกษตรทั้งหมด	4	6	17	9	100.00	107.19

ที่มา: กรมศุลกากร (2569)

5. อัตราภาษี

ในปี 2567 ซาอุดีอาระเบียมีการเรียกเก็บอัตราภาษีนำเข้าที่เรียกเก็บจริง (MFN applied duties) เฉลี่ยร้อยละ 5.9 เป็นสินค้าอุตสาหกรรมเฉลี่ยร้อยละ 5.7 และสินค้าเกษตร (ไม่รวมสินค้าประมงและผลิตภัณฑ์) เฉลี่ยร้อยละ 7.1 โดยสินค้าเกษตรมีอัตราภาษีแบ่งตามกลุ่ม ดังนี้

กลุ่มสินค้า	อัตราภาษีนำเข้าที่เรียกเก็บจริง (ร้อยละ) MFN applied duties
๑. ผลิตภัณฑ์จากสัตว์ (Animal products)	6.6
๒. ผลิตภัณฑ์นม (Dairy products)	10.6
๓. ผลไม้ และพืช (Fruit, vegetables, plants)	4.2
๔. กาแฟและชา (Coffee, tea)	4.5
๕. ธัญพืชและผลิตภัณฑ์ (Cereals & preparations)	5.8
๖. เมล็ดพืช น้ำมัน ไขมันและน้ำมัน (Oilseeds, fats & oils)	5.9
๗. น้ำตาลและขนม (Sugars and confectionery)	5.7
๘. เครื่องดื่มและยาสูบ (Beverages & tobacco)	37.2
๙. สินค้าเกษตรอื่น ๆ (Other agricultural products)	5.2
๑๐. ปลาและผลิตภัณฑ์ (Fish & fish products)	4.1

ที่มา: World Tariff Profile 2025, WTO (2569)

6. ประเทศคู่ค้าสินค้าเกษตรที่สำคัญของซาอุดีอาระเบีย ได้แก่ สหรัฐอาหรับ คูเวต จอร์แดน โอมาน และบาห์เรน

การค้าสินค้านำเข้าระหว่างไทยกับบราซิล

1. ภาพรวมการค้าสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรม

บราซิลเป็นประเทศคู่ค้าอันดับที่ 70 ของไทย โดยระหว่างปี 2566-2568 การค้ารวมระหว่างไทยกับบราซิลมีมูลค่าเฉลี่ยปีละ 14,304 ล้านบาท จำแนกเป็นมูลค่าการส่งออกเฉลี่ยปีละ 6,196 ล้านบาท และมูลค่าการนำเข้าเฉลี่ยปีละ 8,108 ล้านบาท โดยเป็นมูลค่าการค้าสินค้าเกษตรเฉลี่ยปีละ 1,104 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 7.72 ของมูลค่าการค้ารวมทุกสินค้า (ตารางที่ 1) ทั้งนี้ ในภาพรวมไทยทั้งเป็นฝ่ายได้เปรียบและเสียเปรียบดุลการค้าสลับกันกับบราซิล

ตารางที่ 1 มูลค่าการค้าสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมระหว่างไทยกับบราซิล ปี 2566-2568

	มูลค่าการค้าสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรม				การค้าสินค้าเกษตร (เฉลี่ยปี)	มูลค่า: ล้านบาท
	2566	2567	2568	เฉลี่ย		สัดส่วนสินค้า เกษตร ^{1/} (ร้อยละ)
การค้า	13,297	19,273	10,342	14,304	1,104	7.72
ส่งออก	5,834	6,249	6,504	6,196	629	10.16
นำเข้า	7,464	13,023	3,838	8,108	474	5.85
ดุลการค้า	-1,630	-6,774	2,667	-1,912	155	

หมายเหตุ: ^{1/} สัดส่วนมูลค่าการค้าสินค้าเกษตรระหว่างไทยกับบราซิลเทียบกับมูลค่าการค้าทุกสินค้านำเข้าระหว่างไทยกับบราซิล เฉลี่ยปี 2566-2568

ที่มา: กรมศุลกากร (2569)

2. ภาพรวมการค้าสินค้าเกษตร

บราซิลเป็นประเทศคู่ค้าสินค้าเกษตรอันดับที่ 87 ของไทย ในระหว่างปี 2566-2568 มีสัดส่วนการค้าสินค้าเกษตรร้อยละ 0.05 ของมูลค่าการค้าสินค้าเกษตรของไทยกับโลกโดยในปี 2566 มีมูลค่าการค้าสินค้าเกษตร 1,081 ล้านบาทและในปี 2567 มีมูลค่าเพิ่มขึ้นเป็น 1,231 ล้านบาทแต่ในปี 2568 กลับมีมูลค่าลดลงเหลือ 998 ล้านบาท คิดเป็นมูลค่าการค้าสินค้าเกษตรเฉลี่ยปีละ 1,104 ล้านบาท มีอัตราการค้ารวมลดลงเฉลี่ยร้อยละ 3.91 ต่อปี (ตารางที่ 2) ทั้งนี้ ไทยเป็นฝ่ายได้เปรียบดุลการค้ากับบราซิลมาโดยตลอด

¹ สินค้าเกษตร หมายถึง สินค้าเกษตรตามพิกัดศุลกากรตอนที่ 01-24 (สินค้าเกษตรและประมง) และ 4001 (ยางพารา)

ตารางที่ 2 มูลค่าการค้าสินค้าเกษตรระหว่างไทยกับบราซิลปี 2566-2568

	มูลค่าการค้าสินค้าเกษตร					มูลค่า: ล้านบาท	
	2566	2567	2568	เฉลี่ย	GR (ร้อยละ)	ไทย-โลก เฉลี่ย	สัดส่วน ^{1/} (ร้อยละ)
การค้า	1,081	1,231	998	1,104	-3.91	2,429,206	0.05
ส่งออก	614	622	652	629	3.11	1,715,985	0.04
นำเข้า	468	610	346	474	-13.99	713,222	0.07
ดุลการค้า	146	12	307	155		1,002,763	

หมายเหตุ: ^{1/}สัดส่วนมูลค่าการค้าสินค้าเกษตรระหว่างไทยกับบราซิลเทียบกับมูลค่าการค้าสินค้าเกษตรระหว่างไทยกับโลก (เฉลี่ยปี 2566-2568)

ที่มา: กรมศุลกากร (2569)

3. การส่งออกสินค้าเกษตร

บราซิลเป็นตลาดส่งออกสินค้าเกษตรอันดับที่ 85 ของไทย ในระหว่างปี 2566-2568 ไทยมีสัดส่วนการส่งออกไปบราซิลร้อยละ 0.04 ของมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรไปโลก โดยในปี 2566 ไทยส่งออกไปบราซิลเป็นมูลค่า 614 ล้านบาท และมีมูลค่าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในปี 2567 และ 2568 เป็น 622 ล้านบาท และ 652 ล้านบาท ตามลำดับ คิดเป็นมูลค่าการส่งออกเฉลี่ยปีละ 629 ล้านบาท โดยมีอัตราการส่งออกเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 3.11 ต่อปี (ตารางที่ 2)

สินค้าส่งออกสำคัญ 10 อันดับแรก (ตารางที่ 3) มีสัดส่วนการส่งออกรวมกันถึงร้อยละ 60.10 ของมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรไปบราซิล ได้แก่ (1) ปลาทูน่า ปลาสดคิบแจ็ค และปลาโบนิโต ปรงแต่ง อาทิ ปลาทูน่ากระป๋อง (2) อาหารสุนัขหรือแมวสำหรับขายปลีก (3) ชีนเนื้อและเครื่องในที่บริโภคได้ของไก่ชนิด แกลลัสโดเมสติกัส แซ่แซ็ง (4) อาหารปรงแต่งอื่นๆ อาทิ เต้าหู้ แอลกอฮอล์ผง ครีมเทียม (5) ข้าวที่สีข้างแล้ว หรือสีทั้งหมด อาทิ ข้าวเหนียว ข้าวหอมมะลิ (6) ซอสและของปรุงรสอื่นๆ อาทิ ซอสพริก น้ำปลา กะปิ (7) น้ำผลไม้ น้ำลูกนัต หรือน้ำพีชผักอื่นๆ อาทิ น้ำแบล็กเคอร์แรนต์ น้ำมะพร้าว (8) ผลไม้สด อาทิ ลิ้นจี่ เงาะ ลำไย (9) ข้าวโพดหวานปรงแต่งไมใช้น้ำส้มสายชูหรือกรดอะซิติก ไม่แซ่แซ็ง และ (10) พีชผักอื่นๆ สดหรือแช่เย็น อาทิ ข้าวโพดหวาน กระเจียบเขียว

ตารางที่ 3 มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรไปบาหลีเรน 10 อันดับแรก ปี 2566-2568

อันดับ	รายการ	มูลค่าการส่งออก (ล้านบาท)				สัดส่วน (ร้อยละ)	GR (ร้อยละ)
		2566	2567	2568	เฉลี่ย		
1.	ปลาทูนา ปลาสลิดแปรรูป และปลาโบนิโต ประมงต่าง อาทิต ปลาทูนากระป๋อง	78	55	84	72	11.49	3.21
2.	อาหารสุนัขหรือแมวสำหรับขายปลีก	35	63	69	56	8.87	39.96
3.	ชิ้นเนื้อและเครื่องในที่บริโภคได้ของไก่ชนิดแกลลัสโตเมสติกัส แข่งขัน	53	48	33	45	7.10	-21.68
4.	อาหารปรุงแต่งอื่นๆ อาทิต เต้าหู้ แอลกอฮอล์ผง ครีมเทียม	46	43	44	45	7.07	-2.52
5.	ข้าวที่สีบ้างแล้วหรือสีทั้งหมด อาทิต ข้าวเหนียว ข้าวหอมมะลิ	36	40	43	40	6.31	8.46
6.	ขอสและของปรุงรสอื่นๆ อาทิต ขอสพริก น้ำปลา กะปิ	37	38	36	37	5.87	-1.60
7.	น้ำผลไม้ น้ำลูกนัต หรือน้ำพืชผักอื่นๆ อาทิต น้ำแบล็กเคอร์แรนต์ น้ำมะพร้าว	23	27	29	26	4.20	11.69
8.	ผลไม้สด อาทิต ลิ้นจี่ เงาะ ฝรั่ง	22	17	36	25	3.97	28.97
9.	ข้าวโพดหวานปรุงแต่งไม่ใช้น้ำส้มสายชูหรือกรดอะซิติก ไม่แข่งขัน	18	16	17	17	2.69	-3.02
10.	พืชผักอื่น ๆ สดหรือแช่เย็น อาทิต ข้าวโพดหวาน กระเจี๊ยบเขียว	16	16	16	16	2.53	2.73
	รวม 10 อันดับแรก	365	363	406	378	60.10	5.47
	อื่น ๆ	249	258	246	251	39.90	-0.44
	รวมส่งออกสินค้าเกษตรทั้งหมด	614	622	652	629	100.00	3.11

ที่มา: กรมศุลกากร (2569)

4. การนำเข้าสินค้าเกษตร

ไทยนำเข้าสินค้าเกษตรจากบาหลีเรนเป็นอันดับที่ 66 ของไทย ในระหว่างปี 2566-2568 ไทยมีสัดส่วนการนำเข้าจากบาหลีเรน ร้อยละ 0.07 ของมูลค่าการนำเข้าสินค้าเกษตรจากโลกโดยในปี 2566 ไทยนำเข้าจากบาหลีเรนเป็นมูลค่า 468 ล้านบาท และในปี 2567 มีมูลค่าเพิ่มขึ้นเป็น 610 ล้านบาท แต่กลับลดลงในปี 2568 เหลือ 346 ล้านบาท คิดเป็นมูลค่าการนำเข้าเฉลี่ยปีละ 474 ล้านบาท มีอัตราการนำเข้าลดลงเฉลี่ยร้อยละ 13.99 ต่อปี (ตารางที่ 2)

สินค้านำเข้า 10 อันดับแรก (ตารางที่ 4) มีสัดส่วนการนำเข้ารวมกันถึงร้อยละ 100 ของมูลค่าการนำเข้าสินค้าเกษตรจากบาหลีเรน ได้แก่ (1) ปูแช่แข็ง (2) ปลาหมึก แช่แข็ง อาทิต ปลาหมึกกระดอง ปลาหมึกกล้วย (3) ปูอื่น ๆ บรรจุภาชนะเพื่อการขายปลีก (4) ปลาแช่แข็งอื่น ๆ อาทิต ปลาทะเล (5) ปลาแช่แข็งอื่น ๆ อาทิต ปลาจะละเม็ดขาว (6) สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม มีชีวิตอื่นๆ อาทิต สุนัข แมว (7) นกอื่น ๆ มีชีวิต (8) อาหารปรุงแต่งอื่นๆ อาทิต เต้าหู้ แอลกอฮอล์ผง ครีมเทียม (9) มันฝรั่งปรุงแต่งไม่ใช้น้ำส้มสายชูหรือกรดอะซิติก ไม่แข่งขัน และ (10) ของผสมและแป้งสำหรับทำเบเกอรี่ อาทิต ขนมปัง เพสทรี เค้ก บิสกิต

ตารางที่ 4 มูลค่าการนำเข้าสินค้าเกษตรจากบาหลีเรน 10 อันดับแรก ปี 2566-2568

อันดับ	รายการ	มูลค่าการนำเข้า (ล้านบาท)				สัดส่วน (ร้อยละ)	GR (ร้อยละ)
		2566	2567	2568	เฉลี่ย		
1.	ปุ๋ยแข็ง	335	479	291	368	77.57	-6.77
2.	ปลาหมึก แข็ง อาติ ปลาหมึก กระดอง ปลาหมึกกล้วย	107	127	55	96	20.29	-28.31
3.	ปุ๋ยอื่น ๆ บรรจุภาชนะเพื่อการขายปลีก	15	1	-	5	1.14	
4.	ปลาแข็งอื่น ๆ อาติ ปลาทะเล	11	2	-	4	0.90	
5.	ปลาแข็งอื่น ๆ อาติ ปลาจะละเม็ด ขาว	-	1	-	0	0.08	
6.	สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม มีชีวิตอื่น ๆ อาติ สุนัข แมว	0	0	0	0	0.02	-28.47
7.	นกอื่น ๆ มีชีวิต	-	0	-	0	0.00	
8.	อาหารปรุงแต่งอื่น ๆ อาติ เต้าหู้ แอลกอฮอล์ผง ครีมเทียม	-	0	0	0	0.00	
9.	มันฝรั่งปรุงแต่งไม่ใช้น้ำส้มสายชูหรือ กรดอะซิติก ไม่แข็ง	-	-	0	0	0.00	
10.	ของผสมและแป้งสำหรับทำเบเกอรี่ อาติ ขนมปัง เพสทรี เค้ก บิสกิต	-	-	0	0	0.00	
	รวม 10 อันดับแรก	468	610	346	474	100.00	-13.99
	อื่น ๆ	0	0	0	0	0.00	17.24
	รวมนำเข้าเกษตรทั้งหมด	468	610	346	474	100.00	-13.99

ที่มา: กรมศุลกากร (2569)

5. อัตราภาษี

ในปี 2567 บารห์เรนมีการเรียกเก็บอัตราภาษีนำเข้าที่เรียกเก็บจริง (MFN applied duties) เฉลี่ยร้อยละ 4.7 เป็นสินค้าอุตสาหกรรมเฉลี่ยร้อยละ 4.6 และสินค้าเกษตร (ไม่รวมสินค้าประมงและผลิตภัณฑ์) เฉลี่ยร้อยละ 5.2 โดยสินค้าเกษตรมีอัตราภาษีแบ่งตามกลุ่ม ดังนี้

กลุ่มสินค้า	อัตราภาษีนำเข้าที่เรียกเก็บจริง (ร้อยละ) MFN applied duties
๑. ผลิตภัณฑ์จากสัตว์ (Animal products)	3.1
๒. ผลิตภัณฑ์นม (Dairy products)	5.0
๓. ผลไม้ และพืช (Fruit, vegetables, plants)	2.9
๔. กาแฟและชา (Coffee, tea)	3.8
๕. ธัญพืชและผลิตภัณฑ์ (Cereals & preparations)	3.6
๖. เมล็ดพืช น้ำมัน ไขมันและน้ำมัน (Oilseeds, fats & oils)	4.9
๗. น้ำตาลและขนม (Sugars and confectionery)	3.5
๘. เครื่องดื่มและยาสูบ (Beverages & tobacco)	25.4
๙. สินค้าเกษตรอื่น ๆ (Other agricultural products)	4.3
๑๐. ปลาและผลิตภัณฑ์ (Fish & fish products)	3.6

ที่มา: World Tariff Profile 2025, WTO (2569)

6. ประเทศคู่ค้าสินค้าเกษตรที่สำคัญของบารห์เรน ได้แก่ ซาอุดีอาระเบีย สหรัฐอาหรับ คูเวต โอมาน และจอร์แดน

การค้าสินค้าระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกา

1. ภาพรวมการค้าสินค้าเกษตร¹และอุตสาหกรรม

สหรัฐอเมริกาเป็นประเทศคู่ค้าอันดับที่ 8 ของไทย โดยระหว่างปี 2566-2568 การค้ารวมระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกามีมูลค่าเฉลี่ยปีละ 699,118 ล้านบาท จำแนกเป็นมูลค่าการส่งออกเฉลี่ยปีละ 129,303 ล้านบาท และมูลค่าการนำเข้าเฉลี่ยปีละ 569,815 ล้านบาท โดยเป็นมูลค่าการค้าสินค้าเกษตรเฉลี่ยปีละ 15,052 ล้านบาทหรือคิดเป็นร้อยละ 2.15 ของมูลค่าการค้ารวมทุกสินค้า (ตารางที่ 1) ทั้งนี้ ในภาพรวมไทยเป็นฝ่ายเสียเปรียบดุลการค้าให้กับสหรัฐอเมริกาโดยตลอด

ตารางที่ 1 มูลค่าการค้าสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกา ปี 2566-2568

	มูลค่าการค้าสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรม				การค้าสินค้าเกษตร (เฉลี่ยปี)	มูลค่า: ล้านบาท
	2566	2567	2568	เฉลี่ย		สัดส่วนสินค้า เกษตร ^{1/} (ร้อยละ)
การค้า	663,675	718,475	715,203	699,118	15,052	2.15
ส่งออก	113,472	127,764	146,672	129,303	14,095	10.90
นำเข้า	550,203	590,711	568,531	569,815	956	0.17
ดุลการค้า	-436,730	-462,947	-421,859	-440,512	13,139	

หมายเหตุ: ^{1/}สัดส่วนมูลค่าการค้าสินค้าเกษตรระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกาเทียบกับมูลค่าการค้าทุกสินค้านี้ระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกา เฉลี่ยปี 2566-2568

ที่มา: กรมศุลกากร (2569)

2. ภาพรวมการค้าสินค้าเกษตร

สหรัฐอเมริกาเป็นประเทศคู่ค้าอันดับที่ 25 ของไทย ในระหว่างปี 2566-2568 มีสัดส่วนการค้าสินค้าเกษตรร้อยละ 0.62 ของมูลค่าการค้าสินค้าเกษตรของไทยกับโลกโดยในปี 2566 มีมูลค่าการค้าสินค้าเกษตร 12,052 ล้านบาทและในปี 2567 มีมูลค่าเพิ่มขึ้นเป็น 16,628 ล้านบาทแต่ในปี 2568 กลับมีมูลค่าลดลงเหลือ 16,475 ล้านบาท คิดเป็นมูลค่าการค้าสินค้าเกษตรเฉลี่ยปีละ 15,052 ล้านบาท โดยมีอัตราการนำเข้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยปีละ 16.92 ต่อปี (ตารางที่ 2) ทั้งนี้ ไทยเป็นฝ่ายได้เปรียบดุลการค้ากับสหรัฐอเมริกาโดยตลอด

¹ สินค้าเกษตร หมายถึง สินค้าเกษตรตามพิกัดศุลกากรตอนที่ 01-24 (สินค้าเกษตรและประมง) และ 4001 (ยางพารา)

ตารางที่ 2 มูลค่าการค้าสินค้าเกษตรระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกาปี 2566-2568

มูลค่า: ล้านบาท

	มูลค่าการค้าสินค้าเกษตร					มูลค่าการค้า ไทย-โลก เฉลี่ย	สัดส่วน ^{1/} (ร้อยละ)
	2566	2567	2568	เฉลี่ย	GR (ร้อยละ)		
การค้า	12,052	16,628	16,475	15,052	16.92	2,429,206	0.62
ส่งออก	11,215	15,627	15,445	14,095	17.36	1,715,985	0.82
นำเข้า	837	1,002	1,030	956	10.94	713,222	0.13
ดุลการค้า	10,378	14,625	14,415	13,139		1,002,763	

หมายเหตุ: ^{1/}สัดส่วนมูลค่าการค้าสินค้าเกษตรระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกาเทียบกับมูลค่าการค้าสินค้าเกษตรระหว่างไทยกับโลก (เฉลี่ยปี 2566-2568)

ที่มา: กรมศุลกากร (2569)

3. การส่งออกสินค้าเกษตร

สหรัฐอเมริกาเป็นตลาดส่งออกสินค้าเกษตรอันดับที่ 21 ของไทย ในระหว่างปี 2566-2568 ไทยมีสัดส่วนการส่งออกไปสหรัฐอเมริกาเฉลี่ยร้อยละ 0.82 ของมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรไปโลก โดยในปี 2566 ไทยส่งออกไปสหรัฐอเมริกามีมูลค่า 11,215 ล้านบาท และในปี 2567 มีมูลค่าเพิ่มขึ้นเป็น 15,627 ล้านบาท แต่กลับลดลงในปี 2568 เหลือ 15,445 ล้านบาท คิดเป็นมูลค่าการส่งออกเฉลี่ยปีละ 14,095 ล้านบาท โดยมีอัตราการส่งออกเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 17.36 ต่อปี (ตารางที่ 2)

สินค้าส่งออกสำคัญ 10 อันดับแรก (ตารางที่ 3) มีสัดส่วนการส่งออกรวมกันถึงร้อยละ 66.34 ของมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรไปสหรัฐอเมริกา ได้แก่ (1) ปลาทูนา ปลาสดแช่แข็ง และปลาโบนิโตปรุงแต่ง อาทิ ปลาทูนากระป๋อง (2) ชิ้นเนื้อและเครื่องในที่บริโภคได้ของไก่ชนิดแกลสส์โดเมสติกส์ แช่แข็ง (3) อาหารปรุงแต่งอื่น ๆ อาทิ เต้าหู้ แอลกอฮอล์ผง ครีมเทียม (4) อาหารสุนัขหรือแมวสำหรับขายปลีก (5) เบียร์ที่ทำจากมอลต์ (6) น้ำยางธรรมชาติ (7) สับปะรดปรุงแต่ง (8) ข้าวที่สีบ้างแล้วหรือสีทั้งหมด อาทิ ข้าวเหนียว ข้าวหอมมะลิ (9) น้ำตาลที่ได้จากอ้อยหรือหัวบีตอื่น ๆ อาทิ น้ำตาลทรายบริสุทธิ์ และ (10) ปลาคาร์ปแช่แข็ง

ตารางที่ 3 มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรไปสหรัฐอเมริกาหรับเอมิเรตส์ 10 อันดับแรก ปี 2566-2568

อันดับ	รายการ	มูลค่าการส่งออก (ล้านบาท)				สัดส่วน (ร้อยละ)	GR (ร้อยละ)
		2566	2567	2568	เฉลี่ย		
1.	ปลาทูนา ปลาสลิดแช่แข็ง และปลาโบนิโต	3,146	4,582	3,253	3,660	25.97	1.68
2.	ชิ้นเนื้อและเครื่องในที่บริโภคได้ของไก่ชนิดแกลลัสโดเมสติกัส แช่แข็ง	14	901	2,131	1,016	7.21	1,127.78
3.	อาหารปรุงแต่งอื่นๆ อาทิ เต้าหู้ แอลกอฮอล์ผง ครีมเทียม	1,091	824	1,043	986	6.99	-2.21
4.	อาหารสุนัขหรือแมวสำหรับขายปลีก	678	1,125	818	874	6.20	9.85
5.	เบียร์ที่ทำจากมอลต์	704	786	726	739	5.24	1.53
6.	น้ำยางธรรมชาติ	336	801	973	703	4.99	70.03
7.	สับปะรดปรุงแต่ง	478	668	580	575	4.08	10.16
8.	ข้าวที่สีบ้างแล้วหรือสีทั้งหมด อาทิ ข้าวเหนียว ข้าวหอมมะลิ	270	222	415	302	2.14	24.13
9.	น้ำตาลที่ได้จากอ้อยหรือหัวบีตอื่นๆ อาทิ น้ำตาลทรายบริสุทธิ์	174	359	321	284	2.02	35.88
10.	ปลาคาร์ปแช่แข็ง	205	335	309	283	2.01	22.87
	รวม 10 อันดับแรก	7,096	10,604	10,569	9,423	66.85	22.05
	อื่น ๆ	4,119	5,023	4,877	4,673	33.15	8.81
	รวมส่งออกสินค้าเกษตรทั้งหมด	11,215	15,627	15,446	14,096	100.00	17.36

ที่มา: กรมศุลกากร (2569)

4. การนำเข้าสินค้าเกษตร

ไทยนำเข้าสินค้าเกษตรจากสหรัฐอเมริกาหรับเอมิเรตส์เป็นอันดับที่ 48 ของไทย ในระหว่างปี 2566-2568 ไทยมีสัดส่วนการนำเข้าจากสหรัฐอเมริกาหรับเอมิเรตส์ ร้อยละ 0.13 ของมูลค่าการนำเข้าสินค้าเกษตรจากโลกโดยในปี 2566 ไทยนำเข้าจากสหรัฐอเมริกาหรับเอมิเรตส์เป็นมูลค่า 837 ล้านบาท และมีมูลค่าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในปี 2567 และ 2568 เป็น 1,002 ล้านบาท และ 1,030 ล้านบาท ตามลำดับ คิดเป็นมูลค่าการนำเข้าเฉลี่ยปีละ 956 ล้านบาท มีอัตราการนำเข้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 10.94 ต่อปี (ตารางที่ 2)

สินค้านำเข้า 10 อันดับแรก (ตารางที่ 4) มีสัดส่วนการนำเข้ารวมกันถึงร้อยละ 91.89 ของมูลค่าการนำเข้าสินค้าเกษตรจากสหรัฐอเมริกาหรับเอมิเรตส์ ได้แก่ (1) บุหรี่ที่มียาสูบ (2) แวฟเฟิลและเวเฟอร์ (3) กากน้ำมันและกากแข็งอื่น ๆ ของเมล็ดเรปหรือเมล็ดโคลซา (4) ซ็อกโกแลตและอาหารปรุงแต่งอื่น ๆ ที่มีโกโก้ ที่เป็นก้อน เป็นแผ่น หรือเป็นแท่ง มีไส้ (5) เนื้อสัตว์หรือส่วนอื่นของสัตว์ ที่ปน ที่ทำเป็นเพลเลต กากมันสัตว์ที่เจียน้ำมันออกแล้ว (6) ไม้ต้น ไม้พุ่ม และไม้กอ ชนิดที่ให้ผลไม้หรือลูกนัต ที่บริโภคได้ มีชีวิต (7) น้ำตาลที่ได้จากอ้อยหรือหัวบีตอื่นๆ อาทิ น้ำตาลทรายบริสุทธิ์ (8) น้ำ รวมถึงน้ำแร่และน้ำอัดลม ที่เติมน้ำตาลหรือสารทำให้หวานอื่น ๆ หรือที่ปรุงกลิ่นรส (9) ปลาหมึก แช่แข็ง อาทิ ปลาหมึกกระดอง ปลาหมึกกล้วย และ (10) ปลาแช่แข็งอื่น ๆ อาทิ ปลาจะละเม็ดขาว

ตารางที่ 4 มูลค่าการนำเข้าสินค้าเกษตรจากสหรัฐอเมริกาหรับเอมิเรตส์ 10 อันดับแรก ปี 2566-2568

อันดับ	รายการ	มูลค่าการนำเข้า (ล้านบาท)				สัดส่วน (ร้อยละ)	GR (ร้อยละ)
		2566	2567	2568	เฉลี่ย		

1.	บุหรี่ปั๊พ	322	188	594	368	38.48	35.95
2.	แวกไฟลและเวเฟอร์	144	180	191	172	17.96	15.14
3.	กากน้ำมันและกากแข็งอื่น ๆ ของเมล็ด เรปหรือเมล็ดโคลซา	62	327	-	129	13.54	
4.	ซ็อกโกแลตและอาหารปรุงแต่งอื่น ๆ ที่มีโกโก้ ที่เป็นก้อน เป็นแผ่น หรือเป็น แท่ง มีไส้	39	64	62	55	5.76	26.12
5.	เนื้อสัตว์หรือส่วนอื่นของสัตว์ ที่ปน ที่ ทำเป็นเพลเลต กากมันสัตว์ที่เจียว น้ำมันออกแล้ว	85	58	9	51	5.31	-67.70
6.	ไม้ต้น ไม้พุ่ม และไม้กอ ชนิดที่ให้ ผลไม้หรือลูกนัต ที่บริโภคได้ มีชีวิต	19	70	13	34	3.56	-16.07
7.	น้ำตาลที่ได้จากอ้อยหรือหัวบีตอื่น ๆ อาทิ น้ำตาลทรายบริสุทธิ์	51	13	7	23	2.44	-63.15
8.	น้ำ รวมถึงน้ำแร่และน้ำอัดลม ที่เติม น้ำตาลหรือสารทำให้หวานอื่น ๆ หรือที่ปรุงกลิ่นรส	13	23	24	20	2.10	34.74
9.	ปลาหมึก แช่แข็ง อาทิ ปลาหมึก กระดอง ปลาหมึกกล้วย	34	-	13	16	1.65	#NUM!
10.	ปลาแช่แข็งอื่น ๆ อาทิ ปลาจะละเม็ด ขาว	10	3	19	10	1.10	40.97
	รวม 10 อันดับแรก	778	926	932	879	91.89	9.46
	อื่น ๆ	59	75	98	78	8.11	28.90
	รวมนำเข้าเกษตรทั้งหมด	837	1,002	1,030	956	100.00	10.94

ที่มา: กรมศุลกากร (2569)

5. อัตราภาษี

ในปี 2567 สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์มีการเรียกเก็บอัตราภาษีนำเข้าที่เรียกเก็บจริง (MFN applied duties) เฉลี่ยร้อยละ 4.7 เป็นสินค้าอุตสาหกรรมเฉลี่ยร้อยละ 4.6 และสินค้าเกษตร (ไม่รวมสินค้าประมงและผลิตภัณฑ์) เฉลี่ยร้อยละ 5.4 โดยสินค้าเกษตรมีอัตราภาษีแบ่งตามกลุ่ม ดังนี้

กลุ่มสินค้า	อัตราภาษีนำเข้าที่เรียกเก็บจริง (ร้อยละ) MFN applied duties
๑. ผลิตภัณฑ์จากสัตว์ (Animal products)	2.8
๒. ผลิตภัณฑ์นม (Dairy products)	5.0
๓. ผัก ผลไม้ และพืช (Fruit, vegetables, plants)	3.1
๔. กาแฟและชา (Coffee, tea)	3.9
๕. ธัญพืชและผลิตภัณฑ์ (Cereals & preparations)	3.8
๖. เมล็ดพืช น้ำมัน ไขมันและน้ำมัน (Oilseeds, fats & oils)	4.9
๗. น้ำตาลและขนม (Sugars and confectionery)	3.5
๘. เครื่องดื่มและยาสูบ (Beverages & tobacco)	35.7
๙. สินค้าเกษตรอื่น ๆ (Other agricultural products)	4.3
๑๐. ปลาและผลิตภัณฑ์ (Fish & fish products)	3.6

ที่มา: World Tariff Profile 2025, WTO (2569)

6. ประเทศคู่ค้าสินค้าเกษตรที่สำคัญของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ได้แก่ โอมาน ซาอุดีอาระเบีย สาธารณรัฐประชาชนจีน อินเดีย และคูเวต

การค้าสินค้านำเข้าระหว่างไทยกับอิรัก

1. ภาพรวมการค้าสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรม

อิรักเป็นประเทศคู่ค้าอันดับที่ 49 ของไทย โดยระหว่างปี 2566-2568 การค้ารวมระหว่างไทยกับอิรักมีมูลค่าเฉลี่ยปีละ 34,632 ล้านบาท จำแนกเป็นมูลค่าการส่งออกเฉลี่ยปีละ 34,562 ล้านบาท และมูลค่าการนำเข้าเฉลี่ยปีละ 71 ล้านบาท โดยเป็นมูลค่าการค้าสินค้าเกษตรเฉลี่ยปีละ 17,588 ล้านบาทหรือคิดเป็นร้อยละ 50.78 ของมูลค่าการค้ารวมทุกสินค้า (ตารางที่ 1) ทั้งนี้ ในภาพรวมไทยเป็นฝ่ายได้เปรียบดุลการค้ากับอิรักมาโดยตลอด

ตารางที่ 1 มูลค่าการค้าสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมระหว่างไทยกับอิรัก ปี 2566-2568

	มูลค่าการค้าสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรม				การค้าสินค้าเกษตร (เฉลี่ยปี)	มูลค่า: ล้านบาท
	2566	2567	2568	เฉลี่ย		สัดส่วนสินค้า เกษตร ^{1/} (ร้อยละ)
การค้า	31,002	41,075	31,820	34,632	17,588	50.78
ส่งออก	30,999	40,955	31,732	34,562	17,588	50.89
นำเข้า	4	120	88	71	0.30	0.43
ดุลการค้า	30,995	40,835	31,644	34,491	17,587	

หมายเหตุ: ^{1/} สัดส่วนมูลค่าการค้าสินค้าเกษตรระหว่างไทยกับอิรักเทียบกับมูลค่าการค้าทุกสินค้านำเข้าระหว่างไทยกับอิรัก เฉลี่ยปี 2566-2568

ที่มา: กรมศุลกากร (2569)

2. ภาพรวมการค้าสินค้าเกษตร

อิรักเป็นประเทศคู่ค้าสินค้าเกษตรอันดับที่ 28 ของไทย ในระหว่างปี 2566-2568 มีสัดส่วนการค้าสินค้าเกษตรร้อยละ 0.72 ของมูลค่าการค้าสินค้าเกษตรของไทยกับโลกโดยในปี 2566 มีมูลค่าการค้าสินค้าเกษตร 15,172 ล้านบาทและในปี 2567 มีมูลค่าเพิ่มขึ้นเป็น 22,522 ล้านบาทแต่ในปี 2568 กลับมีมูลค่าลดลงเหลือ 15,070 ล้านบาท คิดเป็นมูลค่าการค้าสินค้าเกษตรเฉลี่ยปีละ 17,588 ล้านบาท มีอัตราการการค้ารวมลดลงเฉลี่ยร้อยละ 0.34 ต่อปี (ตารางที่ 2) ทั้งนี้ ไทยเป็นฝ่ายได้เปรียบดุลการค้ากับอิรักมาโดยตลอด

^{1/} สินค้าเกษตร หมายถึง สินค้าเกษตรตามพิกัดศุลกากรตอนที่ 01-24 (สินค้าเกษตรและประมง) และ 4001 (ยางพารา)

ตารางที่ 2 มูลค่าการค้าสินค้าเกษตรระหว่างไทยกับอิรักปี 2566-2568

	มูลค่าการค้าสินค้าเกษตร					มูลค่า: ล้านบาท	
	2566	2567	2568	เฉลี่ย	GR (ร้อยละ)	ไทย-โลก เฉลี่ย	สัดส่วน ^{1/} (ร้อยละ)
การค้า	15,172	22,522	15,070	17,588	-0.34	2,429,206	0.72
ส่งออก	15,172	22,522	15,069	17,588	-0.34	1,715,985	1.02
นำเข้า	0.06	0.52	0.32	0.30	120.89	713,222	0.000
ดุลการค้า	15,172	22,521	15,069	17,587		1,002,763	

หมายเหตุ: ^{1/}สัดส่วนมูลค่าการค้าสินค้าเกษตรระหว่างไทยกับอิรักเทียบกับมูลค่าการค้าสินค้าเกษตรระหว่างไทยกับโลก (เฉลี่ยปี 2566-2568)

ที่มา: กรมศุลกากร (2569)

3. การส่งออกสินค้าเกษตร

อิรักเป็นตลาดส่งออกสินค้าเกษตรอันดับที่ 23 ของไทย ในระหว่างปี 2566-2568 ไทยมีสัดส่วนการส่งออกไปอิรักร้อยละ 1.02 ของมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรไปโลก โดยในปี 2566 ไทยส่งออกไปอิรักเป็นมูลค่า 15,172 ล้านบาท และในปี 2567 มีมูลค่าเพิ่มขึ้นเป็น 22,522 ล้านบาท แต่กลับลดลงในปี 2568 เหลือ 15,069 ล้านบาท คิดเป็นมูลค่าการส่งออกเฉลี่ยปีละ 17,588 ล้านบาท โดยมีอัตราการส่งออกลดลงเฉลี่ยร้อยละ 0.34 ต่อปี (ตารางที่ 2)

สินค้าส่งออกสำคัญ 10 อันดับแรก (ตารางที่ 3) มีสัดส่วนการส่งออกรวมกันถึงร้อยละ 99.55 ของมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรไปอิรัก ได้แก่ (1) ข้าวที่สีบ้างแล้วหรือสีทั้งหมด อาทิ ข้าวเหนียว ข้าวหอมมะลิ (2) ปลาทูน่า ปลาสดปิ้งแฉีก และปลาโบนิโต ประมง อาทิ ปลาทูน่ากระป๋อง (3) เครื่องดื่มอื่นๆ ที่ไม่มีแอลกอฮอล์ อาทิ นมยูเอชที นมถั่วเหลือง (4) น้ำมันอื่นๆ อาทิ น้ำมันอิลิปินต์ น้ำมันตัง น้ำมันโจโจบา เป็นต้น (5) ข้าวโพดหวานปรุงแต่งไม่ใช้น้ำส้มสายชูหรือกรดอะซิติก ไม่แช่แข็ง (6) สับปะรดปรุงแต่ง (7) อาหารปรุงแต่งอื่นๆ อาทิ เต้าหู้ แอลกอฮอล์ผง ครีมเทียม (8) อาหารสุนัขหรือแมวสำหรับขายปลีก (9) ปลาคาร์ป แช่แข็ง และ (10) ผลไม้แห้งอื่นๆ อาทิ ลำไย มะขาม

ตารางที่ 3 มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรไปอิรัก 10 อันดับแรก ปี 2566-2568

อันดับ	รายการ	มูลค่าการส่งออก (ล้านบาท)				สัดส่วน (ร้อยละ)	GR (ร้อยละ)
		2566	2567	2568	เฉลี่ย		
1.	ข้าวที่สีข้างแล้วหรือสีทั้งหมด อาทิ ข้าวเหนียว ข้าวหอมมะลิ	14,373	21,506	14,088	16,656	94.70	-1.00
2.	ปลาทูนา ปลาสดิบแจ๊ค และปลาโบนิโต ประมง อาทิ ปลาทูนากระป๋อง	270	426	309	335	1.91	7.10
3.	เครื่องดื่มอื่นๆ ที่ไม่มีแอลกอฮอล์ อาทิ นมยูเอชที นมถั่วเหลือง	192	140	110	148	0.84	-24.26
4.	น้ำมันอื่นๆ อาทิ น้ำมันอิลิพี้นัด น้ำมันตัง น้ำมันโจโจบา เป็นต้น	65	115	236	139	0.79	91.42
5.	ข้าวโพดหวานปรุงแต่งไม่ใช้น้ำส้มสายชูหรือกรดอะซิติก ไม่แช่แข็ง	51	75	56	61	0.35	5.02
6.	สับปะรดปรุงแต่ง	33	60	81	58	0.33	57.86
7.	อาหารปรุงแต่งอื่นๆ อาทิ เต้าหู้ แอลกอฮอล์ผง ครีมเทียม	74	21	28	41	0.23	-38.14
8.	อาหารสุนัขหรือแมวสำหรับขายปลีก	13	50	48	37	0.21	87.72
9.	ปลาคาร์ป แช่แข็ง	6	17	36	20	0.11	138.76
10.	ผลไม้แห้งอื่นๆ อาทิ ลำไย มะขาม	10	20	15	15	0.09	21.78
	รวม 10 อันดับแรก	15,087	22,430	15,009	17,509	99.55	-0.26
	อื่น ๆ	84	92	61	79	0.45	-15.24
	รวมส่งออกสินค้าเกษตรทั้งหมด	15,172	22,522	15,069	17,588	100.00	-0.34

ที่มา: กรมศุลกากร (2569)

4. การนำเข้าสินค้าเกษตร

ไทยนำเข้าสินค้าเกษตรจากอิรักเป็นอันดับที่ 156 ของไทย ในระหว่างปี 2566-2568 ไทยมีสัดส่วนการนำเข้าจากอิรัก น้อยมาก (คิดเป็นสัดส่วนเพียงร้อยละ 0.000 ของมูลค่าการนำเข้าสินค้าเกษตรจากโลก) โดยในปี 2566 ไทยนำเข้าจากอิรักเป็นมูลค่า 0.06 ล้านบาท และในปี 2567 มีมูลค่าเพิ่มขึ้นเป็น 0.52 ล้านบาท แต่กลับลดลงในปี 2568 เหลือ 0.32 ล้านบาท คิดเป็นมูลค่าการนำเข้าเฉลี่ยปีละ 0.30 ล้านบาท มีอัตราการนำเข้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 120.89 ต่อปี (ตารางที่ 2)

สินค้านำเข้า 10 อันดับแรก (ตารางที่ 4) มีสัดส่วนการนำเข้ารวมกันถึงร้อยละ 100.00 ของมูลค่าการนำเข้าสินค้าเกษตรจากอิรัก ได้แก่ (1) นกอื่น ๆ มีชีวิต (2) อินทผลัม สดหรือแห้ง (3) เห็ดชนิดทรัฟเฟิล สดหรือแช่เย็น (4) ถั่วลิสงปรุงแต่ง (5) นมและครีมอื่น ๆ (6) ขนมห้าพวกเบเกอรี่อื่นๆ อาทิ เค้ก บิสกิตไม่หวาน (7) ของปรุงแต่งทำจากพืชผัก ผลไม้ อื่นๆ รวมถึงของผสม อาทิ ลินจี ลำไย และ (8) ข้าวที่สีข้างแล้วหรือสีทั้งหมด อาทิ ข้าวเหนียว ข้าวหอมมะลิ

ตารางที่ 4 มูลค่าการนำเข้าสินค้าเกษตรจากอิรัก 10 อันดับแรก ปี 2566-2568

อันดับ	รายการ	มูลค่าการนำเข้า (ล้านบาท)				สัดส่วน (ร้อยละ)	GR (ร้อยละ)
		2566	2567	2568	เฉลี่ย		
1.	นกอื่น ๆ มีชีวิต	0.06	0.19	0.21	0.15	50.15	91.75
2.	อินทผลัม สดหรือแห้ง	-	0.33	-	0.11	36.10	
3.	เห็ดชนิดทรัฟเฟิล สดหรือแช่เย็น	-	-	0.11	0.04	12.30	
4.	ถั่วลิสงปรุงแต่ง	0.00	-	-	0.00	0.39	
5.	นมและครีมอื่น ๆ	-	0.00	-	0.00	0.36	
6.	ขนมจำพวกเบเกอรี่อื่นๆ อาทิ เค้ก บิสกิตไม่หวาน	0.00	-	-	0.00	0.31	
7.	ของปรุงแต่งทำจากพืชผัก ผลไม้ อื่นๆ รวมถึงของผสม อาทิ ลินจี ลำไย	0.00	-	-	0.00	0.22	
8.	ข้าวที่สีบ้างแล้วหรือสีทั้งหมด อาทิ ข้าวเหนียว ข้าวหอมมะลิ	0.00	-	0.00	0.00	0.15	
9.							
10.							
	รวม 10 อันดับแรก	0.06	0.52	0.32	0.30	100.00	120.89
	อื่น ๆ	-	-	-	-	-	
	รวมนำเข้าเกษตรทั้งหมด	0.06	0.52	0.32	0.30	100.00	120.89

ที่มา: กรมศุลกากร (2569)

การค้าสินค้าระหว่างไทยกับอิสราเอล

1. ภาพรวมการค้าสินค้าเกษตร¹และอุตสาหกรรม

อิสราเอลเป็นประเทศคู่ค้าอันดับที่ 42 ของไทย โดยระหว่างปี 2566-2568 การค้ารวมระหว่างไทยกับอิสราเอลมีมูลค่าเฉลี่ยปีละ 44,361 ล้านบาท จำแนกเป็นมูลค่าการส่งออกเฉลี่ยปีละ 27,041 ล้านบาท และมูลค่าการนำเข้าเฉลี่ยปีละ 17,320 ล้านบาท โดยเป็นมูลค่าการค้าสินค้าเกษตรเฉลี่ยปีละ 9,248 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 20.85 ของมูลค่าการค้ารวมทุกสินค้า (ตารางที่ 1) ทั้งนี้ ในภาพรวมไทยเป็นฝ่ายได้เปรียบดุลการค้ากับอิสราเอลมาโดยตลอด

ตารางที่ 1 มูลค่าการค้าสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมระหว่างไทยกับอิสราเอล ปี 2566-2568

	มูลค่าการค้าสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรม				การค้าสินค้าเกษตร (เฉลี่ยปี)	มูลค่า: ล้านบาท
	2566	2567	2568	เฉลี่ย		สัดส่วนสินค้า เกษตร ¹ (ร้อยละ)
การค้า	42,338	45,348	45,397	44,361	9,248	20.85
ส่งออก	26,953	28,718	25,451	27,041	8,261	30.55
นำเข้า	15,385	16,630	19,946	17,320	986	5.70
ดุลการค้า	11,568	12,088	5,504	9,720	7,275	

หมายเหตุ: ¹สัดส่วนมูลค่าการค้าสินค้าเกษตรระหว่างไทยกับอิสราเอลเทียบกับมูลค่าการค้าทุกสินค้านี้ระหว่างไทยกับอิสราเอล เฉลี่ยปี 2566-2568

ที่มา: กรมศุลกากร (2569)

2. ภาพรวมการค้าสินค้าเกษตร

อิสราเอลเป็นประเทศคู่ค้าสินค้าเกษตรอันดับที่ 32 ของไทย ในระหว่างปี 2566-2568 มีสัดส่วนการค้าสินค้าเกษตรร้อยละ 0.38 ของมูลค่าการค้าสินค้าเกษตรของไทยกับโลกโดยในปี 2566 มีมูลค่าการค้าสินค้าเกษตร 7,720 ล้านบาทและในปี 2567 มีมูลค่าเพิ่มขึ้นเป็น 10,984 ล้านบาทแต่ในปี 2568 กลับมีมูลค่าลดลงเหลือ 9,038 ล้านบาท คิดเป็นมูลค่าการค้าสินค้าเกษตรเฉลี่ยปีละ 9,248 ล้านบาท โดยมีอัตราการนำเข้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยปีละ 8.20 ต่อปี (ตารางที่ 2) ทั้งนี้ ไทยเป็นฝ่ายได้เปรียบดุลการค้ากับอิสราเอลมาโดยตลอด

¹ สินค้าเกษตร หมายถึง สินค้าเกษตรตามพิกัดศุลกากรตอนที่ 01-24 (สินค้าเกษตรและประมง) และ 4001 (ยางพารา)

ตารางที่ 2 มูลค่าการค้าสินค้าเกษตรระหว่างไทยกับอิสราเอลปี 2566-2568

	มูลค่าการค้าสินค้าเกษตร					มูลค่า: ล้านบาท	
	2566	2567	2568	เฉลี่ย	GR (ร้อยละ)	ไทย-โลก เฉลี่ย	สัดส่วน ^{1/} (ร้อยละ)
การค้า	7,720	10,984	9,038	9,248	8.20	2,429,206	0.38
ส่งออก	6,752	9,831	8,200	8,261	10.21	1,715,985	0.48
นำเข้า	968	1,153	838	986	-6.96	713,222	0.14
ดุลการค้า	5,784	8,678	7,362	7,275		1,002,763	

หมายเหตุ: ^{1/}สัดส่วนมูลค่าการค้าสินค้าเกษตรระหว่างไทยกับอิสราเอลเทียบกับมูลค่าการค้าสินค้าเกษตรระหว่างไทยกับโลก (เฉลี่ยปี 2566-2568)

ที่มา: กรมศุลกากร (2569)

3. การส่งออกสินค้าเกษตร

อิสราเอลเป็นตลาดส่งออกสินค้าเกษตรอันดับที่ 27 ของไทย ในระหว่างปี 2566-2568 ไทยมีสัดส่วนการส่งออกไปอิสราเอลร้อยละ 0.48 ของมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรไปโลก โดยในปี 2566 ไทยส่งออกไปอิสราเอลเป็นมูลค่า 6,752 ล้านบาท และในปี 2567 มีมูลค่าเพิ่มขึ้นเป็น 9,831 ล้านบาท แต่กลับลดลงในปี 2568 เหลือ 8,200 ล้านบาท คิดเป็นมูลค่าการส่งออกเฉลี่ยปีละ 8,261 ล้านบาท โดยมีอัตราการส่งออกเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 10.21 ต่อปี (ตารางที่ 2)

สินค้าส่งออกสำคัญ 10 อันดับแรก (ตารางที่ 3) มีสัดส่วนการส่งออกรวมกันถึงร้อยละ 82.06 ของมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรไปอิสราเอล ได้แก่ (1) ปลาทูนา ปลาสดคิบแจ็ค และปลาโบนิโต ปรงแต่ง อาทิ ปลาทูนากระป๋อง (2) ข้าวที่สีบ้างแล้วหรือสีทั้งหมด อาทิ ข้าวเหนียว ข้าวหอมมะลิ (3) เครื่องดื่มอื่นๆ ที่ไม่มีแอลกอฮอล์ อาทิ นมยูเอชที นมถั่วเหลือง (4) พาสต้าอื่น ๆ ที่สุก อาทิ เส้นหมี่ วุ้นเส้น (5) ซอสและของปรุงรสอื่น ๆ อาทิ ซอสพริก น้ำปลา กะปิ (6) อาหารปรุงแต่งอื่น ๆ อาทิ เต้าหู้ แอลกอฮอล์ผง ครีมเทียม (7) อาหารสุนัขหรือแมวสำหรับขายปลีก (8) เบียร์ที่ทำจากมอลต์ (9) สับประรดปรุงแต่ง และ (10) ข้าวโพดหวานปรุงแต่ง ไม่ใช้น้ำส้มสายชูหรือกรดอะซิติก ไม่แช่แข็ง

ตารางที่ 3 มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรไปอิสราเอล 10 อันดับแรก ปี 2566-2568

อันดับ	รายการ	มูลค่าการส่งออก (ล้านบาท)				สัดส่วน (ร้อยละ)	GR (ร้อยละ)
		2566	2567	2568	เฉลี่ย		
1.	ปลาทูนา ปลาสดคิบแจ็ค และปลาโบนิโต ประมงต่าง อาทิ ปลาทูนากระป๋อง	2,355	4,457	3,047	3,286	39.78	13.73
2.	ข้าวที่สีบ้างแล้วหรือสีทั้งหมด อาทิ ข้าวเหนียว ข้าวหอมมะลิ	1,374	1,664	1,336	1,458	17.65	-1.39
3.	เครื่องดื่มอื่นๆ ที่ไม่มีแอลกอฮอล์	462	616	550	543	6.57	9.11
4.	อาทิ นมยูเอชที นมถั่วเหลือง	353	437	429	406	4.92	10.16
5.	พาสต้าอื่นๆ ที่สุก อาทิ เส้นหมี่ วุ้นเส้น	301	421	388	370	4.48	13.56
6.	ซอสและของปรุงรสอื่นๆ อาทิ ซอสพริก น้ำปลา กะปิ	148	205	244	199	2.41	28.27
7.	อาหารปรุงแต่งอื่นๆ อาทิ เต้าหู้ แอลกอฮอล์ผง ครีมเทียม	116	191	144	150	1.82	11.53
8.	เบียร์ที่ทำจากมอลต์	103	148	185	146	1.76	33.79
9.	สับปะรดปรุงแต่ง	110	105	173	129	1.56	25.02
10.	ข้าวโพดหวานปรุงแต่งไม่ใช้น้ำส้มสายชูหรือกรดอะซิติก ไม่แช่แข็ง	60	148	142	117	1.41	53.32
	รวม 10 อันดับแรก	5,384	8,392	6,638	6,805	82.37	11.03
	อื่น ๆ	1,368	1,439	1,562	1,456	17.63	6.89
	รวมส่งออกสินค้าเกษตรทั้งหมด	6,752	9,831	8,200	8,261	100.00	10.21

ที่มา: กรมศุลกากร (2569)

4. การนำเข้าสินค้าเกษตร

ไทยนำเข้าสินค้าเกษตรจากอิสราเอลเป็นอันดับที่ 51 ของไทย ในระหว่างปี 2566-2568 ไทยมีสัดส่วนการนำเข้าจากอิสราเอล ร้อยละ 0.14 ของมูลค่าการนำเข้าสินค้าเกษตรจากโลกโดยในปี 2566 ไทยนำเข้าจากอิสราเอลเป็นมูลค่า 968 ล้านบาท และในปี 2567 มีมูลค่าเพิ่มขึ้นเป็น 1,153 ล้านบาท แต่กลับลดลงในปี 2568 เหลือ 838 ล้านบาท คิดเป็นมูลค่าการนำเข้าเฉลี่ยปีละ 986 ล้านบาท มีอัตราการนำเข้าลดลงเฉลี่ยร้อยละ 6.96 ต่อปี (ตารางที่ 2)

สินค้านำเข้า 10 อันดับแรก (ตารางที่ 4) มีสัดส่วนการนำเข้ารวมกันถึงร้อยละ 95.88 ของมูลค่าการนำเข้าสินค้าเกษตรจากอิสราเอล ได้แก่ (1) น้ำองุ่นอื่น ๆ มีค่าปริกซ์เกิน 30 (2) น้ำส้มชนิดออร์เรนจ์ แช่แข็ง (3) น้ำผลไม้ น้ำลูกนัต หรือน้ำพีชผักอื่นๆ อาทิ น้ำแบล็กเคอร์แรนต์ น้ำมะพร้าว (4) น้ำผลไม้จำพวกส้มอื่นๆ ที่ไม่ใช้น้ำส้มชนิดออร์เรนจ์ น้ำเกรปฟรุ๊ตและน้ำส้มโอ (5) ฟรักโทสที่บริสุทธิ์ในทางเคมี (6) แล็กโทสและน้ำเชื่อมแล็กโทส (7) อินทผลัม สดหรือแห้ง (8) อาหารปรุงแต่งอื่น ๆ อาทิ เต้าหู้ แอลกอฮอล์ผง ครีมเทียม (9) เครื่องเทศอื่นๆ อาทิ ไทม์ ใบเบย์ และ (10) มะเขือเทศที่ปรุงแต่งอื่น ๆ

ตารางที่ 4 มูลค่าการนำเข้าสินค้าเกษตรจากอิสราเอล 10 อันดับแรก ปี 2566-2568

อันดับ	รายการ	มูลค่าการนำเข้า (ล้านบาท)				สัดส่วน (ร้อยละ)	GR (ร้อยละ)
		2566	2567	2568	เฉลี่ย		
1.	น้ำองุ่นอื่น ๆ มีค่าปริกซ์เกิน 30	473	447	272	398	40.30	-24.09

2.	น้ำส้มชนิดออร์เรนจ์ แซ่แซ็ง	182	301	268	250	25.36	21.40
3.	น้ำผลไม้ น้ำลูกนัต หรือน้ำพีชผักอื่นๆ	103	109	49	87	8.80	-31.13
4.	อาทิ น้ำแบล็กเคอร์แรนต์ น้ำมะพร้าว น้ำผลไม้จำพวกส้มอื่นๆ ที่ไม่ใช่ น้ำส้ม ชนิดออร์เรนจ์ น้ำเกรปฟรุ้ตและ น้ำส้มโอ	35	60	45	46	4.71	13.48
5.	ฟรักโทสที่บริสุทธิ์ในทางเคมี	24	47	61	44	4.45	58.60
6.	แล็กโทสและน้ำเชื่อมแล็กโทส	39	42	22	35	3.50	-24.66
7.	อินทผลัม สดหรือแห้ง	34	29	21	28	2.83	-22.15
8.	อาหารปรุงแต่งอื่นๆ อาทิ เต้าหู้ แอลกอฮอล์ผง ครีมเทียม	16	19	32	22	2.24	41.08
9.	เครื่องเทศอื่นๆ อาทิ ไทม์ ใบเบย์	15	20	0	12	1.20	-95.53
10.	มะเขือเทศที่ปรุงแต่งอื่น ๆ	1	6	11	6	0.62	198.34
	รวม 10 อันดับแรก	922	1,080	781	927	94.02	-8.00
	อื่น ๆ	46	74	57	59	5.98	11.71
	รวมนำเข้าเกษตรทั้งหมด	968	1,153	838	986	100.00	-6.96

ที่มา: กรมศุลกากร (2569)

5. อัตราภาษี

ในปี 2567 อิสราเอลมีการเรียกเก็บอัตราภาษีนำเข้าที่เรียกเก็บจริง (MFN applied duties) เฉลี่ยร้อยละ 1.3 เป็นสินค้าอุตสาหกรรมเฉลี่ยร้อยละ 0.2 และสินค้าเกษตร (ไม่รวมสินค้าประมงและผลิตภัณฑ์) เฉลี่ยร้อยละ 8.1 โดยสินค้าเกษตรมีอัตราภาษีแบ่งตามกลุ่ม ดังนี้

กลุ่มสินค้า	อัตราภาษีนำเข้าที่เรียกเก็บจริง (ร้อยละ) MFN applied duties
๑. ผลิตภัณฑ์จากสัตว์ (Animal products)	16.5
๒. ผลิตภัณฑ์นม (Dairy products)	43.4
๓. ผลไม้ และพืช (Fruit, vegetables, plants)	8.9
๔. กาแฟและชา (Coffee, tea)	2.2
๕. ธัญพืชและผลิตภัณฑ์ (Cereals & preparations)	3.2
๖. เมล็ดพืชน้ำมัน ไขมันและน้ำมัน (Oilseeds, fats & oils)	3.6
๗. น้ำตาลและขนม (Sugars and confectionery)	0.0
๘. เครื่องดื่มและยาสูบ (Beverages & tobacco)	8.5
๙. สินค้าเกษตรอื่น ๆ (Other agricultural products)	3.9
๑๐. ปลาและผลิตภัณฑ์ (Fish & fish products)	2.2

ที่มา: World Tariff Profile 2025, WTO (2569)

6. ประเทศคู่ค้าสินค้าเกษตรที่สำคัญของอิสราเอล ได้แก่ สหภาพยุโรป สหรัฐอเมริกา สหพันธรัฐรัสเซีย สหราชอาณาจักร และสาธารณรัฐประชาชนจีน

การค้าสินค้านำเข้าระหว่างไทยกับอิหร่าน

1. ภาพรวมการค้าสินค้าเกษตร¹และอุตสาหกรรม

อิหร่านเป็นประเทศคู่ค้าอันดับที่ 95 ของไทย โดยระหว่างปี 2566-2568 การค้ารวมระหว่างไทยกับอิหร่านมีมูลค่าเฉลี่ยปีละ 5,670 ล้านบาท จำแนกเป็นมูลค่าการส่งออกเฉลี่ยปีละ 4,622 ล้านบาท และมูลค่าการนำเข้าเฉลี่ยปีละ 1,048 ล้านบาท โดยเป็นมูลค่าการค้าสินค้าเกษตรเฉลี่ยปีละ 2,247 ล้านบาทหรือคิดเป็นร้อยละ 39.62 ของมูลค่าการค้ารวมทุกสินค้า (ตารางที่ 1) ทั้งนี้ ในภาพรวมไทยเป็นฝ่ายได้เปรียบดุลการค้ากับอิหร่านมาโดยตลอด

ตารางที่ 1 มูลค่าการค้าสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมระหว่างไทยกับอิหร่าน ปี 2566-2568

	มูลค่าการค้าสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรม				การค้าสินค้าเกษตร (เฉลี่ยปี)	มูลค่า: ล้านบาท
	2566	2567	2568	เฉลี่ย		สัดส่วนสินค้า เกษตร ¹ (ร้อยละ)
การค้า	4,928	7,285	4,797	5,670	2,247	39.62
ส่งออก	4,659	4,721	4,487	4,622	2,028	43.87
นำเข้า	269	2,565	310	1,048	219	20.90
ดุลการค้า	4,390	2,156	4,177	3,574	1,809	

หมายเหตุ: ¹สัดส่วนมูลค่าการค้าสินค้าเกษตรระหว่างไทยกับอิหร่านเทียบกับมูลค่าการค้าทุกสินค้านำเข้าระหว่างไทยกับอิหร่าน เฉลี่ยปี 2566-2568

ที่มา: กรมศุลกากร (2568)

2. ภาพรวมการค้าสินค้าเกษตร

อิหร่านเป็นประเทศคู่ค้าสินค้าเกษตรอันดับที่ 65 ของไทย ในระหว่างปี 2566-2568 มีสัดส่วนการค้าสินค้าเกษตรร้อยละ 0.09 ของมูลค่าการค้าสินค้าเกษตรของไทยกับโลกโดยในปี 2566 มีมูลค่าการค้าสินค้าเกษตร 2,003 ล้านบาทและมีมูลค่าเพิ่มขึ้นต่อเนื่องในปี 2567 และ 2568 เป็นมูลค่า 2,304 ล้านบาท และ 2,434 ล้านบาท คิดเป็นมูลค่าการค้าสินค้าเกษตรเฉลี่ยปีละ 2,247 ล้านบาท โดยมีอัตราการนำเข้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยปีละ 10.24 ต่อปี (ตารางที่ 2) ทั้งนี้ ไทยเป็นฝ่ายได้เปรียบดุลการค้ากับอิหร่านมาโดยตลอด

¹ สินค้าเกษตร หมายถึง สินค้าเกษตรตามพิกัดศุลกากรตอนที่ 01-24 (สินค้าเกษตรและประมง) และ 4001 (ยางพารา)

ตารางที่ 2 มูลค่าการค้าสินค้าเกษตรระหว่างไทยกับอิหร่านปี 2566-2568

	มูลค่าการค้าสินค้าเกษตร					มูลค่า: ล้านบาท	
	2566	2567	2568	เฉลี่ย	GR (ร้อยละ)	ไทย-โลก เฉลี่ย	สัดส่วน ^{1/} (ร้อยละ)
การค้า	2,003	2,304	2,434	2,247	10.24	2,429,206	0.09
ส่งออก	1,790	2,096	2,197	2,028	10.79	1,715,985	0.12
นำเข้า	213	207	237	219	5.46	713,222	0.03
ดุลการค้า	1,577	1,889	1,960	1,809		1,002,763	

หมายเหตุ: ^{1/}สัดส่วนมูลค่าการค้าสินค้าเกษตรระหว่างไทยกับอิหร่านเทียบกับมูลค่าการค้าสินค้าเกษตรระหว่างไทยกับโลก (เฉลี่ยปี 2566-2568)

ที่มา: กรมศุลกากร (2568)

3. การส่งออกสินค้าเกษตร

อิหร่านเป็นตลาดส่งออกสินค้าเกษตรอันดับที่ 57 ของไทย ในระหว่างปี 2566-2568 ไทยมีสัดส่วนการส่งออกไปอิหร่านร้อยละ 0.12 ของมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรไปโลก โดยในปี 2566 ไทยส่งออกไปอิหร่านเป็นมูลค่า 1,790 ล้านบาท และมีมูลค่าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในปี 2567 และ 2568 เป็น 2,096 ล้านบาท และ 2,197 ล้านบาท ตามลำดับ คิดเป็นมูลค่าการส่งออกเฉลี่ยปีละ 2,028 ล้านบาท โดยมีอัตราการส่งออกเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 10.79 ต่อปี (ตารางที่ 2)

สินค้าส่งออกสำคัญ 10 อันดับแรก (ตารางที่ 3) มีสัดส่วนการส่งออกรวมกันถึงร้อยละ 90.21 ของมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรไปอิหร่าน ได้แก่ (1) สับปะรดปรุงแต่ง (2) น้ำยางธรรมชาติ (3) ยางธรรมชาติที่กำหนดไว้ในทางเทคนิค (4) น้ำสับปะรด มีค่าบrix เกิน 20 (5) ข้าวโพดหวานแช่แข็ง (6) น้ำ รวมถึงน้ำแร่และน้ำอัดลม ที่เติมน้ำตาลหรือสารทำให้หวานอื่น ๆ หรือที่ปรุงกลิ่นรส (7) ข้าวที่สีข้างแล้วหรือสีทั้งหมด อาทิ ข้าวเหนียว ข้าวหอมมะลิ ข้าวบาสมชาติ (8) เครื่องดื่มอื่นๆ ที่ไม่มีแอลกอฮอล์ อาทิ นมยูเอชที นมถั่วเหลือง (9) พืชผักผลไม้ ลูกนัต เปลือกผลไม้ และส่วนอื่นของพืช แซอิม เชื่อม หรือฉาบ และ (10) ลูกหมาก (ผลหมาก) สดหรือแห้ง

ตารางที่ 3 มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรไปอิหร่าน 10 อันดับแรก ปี 2566-2568

อันดับ	รายการ	มูลค่าการส่งออก (ล้านบาท)				สัดส่วน (ร้อยละ)	GR (ร้อยละ)
		2566	2567	2568	เฉลี่ย		
1.	สับปะรดปรุงแต่ง	308	656	608	524	25.83	40.50
2.	น้ำยางธรรมชาติ	397	242	163	267	13.18	-35.82
3.	ยางธรรมชาติที่กำหนดไว้ในทางเทคนิค	180	171	438	263	12.96	55.74
4.	น้ำสับปะรด มีค่าปริกซ์เกิน 20	297	224	254	258	12.74	-7.66
5.	ข้าวโพดหวานแช่แข็ง	174	124	104	134	6.61	-22.79
6.	น้ำ รวมถึงน้ำแร่และน้ำอัดลม ที่เติมน้ำตาลหรือสารทำให้หวานอื่น ๆ หรือที่ปรุงกลั่นรส	35	160	138	111	5.48	98.28
7.	ข้าวที่สีบ้างแล้วหรือสีทั้งหมด อาทิ ข้าวเหนียว ข้าวหอมมะลิ ข้าวบาสมาดิ	30	87	142	86	4.26	116.47
8.	เครื่องดื่มอื่นๆ ที่ไม่มีแอลกอฮอล์ อาทิ นมยูเอชที นมถั่วเหลือง	107	137	14	86	4.24	-64.30
9.	พืชผัก ผลไม้ ลูกนัต เปลือกผลไม้ และส่วนอื่นของพืช แช่แข็ง แช่เย็น หรืออบ	50	66	84	67	3.30	29.27
10.	ลูกหมาก (ผลหมาก) สดหรือแห้ง	33	19	59	37	1.82	33.78
	รวม 10 อันดับแรก	1,613	1,886	2,003	1,834	90.43	11.44
	อื่น ๆ	177	210	194	194	9.57	4.72
	รวมส่งออกสินค้าเกษตรทั้งหมด	1,790	2,096	2,197	2,028	100.00	10.79

ที่มา: กรมศุลกากร (2568)

4. การนำเข้าสินค้าเกษตร

ไทยนำเข้าสินค้าเกษตรจากอิหร่านเป็นอันดับที่ 71 ของไทย ในระหว่างปี 2566-2568 ไทยมีสัดส่วนการนำเข้าจากอิหร่าน ร้อยละ 0.03 ของมูลค่าการนำเข้าสินค้าเกษตรจากโลกโดยในปี 2566 ไทยนำเข้าจากอิหร่านเป็นมูลค่า 213 ล้านบาท และในปี 2567 มีมูลค่าลดลงเหลือ 207 ล้านบาท และเพิ่มขึ้นอีกครั้งในปี 2568 เป็น 237 ล้านบาท คิดเป็นมูลค่าการนำเข้าเฉลี่ยปีละ 219 ล้านบาท มีอัตราการนำเข้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 5.46 ต่อปี (ตารางที่ 2)

สินค้านำเข้า 10 อันดับแรก (ตารางที่ 4) มีสัดส่วนการนำเข้ารวมกันถึงร้อยละ 93.00 ของมูลค่าการนำเข้าสินค้าเกษตรจากอิหร่าน ได้แก่ (1) ปลาแช่แข็งอื่นๆ อาทิ ปลาทะเล (2) ปลาแช่แข็งอื่นๆ อาทิ ปลาจะละเม็ดขาว (3) องุ่นแห้ง (4) พิสตาชิโอ เอาเปลือกออก (5) เนยแข็ง (6) อินทผลัม สดหรือแห้ง (7) มะเดื่อสดหรือแห้ง (8) ปลาหมึก แช่แข็ง อาทิ ปลาหมึกกระดอง ปลาหมึกกล้วย (9) ไม้ต้น ไม้พุ่ม และไม้กอ ชนิดที่ให้ผลไม้หรือลูกนัตที่บริโภคได้ และ (10) เนย

ตารางที่ 4 มูลค่าการนำเข้าสินค้าเกษตรจากอิหร่าน 10 อันดับแรก ปี 2566-2568

อันดับ	รายการ	มูลค่าการนำเข้า (ล้านบาท)				สัดส่วน (ร้อยละ)	GR (ร้อยละ)
		2566	2567	2568	เฉลี่ย		
1.	ปลาแช่แข็งอื่นๆ อาทิ ปลาทะเล	66	33	56	52	23.54	-7.54
2.	ปลาแช่แข็งอื่นๆ อาทิ ปลาจะละเม็ดขาว	50	53	39	47	21.62	-11.19
3.	อุนแห้ง	44	17	41	34	15.51	-2.94
4.	พิสตาชิโอ เอาเปลือกออก	17	32	46	32	14.49	65.14
5.	เนยแข็ง	8	18	14	14	6.22	32.74
6.	อินทผลัม สดหรือแห้ง	1	13	14	10	4.41	230.01
7.	มะเดื่อสดหรือแห้ง	8	12	2	7	3.26	-52.94
8.	ปลาหมึก แช่แข็ง อาทิ ปลาหมึก กระดอง ปลาหมึกกล้วย	4	15	0	6	2.87	-95.15
9.	ไม้ต้น ไม้พุ่ม และไม้กอ ชนิดที่ให้ ผลไม้หรือลูกนัตที่บริโภคได้	5	4	4	4	2.04	-11.72
10.	เนย	0	-	9	3	1.33	-
	รวม 10 อันดับแรก	202	198	226	209	95.29	5.66
	อื่น ๆ	11	9	11	10	4.71	1.58
	รวมนำเข้าเกษตรทั้งหมด	213	207	237	219	100.00	5.46

ที่มา: กรมศุลกากร (2568)

การค้าสินค้าระหว่างไทยกับโอมาน

1. ภาพรวมการค้าสินค้าเกษตร¹และอุตสาหกรรม

โอมานเป็นประเทศคู่ค้าอันดับที่ 38 ของไทย โดยระหว่างปี 2566-2568 การค้ารวมระหว่างไทยกับโอมานมีมูลค่าเฉลี่ยปีละ 53,262 ล้านบาท จำแนกเป็นมูลค่าการส่งออกเฉลี่ยปีละ 15,108 ล้านบาท และมูลค่าการนำเข้าเฉลี่ยปีละ 38,154 ล้านบาท โดยเป็นมูลค่าการค้าสินค้าเกษตรเฉลี่ยปีละ 3,308 ล้านบาทหรือคิดเป็นร้อยละ 6.21 ของมูลค่าการค้ารวมทุกสินค้า (ตารางที่ 1) ทั้งนี้ ในภาพรวมไทยเป็นฝ่ายเสียเปรียบดุลการค้าให้กับโอมานมาโดยตลอด

ตารางที่ 1 มูลค่าการค้าสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมระหว่างไทยกับโอมาน ปี 2566-2568

	มูลค่าการค้าสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรม				การค้าสินค้าเกษตร (เฉลี่ยปี)	มูลค่า: ล้านบาท
	2566	2567	2568	เฉลี่ย		สัดส่วนสินค้า เกษตร ¹ (ร้อยละ)
การค้า	57,891	50,233	51,660	53,262	3,308	6.21
ส่งออก	15,300	14,830	15,194	15,108	1,025	6.78
นำเข้า	42,591	35,403	36,467	38,154	2,283	5.98
ดุลการค้า	-27,291	-20,574	-21,273	-23,046	-1,258	

หมายเหตุ: ¹สัดส่วนมูลค่าการค้าสินค้าเกษตรระหว่างไทยกับโอมานเทียบกับมูลค่าการค้าทุกสินค้านี้ระหว่างไทยกับโอมาน เฉลี่ยปี 2566-2568

ที่มา: กรมศุลกากร (2569)

2. ภาพรวมการค้าสินค้าเกษตร

โอมานเป็นประเทศคู่ค้าสินค้าเกษตรอันดับที่ 52 ของไทย ในระหว่างปี 2566-2568 มีสัดส่วนการค้าสินค้าเกษตรร้อยละ 0.14 ของมูลค่าการค้าสินค้าเกษตรของไทยกับโลกโดยในปี 2566 มีมูลค่าการค้าสินค้าเกษตร 2,303 ล้านบาทและในปี 2567 มีมูลค่าเพิ่มขึ้นเป็น 3,835 ล้านบาทแต่ในปี 2568 กลับมีมูลค่าลดลงเหลือ 3,786 ล้านบาท คิดเป็นมูลค่าการค้าสินค้าเกษตรเฉลี่ยปีละ 3,308 ล้านบาท โดยมีอัตราการนำเข้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยปีละ 28.23 ต่อปี (ตารางที่ 2) ทั้งนี้ ไทยเป็นฝ่ายเสียเปรียบดุลการค้ากับโอมานมาโดยตลอด

¹ สินค้าเกษตร หมายถึง สินค้าเกษตรตามพิกัดศุลกากรตอนที่ 01-24 (สินค้าเกษตรและประมง) และ 4001 (ยางพารา)

ตารางที่ 2 มูลค่าการค้าสินค้าเกษตรระหว่างไทยกับโอมานปี 2566-2568

	มูลค่าการค้าสินค้าเกษตร					มูลค่า: ล้านบาท	
	2566	2567	2568	เฉลี่ย	GR (ร้อยละ)	ไทย-โลก เฉลี่ย	สัดส่วน ^{1/} (ร้อยละ)
การค้า	2,303	3,835	3,786	3,308	28.23	2,429,206	0.14
ส่งออก	865	1,221	989	1,025	6.89	1,715,985	0.06
นำเข้า	1,437	2,614	2,798	2,283	39.52	713,222	0.32
ดุลการค้า	-572	-1,393	-1,809	-1,258		1,002,763	

หมายเหตุ: ^{1/}สัดส่วนมูลค่าการค้าสินค้าเกษตรระหว่างไทยกับโอมานเทียบกับมูลค่าการค้าสินค้าเกษตรระหว่างไทยกับโลก (เฉลี่ยปี 2566-2568)

ที่มา: กรมศุลกากร (2569)

3. การส่งออกสินค้าเกษตร

โอมานเป็นตลาดส่งออกสินค้าเกษตรอันดับที่ 74 ของไทย ในระหว่างปี 2566-2568 ไทยมีสัดส่วนการส่งออกไปโอมานร้อยละ 0.06 ของมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรไปโลก โดยในปี 2566 ไทยส่งออกไปโอมานเป็นมูลค่า 865 ล้านบาท และในปี 2567 มีมูลค่าเพิ่มขึ้นเป็น 1,221 ล้านบาท แต่กลับลดลงในปี 2568 เหลือ 989 ล้านบาท คิดเป็นมูลค่าการส่งออกเฉลี่ยปีละ 1,025 ล้านบาท โดยมีอัตราการส่งออกเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 6.89 ต่อปี (ตารางที่ 2)

สินค้าส่งออกสำคัญ 10 อันดับแรก (ตารางที่ 3) มีสัดส่วนการส่งออกรวมกันถึงร้อยละ 73.88 ของมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรไปโอมาน ได้แก่ (1) ปลาทูนา ปลาสดคิปแจ็ค และปลาโบนิโต ปรงแต่ง อาทิ ปลาทูนากระป๋อง (2) สตาร์ชทำจากมันสำปะหลัง (3) น้ำ รวมถึงน้ำแร่และน้ำอัดลม ที่เติมน้ำตาลหรือสารทำให้หวานอื่น ๆ หรือที่ปรุงกลิ่นรส (4) ชิ้นเนื้อและเครื่องในที่บริโภคได้ของไก่ชนิดแกลล์สโตเมสติกส์ แซ่แซ็ง (5) ปลาแมคเคอเรลปรุงแต่ง (6) ผลไม้สด อาทิ ลิ้นจี่ เงาะ ฝรั่ง (7) อาหารสุนัขหรือแมวสำหรับขายปลีก (8) น้ำผลไม้ น้ำลูกนัต หรือน้ำพืชผักอื่นๆ อาทิ น้ำแบล็กเคอร์แรนต์ น้ำมะพร้าว (9) สับปะรดปรุงแต่ง และ (10) ข้าวที่สีบ้างแล้วหรือสีทั้งหมด อาทิ ข้าวเหนียว ข้าวหอมมะลิ

ตารางที่ 3 มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรไปโอมาน 10 อันดับแรก ปี 2566-2568

อันดับ	รายการ	มูลค่าการส่งออก (ล้านบาท)				สัดส่วน (ร้อยละ)	GR (ร้อยละ)
		2566	2567	2568	เฉลี่ย		
1.	ปลาทูนา ปลาสคิปแจ็ค และปลาโบนิโต ประมงต่าง อาทิ ปลาทูนากระป๋อง	285	431	231	316	30.61	-9.90
2.	สตาร์ชทำจากมันสำปะหลัง	85	72	69	75	7.31	-10.29
3.	น้ำ รวมถึงน้ำแร่และน้ำอัดลม ที่เติมน้ำตาลหรือสารทำให้หวานอื่น ๆ หรือที่ปรุงกลิ่นรส	1	60	126	62	6.04	895.71
4.	ชิ้นเนื้อและเครื่องในที่บริโภคได้ของไก่ชนิดแกลลัสโดเมสติกส์ แข่งขัน	100	50	10	53	5.18	-68.02
5.	ปลาแมคเคอเรลปรุงแต่ง	-	114	30	48	4.65	
6.	ผลไม้สด อาทิ ลิ้นจี่ เงาะ ฝรั่ง	35	43	41	40	3.85	8.07
7.	อาหารสุนัขหรือแมวสำหรับขายปลีก	10	52	57	39	3.83	138.66
8.	น้ำผลไม้ น้ำลูกนัต หรือน้ำพืชผักอื่นๆ อาทิ น้ำแบล็กเคอร์แรนต์ น้ำมะพร้าว	25	32	54	37	3.58	47.54
9.	สับปะรดปรุงแต่ง	13	51	43	36	3.46	77.89
10.	ข้าวที่สีบ้างแล้วหรือสีทั้งหมด อาทิ ข้าวเหนียว ข้าวหอมมะลิ	37	37	30	35	3.39	-10.09
	รวม 10 อันดับแรก	593	940	691	741	71.90	8.00
	อื่น ๆ	292	280	297	290	28.10	1.01
	รวมส่งออกสินค้าเกษตรทั้งหมด	884	1,221	989	1,031	100.00	5.74

ที่มา: กรมศุลกากร (2569)

4. การนำเข้าสินค้าเกษตร

ไทยนำเข้าสินค้าเกษตรจากโอมานเป็นอันดับที่ 34 ของไทย ในระหว่างปี 2566-2568 ไทยมีสัดส่วนการนำเข้าจากโอมาน ร้อยละ 0.32 ของมูลค่าการนำเข้าสินค้าเกษตรจากโลกโดยในปี 2566 ไทยนำเข้าจากโอมานเป็นมูลค่า 1,437 ล้านบาท และมีมูลค่าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในปี 2567 และ 2568 เป็น 2,614 ล้านบาท และ 2,798 ล้านบาท ตามลำดับ คิดเป็นมูลค่าการนำเข้าเฉลี่ยปีละ 2,283 ล้านบาท มีอัตราการนำเข้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 39.52 ต่อปี (ตารางที่ 2)

สินค้านำเข้า 10 อันดับแรก (ตารางที่ 4) มีสัดส่วนการนำเข้ารวมกันถึงร้อยละ 94.46 ของมูลค่าการนำเข้าสินค้าเกษตรจากโอมาน ได้แก่ (1) ปลาแช่แข็งอื่นๆ อาทิ ปลาจะละเม็ดขาว (2) ปลาแช่แข็งอื่น ๆ อาทิ ปลาทะเล (3) ปลาหมึก แช่แข็ง อาทิ ปลาหมึกกระดอง ปลาหมึกกล้วย (4) ปลาสคิปแจ็ค แช่แข็ง (5) ปลาทูนาครีบลีโอง แช่แข็ง (6) ปลาแจคแมคเคอเรลและปลาฮอร์สมแมคเคอเรล แช่แข็ง (7) ปลาซาร์ดีน ปลาซาร์ดีนล่ำ และปลาบรอสลิ่ง แช่แข็ง (8) ปลาทูนาครีบบาว แช่แข็ง (9) สัตว์น้ำจำพวกโมลลัสก์อื่น ๆ จนแข็ง และ (10) ปลาบิกอายทูนา แช่แข็ง

ตารางที่ 4 มูลค่าการนำเข้าสินค้าเกษตรจากโอมาน 10 อันดับแรก ปี 2566-2568

อันดับ	รายการ	มูลค่าการนำเข้า (ล้านบาท)				สัดส่วน (ร้อยละ)	GR (ร้อยละ)
		2566	2567	2568	เฉลี่ย		
1.	ปลาแช่แข็งอื่นๆ อาทิ ปลาจะละเม็ดขาว	939	2,348	2,403	1,897	83.09	59.98

2.	ปลาแซ่แข็งอื่นๆ อาทิ ปลาทะเล	240	173	121	178	7.81	-28.86
3.	ปลาหมึก แซ่แข็ง อาทิ ปลาหมึก กระดอง ปลาหมึกกล้วย	182	56	92	110	4.81	-28.94
4.	ปลาสดคิปแจ๊ค แซ่แข็ง	9	5	113	42	1.85	251.14
5.	ปลาทูนาครีบเหลือง แซ่แข็ง	12	23	39	25	1.09	80.20
6.	ปลาแจคแมคเคอเรลและปลาฮอร์ส แมคเคอเรล แซ่แข็ง	38	4	-	14	0.61	
7.	ปลาชาร์ดิน ปลาชาร์ดินลล่า และ ปลาบรีสลิ่ง แซ่แข็ง	-	-	16	5	0.23	
8.	ปลาทูนาครีบยาว แซ่แข็ง	9	-	-	3	0.14	
9.	สัตว์น้ำจำพวกโมลลัสกอื่น ๆ จนแข็ง	-	3	5	3	0.11	
10.	ปลาบิกอายนูนา แซ่แข็ง	0	0	6	2	0.09	1,772.18
	รวม 10 อันดับแรก	1,430	2,612	2,795	2,279	99.83	39.81
	อื่น ๆ	7	2	2	4	0.17	-42.42
	รวมนำเข้าเกษตรทั้งหมด	1,437	2,614	2,798	2,283	100.00	39.52

ที่มา: กรมศุลกากร (2569)

5. อัตราภาษี

ในปี 2567 โอมานมีการเรียกเก็บอัตราภาษีนำเข้าที่เรียกเก็บจริง (MFN applied duties) เฉลี่ยร้อยละ 5.6 เป็นสินค้าอุตสาหกรรมเฉลี่ยร้อยละ 4.7 และสินค้าเกษตร (ไม่รวมสินค้าประมงและผลิตภัณฑ์) เฉลี่ยร้อยละ 11.7 โดยสินค้าเกษตรมีอัตราภาษีแบ่งตามกลุ่ม ดังนี้

กลุ่มสินค้า	อัตราภาษีนำเข้าที่เรียกเก็บจริง (ร้อยละ) MFN applied duties
๑. ผลิตภัณฑ์จากสัตว์ (Animal products)	17.5
๒. ผลิตภัณฑ์นม (Dairy products)	5.0
๓. ผลไม้ และพืช (Fruit, vegetables, plants)	6.3
๔. กาแฟและชา (Coffee, tea)	5.8
๕. ธัญพืชและผลิตภัณฑ์ (Cereals & preparations)	3.3
๖. เมล็ดพืช น้ำมัน ไขมันและน้ำมัน (Oilseeds, fats & oils)	9.8
๗. น้ำตาลและขนม (Sugars and confectionery)	4.2
๘. เครื่องดื่มและยาสูบ (Beverages & tobacco)	64.7
๙. สินค้าเกษตรอื่น ๆ (Other agricultural products)	6.0
๑๐. ปลาและผลิตภัณฑ์ (Fish & fish products)	3.6

ที่มา: World Tariff Profile 2025, WTO (2569)

6. ประเทศคู่ค้าสินค้าเกษตรที่สำคัญของโอมาน ได้แก่ สหรัฐอาหรับ เมิร์กาติอาเรเบีย กาตาร์ คูเวต และบาห์เรน

ภาคผนวก 3

รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบจากสถานการณ์ความขัดแย้ง
ในตะวันออกกลางต่อราคาปุ๋ยเคมีโลก ราคาปุ๋ยในประเทศไทย
และต้นทุนการผลิตภาคเกษตร

รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบจากสถานการณ์ความขัดแย้งในตะวันออกกลางต่อราคาปุ๋ยเคมีโลก
ราคาปุ๋ยในประเทศไทย และต้นทุนการผลิตภาคเกษตร

เนื้อหา

1. สถานการณ์ปุ๋ยในตลาดโลก หน้า 1-3
2. สถานการณ์ภายในประเทศ หน้า 3-7
3. ผลกระทบที่คาดว่าจะได้รับและแนวทางการรับมือ หน้า 8-19

1. สถานการณ์ปุ๋ยในตลาดโลก

แหล่งผลิตแม่ปุ๋ยเคมีที่สำคัญของโลก 3 อันดับแรก ได้แก่ จีน อินเดีย และรัสเซีย โดยแหล่งผลิตไนโตรเจนที่สำคัญ คือ จีน (56.70 ล้านตัน) อินเดีย (17 ล้านตัน) และรัสเซีย (16.60 ล้านตัน) ส่วนฟอสฟอรัส คือ จีน (20.50 ล้านตัน) โมร็อกโก (8 ล้านตัน) และอเมริกา (7.4 ล้านตัน) และโพแทสเซียม คือ แคนาดา (23 ล้านตัน) รัสเซีย (11.5 ล้านตัน) และเบลารุส (8.9 ล้านตัน)

จากสถานการณ์ความขัดแย้งในตะวันออกกลางระหว่างสหรัฐอเมริกา อิสราเอล และอิหร่านในปัจจุบัน ได้สร้างความไม่แน่นอนอย่างมีนัยสำคัญต่อห่วงโซ่อุปทานพลังงานและสินค้าเกษตรของโลก โดยเฉพาะเส้นทางยุทธศาสตร์สำคัญอย่างช่องแคบฮอร์มุซ ซึ่งเป็นเส้นทางหลักในการขนส่งน้ำมัน ก๊าซธรรมชาติ และสินค้าโภคภัณฑ์ รวมถึงปุ๋ยเคมีบางชนิด ภูมิภาคตะวันออกกลาง โดยเฉพาะอิหร่าน ซาอุดีอาระเบีย และกาตาร์ ถือเป็นผู้ส่งออกปุ๋ยไนโตรเจน (โดยเฉพาะยูเรีย) รายสำคัญของโลก คิดเป็นมากกว่าร้อยละ 25 ของการส่งออกไนโตรเจนโลก แม้จะยังไม่มีการประกาศห้ามส่งออกปุ๋ยโดยตรงเหมือนกรณีรัสเซีย-ยูเครนในปี 2565 แต่ความตึงเครียดและความเสี่ยงต่อโครงสร้างพื้นฐานได้ส่งผลให้การผลิตและการส่งออกยูเรียบางส่วนหยุดชะงัก ส่งผลให้ราคายูเรียในบางตลาดปรับตัวเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ ความเสี่ยงด้านการขนส่งผ่านช่องแคบฮอร์มุซยังเพิ่มต้นทุนโลจิสติกส์และค่าระวางเรือ ขณะที่ราคาน้ำมันและก๊าซธรรมชาติที่ผันผวนซึ่งเป็นวัตถุดิบหลักในการผลิตแอมโมเนียและปุ๋ยไนโตรเจน ยิ่งซ้ำเติมต้นทุนการผลิตทั่วโลก แม้ว่าการผลิตโพแทสเซียมและฟอสฟอรัสหลักยังคงกระจุกตัวอยู่ในประเทศอย่างแคนาดา รัสเซีย และเบลารุส ซึ่งไม่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากความขัดแย้งดังกล่าว แต่แรงกดดันด้านพลังงานและโลจิสติกส์ยังคงส่งผ่านมายังราคาปุ๋ยในตลาดโลกโดยรวม ส่งผลให้ตลาดปุ๋ยโลกอยู่ในภาวะเปราะบางและมีแนวโน้มผันผวนสูงต่อไปในระยะสั้นถึงปานกลาง

ตารางที่ 1 แหล่งผลิตแม่ปุ๋ยที่สำคัญของโลก (Supply)

ชนิดปุ๋ย	ประเทศ	รวม
ไนโตรเจน (N)	1. จีน (56.7 ล้านตัน) 2. อินเดีย (17 ล้านตัน) 3. รัสเซีย (16.6 ล้านตัน) 4. อเมริกา (14.7 ล้านตัน)	105 (ล้านตัน)
ฟอสฟอรัส (P)	1. จีน (20.5 ล้านตัน) 2. โมร็อกโก (8 ล้านตัน) 3. อเมริกา (7.4 ล้านตัน)	35.9 (ล้านตัน)
โพแทสเซียม (K)	1. แคนาดา (23 ล้านตัน) 2. รัสเซีย (11.5 ล้านตัน) 3. เบลารุส (8.9 ล้านตัน)	43.4 (ล้านตัน)

ที่มา: Nutrient Fact Book 2024

ตารางที่ 2 ความต้องการใช้ปุ๋ยของประเทศที่สำคัญในตลาดโลก (Consumption)

ชนิดปุ๋ย	ประเทศ	รวม
ไนโตรเจน (N)	1. จีน (26.88 ล้านตัน) 2. อินเดีย (20.75 ล้านตัน) 3. อเมริกา (11.64 ล้านตัน) 4. บราซิล (5.21 ล้านตัน) 5. ปากีสถาน (3.82 ล้านตัน) 6. อินโดนีเซีย (3.52 ล้านตัน)	71.82 (ล้านตัน)
ฟอสฟอรัส (P)	1. จีน (10.24 ล้านตัน) 2. อินเดีย (7.20 ล้านตัน) 3. บราซิล (7.01 ล้านตัน) 4. อเมริกา (4.07 ล้านตัน) 5. อินโดนีเซีย (1.33 ล้านตัน) 6. ปากีสถาน (1.26 ล้านตัน)	31.11 (ล้านตัน)
โพแทสเซียม (K)	1. จีน (8.78 ล้านตัน) 2. บราซิล (7.24 ล้านตัน) 3. อเมริกา (4.41 ล้านตัน) 4. อินโดนีเซีย (2.31 ล้านตัน) 5. อินเดีย (2.29 ล้านตัน) 6. มาเลเซีย (1.40 ล้านตัน)	26.42 (ล้านตัน)

ที่มา: Nutrient Fact Book 2024

สถานการณ์ราคาแม่ปุ๋ยเคมีในตลาดโลก หนึ่งในปัจจัยเร่งราคาที่สำคัญในช่วงปลายเดือนกุมภาพันธ์ คือสถานการณ์ตึงเครียดระหว่างสหรัฐฯ กับอิหร่าน ที่มีการประกาศปิดช่องแคบฮอร์มุซ ซึ่งกระทบเส้นทางขนส่งปุ๋ยไนโตรเจนถึง 45% ของการส่งออกโลก นอกจากนี้ยังมีปัจจัยเชิงโครงสร้างระยะยาว ได้แก่ จีน จำกัดการส่งออกทั้งยูเรียและฟอสเฟต เพื่อรักษาความมั่นคงทางอาหารและวัตถุดิบแบตเตอรี่ EV รัสเซีย-เบลารุส ยังถูกคว่ำบาตรและเก็บภาษีจากสหภาพยุโรป ทำให้การไหลเวียนในตลาดโลกยังตึงตัว ราคาก๊าซธรรมชาติและกำมะถันที่ยังคงสูงส่งผลกระทบต่อต้นทุนผลิตไนโตรเจนและฟอสเฟต (Agrolatam , 2026)

- ยูเรีย (46-0-0) ราคายังคงมีความผันผวนและไม่แน่นอน โดยในเดือนกุมภาพันธ์ 2569 มีราคาซื้อขายประมาณตันละ 608 เหรียญสหรัฐเพิ่มขึ้นจาก 579 เหรียญสหรัฐในเดือนมกราคม 2569

- ไดแอมโมเนียมฟอสเฟต (18-46-0) มีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้นเล็กน้อยเป็นตันละ 852 เหรียญสหรัฐในเดือนกุมภาพันธ์ 2569 จากตันละ 847 เหรียญสหรัฐในเดือนมกราคม 2569

- โพแทสเซียมคลอไรด์ (0-0-60) ราคามีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้นเล็กน้อยเป็นตันละ 487 เหรียญสหรัฐในเดือนกุมภาพันธ์ 2569 จากตันละ 483 เหรียญสหรัฐในเดือนมกราคม 2569

2. สถานการณ์ภายในประเทศ

2.1 การผลิต

การผลิตปุ๋ยเคมีในประเทศไทยมีไม่มาก มีการผลิตปุ๋ยแอมโมเนียมซัลเฟต ที่เป็นผลพลอยได้จากขบวนการผลิตคาโปรแล็คตี้มในกลุ่มบริษัทอุเบะ (ประเทศไทย) ประมาณ 500,000 ตันต่อปี เป็นปุ๋ยที่ใช้ในการเกษตร 250,000 ตัน ที่เหลือใช้ในภาคอุตสาหกรรม นอกจากนี้ไทยยังต้องนำเข้าวัตถุดิบ(แม่ปุ๋ย) ในการผลิตปุ๋ยเป็นจำนวนมาก ทั้งปุ๋ยยูเรีย แอมโมเนียมซัลเฟต โพแทสเซียมคลอไรด์ โพแทสเซียมซัลเฟต ฯ และธาตุอาหารเสริมอื่นๆ ปัจจุบันกำลังการผลิตปุ๋ยเคมีของไทย แบ่งเป็น 2 แบบ คือ (1) การผลิตปุ๋ยคอมพาวด์ (Compound) แบบปั้นเม็ดผสมเนื้อเดียวกัน และ (2) การผลิตปุ๋ยผสมแบบคลุกเคล้าไม่เนื้อเดียวกัน (Bulk Blending)

2.2 การตลาด

● ราคา

ปุ๋ยสูตร 46-0-0 (ยูเรีย) มีแนวโน้มราคาขายส่งเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบรายปี สะท้อนต้นทุนการผลิตที่อิงกับราคาก๊าซธรรมชาติและราคาตลาดโลกที่ปรับสูงขึ้น อย่างไรก็ตาม ราคาขายปลีกรายปีกลับทรงตัวหรือลดลงเล็กน้อย แสดงให้เห็นว่าผู้ค้าปลีกอาจจะลดการปรับราคาเพื่อรักษายอดขายหรือแข่งขันในพื้นที่ ขณะที่การเปลี่ยนแปลงของเดือนมกราคม 2569 เมื่อเทียบกับเดือนธันวาคม 2568 พบว่าราคาขายส่งปรับลดลง แต่ราคาขายปลีกกลับเพิ่มขึ้นเล็กน้อย ซึ่งอาจเกิดจากรอบการสั่งซื้อ สต็อกเดิมที่มีต้นทุนต่างกัน และต้นทุนการกระจายสินค้าในระดับท้องถิ่นที่ทำให้การส่งผ่านราคาจากขายส่งไปยังขายปลีกไม่เกิดขึ้นทันที

ปุ๋ยสูตร 0-0-60 (โพแทสเซียมคลอไรด์) มีแนวโน้มราคาลดลงทั้งในระดับขายส่งและขายปลีก เมื่อเทียบกับรายปี โดยเฉพาะราคาขายปลีกที่ลดลงในอัตราสูงกว่า สะท้อนถึงภาวะอุปทานในตลาดที่เพียงพอหรือการแข่งขันด้านราคาที่รุนแรงขึ้น เนื่องจากเป็นปุ๋ยที่พึ่งพาการนำเข้าเป็นหลัก เมื่อราคาตลาดโลกหรือค่าระวางเรือลดลงจึงส่งผลต่อราคาภายในประเทศค่อนข้างชัดเจน อย่างไรก็ตาม เมื่อเทียบเดือนมกราคม 2569 กับเดือนธันวาคม 2568

พบว่าราคาขายปลีกมีการขยับขึ้นเล็กน้อย ซึ่งอาจสัมพันธ์กับความต้องการใช้ในช่วงฤดูการเพาะปลูกหรือการปรับราคาตามต้นทุนขนส่งในพื้นที่

ปุ๋ยสูตร 18-46-0 (ไดแอมโมเนียมฟอสเฟต หรือ DAP) มีแนวโน้มราคาปรับเพิ่มขึ้นเด่นชัด โดยเฉพาะในระดับขายส่ง สะท้อนต้นทุนวัตถุดิบฟอสเฟตและการพึ่งพาการนำเข้าที่มีความผันผวนตามตลาดโลก แม้ในช่วงรายเดือนราคาจะทรงตัวหรือเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อย แต่ภาพรวมรายปียังคงเป็นขาขึ้น ส่วนราคาขายปลีกเพิ่มขึ้นในอัตราที่ต่ำกว่าขายส่ง แสดงให้เห็นว่าการส่งผ่านต้นทุนบางส่วนอาจถูกดูดซับโดยผู้ค้าปลีกหรือปรับขึ้นอย่างค่อยเป็นค่อยไปตามสภาพการแข่งขันในตลาดท้องถิ่น

ตารางที่ 3 ราคาปุ๋ยเคมีสูตรที่สำคัญ ณ ระดับราคาขายส่งกรุงเทพฯ และราคาขายปลีกท้องถิ่น

หน่วย: บาท/ตัน

สูตรปุ๋ย	ราคา	ปี 2567	ปี 2568	อัตราการเปลี่ยนแปลง			
				ธ.ค.68	ม.ค.69		
				(%)	(%)		(%)
46-0-0 (ยูเรีย)	ขายส่งกรุงเทพฯ	15,895	16,392	3.13	16,267	15,883	-2.36
	ขายปลีกท้องถิ่น	17,058	16,957	-0.59	17,037	17,157	0.70
0-0-60 (โพแทสเซียมคลอไรด์)	ขายส่งกรุงเทพฯ	16,206	15,465	-4.57	15,433	15,417	-0.10
	ขายปลีกท้องถิ่น	20,137	18,379	-8.73	17,322	17,662	1.96
18-46-0 (ไดแอมโมเนียมฟอสเฟต)	ขายส่งกรุงเทพฯ	24,825	26,290	5.90	27,250	27,250	0.00
	ขายปลีกท้องถิ่น	26,076	26,754	2.60	27,719	27,660	-0.21

ที่มา: ข้อมูลราคาขายส่งจากผู้ประกอบการ, ข้อมูลราคาขายปลีกจาก สศท. เขต 1-12 เก็บข้อมูลจากร้านค้า

ปลีกรวบรวมโดยสำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

- **ส่งออก**

- ปี 2569 (ม.ค. – ก.พ.) มีปริมาณการส่งออกปุ๋ยเคมีเพื่อการเกษตร 27,245 ตัน คิดเป็นมูลค่า 496 ล้านบาท ซึ่งส่งออกไปยังประเทศในกลุ่ม ASEAN เช่น เมียนมา กัมพูชา ลาว และเวียดนาม เป็นต้น

- **นำเข้า**

- ปี 2569 (ม.ค. – ก.พ.) มีปริมาณการนำเข้าปุ๋ยเคมี 696,695 ตัน คิดเป็นมูลค่า 17,928 ล้านบาท ซึ่งส่วนใหญ่นำเข้าจากประเทศ เช่น จีน ซาอุดี รัสเซีย โอมาน และเกาหลีใต้ เป็นต้น

ตารางที่ 4 ปริมาณส่งออก - นำเข้าปุ๋ยเคมีเพื่อการเกษตรของไทย

ปี	ส่งออก		นำเข้า	
	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)
2566	439,720	7,544	5,082,307	76,549
2567	488,246	8,087	6,085,818	90,087
2568	342,197	5,888	6,105,988	91,807
2569 (ม.ค.-ก.พ.)	27,245	496	696,695	17,928

ที่มา: กรมวิชาการเกษตร, 2 มี.ค. 69

ไทยนำเข้าปุ๋ยเคมีมากกว่าร้อยละ 90 เพื่อผลิตและจำหน่ายให้เพียงพอต่อความต้องการใช้ภายในประเทศ โดยไทยนำเข้าปุ๋ยเคมีในปี 2568 ปริมาณประมาณ 6 ล้านตัน คิดเป็นมูลค่าประมาณ 91,000 ล้านบาท จากข้อมูลผู้ประกอบการนำเข้าปุ๋ยเคมี พบว่า ไทยนำเข้าปุ๋ยสูตรสำเร็จรูป NPK, ฟอสฟอรัสและโปแตสเซียมคลอไรด์จาก รัสเซียและจีนรวมกันมากกว่าร้อยละ 60 ของปริมาณนำเข้าทั้งหมดส่วนปุ๋ยยูเรียและปุ๋ยไนโตรเจนสูตรอื่นๆ ส่วนใหญ่นำเข้าจากประเทศแถบตะวันออกกลางและมาเลเซีย สำหรับแอมโมเนียมซัลเฟตในประเทศไทย มี Supply ร้อยละ 40 อีกร้อยละ 50 นำเข้าจากจีน และร้อยละ 10 นำเข้าจากแหล่งอื่นๆ

ตารางที่ 5 แหล่งนำเข้าแม่ปุ๋ยและปุ๋ยสูตรที่สำคัญของไทยแยกรายสูตร

ชนิดปุ๋ย	ประเทศ
ยูเรีย (46-0-0)	ซาอุดีอาระเบีย การ์ตา มาเลเซีย โอมาน อินโดนีเซีย
ฟอสฟอรัส (P)	จีน ซาอุดีอาระเบีย รัสเซีย
โปแตสเซียม (K)	แคนาดา เบลารุส อิสราเอล เยอรมนี จอร์แดน
แอมโมเนียมซัลเฟต (21-0-0)	จีน ไทย เกาหลี ไต้หวัน ญี่ปุ่น
NPK (ปุ๋ยสำเร็จรูป)	รัสเซีย จีน นอร์เวย์ เนเธอร์แลนด์ ฟินแลนด์

ที่มา: สมาคมการค้าผู้ผลิตปุ๋ยไทย (TFPTA)

การนำเข้าปุ๋ยเคมีในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา (ปี 2566 - 2568) มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.61 ต่อปี โดยปี 2568 ไทยนำเข้าแม่ปุ๋ยเคมี (ซึ่งใช้ผลิตปุ๋ยสูตรอื่นๆ) ร้อยละ 62.59 ของปริมาณการนำเข้าปุ๋ยเคมีทั้งหมดแบ่งเป็น นำเข้าปุ๋ย 46-0-0 มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 35.84 รองลงมาได้แก่ปุ๋ย 18-46-0 คิดเป็นร้อยละ 16.93 และปุ๋ย 0-0-60 คิดเป็นร้อยละ 9.82 ส่วนที่เหลือร้อยละ 37.41 เป็นปุ๋ยเคมีสูตรอื่นๆ

ตารางที่ 6 ปริมาณการนำเข้าปุ๋ยเคมีสูตรสำคัญเพื่อการเกษตรของไทย

(หน่วย : ตัน)

สูตร	ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	สัดส่วนนำเข้า ปี 2568 (ร้อยละ)
46-0-0 (ยูเรีย)	2,337,874	2,361,613	2,188,673	-3.24	35.84
0-0-60 (MOP)	672,566	877,110	599,506	-5.59	9.82
18-46-0 (DAP)	346,726	644,422	1,034,003	72.69	16.93
21-0-0	261,923	461,539	597,442	51.03	9.78
ปุ๋ยสูตรอื่นๆ	1,463,218	1,786,344	1,686,364	7.35	27.62
รวม	5,082,307	6,131,028	6,105,988	9.61	100.00

ที่มา: กรมวิชาการเกษตร, 2 มีนาคม 69

ปี 2568 ไทยนำเข้าปุ๋ยเคมีจากทั้งหมด 45 ประเทศ โดยนำเข้าจากจีนมากที่สุด 1.45 ล้านตัน มูลค่า 19,389 ล้านบาท รองลงมาเป็นซาอุดีอาระเบีย 1.09 ล้านตัน มูลค่า 16,669 ล้านบาท และรัสเซียเป็นอันดับ 3 ปริมาณ 0.63 ล้านตัน มูลค่า 10,130 ล้านบาทซึ่งจากสถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างอเมริกา อิสราเอล และอิหร่านส่งผลกระทบต่อราคาปุ๋ยเคมีโลก เนื่องจากอิหร่านเป็นผู้ส่งออกยูเรียรายใหญ่อันดับสามของโลก ขณะที่ช่องแคบฮอร์มุซซึ่งเป็นเส้นทางขนส่งปุ๋ยกว่า 25% ของโลกมีความเสี่ยงถูกปิดกั้น ประกอบกับการที่จีนลด

การส่งออกยูเรียลงอย่างมาก ทำให้ตลาดโลกตึงตัวหนักขึ้น ราคายูเรียเพิ่มสูงขึ้น แม้ไทยไม่ได้นำเข้าปุ๋ยจากอิหร่านโดยตรง แต่ราคานำเข้าที่สูงขึ้นและค่าระวางเรือที่เพิ่มขึ้นย่อมกระทบต้นทุนเกษตรกรไทยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

ตารางที่ 7 การนำเข้าปุ๋ยเคมีของไทย แยกรายประเทศ ปี 2568

ประเทศ	ปริมาณ (ล้านตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	ร้อยละ
จีน	1.45	19,389	23.80
ซาอุดีอาระเบีย	1.09	16,669	17.91
รัสเซีย	0.63	10,130	10.26
โอมาน	0.35	5,051	5.71
แคนาดา	0.32	3,683	5.20
เกาหลีใต้	0.30	4,391	4.86
มาเลเซีย	0.27	3,706	4.37
ลาว	0.25	5,442	4.13
กาตาร์	0.24	3,497	3.95
อื่นๆ	1.21	19,849	19.81
รวม	6.11	91,807	100.00

ที่มา: กรมวิชาการเกษตร, 2 มี.ค. 69

3. ผลกระทบที่คาดว่าจะได้รับ แบ่งเป็น 3 ระยะ คือ

3.1 ระยะเริ่มต้น

ระยะเริ่มต้น (0-3 เดือน): ผลกระทบระยะฉับพลัน (Initial Shock Phase)

เมื่อเกิดเหตุการณ์ความไม่แน่นอนทางการเมืองระหว่างประเทศ โดยเฉพาะในประเทศที่เป็นผู้ส่งออกก๊าซธรรมชาติรายใหญ่ หรือในเส้นทางขนส่งพลังงานสำคัญ ราคาปุ๋ยไนโตรเจนมักปรับตัวขึ้นทันที แม้ว่าปริมาณปุ๋ยในตลาดจะยังไม่ได้ขาดแคลนจริงก็ตาม สาเหตุเพราะการผลิตปุ๋ยไนโตรเจน เช่น แอมโมเนียและยูเรีย ต้องใช้ก๊าซ

ธรรมชาติเป็นวัตถุดิบหลัก และคิดเป็นต้นทุนส่วนใหญ่ของการผลิต ดังนั้นเมื่อมีความเสี่ยงว่าก๊าซอาจขาดแคลน หรือมีราคาแพงขึ้น ตลาดจึงคาดการณ์ล่วงหน้าและปรับราคาปุ๋ยสูงขึ้นทันที เพื่อสะท้อนความเสี่ยงดังกล่าว ดังนั้น ในระยะสั้น เมื่อเกิดความไม่แน่นอน ผู้ค้าปุ๋ย ผู้นำเข้า และเกษตรกรมักรีบสั่งซื้อและกักตุนปุ๋ยไว้มากขึ้น เพื่อป้องกันความเสี่ยงจากการส่งมอบล่าช้าหรือราคาที่สูงขึ้นในอนาคต แม้ว่าปริมาณปุ๋ยในตลาดจริง ๆ จะยังไม่ได้ลดลงอย่างชัดเจนก็ตาม พฤติกรรมเร่งสำรองสินค้าตัวเอง มักทำให้ราคาปุ๋ยปรับตัวสูงขึ้นเร็วกว่าการขาดแคลนจริงในช่วงแรก อย่างไรก็ตาม หากสถานการณ์คลี่คลายเร็ว ความกังวลในตลาดจะลดลง ราคาปุ๋ยมักปรับตัวลดลงตาม เพราะส่วนที่บวกเพิ่มจากความเสี่ยงถูกตัดออกไป แต่ถ้าความตึงเครียดยืดเยื้อ หรือกระทบต่อการผลิต ก๊าซธรรมชาติ โรงงานแอมโมเนีย หรือเส้นทางขนส่งระหว่างประเทศจริง ๆ ต้นทุนการผลิตปุ๋ยจะสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง และอาจส่งผลต่อราคาพืชผลทางการเกษตร รวมถึงความมั่นคงทางอาหารในวงกว้างได้

เช่น วิกฤตรัสเซีย-ยูเครนในปี 2022 ส่งผลให้การส่งออกก๊าซธรรมชาติจากรัสเซียไปยุโรปลดลงอย่างมาก ทำให้ราคาก๊าซในยุโรปพุ่งขึ้นสู่ระดับสูงเป็นประวัติการณ์ เนื่องจากยุโรปพึ่งพาก๊าซรัสเซียในสัดส่วนสูงก่อนเกิดสงคราม ต้นทุนพลังงานที่เพิ่มขึ้นส่งผลโดยตรงต่ออุตสาหกรรมปุ๋ยไนโตรเจน เพราะก๊าซธรรมชาติเป็นวัตถุดิบหลักในการผลิตแอมโมเนียและยูเรีย ผู้ผลิตปุ๋ยหลายแห่งในยุโรปลดหรือหยุดการผลิตชั่วคราวจากต้นทุนที่สูงเกินไป ทำให้อุปทานปุ๋ยในตลาดโลกตึงตัวและราคาปรับเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว กรณีดังกล่าวสะท้อนความเชื่อมโยงเชิงโครงสร้างระหว่างตลาดพลังงาน ตลาดปุ๋ยไนโตรเจน และความมั่นคงทางอาหารโลกอย่างชัดเจน

3.1.1 ผลกระทบต่อราคาพลังงานและตลาดปุ๋ยโลก

เมื่อเกิดวิกฤตที่กระทบต่อพลังงานหรือสถานการณ์การเมืองระหว่างประเทศ ราคาพลังงานมักปรับตัวขึ้นอย่างรวดเร็วตั้งแต่ช่วงแรก แม้ปริมาณพลังงานจริงจะยังไม่ได้ขาดแคลนทันที สาเหตุหลักมาจากความกังวลของตลาดและการบวกความเสี่ยงเข้าไปในราคา ตัวอย่างชัดเจนคือวิกฤตรัสเซีย-ยูเครนในปี 2022 หลังจากเกิดเหตุการณ์รุกราน ราคาน้ำมันดิบเบรนท์ปรับขึ้นมากกว่า 20% ภายในไม่กี่สัปดาห์ ขณะเดียวกัน ราคาก๊าซธรรมชาติในยุโรปและราคา LNG ตลาดสเปดเอเชียก็พุ่งสูงขึ้นอย่างมาก เพราะตลาดกังวลว่าอุปทานจะตึงตัว และเกิดการแข่งขันแย่งซื้อ LNG ระหว่างยุโรปกับเอเชีย ราคาก๊าซที่สูงขึ้นส่งผลโดยตรงต่ออุตสาหกรรมปุ๋ยไนโตรเจน เพราะก๊าซธรรมชาติเป็นทั้งวัตถุดิบและพลังงานหลักในการผลิตแอมโมเนียและยูเรีย ในช่วงปี 2564-2565 โรงงานปุ๋ยหลายแห่งในยุโรปลดกำลังการผลิตหรือหยุดผลิตชั่วคราว เนื่องจากต้นทุนก๊าซสูงผิดปกติ ส่งผลให้อุปทานปุ๋ยในตลาดโลกตึงตัว และราคาปุ๋ยปรับเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ข้อมูลของธนาคารโลกชี้ว่า ดัชนีราคาปุ๋ยโลกเพิ่มขึ้นประมาณ 80% ในปี 2564 และเพิ่มขึ้นอีกประมาณ 30% ในช่วงครึ่งแรกของปี 2565 ขณะที่ราคายูเรียตลาดโลกเพิ่มจากราว 200-250 ดอลลาร์สหรัฐต่อตันในปี 2563 ไปแตะระดับสูงกว่า 900 ดอลลาร์สหรัฐต่อตันในช่วงต้นปี 2565 ก่อนจะทยอยลดลงในระยะต่อมา (World Bank, 2023 ; FAO, 2022)

เหตุการณ์นี้สะท้อนให้เห็นอย่างชัดเจนว่า ตลาดพลังงานและตลาดปุ๋ยมีความเชื่อมโยงกันอย่างใกล้ชิด เมื่อราคาพลังงานผันผวน ต้นทุนการผลิตปุ๋ยก็ปรับขึ้นตามอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะในช่วงที่ตลาดมีอุปทานตึงตัว ทำให้ราคาปุ๋ยสามารถปรับขึ้นได้แรงและเร็วกว่าในภาวะปกติ

3.1.2 ผลกระทบต่อราคาปุ๋ยในประเทศไทย

ในช่วงเริ่มต้นของความผันผวนในตลาดปุ๋ยโลก ราคาปุ๋ยเคมีภายในประเทศมักไม่ปรับตัวขึ้นในทันทีตามสัดส่วนของตลาดต่างประเทศ เนื่องจากผู้นำเข้าและผู้จัดจำหน่ายยังคงมีสินค้าคงคลังที่นำเข้ามาในช่วงราคาก่อนหน้า กลไกดังกล่าวก่อให้เกิดความล่าช้าในการส่งผ่านราคา (price transmission lag) ซึ่งโดยทั่วไปขึ้นอยู่กับรอบการนำเข้า (30-60 วัน) เงื่อนไขสัญญาซื้อขาย และระดับสินค้าคงคลังของผู้ประกอบการ การส่งผ่านราคาสินค้าเกษตรและพลังงานชี้ว่า การปรับตัวของราคาภายในประเทศมักเกิดแบบค่อยเป็นค่อยไปมากกว่าปรับทันทีแบบสมบูรณ์ในระยะสั้น (World Bank, 2023) เมื่อสต็อกปุ๋ยที่นำเข้ามาไว้เดิมเริ่มหมดลง และผู้นำเข้าต้องสั่งซื้อสินค้าล็อตใหม่ในราคาที่สูงขึ้น ราคาปุ๋ยในประเทศก็จะปรับเพิ่มตามต้นทุนนำเข้าอย่างชัดเจน เนื่องจากประเทศไทยต้องนำเข้าปุ๋ยมากกว่า 90% ของปริมาณที่ใช้ทั้งหมด ราคาปุ๋ยในประเทศจึงขึ้นอยู่กับราคาตลาดโลกโดยตรง โดยเฉพาะราคาปุ๋ยเคมีและปุ๋ยอินทรีย์จากประเทศผู้ส่งออกหลัก (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2566) เหตุการณ์ในช่วงปี 2564–2565 เป็นตัวอย่างที่เห็นได้ชัด ราคาปุ๋ยเคมีในตลาดโลกเพิ่มจากประมาณ 200–250 ดอลลาร์สหรัฐต่อตันในปี 2563 ไปสู่ระดับกว่า 900 ดอลลาร์สหรัฐต่อตันในช่วงต้นปี 2565 ก่อนจะค่อย ๆ ลดลงในปี 2566 (World Bank, 2023; FAO, 2022) ราคาปุ๋ยในประเทศไทยก็ปรับเพิ่มตามแนวโน้มเดียวกัน แม้จะมีระยะเวลาหน่วงเล็กน้อยในช่วงแรก เหตุการณ์นี้แสดงให้เห็นว่า ต้นทุนจากต่างประเทศสามารถส่งผ่านมายังราคาปุ๋ยในประเทศได้ค่อนข้างมากในระยะกลาง เนื่องจากไทยไม่มีแหล่งผลิตปุ๋ยเพียงพอในประเทศ และต้องพึ่งพาการนำเข้าเป็นหลัก ทำให้ราคาภายในประเทศอ่อนไหวต่อความผันผวนของตลาดโลกอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

3.1.3 ผลกระทบต่อต้นทุนเกษตรกร

ในระยะเริ่มต้นของการปรับตัวด้านราคาในตลาดปุ๋ย เกษตรกรที่มีความจำเป็นต้องจัดซื้อปุ๋ยในช่วงเวลาดังกล่าวอาจเผชิญการปรับเพิ่มของราคาปุ๋ยในระดับหนึ่ง แม้การปรับขึ้นนั้นอาจยังไม่สะท้อนต้นทุนนำเข้าใหม่ทั้งหมดจากตลาดโลก ทั้งนี้ การส่งผ่านราคามักเกิดขึ้นแบบค่อยเป็นค่อยไปตามรอบสินค้าคงคลังและสัญญาซื้อขาย อย่างไรก็ตาม แม้การเพิ่มขึ้นของราคาปุ๋ยในระดับร้อยละ 5–15 ในช่วงแรกจะยังไม่ใช่การปรับเต็มรูปแบบ แต่ก็สามารถสร้างแรงกดดันต่อโครงสร้างต้นทุนการผลิตภาคเกษตรได้อย่างมีนัยสำคัญ

ข้อมูลจากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ระบุว่า ค่าใช้จ่ายด้านปุ๋ยและสารปรับปรุงดินคิดเป็นประมาณ 20–35% ของต้นทุนการผลิตพืชทั้งหมด ทั้งนี้ สัดส่วนอาจแตกต่างกันไปตามชนิดพืช พื้นที่ และฤดูกาลเพาะปลูก (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2566) ภายใต้โครงสร้างต้นทุนเช่นนี้ หากราคาปุ๋ยเพิ่มขึ้น 10% และต้นทุนด้านอื่น ๆ ยังเท่าเดิม จะทำให้ต้นทุนการผลิตรวมเพิ่มขึ้นประมาณ 2–4% ทั้งนี้ เนื่องจากปุ๋ยเป็นต้นทุนก้อนใหญ่ในกระบวนการผลิต นั่นคือ แม้ราคาปุ๋ยจะเพิ่มขึ้นไม่มาก แต่ก็สามารถส่งผลกระทบต่อต้นทุนรวมของเกษตรกรได้

อย่างมีนัยสำคัญ ผลกระทบจากต้นทุนปุ๋ยที่สูงขึ้นส่งผลโดยตรงต่อรายได้สุทธิของเกษตรกร โดยเฉพาะในช่วงที่ราคาพืชผลไม่ได้ปรับขึ้นตามต้นทุน หรือมีความผันผวนสูง

รายงานของธนาคารโลกและ FAO ระบุว่า ในประเทศที่ต้องนำเข้าปุ๋ยเป็นหลัก เกษตรกรมักไม่สามารถผลักภาระต้นทุนที่เพิ่มขึ้นไปยังราคาขายสินค้าได้เต็มที่ กล่าวคือ เมื่อปุ๋ยแพงขึ้น ราคาข้าว ข้าวโพด หรือพืชผลอื่น ๆ อาจไม่ได้เพิ่มขึ้นในสัดส่วนเดียวกัน ทำให้เกษตรกรต้องรับภาระต้นทุนที่สูงขึ้นเองเป็นส่วนใหญ่ (World Bank, 2023; FAO, 2022) สถานการณ์เช่นนี้อาจทำให้เกษตรกรลดการลงทุน ลดการใช้ปุ๋ย หรือชะลอการเพาะปลูก ซึ่งอาจกระทบต่อผลผลิตในอนาคต และทำให้รายได้ของภาคเกษตรขาดความมั่นคงในระยะยาว

ตารางที่ 1 ต้นทุนการผลิตพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ

รายการ	ต้นทุนรวม (บาท/ไร่)	ค่าปุ๋ย (บาท/ไร่)	สัดส่วน	ต้นทุนค่าปุ๋ย กรณีเพิ่มขึ้น 20-40% (บาท/ไร่)	ต้นทุนรวม (บาท/ไร่)
1. ข้าวนาปี	4,295	728	18.44	873-1,019	4,440-4,586
2. ข้าวนาปรัง	5,414	1020	26.64	1,223-1,427	5,618-5,822
3. ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	5,287	1130	21.37	1,356-1,582	5,513-5,739
4. มันสำปะหลัง	6,681	608	9.1	730-851	6,803-6,924
5. ปาล์มน้ำมัน	8,969	2992	33.35	3,590-4,188	9,568-10,166
6. ยางพารา	13,689	690	5.04	828-966	13,827-13,965

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร , จากการคำนวณ

หมายเหตุ ข้าวนาปี และข้าวนาปรัง เป็นสัดส่วนต้นทุนปุ๋ยปี 2568 ส่วนพืชอื่น ๆ เป็นสัดส่วนต้นทุนปุ๋ย ปี 2567

จากตารางต้นทุนการผลิต ที่จำลองกรณีราคาปุ๋ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 20-40 อันเป็นผลจากความตึงเครียดทางภูมิรัฐศาสตร์ สามารถวิเคราะห์ผลกระทบต่อกำไรสุทธิของเกษตรกรรายพืชได้ดังนี้

1) **ข้าวนาปี** มีต้นทุนรวมเดิมประมาณ 4,294.71 บาทต่อไร่ โดยค่าปุ๋ยคิดเป็นร้อยละ 18.44 ของต้นทุนรวม เมื่อราคาปุ๋ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 20-40 จะทำให้ต้นทุนรวมเพิ่มขึ้นเป็นประมาณ 4,440-4,586 บาทต่อไร่ หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 3-7 โดยประมาณ ภายใต้สมมติฐานว่าราคาข้าวไม่ปรับเพิ่มตามต้นทุน กำไรสุทธิของเกษตรกรจะลดลงในอัตราที่สูงกว่าการเพิ่มขึ้นของต้นทุน เนื่องจากกำไรเป็นส่วนต่างที่ค่อนข้างจำกัดอยู่แล้ว ส่งผลให้ข้าวนาปีมีความอ่อนไหวต่อราคาปุ๋ยในระดับปานกลาง

2) **ข้าวนาปรัง** มีสัดส่วนค่าปุ๋ยสูงกว่านาปีเล็กน้อยที่ร้อยละ 26.64 ของต้นทุนรวม ต้นทุนรวมจึงเพิ่มขึ้นเป็นประมาณ 5,618-5,822 บาทต่อไร่ เมื่อราคาปุ๋ยเพิ่มขึ้นตามสมมติฐาน คิดเป็นการเพิ่มขึ้นราวร้อยละ 4-8

ผลกระทบต่อกำไรสุทธิจะเด่นชัดมากขึ้นเมื่อเทียบกับนาปี เนื่องจากการผลิตนาปรังมักใช้ปัจจัยการผลิตเข้มข้นกว่า หากราคาผลผลิตไม่ปรับขึ้นสอดคล้องกัน อัตรากำไรสุทธิอาจลดลงอย่างมีนัยสำคัญ

3) **ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์** มีสัดส่วนต้นทุนปุ๋ยสูงถึงร้อยละ 21.37 ของต้นทุนรวม ทำให้เมื่อราคาปุ๋ยเพิ่มขึ้น ร้อยละ 20-40 ต้นทุนรวมจะเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 4-9 ซึ่งสูงกว่าข้าวทั้งสองประเภท ความเข้มข้นในการใช้ปุ๋ย ทำให้ข้าวโพดมีความเปราะบางต่อความผันผวนของราคาปุ๋ยมากขึ้น และหากราคาข้าวโพดในตลาดไม่สามารถปรับตัวตามต้นทุนได้ทันที กำไรสุทธิของเกษตรกรจะลดลงอย่างเห็นได้ชัด

4) **มันสำปะหลัง** มีสัดส่วนค่าปุ๋ยเพียงร้อยละ 9.1 ของต้นทุนรวม จึงได้รับผลกระทบจำกัดกว่า โดยต้นทุนรวมเพิ่มขึ้นเพียงประมาณร้อยละ 2-4 ภายใต้สมมติฐานเดียวกัน ผลกระทบต่อกำไรสุทธิจึงอยู่ในระดับต่ำ เมื่อเทียบกับพืชไร่อื่น สะท้อนว่ามันสำปะหลังมีความยืดหยุ่นต่อความผันผวนของราคาปุ๋ยมากกว่า

5) **ปาล์มน้ำมัน** เป็นพืชที่มีความเปราะบางสูงสุด เนื่องจากค่าปุ๋ยคิดเป็นร้อยละ 33.35 ของต้นทุนรวม เมื่อราคาปุ๋ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 20-40 ต้นทุนรวมจะเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 7-13 ซึ่งเป็นอัตราที่สูงมากเมื่อเทียบกับพืชอื่น หากราคาผลปาล์มไม่เพิ่มขึ้นในสัดส่วนเดียวกัน กำไรสุทธิของเกษตรกรอาจลดลงอย่างรุนแรง และในบางกรณีอาจเข้าใกล้จุดคุ้มทุน

6) **ยางพารา** มีสัดส่วนค่าปุ๋ยเพียงร้อยละ 5.04 ของต้นทุนรวม ทำให้ผลกระทบจากราคาปุ๋ยที่เพิ่มขึ้นอยู่ในระดับต่ำ ต้นทุนรวมเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 1-2 เท่านั้น ดังนั้นผลต่อกำไรสุทธิจะจำกัดเมื่อเทียบกับพืชชนิดอื่น

โดยสรุป พืชที่มีความเข้มข้นในการใช้ปุ๋ยสูง เช่น ปาล์มน้ำมัน ข้าวนาปรังและข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ จะได้รับผลกระทบต่อกำไรสุทธิมากที่สุด ขณะที่พืชที่พึ่งพาปุ๋ยน้อย เช่น มันสำปะหลังและยางพารา มีความเสี่ยงต่ำกว่า แม้การเพิ่มขึ้นของต้นทุนรวมอาจดูไม่สูงมากในเชิงเปอร์เซ็นต์ แต่ภายใต้โครงสร้างกำไรที่ค่อนข้างจำกัดของภาคเกษตร การเพิ่มขึ้นของต้นทุนเพียงไม่กี่เปอร์เซ็นต์สามารถทำให้กำไรสุทธิลดลงได้อย่างมีนัยสำคัญในระยะสั้น

3.1.4 แนวทางรับมือในระยะเริ่มต้น (Early-Stage Response Measures)

ภายใต้บริบทของความผันผวนด้านราคาพลังงานและตลาดปุ๋ยโลกในช่วง 0-3 เดือนแรก มาตรการรับมือควรมีลักษณะเชิงป้องกัน และเชิงบริหารความเสี่ยง เพื่อจำกัดผลกระทบเชิงระบบก่อนที่แรงกดดันด้านต้นทุนจะส่งผ่านอย่างเต็มรูปแบบสู่ภาคเกษตรกรรม

1) ภาครัฐ

1.1 ภาครัฐควรดำเนินมาตรการเฝ้าระวังเชิงรุก โดยประกาศระดับการติดตามสถานการณ์ (เช่น ระดับเฝ้าระวัง 1) พร้อมจัดตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อติดตามราคาปุ๋ยในเชิงยุทธศาสตร์ ทั้งในมิติราคาโลก อัตราค่าระวางเรือ อัตราแลกเปลี่ยน และระดับสินค้าคงคลังภายในประเทศ

1.2 ภาครัฐควรมีการตรวจสอบระดับสต็อกปุ๋ยของผู้นำเข้ารายใหญ่ทั่วประเทศอย่างเป็นระบบ เพื่อประเมินความเพียงพอของอุปทานในช่วงเปลี่ยนผ่าน ข้อมูลดังกล่าวมีความสำคัญต่อการตัดสินใจเชิงนโยบายว่าจะต้องใช้มาตรการแทรกแซงหรือไม่

1.3 ภาครัฐควรเตรียมมาตรการรองรับสำหรับเกษตรกรกลุ่มเปราะบาง เช่น โครงการชดเชยส่วนต่างราคา มาตรการอุดหนุนปัจจัยการผลิต หรือสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ เพื่อรักษาเสถียรภาพรายได้และลดแรงกดดันต่อความมั่นคงทางอาหารในระยะสั้น

2) เกษตรกร

2.1 ควรจัดซื้อปุ๋ยที่จำเป็นสำหรับฤดูกาลผลิตนั้นให้ครบถ้วน เพื่อลดความเสี่ยงจากการปรับขึ้นของราคาในระยะถัดไป

2.2 การรวมกลุ่มผ่านสหกรณ์การเกษตรหรือวิสาหกิจชุมชนเพื่อจัดซื้อปุ๋ยในปริมาณมาก จะช่วยเพิ่มอำนาจต่อรองด้านราคาและลดต้นทุนต่อหน่วย

2.3 การวิเคราะห์คุณสมบัติดินก่อนการใส่ปุ๋ย จะช่วยให้การใช้ปุ๋ยมีความแม่นยำมากขึ้น ลดการใช้เกินความจำเป็น และเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ปุ๋ย

3.2 ระยะที่ 2 ระยะกลาง

ระยะกลาง (3–12 เดือน): วิกฤตโครงสร้างอุปทานปุ๋ยเคมี

เมื่อความขัดแย้งยืดเยื้อเข้าสู่ช่วง 3–12 เดือน ผลกระทบต่อปุ๋ยเคมีจะเปลี่ยนจากภาวะ “ซื้อราคาในระยะสั้น” ไปสู่ภาวะ “ความตึงตัวด้านอุปทานเชิงโครงสร้าง” ที่มีลักษณะยืดเยื้อ และส่งผ่านเป็นต้นทุนที่แท้จริงในระบบเศรษฐกิจเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้ ความเสียหายหรือความเสี่ยงต่อความปลอดภัยของโรงงานผลิต การลดกำลังการผลิตหรือการหยุดเดินเครื่องชั่วคราว ตลอดจนข้อจำกัดด้านพลังงาน โดยเฉพาะก๊าซธรรมชาติซึ่งเป็นวัตถุดิบหลักในการผลิตปุ๋ยไนโตรเจน จะส่งผลให้ปริมาณการผลิตแอมโมเนียและยูเรีย ซึ่งเป็นวัตถุดิบและปัจจัยการผลิตสำคัญของภาคเกษตร หดตัวลงอย่างมีนัยสำคัญ อันก่อให้เกิดการลดลงของอุปทานในตลาดโลกอย่างเป็นรูปธรรม ขณะเดียวกัน ความเสี่ยงด้านโลจิสติกส์ การขนส่งระหว่างประเทศ ต้นทุนค่าระวางเรือและเบี้ยประกันภัยที่ปรับตัวสูงขึ้น รวมถึงข้อจำกัดด้านการเงินการค้าและระบบการชำระเงินระหว่างประเทศ จะส่งผลให้ต้นทุนการนำเข้า (landed cost) ของปุ๋ยเคมีในประเทศผู้นำเข้าเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ผลกระทบดังกล่าวมีแนวโน้มทำให้ต้นทุนปุ๋ยเคมีเพิ่มขึ้นจากข้อจำกัดด้านปริมาณและต้นทุนที่เกิดขึ้นจริง ซึ่งย่อมสะท้อนต่อเนื่องไปยังต้นทุนการผลิตภาคเกษตรและเสถียรภาพด้านราคาอาหารในระยะถัดไป

3.2.1 ผลกระทบต่อการผลิตและอุปทานปุ๋ยโลก

ในกรณีที่อิหร่านได้รับผลกระทบโดยตรง มีรายงานว่าหน่วยผลิตยูเรียจำนวน 7 หน่วย ได้หยุดเดินเครื่องชั่วคราวหรือถูกสั่งปิดเพื่อความปลอดภัย โดยการหยุดผลิตดังกล่าวประเมินว่าเทียบเท่าการสูญเสียผลผลิตราว 700,000 ตันต่อเดือน หากสถานการณ์ยืดเยื้อหลายเดือน ปริมาณที่หายไปจะสะสมในระดับสูง และอาจส่งผลให้ตลาดนำเข้าตึงตัวอย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะหากเกิดขึ้นพร้อมกับช่วงฤดูกาลเพาะปลูกซึ่งมีความต้องการใช้ปุ๋ยสูง

ในด้านโลจิสติกส์ ความเสี่ยงด้านความปลอดภัยในเส้นทางทะเลแดงและบริเวณช่องแคบฮอร์มุซ ส่งผลให้ผู้ประกอบการขนส่งทางทะเลจำนวนมากหลีกเลี่ยงเส้นทางดังกล่าว และปรับเปลี่ยนไปใช้เส้นทางอ้อมผ่านแหลมกู๊ดโฮปแทน ซึ่งทำให้ระยะเวลาเดินทางเพิ่มขึ้นในระดับหลายสัปดาห์ในหลายเส้นทางการค้า เมื่อระยะเวลาเดินทางยาวนานขึ้น กำลังการขนส่งที่มีอยู่ในระบบ (effective shipping capacity) จะลดลงในเชิงประสิทธิผล เนื่องจากเรือใช้เวลาต่อรอบนานขึ้น ส่งผลให้ปริมาณการขนส่งต่อช่วงเวลาลดลงโดยปริยาย ภาวะดังกล่าวก่อให้เกิดแรงกดดันต่ออัตราค่าระวางเรือให้มีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้น โดยมีรายงานในบางเส้นทางว่าค่าระวางเพิ่มขึ้นมากกว่าสองเท่าในช่วงระยะเวลานี้ นอกจากนี้ เบี่ยงประกันภัยความเสี่ยงจากสงครามและเงื่อนไขความคุ้มครองมีแนวโน้มเข้มงวดและตั้งตัวมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ในบางกรณีมีการยกเลิกความคุ้มครอง หรือปรับเพิ่มเบี้ยประกันในระดับสูงจนทำให้การทำประกันทำได้ยาก ผลรวมของอัตราค่าระวางที่สูงขึ้น ระยะเวลาเดินทางที่ยาวนานขึ้นซึ่งเพิ่มต้นทุนทางการเงินและต้นทุนการถือครองสินค้า และต้นทุนประกันภัยที่ปรับเพิ่มขึ้น จะส่งผลให้ต้นทุนปุ๋ยนำเข้าในรูปแบบ CIF (Cost, Insurance and Freight) ปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วงระยะกลาง และเพิ่มภาระต้นทุนแก่ประเทศผู้นำเข้าโดยตรง.

3.2.2 ผลกระทบต่อราคาปุ๋ยในตลาดโลก (ระยะกลาง 3–12 เดือน)

หากสถานการณ์ยืดเยื้อเข้าสู่ระยะกลาง (3–12 เดือน) และส่งผลต่อการผลิตยูเรียในตะวันออกกลาง รวมถึงต้นทุนโลจิสติกส์และการประกันภัยที่สูงขึ้น ราคายูเรียโลกมีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้นจากฐานปัจจุบันอย่างมีนัยสำคัญ สามารถแบ่งได้เป็น 2 กรณี คือ

1) กรณีกลาง (moderate disruption) ซึ่งอุปทานโลกหดตัวบางส่วนแต่ยังไม่เกิดการปิดเส้นทางส่งออกหลัก ราคายูเรีย FOB Middle East อาจเคลื่อนไหวในช่วงประมาณ 420–560 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน หรือเพิ่มขึ้นประมาณ 30–60% จากระดับเฉลี่ยก่อนวิกฤต ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับระดับความรุนแรงของการหยุดผลิตและระยะเวลาการหยุดชะงัก

2) กรณีรุนแรง (severe disruption) ซึ่งมีการหยุดผลิตปุ๋ยเป็นระยะเวลาหลายเดือน ประกอบกับข้อจำกัดด้านการขนส่งผ่านช่องแคบฮอร์มุซหรือทะเลแดง ราคายูเรียในตลาดโลกอาจปรับตัวเพิ่มขึ้นสู่ช่วงประมาณ 600–850 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ซึ่งเป็นระดับใกล้เคียงกับราคาสูงสุดที่เคยเกิดขึ้นในปี 2565 สถานการณ์ดังกล่าวสะท้อนลักษณะเฉพาะของตลาดปุ๋ยเคมีที่มีอุปสงค์ค่อนข้างยืดหยุ่นต่ำ กล่าวคือ เกษตรกรยังคงมีความจำเป็นต้องใช้ปุ๋ยเพื่อรักษาระดับผลผลิตทางการเกษตร แม้ราคาจะปรับตัวสูงขึ้น อีกทั้งตลาดปุ๋ยมีการพึ่งพาการค้าระหว่างประเทศในสัดส่วนสูง เมื่อเกิดการหยุดชะงักของอุปทานจากประเทศผู้ผลิตหรือข้อจำกัดด้านการขนส่ง ราคาจึงมีแนวโน้มปรับตัวเพิ่มขึ้นในอัตราที่สูงกว่าสัดส่วนของปริมาณอุปทานที่ลดลง

ตารางที่ 2 ช่วงราคาปุ๋ยเคมีในกรณีฐาน กรณีกลาง และกรณีรุนแรง

ประเภทปุ๋ย	ฐาน (USD/ตัน)	กรณีกลาง (+30-60%)	กรณีรุนแรง (+70-120%)	จุดสูงสุดปี 2565
ยูเรีย 46-0-0	280-320	420-560	600-850	850-900
DAP 18-46-0	480-520	624-832	816-1,144	~1,000-1,050
MAP 11-52-0	490-530	637-848	833-1,166	~1,000-1,100
MOP/KCl 0-0-60	280-320	365-512	476-704	~1,000-1,200 (CFR Brazil)
สูตร 16-20-0	380-420	494-672	646-924	~900-1,000 (ประมาณการจาก N+P)

ที่มา : International Fertilizer Association (IFA). (2025)

USDA Economic Research Service (ERS). (2023)

World Bank. (2024).

3.2.3 ผลกระทบต่อราคาปุ๋ยและต้นทุนเกษตรกรในไทย

ในระยะกลางราคาปุ๋ยในประเทศปรับตัวขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม ข้อมูลจาก Mordor Intelligence ระบุว่าราคาปุ๋ยในไทยเคยขึ้นสูงถึง 1,200 USD/ตัน ในปี 2566 และเกษตรกรรายย่อยซึ่งเป็นสัดส่วนกว่า 60% ของแรงงานเกษตรได้รับผลกระทบอย่างมาก มูลค่านำเข้าปุ๋ยไทยอยู่ที่ 90,087 ล้านบาท ในปี 2567 (กรมวิชาการเกษตร , 2567)

ตารางที่ 3: ผลกระทบต่อต้นทุนปลูกพืชหลักของไทยในระยะกลาง (บาท/ไร่)

รายการ	ต้นทุนรวม (บาท/ไร่)	ค่าปุ๋ย (บาท/ไร่)	สัดส่วน	กรณีกลาง +40-70%	กรณีรุนแรง +80-130%
1. ข้าวนาปี	4,295	728	18.44	1,019-1,237	1,310-1,674
2. ข้าวนาปรัง	5,414	1020	26.64	1,427-1,733	1,835-2,345
3. ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	5,287	1130	21.37	1,582-1,920	2,033-2,598
4. มันสำปะหลัง	6,681	608	9.1	851-1,034	1,094-1,398
5. ปาล์มน้ำมัน	8,969	2992	33.35	4,188-5,086	5,385-6,881
6. ยางพารา	13,689	690	5.04	966-1,173	1,242-1,587

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร , จากการคำนวณ

จากตารางที่ 3 สามารถแสดงผลกระทบต่อต้นทุนปลูกพืชหลักของไทยได้ ดังนี้

1) ข้าวนาปีและข้าวนาปรัง

ข้าวเป็นพืชที่พึ่งพาปุ๋ยเคมีในสัดส่วนที่สูง โดยเฉพาะกลุ่มปุ๋ยไนโตรเจน (ยูเรีย) ซึ่งได้รับผลกระทบโดยตรงจากการหยุดผลิตในอิหร่านและอียิปต์ ในสภาวะปกติข้าวนาปีมีต้นทุนค่าปุ๋ยอยู่ที่ 728 บาท/ไร่ แต่หากเข้าสู่กรณีรุนแรง (+80-130%) ต้นทุนส่วนนี้จะพุ่งสูงถึง 1,310-1,674 บาท/ไร่ ในขณะที่ ข้าวนาปรัง ซึ่งมีการใช้ปุ๋ยเข้มข้นกว่าเพื่อเร่งผลผลิต จะได้รับผลกระทบหนักที่สุด โดยต้นทุนค่าปุ๋ยอาจสูงถึง 2,345 บาท/ไร่ ซึ่งคิดเป็นเกือบครึ่งหนึ่งของต้นทุนรวมเดิม ส่งผลให้ขีดความสามารถในการแข่งขันของข้าวไทยในตลาดโลกลดลงทันทีจากราคาต้นทุนที่ขยับตัวสูงขึ้น

2) ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์มีต้นทุนค่าปุ๋ยต่อไร่สูงที่สุดในกลุ่มพืชไร่ (1,130 บาท/ไร่ หรือ 21.37%) เมื่อเกิดวิกฤตการณ์ในทะเลแดงที่ดันค่าระวางเรือให้สูงขึ้น ต้นทุนปุ๋ยสำหรับข้าวโพดในสถานการณ์รุนแรงจะอยู่ที่ 2,033-2,598 บาท/ไร่ ผลกระทบนี้จะไม่หยุดอยู่เพียงแค่เกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดเท่านั้น แต่จะส่งผ่านราคาไปยัง "อุตสาหกรรมอาหารสัตว์" ซึ่งจะทำให้ราคาเนื้อไก่และเนื้อหมูในตลาดสดปรับตัวสูงขึ้นตาม เป็นภาวะเงินเฟ้อที่เกิดจากฝั่งอุปทาน (Cost-push Inflation) อย่างชัดเจน

3) ปาล์มน้ำมัน

หากพิจารณาตามสัดส่วนเปอร์เซ็นต์การใช้ปุ๋ยแล้ว ปาล์มน้ำมันคือพืชที่เปราะบางที่สุด ต่อความผันผวนของราคาปุ๋ย เนื่องจากค่าปุ๋ยคิดเป็นถึง 1 ใน 3 (33.35%) ของต้นทุนทั้งหมด ในสภาวะปกติเกษตรกรจ่ายค่าปุ๋ยที่ 2,991 บาท/ไร่ แต่หากราคาปุ๋ยโลกพุ่งสูงจากการขาดแคลนแม่ปุ๋ยโพแทสเซียมและไนโตรเจนอย่างรุนแรง ต้นทุนจะอยู่ที่ 5,385-6,881 บาท/ไร่ การเพิ่มขึ้นเกือบ 4,000 บาทต่อไร่ถือเป็นเรื่องวิกฤต เนื่องจากราคาน้ำมันปาล์มดิบ (CPO) ในตลาดโลกไม่ได้ปรับตัวขึ้นตามต้นทุนปุ๋ยเสมอไป ทำให้เกษตรกรสวนปาล์มเสี่ยงต่อภาวะขาดทุนสะสมมากกว่าพืชชนิดอื่น

4) มันสำปะหลัง

มันสำปะหลังแม้จะมีสัดส่วนค่าปุ๋ยต่อต้นทุนรวมไม่สูงนัก (เพียง 9.1%) แต่ความอ่อนไหวจะอยู่ที่ "ผลผลิตต่อไร่" หากเกษตรกรไม่สามารถแบกรับต้นทุนปุ๋ยที่เพิ่มขึ้นจาก 608 บาท ไปเป็น 1,094-1,398 บาท/ไร่ แล้วตัดสินใจลดปริมาณการใส่ปุ๋ยลง จะส่งผลให้เปอร์เซ็นต์แป้งและน้ำหนักรวมของหัวมันลดลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งจะมีผลต่ออุตสาหกรรมแป้งมันและเอทานอลของไทยที่จะขาดแคลนวัตถุดิบในอนาคต

5) ยางพารา

สำหรับยางพารา แม้ตัวเลขสัดส่วนค่าปุ๋ยจะดูต่ำที่สุดในตาราง (5.04%) แต่ในมิติเชิงโครงสร้าง ต้นทุนรวมของยางพารานั้นสูงอยู่แล้วจากค่าแรงกรีดยาง การที่ค่าปุ๋ยเพิ่มจาก 690 บาท เป็น 1,242-1,587 บาท/ไร่ ใน

กรณีรุนแรง อาจดูเหมือนไม่มากเมื่อเทียบกับปาล์ม แต่ในสภาวะที่ราคาขายธรรมชาติผันผวน ต้นทุนที่เพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อยก็ส่งผลกระทบต่อกำไรของเกษตรกร

จากข้อมูลรายพืชจะเห็นว่า ปาล์มน้ำมัน ข้าวนาปรัง และข้าวโพด คือกลุ่มเสี่ยงสูงสุดที่จะเผชิญกับวิกฤตสภาพคล่อง และ ข้าว คือกลุ่มที่จะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางอาหารของประเทศ

3.2.4 แนวทางรับมือในระยะกลาง (3-12 เดือน)

1) ภาครัฐ

1.1 มาตรการช่วยเหลือด้านราคาโดยตรง รัฐควรออกมาตรการอุดหนุนที่ส่งตรงถึงเกษตรกรรายย่อย เช่น คุปองส่วนลดค่าปุ๋ย หรือสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ เพื่อบรรเทาผลกระทบจากราคापุ๋ยที่ปรับสูงขึ้น และลดความเสี่ยงที่เกษตรกรจะลดการใส่ปุ๋ยจนกระทบผลผลิต

1.2 กระจายแหล่งนำเข้าและทำสัญญาระยะยาว เร่งเจรจาสัญญาซื้อขายระยะยาวกับประเทศผู้ผลิตหลัก เช่น รัสเซีย แคนาดา และประเทศในอาเซียน เพื่อลดความเสี่ยงจากการพึ่งพาตะวันออกกลางเพียงแหล่งเดียว และช่วยให้ได้ราคาที่มีเสถียรภาพมากขึ้น

1.3 จัดตั้งคลังสำรองปุ๋ย หากมีคลังสำรองปุ๋ย สามารถระบายปุ๋ยออกในช่วงราคาสูงเพื่อรักษาเสถียรภาพตลาด ลดการเก็งกำไร และสร้างความมั่นใจด้านอุปทาน

2) เกษตรกร

2.1 ใช้ปุ๋ยอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ลดการใช้ปุ๋ยเคมีลงประมาณ 20-30% โดยอาศัยการวิเคราะห์ดินและใส่ปุ๋ยตามความต้องการจริงของพืช แทนการใส่ตามความเคยชิน ซึ่งช่วยลดต้นทุนโดยไม่กระทบผลผลิตมากนัก

2.2 เพิ่มการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ทดแทนบางส่วน ใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยคอก หรือสารปรับปรุงดินร่วมกับปุ๋ยเคมี เพื่อลดต้นทุนและปรับปรุงคุณภาพดินในระยะยาว

2.3 รวมกลุ่มสหกรณ์เพื่อเพิ่มอำนาจต่อรอง การรวมกลุ่มซื้อปุ๋ยในรูปแบบสหกรณ์ช่วยให้สั่งซื้อในปริมาณมาก ลดต้นทุนต่อหน่วย และต่อรองราคาได้ดีขึ้น โดยอาจลดต้นทุนได้ประมาณ 10-20%

3.3 ระยะที่ 3: ระยะยาว

ช่วง 1-5 ปี: การปรับโครงสร้างถาวรของตลาดปุ๋ยโลก

ในระยะยาว (1-5 ปี) ตลาดปุ๋ยเคมีโลกมีแนวโน้มไม่กลับสู่โครงสร้างเดิมก่อนเกิดวิกฤต เนื่องจากแรงกดดันด้านภูมิรัฐศาสตร์ พลังงาน และโลจิสติกส์ได้ก่อให้เกิดการปรับตัวเชิงโครงสร้างอย่างถาวร ทั้งในด้านแหล่งผลิต เส้นทางการค้า และระดับราคาสมดุลใหม่ของตลาดโลก ประสบการณ์จากสงครามรัสเซีย-ยูเครนแสดงให้เห็นว่าวิกฤตดังกล่าวถือเป็น “แรงกระแทกสินค้าโภคภัณฑ์ครั้งใหญ่ที่สุดนับตั้งแต่ทศวรรษ 1970” ตามการประเมินของธนาคารโลก (World Bank) ซึ่งส่งผลให้ราคาพลังงาน ปุ๋ย และอาหารปรับตัวขึ้นพร้อมกันในระดับโลก เหตุการณ์ดังกล่าวไม่ได้เป็นเพียงความผันผวนระยะสั้น แต่ได้เร่งให้เกิดการกระจายแหล่งผลิต การทำสัญญาระยะยาวใหม่

และการย้ายเส้นทางการค้า หากความขัดแย้งในตะวันออกกลางยืดเยื้อหรือขยายวงกว้าง ผลกระทบต่อปุ๋ย ไนโตรเจน ฟอสเฟต และโพแทชอาจอยู่ในระดับใกล้เคียงหรือรุนแรงกว่า เนื่องจากภูมิภาคดังกล่าวมีบทบาทสำคัญต่อการผลิตแอมโมเนียและยูเรียของโลก อีกทั้งยังเป็นจุดยุทธศาสตร์ด้านการขนส่งทางทะเล เช่น ช่องแคบฮอร์มุซ และทะเลแดง ดังนั้น ในช่วง 1-5 ปีข้างหน้า แนวโน้มที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ได้แก่

- การกระจายฐานการผลิตออกจากภูมิภาคที่มีความเสี่ยงสูง
- การทำสัญญาซื้อขายระยะยาวเพื่อลดความผันผวนของราคา
- การเพิ่มคลังสำรองเชิงยุทธศาสตร์ของหลายประเทศ
- การเกิด “ระดับราคาฐานใหม่ (new price floor)” ที่สูงกว่าก่อนวิกฤต

3.3.1 การปรับโครงสร้างอุปทานปุ๋ยโลก

ผลผลิตปุ๋ยจะขยับจากภูมิภาคที่มีความไม่แน่นอนไปสู่แหล่งที่ปลอดภัยกว่า ประเทศที่จะได้รับประโยชน์หลัก ได้แก่ แคนาดา (ผู้ผลิตโพแทชอันดับ 1 โลก) โมร็อกโก (ผู้ผลิตฟอสเฟตรายใหญ่ที่สุด) และซาอุดีอาระเบียซึ่งไม่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากสงคราม ในระยะ 3-5 ปี อุปทานโลกเริ่มปรับสมดุลใหม่ แต่ด้วยต้นทุนฐานที่สูงกว่าเดิม

3.3.2 ผลกระทบระยะยาวต่อราคาปุ๋ยโลก

นักวิเคราะห์ตลาดปุ๋ยประเมินว่าหากความขัดแย้งยุติลงแต่โครงสร้างอุปทานเปลี่ยนไปถาวร ราคาปุ๋ยในระยะยาวจะอยู่สูงกว่าระดับก่อนสงคราม 20-40% จากฐานต้นทุนพลังงานที่สูงขึ้นและค่าเบี้ยความเสี่ยงภูมิรัฐศาสตร์ (World Bank , 2022)

ตารางที่ 4 ประมาณการราคาปุ๋ยโลกระยะยาว (New Normal) [6,7,8,13]

ประเภทปุ๋ย	ก่อนสงคราม	ระหว่างวิกฤต	New Normal ระยะยาว	% สูงกว่าก่อนสงคราม
ยูเรีย	280-320	420-700	350-450	+20-40%
DAP	480-520	670-900	580-700	+15-35%
MOP/KCL	280-320	380-550	320-400	+10-25%
สูตรผสม 15-15-15	420-460	590-800	520-630	+20-40%

ที่มา : World Bank (2022) , USDA ERS. (2025) , IMF. (2024).

3.3.3 ผลกระทบระยะยาวต่อเกษตรกรไทย

ผลกระทบเชิงโครงสร้างต่อภาคเกษตรไทยภายใต้ภาวะ New Normal ของราคาปุ๋ย

หากราคาปุ๋ยเคมีทรงตัวในระดับสูงกว่าก่อนวิกฤตอย่างถาวร (New Normal) จะสร้างแรงกดดันเชิงโครงสร้างต่อภาคเกษตรไทย โดยเฉพาะในมิติของต้นทุนการผลิตและความสามารถในการแข่งขันในตลาดส่งออก x

ปัจจุบัน ต้นทุนปุ๋ยคิดเป็นประมาณ 25–35% ของต้นทุนการผลิตรวมในพืชเศรษฐกิจหลัก เช่น ข้าว อ้อย และมันสำปะหลัง (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร , 2566) ดังนั้น หากราคาปุ๋ยเพิ่มขึ้นอย่างถาวร 30% จะทำให้ต้นทุนการผลิตรวมเพิ่มขึ้นประมาณ 7–12% ซึ่งเป็นการเพิ่มต้นทุนในระดับโครงสร้าง ไม่ใช่ความผันผวนระยะสั้น

การเพิ่มขึ้นของต้นทุนดังกล่าวส่งผลโดยตรงต่อความสามารถในการแข่งขันของสินค้าเกษตรไทยในตลาดโลก โดยเฉพาะเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศคู่แข่งอย่างเวียดนาม อินเดีย และบราซิล ซึ่งบางประเทศมีต้นทุนปุ๋ยต่ำกว่า หรือมีการสนับสนุนจากภาครัฐในรูปแบบอุดหนุนปัจจัยการผลิตมากกว่า หากไทยไม่สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต เพื่อชดเชยต้นทุนที่สูงขึ้นได้ ส่วนต่างกำไรของเกษตรกรและผู้ส่งออกจะลดลงอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม ภาวะราคาปุ๋ยเคมีที่สูงขึ้นอย่างถาวรอาจก่อให้เกิด “แรงจูงใจทางเศรษฐกิจ” ให้เกิดการปรับตัวเชิงโครงสร้างในทิศทางใหม่ ข้อมูลจาก Mordor Intelligence ระบุว่าตลาดปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพในประเทศไทยมีแนวโน้มเติบโตในอัตราสูงในช่วงหลายปีข้างหน้า ต้นทุนปุ๋ยเคมีที่เพิ่มขึ้นทำให้ทางเลือกดังกล่าวมีความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจมากขึ้น ทั้งในระดับเกษตรกรรายย่อยและภาคธุรกิจการเกษตรขนาดใหญ่

ในระยะยาว จึงอาจเกิดการเปลี่ยนผ่านบางส่วนจากการพึ่งพาปุ๋ยเคมีนำเข้า ไปสู่ระบบการผลิตที่ผสมผสานปุ๋ยอินทรีย์ ชีวภาพ และการจัดการธาตุอาหารอย่างแม่นยำมากขึ้น หากการปรับตัวดังกล่าวเกิดขึ้นอย่างมีระบบ ก็อาจช่วยลดความเปราะบางของภาคเกษตรไทยต่อความผันผวนของตลาดโลก และยกระดับความยั่งยืนทางเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมในระยะยาว

3.3.4 แนวทางรับมือและการปรับโครงสร้างระยะยาว (1–10 ปี)

ภายใต้สมมติฐานที่ราคาปุ๋ยโลกเข้าสู่ภาวะ New Normal และมีความผันผวนสูงจากปัจจัยภูมิรัฐศาสตร์ ไทยจำเป็นต้องปรับตัวเชิงโครงสร้าง ทั้งในระดับนโยบายและระดับเกษตรกร เพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านปุ๋ยและลดความเปราะบางต่อการนำเข้า

1) ภาครัฐ: ลดการพึ่งพาการนำเข้าและสร้างความมั่นคงระยะยาว โดย

1.1 จัดทำยุทธศาสตร์ปุ๋ยแห่งชาติ (National Fertilizer Strategy) ระยะ 5–10 ปี

ควรกำหนดเป้าหมายชัดเจนด้านสัดส่วนการพึ่งพานำเข้า การพัฒนากำลังการผลิตในประเทศ การสำรองเชิงยุทธศาสตร์ และการสนับสนุนเทคโนโลยีลดการใช้ปุ๋ย เพื่อให้การบริหารจัดการมีทิศทางระยะยาว ไม่ใช่มาตรการเฉพาะหน้า

1.2 ลงทุนวิจัยและพัฒนาแหล่งผลิตภายในประเทศ เช่น Green Ammonia

การผลิตแอมโมเนียจากพลังงานหมุนเวียน (เช่น พลังงานแสงอาทิตย์/ลม) สามารถลดการพึ่งพาก๊าซธรรมชาติและลดความเสี่ยงด้านภูมิรัฐศาสตร์ในระยะยาว แม้ต้นทุนเริ่มต้นสูง แต่เป็นการสร้างความมั่นคงด้านปัจจัยการผลิตเชิงยุทธศาสตร์

1.3 เสริมความร่วมมือระดับภูมิภาค (ASEAN Fertilizer Cooperation)

การเจรจาความร่วมมือด้านปุ๋ยในระดับอาเซียน เช่น การจัดซื้อร่วม การแลกเปลี่ยนสต็อก

หรือการพัฒนา supply chain ภูมิภาค จะช่วยลดความเสี่ยงจากการพึ่งพาภูมิภาคเดียว และเพิ่มอำนาจต่อรองในตลาดโลก

2) เกษตรกร: ปรับโครงสร้างการผลิตระยะยาว

• 2.1 ใช้ระบบวิเคราะห์ดินและ Precision Nutrient Management

การวิเคราะห์ดินและใส่ปุ๋ยตามความต้องการจริงของพืช สามารถลดการใช้ปุ๋ยเคมีได้ประมาณ 20–40% โดยไม่กระทบผลผลิต และช่วยลดต้นทุนในระยะยาว รวมถึงลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

2.2 เพิ่มสัดส่วนปุ๋ยอินทรีย์เป็น 30–50% ของความต้องการธาตุอาหารรวม

การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ร่วมกับปุ๋ยเคมี (integrated nutrient management) ช่วยลดการพึ่งพาการนำเข้า และปรับปรุงโครงสร้างดินให้ดีขึ้น ซึ่งส่งผลดีต่อผลผลิตในระยะยาว

2.3 รวมกลุ่มผลิตปุ๋ยอินทรีย์ในระดับชุมชน

การจัดตั้งกลุ่มผลิตปุ๋ยอินทรีย์ในระดับหมู่บ้านหรือสหกรณ์ ช่วยลดต้นทุนต่อหน่วย สร้างเศรษฐกิจหมุนเวียนในท้องถิ่น และลดการนำเข้าปุ๋ยเคมีอย่างยั่งยืน

ในระยะยาว การแก้ปัญหาปุ๋ยไม่สามารพพึ่งมาตรการอุดหนุนระยะสั้นเพียงอย่างเดียว แต่ต้องปรับโครงสร้างทั้งระบบ ตั้งแต่ระดับนโยบายการผลิตพลังงานและอุตสาหกรรมปุ๋ย ไปจนถึงพฤติกรรมการใช้ปุ๋ยของเกษตรกร หากดำเนินการควบคู่กัน จะช่วยให้ภาคเกษตรไทยมีความยืดหยุ่นสูงขึ้น ลดความเสี่ยงจากตลาดโลก และเพิ่มความยั่งยืนทางเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมในระยะยาว

บรรณานุกรม

ศูนย์วิจัยกสิกรไทย. (2022). *ราคาปุ๋ยยูเรียทะลุระดับสูงในตลาดโลก*. ศูนย์วิจัยกสิกรไทยคาดการณ์ราคาปุ๋ยยูเรียในปี 2565 อยู่ที่ระดับสูงกว่า 950–1,000 USD/ตัน.

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (2566). *สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้มปี 2566*. กรุงเทพฯ: กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (2566–2567). *ข้อมูลต้นทุนและผลตอบแทนการผลิตพืชหลัก*. สืบค้นจาก <https://www.oae.go.th>

China Research and Intelligence. (2024). *Thailand fertilizer industry research report 2024–2033*. สืบค้นจาก <https://www.giiresearch.com/report/cr1462396-thailand-fertilizer-industry-research-report.html>

Energy Analytics Institute. (2025). *Around 20% of global LNG flows through the Strait of Hormuz* – EIA. สืบค้นจาก <https://energy-analytics-institute.org>

Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO). (2022). *The importance of Ukraine and the Russian Federation for global agricultural markets and the risks associated with the war in Ukraine*. Rome: FAO.

FAO. (2025). *Energy and food security implications of transitioning synthetic nitrogen fertilizers to net-zero emissions*. Food and Agriculture Organization of the United Nations.

International Energy Agency (IEA). (2023). *Strait of Hormuz factsheet: Oil transit and share of world seaborne oil trade*. Paris: IEA. สืบค้นจาก <https://www.iea.org>

Mordor Intelligence. (2568). *Thailand fertilizers market: Size, share & trends analysis report*. สืบค้นจาก <https://www.mordorintelligence.com/industry-reports/thailand-fertilizers-market>

OCI Global. (2023). *Decarbonizing the world's nitrogen fertilizers*. OCI Global.

The FINANCIAL. (2025). *Middle East supplies over one-third of global nitrogen fertilizer*. สืบค้นจาก <https://finchannel.com>

Trading Economics / UN COMTRADE. (2567). *Thailand fertilizers imports: Annual value statistics*. สืบค้นจาก <https://tradingeconomics.com/thailand/imports/fertilizers>

World Bank. (2021–2022). *Soaring fertilizer prices add to inflationary pressures and food security concerns*. World Bank Commodity Markets Outlook. สืบค้นจาก World Bank blogs (ราคาปุ๋ยพุ่งจากปัจจัยพลังงานและอุปทานตรึงตัว)

World Bank. (2023). *Commodity markets outlook: The impact of the war in Ukraine on commodity markets*. Washington, DC: World Bank.

World Bank. (2024). *World Integrated Trade Solution (WITS): Trade statistics for international business development – Urea (HS 310210) exports, 2023*. สืบค้นจาก <https://wits.worldbank.org>

World Bank. (2565). *Commodity markets outlook: Food and energy price shocks from Ukraine war*. สืบค้นจาก <https://www.worldbank.org/en/news/press-release/2022/04/26>

World Bank Blog. (2565). *Fertilizer prices expected to remain higher for longer*. สืบค้นจาก <https://blogs.worldbank.org/en/opendata/fertilizer-prices-expected-remain-higher-longer>

ภาคผนวก 4

สถานการณ์การผลิตและการตลาดสินค้าที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบ

สถานการณ์การผลิตและการตลาดสินค้าที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบ

สินค้าข้าว

1. สถานการณ์การผลิต

1.1 **ข้าวนาปี** คาดการณ์ ปี 2568/69 มีเนื้อที่เพาะปลูก 61.341 ล้านไร่ ผลผลิต 26.988 ล้านตัน ผลผลิตต่อไร่ 440 กิโลกรัม เมื่อเทียบกับปี 2567/68 ที่มีเนื้อที่เพาะปลูก 61.538 ล้านไร่ ผลผลิต 27.009 ล้านตัน ผลผลิตต่อไร่ 439 กิโลกรัม เนื้อที่เพาะปลูกและผลผลิตลดลงจาก ปี 2567/68 ร้อยละ 0.32 และร้อยละ 0.08 ตามลำดับ ในขณะที่ผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.23 เนื้อที่เพาะปลูกคาดว่าจะลดลง เนื่องจากราคาที่เกษตรกรขายได้ไม่พอใจ บางพื้นที่ปรับเปลี่ยนไปปลูกอ้อยโรงงานที่ให้ผลตอบแทนที่ดีกว่า สำหรับผลผลิตต่อไร่คาดว่าจะเพิ่มขึ้นเล็กน้อย เนื่องจากปริมาณน้ำเพียงพอต่อการเพาะปลูกและการเจริญเติบโตของต้นข้าว อย่างไรก็ตาม ภาพรวมผลผลิตทั้งประเทศยังคงลดลงตามการลดลงของเนื้อที่เพาะปลูกและผลกระทบจากอุทกภัย

1.2 **ข้าวนาปรัง** คาดการณ์ ปี 2569 มีเนื้อที่เพาะปลูก 12.863 ล้านไร่ ผลผลิต 8.447 ล้านตันข้าวเปลือก และผลผลิตต่อไร่ 657 กิโลกรัม เมื่อเทียบกับปี 2568 ที่มีเนื้อที่เพาะปลูก 13.137 ล้านไร่ ผลผลิต 8.587 ล้านตัน ผลผลิตต่อไร่ 654 กิโลกรัม เนื้อที่เพาะปลูกและผลผลิตลดลงจาก ปี 2568 ร้อยละ 2.09 และร้อยละ 1.64 ตามลำดับ ขณะที่ผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.46 โดยเนื้อที่เพาะปลูกคาดว่าจะมีแนวโน้มลดลง เนื่องจากเกษตรกรขาดความมั่นใจเกี่ยวกับราคาผลผลิตที่มีแนวโน้มตกต่ำลง ประกอบกับปัจจัยการผลิตยังคงอยู่ในเกณฑ์สูง เกษตรกรจึงปล่อยพื้นที่ว่าง บางรายปรับเปลี่ยนไปปลูกอ้อยโรงงานและข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่ให้ผลตอบแทนที่ดีกว่า สำหรับผลผลิตต่อไร่คาดว่าจะเพิ่มขึ้น เนื่องจากมีปริมาณน้ำเพียงพอต่อการเพาะปลูกและการเจริญเติบโตของต้นข้าว แต่ภาพรวมผลผลิตทั้งประเทศยังคงลดลงตามการลดลงของเนื้อที่เพาะปลูก

1.3 ต้นทุนการผลิต (ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร)

1.3.1 **ข้าวนาปี** ปี 2568/69 เฉลี่ยกิโลกรัมละ 9.538 บาท (ไร่ละ 4,197 บาท) ลดลงจากกิโลกรัมละ 9.601 บาท (ไร่ละ 4,215 บาท) ในปี 2567/68 ร้อยละ 0.66 (ร้อยละ 0.43) คิดเป็นค่าปุ๋ยร้อยละ 18.44 และน้ำมันเชื้อเพลิงร้อยละ 6.42

1.3.2 **ข้าวนาปรัง** ปี 2568 เฉลี่ยตันละ 8.297 บาท (ไร่ละ 5,426 บาท) ลดลงจากกิโลกรัมละ 8.377 บาท (ไร่ละ 5,453 บาท) ในปี 2567 ร้อยละ 0.95 (ร้อยละ 0.50) คิดเป็นค่าปุ๋ยร้อยละ 26.64 และน้ำมันเชื้อเพลิงร้อยละ 6.13

2. สถานการณ์การตลาด

2.1 **การนำเข้า** ปี 2568 มีปริมาณ 31,612 ตันข้าวสาร มูลค่า 864 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปริมาณ 12,971 ตันข้าวสาร มูลค่า 454 ล้านบาท ของปี 2567 ร้อยละ 143.71 และร้อยละ 90.31 ตามลำดับ โดยประเทศนำเข้าที่สำคัญ ได้แก่ อินเดีย ญี่ปุ่น ลาว และเวียดนาม (ที่มา: กรมศุลกากร)

2.2 **การส่งออก** ปี 2568 มีปริมาณ 7.901 ล้านตันข้าวสาร มูลค่า 148,238 ล้านบาท ลดลงจากปริมาณ 9.987 ล้านตันข้าวสาร มูลค่า 226,404 ล้านบาท ของปี 2567 ร้อยละ 20.89 และร้อยละ 34.53 ตามลำดับ โดยประเทศส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ อิรัก สหรัฐฯ แอฟริกาใต้ และจีน (ที่มา: กรมศุลกากร)

2.3 ความต้องการใช้ ปี 2569 คาดว่าจะมีความต้องการใช้ 17.187 ล้านตันข้าวเปลือก เพิ่มขึ้นจาก 17.037 ล้านตันข้าวเปลือก ในปี 2568 ร้อยละ 0.88 เนื่องจากการขยายตัวของอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารและอุตสาหกรรมอาหารสัตว์ที่ใช้ข้าวหักเป็นวัตถุดิบ ทำให้ความต้องการใช้ข้าวมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น (ที่มา: แผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร ปี 2568/69)

2.4 ราคา

2.4.1 ปี 2568 ราคาที่เกษตรกรขายได้ของข้าวเปลือกหอมมะลิ เฉลี่ยกิโลกรัมละ 14.19 บาท ลดลงจากกิโลกรัมละ 14.93 บาท ของปี 2567 ร้อยละ 4.96 สำหรับราคาข้าวเปลือกเจ้าความชื้น 15% เฉลี่ยกิโลกรัมละ 6.76 บาท ลดลงจากกิโลกรัมละ 10.05 บาท ของปี 2566 ร้อยละ 32.74

2.4.2 ปี 2569 (เดือนมกราคม – กุมภาพันธ์) ราคาที่เกษตรกรขายได้ของข้าวเปลือกหอมมะลิ เฉลี่ยกิโลกรัมละ 15.63 บาท สูงขึ้นจากกิโลกรัมละ 15.11 บาท ในช่วงเดียวกันของปี 2568 ร้อยละ 3.44 สำหรับราคาข้าวเปลือกเจ้าความชื้น 15% เฉลี่ยกิโลกรัมละ 7.34 บาท ลดลงจากกิโลกรัมละ 8.91 บาท ในช่วงเดียวกันของปี 2568 ร้อยละ 17.62 เนื่องจากสภาพภูมิอากาศเอื้ออำนวย ส่งผลให้ผลผลิตข้าวทั่วโลกเพิ่มขึ้น ทำให้ปริมาณอุปทานและสต็อกข้าวในตลาดโลกเพิ่มสูงขึ้น เกิดแรงกดดันต่อราคาข้าวทั้งในตลาดโลกและตลาดภายในประเทศ นอกจากนี้ ปัญหาค่าเงินบาทแข็งค่าและผันผวน ยังคงเป็นอุปสรรคสำคัญต่อความสามารถในการแข่งขัน

3. นโยบาย/มาตรการข้าว ปีการผลิต 2568/69 การดำเนินนโยบายและมาตรการในสินค้าข้าว ภายใต้การกำกับดูแล ของคณะกรรมการนโยบายและบริหารข้าวแห่งชาติ (นบข.)

3.1 มาตรการรักษาเสถียรภาพราคาข้าว ปีการผลิต 2568/69 คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2568 เห็นชอบมาตรการรักษาเสถียรภาพราคาข้าว ปีการผลิต 2568/69 จำนวน 3 โครงการ ดังนี้

3.1.1 โครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต 2568/69 วงเงินงบประมาณรวม 45,398.81 ล้านบาท

3.1.2 โครงการสินเชื่อเพื่อรวบรวมข้าวและสร้างมูลค่าเพิ่มโดยสถาบันเกษตรกร ปีการผลิต 2568/69 วงเงินงบประมาณรวม 15,656.25 ล้านบาท

3.1.3 โครงการชดเชยดอกเบี้ยให้ผู้ประกอบการค้าข้าวในการเก็บสต็อก ปีการผลิต 2568/69 วงเงินงบประมาณรวม 624 ล้านบาท

3.2 โครงการสนับสนุนเงินช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกข้าวนาปรัง ปี 2568 และโครงการสนับสนุนช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกข้าวนาปีและส่งเสริมการเพาะปลูกให้เหมาะสมกับศักยภาพพื้นที่ ปีการผลิต 2568/69 คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2568 เห็นชอบการดำเนินงานตามโครงการ ดังนี้

3.2.1 โครงการฯ นาปรัง ปี 2568 โดยมีกลุ่มเป้าหมาย 0.86 ล้านครัวเรือน รัฐจะจ่ายเงินสนับสนุนแก่เกษตรกรในอัตราไร่ละ 1,000 บาท ครัวเรือนละไม่เกิน 10 ไร่หรือครัวเรือนละไม่เกิน 10,000 บาท กรอบวงเงิน 7,286.77 ล้านบาท (เฉพาะปี 2568 เท่านั้น)

3.2.2 โครงการฯ นาปี ปีการผลิต 2568/69 โดยมีกลุ่มเป้าหมาย 4.63 ล้านครัวเรือน รัฐจะจ่ายเงินสนับสนุนแก่เกษตรกรในอัตราไร่ละ 1,000 บาท ครัวเรือนละไม่เกิน 10 ไร่หรือครัวเรือนละไม่เกิน 10,000 บาท วงเงินงบประมาณ 37,917.23 ล้านบาท และสำหรับเกษตรกรที่ประสงค์ปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสมในการปลูกข้าวในอัตรา 1,500 บาท/ไร่ โดยมีเป้าหมายประมาณ 1 ล้านไร่ วงเงินงบประมาณ 1,500 ล้านบาท

4. ประเมินผลกระทบจากสงครามระหว่างสหรัฐ อิสราเอล และอิหร่าน และการปิดช่องแคบฮอร์มุซ

4.1 ส่งผลกระทบต่อราคาน้ำมันทั่วโลก เนื่องจากช่องแคบดังกล่าวเป็นเส้นทางขนส่งน้ำมันที่สำคัญของโลก เชื่อมโยงกับประเทศผู้ผลิตน้ำมันรายใหญ่ในอ่าวเปอร์เซีย เช่น ซาอุดีอาระเบีย อิหร่าน อิรัก และสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ กับอ่าวโอมานและทะเลอาหรับ และจากประกาศของกองทัพเรืออิหร่าน เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2569 สั่งห้ามเรือทุกลำผ่านช่องแคบนี้ ส่งผลให้มีการหยุดการเดินทางเรือผ่านช่องแคบนี้ทั้งหมด นอกจากความเสี่ยงด้านพลังงาน ยังมีความเสี่ยงด้านการขาดแคลนปัจจัยการผลิตที่สำคัญ โดยเฉพาะปุ๋ยเคมีด้วย

4.2 สินค้าทุกอย่างมีโอกาสที่จะขึ้นราคา เนื่องจากน้ำมันคือวัตถุดิบพื้นฐานของเศรษฐกิจไทย และหากสงครามยืดเยื้อ ย่อมส่งผลกระทบรุนแรงยิ่งขึ้น

4.3 ต้นทุนน้ำมันเชื้อเพลิงของเกษตรกรจะเพิ่มขึ้น โดยต้นทุนน้ำมันเชื้อเพลิงของนาปี ปีการผลิต 2568/69 และนาปรัง ปีการผลิต 2568 คิดเป็นร้อยละ 6.42 และ 6.13 ตามลำดับ

4.4 หากมีการปิดช่องแคบเป็นช่วงระยะเวลาานาน ราคาน้ำมันดิบอาจพุ่งขึ้นไปถึง 100 ดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อบาร์เรล หรือมากกว่านั้น ซึ่งก่อนจะเกิดสงครามราคาน้ำมันดิบอยู่ที่ประมาณ 70 ดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อบาร์เรล ดังนั้น หากสงครามและการปิดช่องแคบฮอร์มุซมีความยืดเยื้อ ในที่สุด ไทยอาจต้องเผชิญกับราคาน้ำมันเชื้อเพลิงถึง 50 – 60 บาทต่อลิตร หรือมากกว่านั้น

4.5 นอกจากนี้ ยังส่งผลกระทบต่อการเดินทางทุกรูปแบบ อาจรวมถึงต้นทุนค่าขนส่งภายในประเทศ และการส่งออกสินค้าเกษตรของไทย อีกทั้งส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ ทำให้เงินเฟ้อ ค่าใช้จ่ายมากขึ้น และรายได้ที่อาจไม่มั่นคงจากผลกระทบเศรษฐกิจ ดังนั้น เกษตรกรรวมถึงประชาชนทั่วไปต้องมีความรัดกุมกับการใช้จ่ายมากขึ้น เตรียมเงินสำรองในครอบครัวเพื่อรองรับความเสี่ยงในด้านต่าง ๆ

4.6 สำหรับปุ๋ยเคมี ไทยต้องพึ่งพาการนำเข้าจากต่างประเทศเกือบทั้งหมด คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 90 โดยประเทศที่ไทยนำเข้าเป็นหลัก เช่น ซาอุดีอาระเบีย กาตาร์ มาเลเซีย จีน โอมาน และบาห์เรน ทั้งนี้ สัดส่วนต้นทุนค่าปุ๋ยของของนาปี ปีการผลิต 2568/69 และนาปรัง ปีการผลิต 2568 คิดเป็นร้อยละ 18.44 และร้อยละ 26.64 ตามลำดับ

4.7 การปิดช่องแคบฮอร์มุซจะส่งผลกระทบต่อการขนส่งปุ๋ย จนอาจเกิดภาวะการขาดแคลนปุ๋ย และราคาปุ๋ยเคมีเพิ่มขึ้นอีก ดังนั้น ไทยจึงต้องเร่งหาแหล่งนำเข้าปุ๋ยสำรองอย่างรวดเร็ว รวมถึงการปรับเปลี่ยนมาใช้ปุ๋ยอินทรีย์ภายในประเทศ เพื่อไม่ให้กระทบต่อต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรในอนาคต ซึ่งจะกลายเป็นภาระค่าใช้จ่ายที่ยิ่งซ้ำเติมปัญหาต้นทุนการผลิตสูงสำหรับเกษตรกร อีกทั้งรายได้ยังเอาแน่เอานอนไม่ได้

4.8 ผู้ประกอบการและผู้ส่งออกมีต้นทุนค่าขนส่งสินค้าเพิ่มขึ้น เนื่องจากไม่สามารถลำเลียงสินค้าลงที่ท่าเรือสินค้าในภูมิภาคตะวันออกกลางได้ ส่งผลให้ต้องมีค่าระวางเรือ ค่าประกันภัย ค่าน้ำมันเพิ่มขึ้น

ตารางแสดงข้อมูลพื้นฐานข้าว

รายการ	ปี 2565/66 (2566)	ปี 2566/67 (2567)	ปี 2567/68 (2568)	เฉลี่ย (2566-2568)	ปี 2568/69 ^{4/}
1. พื้นที่เพาะปลูก (ล้านไร่)^{1/}	73.444	72.156	74.675	73.425	74.204
- นาปี	62.838	62.098	61.538	62.158	61.341
- นาปรัง	10.606	10.058	13.137	11.267	12.863
2. ผลผลิตข้าวเปลือก (ล้านตัน) ^{1/}	33.630	33.479	35.596	34.235	35.435
- นาปี	26.712	26.934	27.009	26.885	26.988
- นาปรัง	6.918	6.545	8.587	7.350	8.447
3. ต้นทุน^{1/} (บาท/กิโลกรัม)					
- นาปี	10.564	9.896	9.601	10.020	9.538
- นาปรัง	8.578	8.377	8.297	8.417	
3. นำเข้า ^{2/}					(ม.ค.)
ปริมาณ (ตันข้าวสาร)	15,749	12,971	31,612	20,111	2,647
มูลค่า (ล้านบาท)	444	454	864	587	71
4. ส่งออก ^{2/}					(ม.ค.)
ปริมาณ (ล้านตันข้าวสาร)	8.769	9.945	7.901	8.872	0.530
มูลค่า (ล้านบาท)	178,235	225,656	148,238	184,043	9,707
5. ปริมาณความต้องการใช้ในประเทศ (ล้านตันข้าวเปลือก) ^{3/}	16.877	16.988	17.037	16.970	17.187
6. ราคาที่เกษตรกรขายได้ ^{1/} (บาท/กิโลกรัม)					
- ข้าวเปลือกหอมมะลิ	13.53	14.93	14.19	14.22	15.63 (ม.ค.-ก.พ.)
- ข้าวเปลือกเจ้าความชื้น 15%	10.69	10.05	6.76	9.17	7.34 (ม.ค.-ก.พ.)
7. ราคาส่งออก FOB (บาท/ตัน)					
- ข้าวหอมมะลิ 100% (ใหม่)	29,920	32,575	33,976	32,157	36,267 (ม.ค.-ก.พ.)
- ข้าว 5%	19,137	20,659	13,297	17,698	12,682 (ม.ค.-ก.พ.)
ประเทศคู่ค้า (ปี 2568)					
- ข้าวหอมมะลิ	สหรัฐอเมริกา ฮองกง แคนาดา สิงคโปร์ ไต้หวัน ฟิลิปปินส์				
- ข้าวหอมไทย	สหรัฐอเมริกา ไต้หวัน เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย				
- ข้าวเจ้าขาว	อิรัก จีน มาเลเซีย อังกฤษ โมซัมบิก				
- ข้าวนี้้ง	แอฟริกาใต้ เยเมน เบนิน ไนจีเรีย แอลจีเรีย				
- ข้าวเหนียว	จีน อินโดนีเซีย สหรัฐอเมริกา ลาว ญี่ปุ่น				
ประเทศคู่แข่ง	อินเดีย เวียดนาม กัมพูชา ปากีสถาน				

ที่มา : ^{1/}สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ^{2/}กรมศุลกากร ^{3/}กระทรวงพาณิชย์ (คณะกรรมการนโยบายและบริหารข้าวแห่งชาติ: นบข.) ^{4/}ประมาณการ

สถานการณ์สินค้าปลาทูน่า

1. สถานการณ์ปลาทูน่าในตลาดโลก

ประเทศไทยเป็นประเทศผู้ส่งออกทูน่ากระป๋องเป็นอันดับ 1 ของโลก โดยส่งออกไปยังสหรัฐอเมริกามากที่สุด โดยในปี 2568 ไทยนำเข้าปลาทูน่าและผลิตภัณฑ์ปริมาณรวม 813,017 ตัน มูลค่า 53,809 ล้านบาท ทั้งปริมาณและมูลค่าลดลง ร้อยละ 15 และ 12 ตามลำดับ เมื่อเทียบกับปีก่อน เนื่องจากอุปทานปลาทูน่าจากแหล่งประมงหลักลดลง ผลิตภัณฑ์ที่นำเข้าเป็นปลาทูน่าแช่แข็งสำหรับผลิตปลาทูน่ากระป๋อง ร้อยละ 88.10 ส่วนใหญ่เป็นปลาทูน่า Skipjack ซึ่งราคาช่วงครึ่งหลังของปีก่อนข้างทรงตัว และต่อเนื่องถึงต้นปี 2569 โดยราคาเฉลี่ยตันละ 1,500-1,550 ดอลลาร์สหรัฐฯ สำหรับการส่งออกสินค้าปลาทูน่าและผลิตภัณฑ์มีปริมาณรวม 606,553 ตัน มูลค่า 83,821 ล้านบาท ทั้งปริมาณและมูลค่าปรับตัวลดลง ร้อยละ 1.7 และ 7.8 ตามลำดับ เมื่อเทียบกับปีก่อน เนื่องจากสถานะเศรษฐกิจโลกชะลอตัวปัญหาความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ สงครามการค้า มาตรการทางภาษีของสหรัฐอเมริกา และเงินบาทไทยแข็งค่าซึ่งปัจจัยลบดังกล่าวจะส่งผลให้การเติบโตของภาคการส่งออกไทย ปี 2569 มีแนวโน้มชะลอตัว

2. สถานการณ์ภายในประเทศ

2.1 การผลิต

ผลจับปลาทูน่าในน่านน้ำไทย ปี 2568 มีปริมาณรวม 54,072 ตัน ลดลง ร้อยละ 23.7 เมื่อเทียบกับปี 2567 ซึ่งปริมาณเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 99.7) มาจากการทำประมงพาณิชย์ ชนิดสัตว์น้ำที่จับได้แบ่งเป็นปลาโอดำ ร้อยละ 47.7 ปลาโอลาย ร้อยละ 35.7 ปลาทูน่าทองแถบ ร้อยละ 6.6 ปลาโอหลอด ร้อยละ 5.6 และปลาอื่นๆร้อยละ 4.4

2.2 การนำเข้า ไทยนำเข้าปลาทูน่าและผลิตภัณฑ์ในปี 2568 ปริมาณรวม 813,017 ตัน มูลค่า 53,809 ล้านบาท ปริมาณและมูลค่าลดลง ร้อยละ 15 และ 12 ตามลำดับ เมื่อเทียบกับปีก่อน ซึ่งสัดส่วนเชิงปริมาณของผลิตภัณฑ์ที่นำเข้า ได้แก่ ปลาทูน่าสดแช่เย็นแช่แข็ง ร้อยละ 89.6 ปลาทูน่าแปรรูป ร้อยละ 10.1 และเนื้อทูน่าสดแช่เย็นแช่แข็ง ร้อยละ 0.3 สำหรับปลาทูน่าสดแช่เย็นแช่แข็งที่นำเข้าส่วนใหญ่เป็นปลาทูน่าทั้งตัวแช่แข็งเพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตปลาทูน่ากระป๋องมีปริมาณ 716,264 ตัน (ร้อยละ 88.1) มูลค่า 42,076 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปีก่อนปริมาณและมูลค่าลดลง ร้อยละ 17 และ 15 ตามลำดับ

2.3 การส่งออก ไทยส่งออกสินค้าปลาทูน่าและผลิตภัณฑ์ในปี 2568 ปริมาณรวม 606,553 ตัน มูลค่า 83,821 ล้านบาท ปริมาณและมูลค่าลดลง ร้อยละ 1.7 และ 7.8 ตามลำดับ เมื่อเทียบกับปีก่อน เนื่องจากสถานะเศรษฐกิจโลกชะลอตัว ปัญหาความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ สงครามการค้า นโยบายกีดกันทางการค้าของสหรัฐอเมริกาโดยใช้มาตรการทางภาษี และเงินบาทไทยแข็งค่า ซึ่งส่งผลกระทบต่อภาคการส่งออก โดยสัดส่วนมูลค่าส่งออกไปยังตลาดหลัก ได้แก่ สหรัฐอเมริกา ร้อยละ 22.1 ญี่ปุ่น ร้อยละ 8.7 ลิเบีย ร้อยละ 7.6 ออสเตรเลีย ร้อยละ 7.5 อียิปต์ ร้อยละ 5.4 แคนาดา ร้อยละ 5.3 ซาอุดีอาระเบีย ร้อยละ 4.9 สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ร้อยละ 3.9 อิสราเอล ร้อยละ 3.6 และประเทศอื่นๆ ร้อยละ 31.0 ทั้งนี้ ผลิตภัณฑ์ที่ส่งออกเป็นปลาทูน่า

กระป๋อง ร้อยละ 91.5 ปลาทูน่าสดทั้งตัวแช่เย็นแช่แข็ง ร้อยละ 2.7 เนื้อปลาทูน่าสดแช่เย็นแช่แข็ง ร้อยละ 1.0 และทูน่าแปรรูป ร้อยละ 4.8

ไทยส่งออกปลาทูน่ากระป๋องในปี 2568 ปริมาณทั้งสิ้น 542,810 ตัน มูลค่า 76,666 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2567 ปริมาณการส่งออกปรับตัวลดลงเล็กน้อย ร้อยละ 1.1 ขณะที่มูลค่าการส่งออกปรับตัวลดลง ร้อยละ 6.8 เพราะได้รับปัจจัยลบจากการแข็งค่าของเงินบาทไทย

จากสถานการณ์ความขัดแย้ง ส่งผลกระทบต่อปริมาณการส่งออกผลิตภัณฑ์ทูน่ากระป๋องไปยังภูมิภาคตะวันออกกลาง เนื่องจากในปี 2568 ไทยมีการส่งออกทูน่ากระป๋องไปยังภูมิภาคตะวันออกกลาง ปริมาณ 113,245 ตัน มูลค่า 15,296 ล้านบาท ลดลงจาก 130,968 ตัน มูลค่า 19,186 ล้านบาท ของปี 2567 หรือลดลงร้อยละ 13.53 ร้อยละ 25.43 ตามลำดับ โดยไทยส่งออกไปยังซาอุดีอาระเบีย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ และอิสราเอล เป็นอันดับที่ 7,8 และ 9 ตามลำดับ ซึ่งแนวโน้มความต้องการปลาทูน่ากระป๋องของภูมิภาคตะวันออกกลางมีแนวโน้มลดลงจากปี 2567 อย่างไรก็ตาม ความขัดแย้งดังกล่าว จะส่งผลกระทบต่อความไม่สะดวกในการขนส่ง ทำให้ราคาน้ำมันมีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้น ระบบโลจิสติกส์ทำให้ค่าขนส่ง และค่าระวางเรือปรับตัวสูงขึ้นตามไปด้วย จึงเป็นเหตุให้ราคาปลาทูน่ากระป๋องในตลาดโลกปรับตัวสูงขึ้น ส่งผลให้ความต้องการปลาทูน่ากระป๋องของภูมิภาคตะวันออกกลางยังคงมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง

สถานการณ์ยางพารา

กรณีผลกระทบจากสถานการณ์ความขัดแย้งในตะวันออกกลาง

ช่วงระยะเวลา 3 ปี (พ.ศ. 2566 – 2568) ส่งออกยางธรรมชาติที่กำหนดไว้ในทางเทคนิค (ยางแท่ง TSR) ไปตะวันออกกลางปริมาณเฉลี่ย 60,914 ตัน มูลค่า 3,457 ล้านบาท น้ำยางธรรมชาติ ปริมาณเฉลี่ย 34,516 ตัน มูลค่า 1,561 ล้านบาท และยางแผ่นรมควันปริมาณเฉลี่ย 12,413 ตัน มูลค่า 902 ล้านบาท ร้อยละ 1.84 ซึ่งการส่งออกยางพาราเป็นสัดส่วนเฉลี่ยร้อยละ 2.7 น้อยเมื่อเทียบกับการส่งออกไปประเทศอื่น ๆ (ปริมาณส่งออกหลักไปจีน ร้อยละ 61.25) โดยส่งออกไปประเทศในภูมิภาคตะวันออกกลาง 3 อันดับแรก ได้แก่ ตุรกี สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ และอิหร่าน ตามลำดับ ส่งออกผลิตภัณฑ์ชั้นกลาง 3 อันดับแรก ได้แก่ ยางแท่ง ร้อยละ 41.77 น้ำยางข้น ร้อยละ 42.87 และยางแผ่นรมควัน ร้อยละ 14.09 ของปริมาณการส่งออกยางพาราธรรมชาติไปตะวันออกกลางทั้งหมด

ส่วนการส่งออกยางผสม และยางคอมปาวด์ ส่งออกไปตะวันออกกลางคิดเป็นสัดส่วนน้อยมากเมื่อเทียบกับการส่งออกยางพาราทั้งหมด โดยในปี 2568 ส่งออกยางผสมปริมาณ 1,038.15 ตัน มูลค่า 58.19 ล้านบาท และส่งออกยางคอมปาวด์ปริมาณ 35.06 ตัน มูลค่า 2.33 ล้านบาท

จากสถานการณ์ความขัดแย้ง การปิดช่องแคบฮอร์มุซซึ่งเป็นเส้นทางขนส่งสำคัญของทั้งน้ำมันและปุ๋ย จะกระทบต่อยางพารา ได้แก่ 1) ด้านราคายางพารา น้ำมันดิบซึ่งเป็นสารตั้งต้นสำหรับนำมาผลิตยางสังเคราะห์ ซึ่งเป็นสินค้าทดแทนยางพาราธรรมชาติ เมื่อราคาน้ำมันดิบปรับสูงขึ้น จะทำให้ราคายางสังเคราะห์ปรับสูงขึ้น ผู้ประกอบการจึงใช้ยางพาราธรรมชาติทดแทนยางสังเคราะห์ในอุตสาหกรรม ทำให้ความต้องการและราคายางพาราธรรมชาติในประเทศปรับตัวสูงขึ้นด้วย 2) ต้นทุนปัจจัยการผลิต เมื่อน้ำมันดิบและปริมาณปุ๋ยที่ออกสู่ตลาดลดลง ราคาปัจจัยการผลิตและต้นทุนของเกษตรกรเพิ่มสูงขึ้น ส่งผลต่อรายได้ของเกษตรกรลดลง

ตารางแสดงข้อมูลพื้นฐานยางพารา

รายการ	2563	2564	2565	2566	2567	2568	2569***
1. จำนวนคริวเรือน (คริวเรือน)	1,700,602	1,682,638	1,667,095	1,655,492	1,657,726*	-	-
2. เนื้อที่ (ล้านไร่)							
- ยืนต้น	24.75	24.47	24.23	24.09	23.82	23.82*	23.84
- กรีดได้	21.98	21.98	22.03	22.55	22.38	22.36*	22.41
3. ผลผลิต (ล้านตัน)							
- ยางดิบ	4.86	4.89	4.79	4.81	4.81	4.86*	4.93
- ยางแท่ง	4.79	4.82	4.72	4.74	4.74	4.79*	4.86
(อัตราแปลงเป็นยางแท่ง *0.985)							
4. ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)	221	223	217	214	215	217*	220
5. แหล่งปลูกสำคัญ	สุราษฎร์ธานี (10.12%) สงขลา (9.13%) นครศรีธรรมราช (8.38%) ตรัง (5.86%) ยะลา (5.00%)						
6. ช่วงผลผลิตออกมา	กรกฎาคม - มกราคม (72.79%)						
7. ใช้ในประเทศ (ตัน)						(ม.ค.-มิ.ย.)	
-เพื่ออุตสาหกรรม	581,585	925,808	1,039,545	1,234,413	1,198,492	553,460	

รายการ	2563	2564	2565	2566	2567	2568	2569***
8. การค้า							
- ส่งออก						(ม.ค.-ธ.ค.)	(ม.ค)
ปริมาณ (ตัน)	3,735,498	4,096,468	4,411,808	3,990,357	3,912,600	4,110,451	332,069
มูลค่า (ล้านบาท)	181,934	246,898	281,201	212,568	270,707	289,473	20,916
- ยางแผ่นรมควัน							
ปริมาณ (ตัน)	379,329	509,072	456,133	353,003	350,795	437,564	43,819
(400121)							
มูลค่า(ล้านบาท)	20,184	34,313	30,071	19,422	28,185	33,518	2,955
- ยางแท่ง							
ปริมาณ (ตัน)	1,092,649	1,658,651	1,662,155	1,576,853	1,758,608	1,477,998	114,460
(400122)							
มูลค่า (ล้านบาท)	47,847	90,108	97,348	77,934	112,568	96,974	6,738
- น้ำยางข้น ¹							
ปริมาณ (ตัน)	682,668	705,016	654,686	457,213	401,494	434,129	30,979
(400110)							
มูลค่า (ล้านบาท)	39,480	49,045	45,642	27,728	33,019	33,456	2,131
- ยางคอมปาวด์ ²							
ปริมาณ (ตัน)	48,414	54,927	48,516	50,298	52,312	84,120	10,121
(4005)							
มูลค่า (ล้านบาท)	7,487	10,761	1,125	9,235	10,553	14,634	1,274
- ยางผสม ³							
ปริมาณ (ตัน)	1,489,237	1,106,541	1,531,905	1,530,348	1,320,477	1,656,671	130,288
(400280-400299)							
มูลค่า (ล้านบาท)	65,538	60,172	92,583	77,342	84,961	109,873	7,712
9. ประเทศคู่ค้า	จีน (42.3%) มาเลเซีย (14.1%) ญี่ปุ่น (7.3%) สหภาพยุโรป (9.1%) สหรัฐฯ (6.4%)						
10. ประเทศคู่แข่ง	อินโดนีเซีย เวียดนาม โกลด์โคสต์ มาเลเซีย กัมพูชา เมียนมาร์ ลาว						
11. ราคาเกษตรกรขายได้ (บาท/กิโลกรัม)						เฉลี่ย มค.- ธค.	เฉลี่ย ม.ค.- ก.พ.
- ยางแผ่นดิบชั้น 3	44.85	51.97	51.67	45.77	68.94	59.17	55.85
- ยางก้อนคละ	18.53	22.59	23.59	21.62	29.49	27.82	26.93
- น้ำยางสดคละ	40.70	46.76	46.96	42.47	64.89	53.70	53.00
12. ราคาเอฟ.โอ.บี. ตลาดกรุงเทพฯ (บาท/กิโลกรัม)						เฉลี่ย มค.- ธค.	เฉลี่ย ม.ค.-ก.พ.
- ยางแผ่นรมควันชั้น 3	54.52	65.34	66.48	58.81	83.91	73.65	70.81
- ยางแท่ง (STR20)	42.89	53.70	54.96	50.78	66.16	65.65	64.30
- น้ำยางข้น	36.93	43.72	44.58	38.81	53.84	46.53	47.54
13. ราคาตลาดล่วงหน้า (บาท/กิโลกรัม)						เฉลี่ย มค.- ธค.	เฉลี่ย ม.ค.-ก.พ.
- ยางแผ่นรมควันชั้น 3 ตลาดโอซาก้า	52.79	65.31	64.07	51.68	77.59	69.53	68.33
- ยางแผ่นรมควันชั้น 3 ตลาดสิงคโปร์	54.37	65.13	62.39	46.81	81.24	72.15	65.62
- ยางแท่ง 20 ตลาดสิงคโปร์	40.76	52.94	52.54	51.02	60.92	57.67	56.20
14. ราคาซื้อขายล่วงหน้าน้ำมันดิบ WTI (ดอลลาร์/บาร์เรล)	39.32	68.11	94.33	77.77	75.76	64.77	62.24

หมายเหตุ : * ข้อมูลพยากรณ์ ณ เดือน ตุลาคม 2568 **ต้นทุน ณ ไร่นา (ณ เดือนตุลาคม 2568) *** ปี 69 ข้อมูลพยากรณ์ ณ เดือน พฤษภาคม 2568

¹อัตราแปลงเป็นยางแห้ง *0.6 (ยกเว้น 40011029 *0.35) ²อัตราแปลงเป็นยางแห้ง *0.46 ³อัตราแปลงเป็นยางแห้ง *0.94

Update: ณ วันที่ 2 มี.ค. 2569

สินค้าไก่เนื้อ

ตารางแสดงข้อมูลพื้นฐานไก่เนื้อ

รายการ	ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	เฉลี่ย	ปี 2569
1. การผลิตโลก (ล้านตัน) ^{1/}	103.81	104.20	107.55	105.19	109.61
2. การผลิตไทย (ล้านตัว)	1,974	2,051	2,072	2,033	2,082 ^{4/}
ผลผลิต (ล้านตัน)	3.37	3.52	3.56	3.48	3.49
3. ส่งออก ^{2/}					
- ไก่สดแช่เย็นแช่แข็ง (ล้านตัน)	0.487	0.474	0.508	0.490	0.052
มูลค่า (ล้านบาท)	46,146	47,659	47,347	47,051	3,624
- ไก่แปรรูป (ล้านตัน)	0.596	0.677	0.699	0.657	0.059
มูลค่า (ล้านบาท)	94,547	103,557	103,155	100,420	8,431
4. ความต้องการใช้ (ล้านตัน) ^{3/}	2.26	2.28	2.27	2.27	2.27
5. ราคาที่เกษตรกรขายได้ ^{1/} (บาท/	43.52	40.57	41.97	42.02	42.08
6. ราคาส่งออก (บาท/กก.) ^{3/}					
- ไก่สดแช่เย็นแช่แข็ง	94.87	100.74	93.19	96.27	69.69 (ม.ค.)
- ไก่แปรรูป	158.67	152.91	147.38	152.99	142.90 (ม.ค.)
7. คู่ค้าที่สำคัญ	ญี่ปุ่น สหราชอาณาจักร มาเลเซีย สหภาพยุโรป และจีน				
8. คู่แข่งที่สำคัญ	บราซิล สหรัฐอเมริกา จีน				

^{1/} Livestock and Poultry, World Markets and Trade. USDA Foreign Agricultural Service

^{2/} รวบรวมจากกรมศุลกากร

^{3/} ประมาณการ สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร

^{4/} ประมาณการ ศูนย์สารสนเทศการเกษตร

1. สถานการณ์ในตลาดโลก

ปี 2569 คาดว่าการผลิตเนื้อไก่ของโลกจะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากปี 2568 ร้อยละ 2 เนื่องจากประเทศผู้ผลิตรายใหญ่มีการผลิตเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะจีน บราซิล สหรัฐอเมริกา และสหภาพยุโรป รวมทั้งความต้องการของผู้บริโภคโปรตีนราคาถูกและใช้งานได้หลากหลายยังคงเป็นแรงผลักดันให้เกิดการขยายตัว

ปี 2569 คาดว่าการส่งออกเนื้อไก่ของโลกจะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากปี 2568 ร้อยละ 3 เนื่องจากความต้องการโปรตีนราคาถูกที่เพิ่มขึ้นและการเติบโตของประชากร โดยเป็นการขยายตัวจากการส่งออกของบราซิลและจีน ที่มีผลิตภณฑ์ให้เลือกหลากหลาย ราคาที่แข่งขันได้ ตลาดส่งออกส่วนใหญ่ ได้แก่ ญี่ปุ่นและฮ่องกง รัสเซีย เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และแอฟริกา รวมถึงสหภาพยุโรปและสหราชอาณาจักร

2. สถานการณ์ภายในประเทศ

2.1 การผลิต ปี 2569 คาดว่า ผลผลิตเนื้อไก่ของไทยจะมีปริมาณ 3.49 ล้านตัน เพิ่มขึ้นเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากปี 2568 ร้อยละ 0.46 เนื่องจากความต้องการบริโภคในประเทศเพิ่มขึ้นจากนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจ รวมทั้งความต้องการบริโภคของตลาดต่างประเทศที่เพิ่มขึ้น ประกอบกับความเชื่อมั่นในคุณภาพด้านความปลอดภัย

ในระบบมาตรฐานฟาร์ม โรงงานผลิตและแปรรูปเนื้อสัตว์ปีกที่ได้รับการรับรองมาตรฐานและเป็นที่ยอมรับของประเทศคู่ค้า

2.2 การส่งออก ปี 2569 คาดว่า การส่งออกเนื้อไก่มีปริมาณ 0.12 ล้านตัน ใกล้เคียงกับปี 2568 ขยายตัวเพิ่มขึ้นสอดคล้องกับปริมาณความต้องการของตลาด ทั้งตลาดส่งออกเดิมและตลาดส่งออกใหม่ที่มีศักยภาพในภูมิภาคเอเชียและตะวันออกกลาง

2.3 การบริโภคเนื้อไก่ปี 2569 คาดว่า มีปริมาณเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากปี 2568 ร้อยละ 0.10 เนื่องจากเนื้อไก่เป็นอาหารโปรตีนที่มีราคาไม่แพง รวมทั้งมีผลิตภัณฑ์แปรรูปพร้อมรับประทานที่หลากหลายสอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคสมัยใหม่

2.4 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณการผลิตหรือการส่งออกของไทย

1) ประเทศไทยยังต้องพึ่งพาปัจจัยการผลิต และเทคโนโลยีจากต่างประเทศ อาทิ พันธุ์สัตว์ วัตถุดิบอาหารสัตว์ ยาและเวชภัณฑ์

2) ประเทศต่างๆ มีมาตรการที่มีใช้ภาษี (Non-Tariff Measures: NTMs) มากขึ้น เช่น มาตรฐานความปลอดภัยด้านอาหาร (Food safety standards) มาตรฐานสวัสดิภาพสัตว์ (Animal welfare) ตลอดจนการปฏิบัติตามแนวคิดการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน (ESG) ทำให้ผู้ประกอบการต้องปรับตัวและลงทุนในระบบการจัดการและคุณภาพการผลิตเพิ่มขึ้น

3) อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศในหลายประเทศรวมถึงค่าเงินบาท ยังมีแนวโน้มผันผวนส่งผลต่อความสามารถในแข่งขันด้านราคาสินค้าไก่ของไทยกับประเทศคู่แข่ง

4) ประเทศคู่ค้ายอมรับและเชื่อมั่นในเรื่อง Compartment และ Traceability มาตรการควบคุมป้องกันโรคระบาดสัตว์ที่เข้มงวดของไทย รวมถึงการรับรองมาตรฐานโรงงานแปรรูปและส่งออกเนื้อ

3. ประเมินผลกระทบจากสงครามระหว่างสหรัฐ อิสราเอล และอิหร่าน

3.1 ต้นทุนการผลิตปรับตัวสูงขึ้น ซึ่งได้รับผลกระทบมากจากราคาวัตถุดิบอาหารสัตว์ ได้แก่ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และกากถั่วเหลืองเป็นส่วนประกอบหลักของอาหาร ต้นทุนการเลี้ยงไก่เนื้อเพิ่มขึ้น อาจทำให้ราคาไก่เนื้อของประเทศไทยปรับตัวสูงขึ้นตามต้นทุนการผลิต

3.2 การส่งออกไก่เนื้อแปรรูปของไทย เนื่องจากเนื้อไก่เป็นสินค้าส่งออกหลักของไทย อาจประสบปัญหาในด้านการขนส่งโลจิสติกส์ เส้นทางขนส่งมีการเปลี่ยนแปลง ราคาน้ำมันและค่าระวางเรือมีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้น ทำให้ต้นทุนการขนส่งสูงขึ้น รวมถึงระยะเวลาเพิ่มขึ้นในการขนส่ง เป็นเหตุให้ราคาเนื้อไก่ในตลาดโลกปรับตัวสูงขึ้นกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันของไทย

3.3 ตลาดส่งออกไก่สดแช่แข็งปี 2568 ได้แก่ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ และโอมาน มูลค่าส่งออกรวม 2,143 ล้านบาท ปี 2569 (ม.ค.) มูลค่า 106.74 ล้านบาท

3.4 ตลาดส่งออกไก่แปรรูป ได้แก่ กาตาร์ มูลค่าส่งออกปี 2568 รวม 58.20 ล้านบาท ปี 2569 (ม.ค.) มูลค่า 27.54 ล้านบาท

สินค้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

1. สถานการณ์ด้านการผลิต

1.1 ปี 2566/67 - 2568/69 มีเนื้อที่เพาะปลูกเฉลี่ย 6.43 ล้านไร่ และผลผลิตเฉลี่ย 4.95 ล้านตัน สำหรับปี 2568/69 มีเนื้อที่เพาะปลูก 6.71 ล้านไร่ เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาร้อยละ 6.68 เนื่องจากปริมาณน้ำเพียงพอต่อการเพาะปลูก ประกอบกับเกษตรกรบางรายปรับเปลี่ยนจากการปลูกมันสำปะหลังโรงงานที่ได้รับผลกระทบจากโรคใบด่างมาปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์เพิ่มขึ้น ส่วนผลผลิตมีปริมาณ 5.33 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาร้อยละ 8.33 เนื่องจากปริมาณน้ำเพียงพอต่อการเพาะปลูก อีกทั้งเกษตรกรมีการใช้เมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพจากเอกชนที่ให้ผลผลิตสูง และมีความต้านทานโรคได้ดี ประกอบกับเกษตรกรสามารถควบคุมโรคและแมลงศัตรูพืชที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

1.2 ต้นทุนการผลิต ปี 2566/67 - 2568/69 เฉลี่ยกิโลกรัมละ 6.91 บาท โดยต้นทุนการผลิตที่สำคัญ ได้แก่ ค่าปุ๋ย (ร้อยละ 21.49) และค่าพันธุ์ (ร้อยละ 12.07) สำหรับปี 2568/69 ต้นทุนการผลิตกิโลกรัมละ 6.76 บาท ลดลงจากปีที่ผ่านมาร้อยละ 1.31 เนื่องจากต้นทุนค่าปุ๋ย ค่ายาปราบศัตรูพืช/วัชพืช และค่าน้ำมันเชื้อเพลิงปรับตัวลดลงเล็กน้อย

2. สถานการณ์ด้านการตลาด

2.1 การนำเข้า ปี 2566 - 2568 มีปริมาณเฉลี่ย 1.60 ล้านตัน มูลค่า 16,266.73 ล้านบาท แหล่งนำเข้าที่สำคัญ ได้แก่ เมียนมา (ร้อยละ 89.12) สปป.ลาว (ร้อยละ 10.04) และกัมพูชา (ร้อยละ 0.84) เนื่องจากผลผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในประเทศปรับตัวเพิ่มขึ้น ประกอบกับผู้ประกอบการยังมีสต็อกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์เพียงพอต่อความต้องการใช้

สำหรับปี 2569 (เดือนมกราคม) การนำเข้ามีปริมาณ 0.019 ล้านตัน มูลค่า 164.78 ล้านบาท ประเทศนำเข้าสำคัญ ได้แก่ เมียนมา (ร้อยละ 100)

2.2 การส่งออก ปี 2566 - 2568 มีปริมาณเฉลี่ย 47.07 ล้านตัน มูลค่า 0.88 ล้านบาท แหล่งส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ อินโดนีเซีย (ร้อยละ 79.85) และอื่นๆ (ร้อยละ 20.15) เนื่องจากผลผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในประเทศไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้ สำหรับปี 2569 (เดือนมกราคม) ยังไม่มีรายงานการส่งออก

2.3 ปี 2566 - 2568 ความต้องการใช้เฉลี่ย 8.80 ล้านตัน ในปี 2567 ความต้องการใช้มีปริมาณ 8.99 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปี 2566 ร้อยละ 6.52 และปรับตัวลดลงเหลือ 8.97 ล้านตัน ในปี 2568 หรือลดลงร้อยละ 0.22 สำหรับปี 2569 คาดว่าความต้องการใช้มีปริมาณ 9.26 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 8.97 ล้านตัน ในปี 2568 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.23 เนื่องจากการขยายตัวของจำนวนประชากรสัตว์ในภาคอุตสาหกรรมเลี้ยงสัตว์ โดยเฉพาะ ไก่เนื้อ ไก่ไข่ และสุกร ทำให้ความต้องการใช้ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์เพื่อเป็นวัตถุดิบอาหารสัตว์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

2.4 ในปี 2566 - 2568 ราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่เกษตรกรขายได้ความชื้นไม่เกิน 14.5% เฉลี่ยกิโลกรัมละ 8.47 บาท เนื่องจากสถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างรัสเซีย - ยูเครน เริ่มผ่อนคลายลง ประกอบกับประเทศผู้ผลิตสามารถผลิตได้มากขึ้น ส่งผลให้ราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในตลาดโลกทยอยปรับตัวลดลงรวมทั้งของประเทศไทยด้วย

สำหรับปี 2569 ราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่เกษตรกรขายได้ความชื้นไม่เกิน 14.5% (เดือนมกราคม 2569) กิโลกรัมละ 7.90 บาท ลดลงจากกิโลกรัมละ 8.61 บาท ในช่วงเดียวกันของปี 2568 ร้อยละ 8.25 เนื่องจากผลผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในประเทศเพิ่มขึ้น ประกอบกับผู้ประกอบการยังมีสต็อกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่เพียงพอต่อความต้องการใช้ ส่งผลให้ราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่เกษตรกรขายได้ปรับตัวลดลง

3. มาตรการที่ดำเนินการ ในปี 2568/69 รัฐบาลได้ดำเนินมาตรการรักษาเสถียรภาพราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ จำนวน 2 โครงการ เพิ่มช่องทางการตลาด จำนวน 1 โครงการ และมาตรการส่งเสริมการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ จำนวน 1 โครงการ รายละเอียด (มติ ครม. วันที่ 11 พฤศจิกายน 2568) ดังนี้

3.1 มาตรการรักษาเสถียรภาพราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปี 2568/69 จำนวน 2 โครงการ วงเงินงบประมาณ 55.00 ล้านบาท ได้แก่

3.1.1 โครงการชดเชยดอกเบี้ยในการเก็บสต็อกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปีการผลิต 2568/69 โดยการสนับสนุนดอกเบี้ยแก่ผู้ประกอบการค้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และ/หรือใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตอาหารสัตว์ที่กู้ยืมเงินจากธนาคารพาณิชย์/ธนาคารของรัฐ เพื่อเพิ่มสภาพคล่องให้สามารถรับซื้อข้าวโพดเลี้ยงสัตว์จากเกษตรกรโดยไม่ต้องเร่งระบายผลผลิต เป้าหมาย 200,000 ตัน รัฐบาลชดเชยดอกเบี้ยแก่ผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการฯ ในอัตราร้อยละ 3.00 ต่อปี ตามระยะเวลาที่เก็บสต็อกไว้ 60 - 120 วัน วงเงินงบประมาณ 20.00 ล้านบาท ระยะเวลาโครงการฯ ตั้งแต่วันที่ 11 พฤศจิกายน 2568 - 30 มิถุนายน 2570

3.1.2 โครงการสินเชื่อเพื่อรวบรวมข้าวโพดเลี้ยงสัตว์และสร้างมูลค่าเพิ่มโดยสถาบันเกษตรกร ปี 2568/69 โดยธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) เพื่อสนับสนุนสินเชื่อให้กับสถาบันเกษตรกร ที่ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ในการสร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบันเกษตรกรสำหรับดำเนินธุรกิจ เป้าหมาย 100,000 ตัน ธ.ก.ส. อัตราดอกเบี้ยลูกค้านิติบุคคลชั้นดี (MLR) บวกอัตราขึ้นความเสี่ยง (ซึ่งปัจจุบัน MLR เท่ากับ ร้อยละ 6.125) โดยสถาบันเกษตรกรผู้กู้รับภาระอัตราดอกเบี้ยอยู่ที่ร้อยละ 1 ต่อปี และรัฐบาลสนับสนุนดอกเบี้ยแก่ ธ.ก.ส. ในอัตราร้อยละ 3.50 ต่อปี เป็นระยะเวลาไม่เกิน 12 เดือน สำหรับดอกเบี้ยส่วนที่เหลือ ธ.ก.ส. รับผิดชอบ วงเงินงบประมาณ 35.00 ล้านบาท ระยะเวลาโครงการฯ ตั้งแต่วันที่ 11 พฤศจิกายน 2568 - 30 มิถุนายน 2570

3.2 มาตรการเพิ่มช่องทางการตลาด จำนวน 1 โครงการ ได้แก่ โครงการเพิ่มช่องทางการตลาดข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปี 2568/69 เพื่อเพิ่มช่องทางการจำหน่ายให้กับเกษตรกรผ่านผู้ประกอบการนอกพื้นที่ เพื่อให้เกิดการแข่งขันด้านราคา โดยกรมการค้าภายในจะทำหน้าที่ประสานกับองค์การคลังสินค้า/ผู้รับซื้อนอกพื้นที่ให้เข้าไปรับซื้อผลผลิตในพื้นที่ที่มีผลผลิตออกสู่ตลาดมาก เป้าหมายผลผลิต 100,000 ตัน สนับสนุนค่าบริหารจัดการ ไม่เกิน 500 บาทต่อตัน วงเงินงบประมาณ 51.50 ล้านบาท ระยะเวลาโครงการฯ ตั้งแต่ 11 พฤศจิกายน 2568 - 30 กันยายน 2569

3.3 มาตรการส่งเสริมการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ จำนวน 1 โครงการ ได้แก่ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการเพาะปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปี 2568/69 โดย ธ.ก.ส. เพื่อสนับสนุนเงินทุนสหกรณ์การเกษตร หรือเกษตรกรทั่วไป ในการพัฒนาการผลิตของเกษตรกร โดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม และเป็นการช่วยเหลือเกษตรกรในการเพิ่มผลผลิตคุณภาพ และลดต้นทุนการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เป้าหมายเกษตรกร จำนวน 10,000 ราย วงเงินรายละไม่เกิน 230,000 บาท กำหนดชำระคืนไม่เกิน 5 ปี รัฐบาลชดเชยดอกเบี้ย ร้อยละ 3.00 ต่อปี ระยะเวลาไม่เกิน 24 เดือน นับแต่วันกู้ วงเงินงบประมาณ 138.00 ล้านบาท ระยะเวลาโครงการฯ 11 พฤศจิกายน 2568 - 31 ตุลาคม 2571

3.4 มาตรการด้านราคา คณะกรรมการนโยบายและบริหารจัดการข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (นบขพ.) ได้มีมติเมื่อวันที่ 28 สิงหาคม 2568 เห็นชอบการกำหนดราคารับซื้อข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในประเทศสำหรับความชื้นที่ 30% ในพื้นที่จังหวัดเพชรบูรณ์ กำแพงเพชร ชัยภูมิ พิจิตร และอุทัยธานี ในราคากิโลกรัมละ 7.05 บาท และความชื้นที่ 14.5% ในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ในราคากิโลกรัมละ 9.80 บาท สำหรับจังหวัดอื่น ให้เป็นไปตามระยะทาง และค่าขนส่งในแต่ละพื้นที่ โดยให้เพิ่มหรือลดราคาตามราคาการหักลดน้ำหนักเมล็ดข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่มีความชื้นเพื่อเป็นหลักประกันราคาผลผลิตของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในประเทศ

ในการนี้ กระทรวงพาณิชย์ได้ออกประกาศ เรื่อง ราคารับซื้อข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในประเทศ ประจำปี 2568/69 ลงวันที่ 29 สิงหาคม 2568 เพื่อให้การรับซื้อข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ของเกษตรกร ผู้รวบรวม และโรงงานอาหารสัตว์ มีความเหมาะสม เป็นธรรม โดยประกาศฉบับนี้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 30 สิงหาคม 2568 จนถึงวันที่ 31 กรกฎาคม 2569

3.5 มาตรการนำเข้า (มติ ครม. วันที่ 11 พฤศจิกายน 2568)

3.5.1 มาตรการการนำเข้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่ไม่มีกระบวนการผลิตที่เกี่ยวข้องกับการเผา มีวัตถุประสงค์เพื่อลดปัญหาหมอกควัน และฝุ่น PM2.5 ข้ามพรมแดน โดยแบ่งการดำเนินงานออกเป็น 2 ระยะ ได้แก่ (1) มาตรการระยะปรับตัว (Transition Period) เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2569 ไปจนกระทั่งพระราชบัญญัติบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ. มีผลบังคับใช้ และ (2) ระยะบังคับใช้เต็มรูปแบบ (Full Implementation Period) เริ่มตั้งแต่พระราชบัญญัติบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ. มีผลบังคับใช้

3.5.2 มาตรการนำเข้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ภายใต้กรอบองค์การการค้าโลก (WTO) กำหนดให้องค์การคลังสินค้า (อคส.) และผู้นำเข้าทั่วไปนำเข้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์และข้าวสาลีในโควตา อัตราภาษีร้อยละ 0 ปริมาณ 1 ล้านตัน โดยต้องรับซื้อข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในประเทศปริมาณ 3 ส่วน ต่อการนำเข้า 1 ส่วน

3.5.3 มาตรการนำเข้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ภายใต้กรอบความตกลงอาเซียน (ATIGA) กำหนดให้ อคส. นำเข้าไม่จำกัดช่วงเวลา ไม่จำกัดปริมาณ สำหรับผู้นำเข้าทั่วไป กำหนดเวลานำเข้า 1 กุมภาพันธ์ - 30 มิถุนายน 2569

4. ประเมินผลกระทบจากสงครามระหว่างสหรัฐอเมริกา - อิสราเอล - อิหร่าน

แม้การอนุญาตให้นำเข้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ภายใต้กรอบ WTO จะช่วยเพิ่มวัตถุดิบสำหรับอุตสาหกรรมอาหารสัตว์ แต่สถานการณ์สงครามอาจทำให้ต้นทุนขนส่งสูงขึ้นจากราคาพลังงานโลกที่ปรับตัวเพิ่มขึ้น ขณะเดียวกันสินค้าทดแทน เช่น ข้าวสาลี และบาร์เลย์ ก็ได้รับผลกระทบด้านต้นทุนเช่นกัน ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตอาหารสัตว์ของไทยปรับตัวสูงขึ้น และกระทบต่อเนื่องถึงการส่งออกอาหารสัตว์และอาหารสัตว์เลี้ยง ซึ่งไทยเป็นผู้ส่งออกสำคัญของโลก ตลอดจนถึงต้นทุนภาคปศุสัตว์ที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามไปด้วย

ตารางแสดงข้อมูลพื้นฐานข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

รายการ	ปี 2566/67 (2566)	ปี 2567/68 (2567)	ปี 2568/69 (2568)	เฉลี่ย 2566 - 2568	ปี 2569/70* (2569)
1. พื้นที่ (ล้านไร่) ^{1/}	6.28	6.29	6.71	6.43	6.94*
2. ผลผลิต (ล้านตัน) ^{1/}	4.61	4.92	5.33	4.95	5.56*
3. ต้นทุน (บาท/กก.)	7.13	6.85	6.76	6.91	6.76*
4. นำเข้า ^{2/}					
ปริมาณ (ล้านตัน)	1.33	2.01	1.46	1.60	0.019 (ม.ค. 69)
มูลค่า (ล้านบาท)	15,187.93	19,426.90	14,185.36	16,266.73	164.78 (ม.ค. 69)
5. ส่งออก ^{2/}					
ปริมาณ (ตัน)	140.72	-	0.49	47.07	-
มูลค่า (ล้านบาท)	2.41	-	0.22	0.88	-
6. ความต้องการใช้ ^{3/} (ล้านตัน)	8.44	8.99	8.97	8.80	9.26*
7. ราคาที่เกษตรกรขายได้ ^{1/} (บาท/กก.)	9.21	8.35	7.86	8.47	7.90 (ม.ค. 69)
8. ราคานำเข้า (บาท/กก.)	11.41	9.66	9.74	10.27	8.44 (ม.ค. 69)
ประเทศคู่ค้า	เมียนมา สเปน ลาว กัมพูชา				
ประเทศคู่แข่ง	สหรัฐอเมริกา บราซิล อาร์เจนติน่า				

ที่มา : *ข้อมูลพยากรณ์ ปี 2569/70

^{1/}สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

^{2/} กรมศุลกากร

^{3/} สมาคมผู้ผลิตอาหารสัตว์ไทย

ถั่วเหลือง

1. สถานการณ์การผลิต/การตลาด

1.1 คาดการณ์ปี 2569/70 คาดว่าผลผลิตและเนื้อที่เพาะปลูกลดลงจากปีที่ผ่านมา โดยปี 2569/70 คาดว่ามีเนื้อที่เพาะปลูก 57,069 ไร่ ผลผลิต 15,627 ตัน ลดลงจาก 58,488 ล้านไร่ ผลผลิต 15,668 ตัน ในปี 2568/69 ร้อยละ 2.43 และร้อยละ 0.26 เนื่องจากเกษตรกรปรับเปลี่ยนพื้นที่ไปปลูกพืชอื่นที่ให้ผลตอบแทนมากกว่าถั่วเหลือง เช่น ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ รวมทั้งขาดแคลนแรงงานในการผลิต และขาดแคลนเมล็ดพันธุ์คุณภาพดี เป็นต้น แต่ผลผลิตต่อไร่ 274 กิโลกรัม เพิ่มขึ้นจาก 268 กิโลกรัม ของปี 2568/69 ร้อยละ 2.24

1.2 การนำเข้า ปี 2568 มีปริมาณ 4.282 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปริมาณ 3.871 ล้านตัน ของปี 2568 ร้อยละ 10.62 แต่ปี 2568 มูลค่า 63,741 ล้านบาท ลดลงจากมูลค่า 68,470 ล้านบาท ร้อยละ 6.91 ตามลำดับ โดยประเทศนำเข้าที่สำคัญ ได้แก่ บราซิล สหรัฐอเมริกา

ปี 2569 การนำเข้า (มกราคม) มีปริมาณ 0.215 ล้านตัน ลดลงจากปริมาณ 0.447 ล้านตัน ในช่วงเดียวกันของปี 2568 ร้อยละ 51.88 และมูลค่า 3,252 ล้านบาท ลดลงจากมูลค่า 7,222 ล้านบาท ในช่วงเดียวกันของปี 2568 ร้อยละ 54.96

1.3 การส่งออก ปี 2568 มีปริมาณ 241 ตัน มูลค่า 6.82 ล้านบาท ลดลงจาก ปริมาณ 246 ตัน มูลค่า 7.91 ล้านบาท ของปี 2567 ร้อยละ 2.03 และ ร้อยละ 13.78 ตามลำดับ โดยประเทศส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ สเปน, ลาว และกัมพูชา

ปี 2569 การส่งออก (มกราคม) มีปริมาณ 28 ตัน มูลค่า 0.92 ล้านบาท ลดลงจากปริมาณ 8 ตัน มูลค่า 0.39 ล้านบาท ในช่วงเดียวกันของปี 2568

1.4 ความต้องการใช้ ปี 2569 คาดว่าจะมีความต้องการใช้ 4.35 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 4.30 ล้านตัน จากปี 2568 ร้อยละ 1.22 ซึ่งเป็นการนำเข้าถึงร้อยละ 99.58 โดยใช้ในอุตสาหกรรมสกัดน้ำมัน อาหารสัตว์ และแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหาร

1.5 ราคาเมล็ดถั่วเหลืองเกรดคละที่เกษตรกรขายได้ ปี 2568 เฉลี่ยกิโลกรัมละ 17.69 ลดลงจาก กิโลกรัมละ 20.17 บาท ของปี 2567 ร้อยละ 12.30 เนื่องจากคุณภาพของผลผลิตไม่ตรงตามความต้องการของผู้ประกอบการ สำหรับราคานำเข้าเมล็ดถั่วเหลือง ณ ท่าเรือเกาะสีชัง เฉลี่ยกิโลกรัมละ 14.89 บาท

ราคาเมล็ดถั่วเหลืองเกรดคละที่เกษตรกรขายได้ ปี 2569 (เดือนมกราคม – กุมภาพันธ์) ไม่มีรายงานราคาเมล็ดถั่วเหลืองเกรดคละที่เกษตรกรขายได้

2. มาตรการดำเนินการ : การเปิดตลาดและการบริหารการนำเข้าคราวละ 3 ปี ไม่จำกัดปริมาณ อัตราภาษีร้อยละ 0 และขอความร่วมมือให้ผู้มีสิทธินำเข้ารับซื้อในราคาตามกลไกตลาดแต่ไม่ต่ำกว่าราคาขั้นต่ำตามชั้นคุณภาพที่กำหนด รวมทั้งให้การสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการรวบรวมผลผลิตเมล็ดถั่วเหลืองให้กับสหกรณ์การเกษตร/วิสาหกิจ ในราคากิโลกรัมละ 2 บาท ทุกชั้นเกรดคุณภาพ

ราคาขั้นต่ำเมล็ดถั่วเหลือง ณ ไร้ณา และ ณ หน้าโรงงาน กทม. ปี 2569 -2571

หน่วย: บาทต่อกิโลกรัม

ชั้นคุณภาพ	ณ ไร้ณา	ณ หน้าโรงงาน กทม.
สกัดน้ำมัน	22.00	22.75
ผลิตอาหารสัตว์	22.25	23.00
แปรรูปผลิตภัณฑ์อาหาร	24.25	25.00

3. ผลกระทบ

3.1 ถั่วเหลืองใช้ในอุตสาหกรรมสกัดน้ำมัน (ร้อยละ 78) ผลิตอาหารสัตว์ (ร้อยละ 20) และแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหาร (ร้อยละ 2) โดยไทยนำเข้าเมล็ดถั่วเหลืองประมาณ 200,000 - 400,000 ตันต่อเดือน เนื่องจากถั่วเหลืองไม่สามารถสต็อกไว้นานได้เนื่องจากเป็นพืชน้ำมันหากเก็บไว้นานจะส่งผลต่อคุณภาพเมล็ดถั่วเหลือง เมื่อนำไปเข้าสู่กระบวนการผลิตจะทำให้สินค้าไม่ได้คุณภาพ โดยสต็อกจะอยู่ประมาณ 500,000 ตันต่อเดือน ขณะที่การใช้เมล็ดถั่วเหลืองอยู่ที่ประมาณ 310,000 - 350,000 ตันต่อเดือน ทำให้ต้องมีการนำเข้าอย่างต่อเนื่อง หากไม่สามารถนำเข้าได้อย่างต่อเนื่องจะส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมอาหารและอุตสาหกรรมอาหารสัตว์ ซึ่งอุตสาหกรรมอาหารสัตว์มีการใช้กากถั่วเหลืองที่ได้จากการสกัดน้ำมันเป็นวัตถุดิบในการผลิตอาหารสัตว์ โดยประเทศไทยมีการนำเข้ากากถั่วเหลืองปีละ 2.80 - 3.20 ล้านตัน

3.2 ไทยนำเข้าเมล็ดถั่วเหลืองจากต่างประเทศประมาณ 3.20 - 4.20 ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ 99.58 ของความต้องการใช้ในประเทศ โดยส่วนใหญ่นำเข้าจากประเทศบราซิล (ร้อยละ 80 - 85) และสหรัฐอเมริกา (ร้อยละ 11 -13) ซึ่งเส้นทางการขนส่งทางเรือไม่ผ่านบริเวณภูมิภาคที่มีการปะทะจึงคาดว่าสามารถที่จะนำเข้ามาถั่วเหลืองได้ แต่อย่างไรก็ตามค่าใช้จ่ายในการขนส่งก็จะเพิ่มขึ้นจากค่าระวางเรือ ค่าประกันภัย ค่าน้ำมัน ทำให้ราคานำเข้าเมล็ดถั่วเหลืองปรับตัวสูงขึ้น ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อต้นทุนการผลิตสินค้าในประเทศเพิ่มขึ้น

ตารางแสดงข้อมูลพื้นฐานถั่วเหลือง

รายการ	ปี 2566/67 (2566)	ปี 2567/68 (2567)	ปี 2568/69 (2568)	เฉลี่ย (2566 - 2568)	ปี 2569/70 ^{4/} (2569)
1. พื้นที่ (ไร่) ^{1/}	66,121	61,142	58,488	61,917	57,069
2. ผลผลิต (ตัน) ^{1/}	16,899	16,347	15,875	16,241	15,627
3. นำเข้า ^{2/}					
3.1 เมล็ดถั่วเหลือง					(ม.ค.)
ปริมาณ (ล้านตัน)	3.285	3.871	4.282	3.813	0.215
มูลค่า (ล้านบาท)	69,955	68,470	63,741	67,389	3,252
3.2 กากถั่วเหลือง					(ม.ค.)
ปริมาณ (ล้านตัน)	3.154	2.833	3.212	3.066	0.122
มูลค่า (ล้านบาท)	62,011	48,552	41,036	50,533	1,545
4. ส่งออก ^{2/}					
4.1 เมล็ดถั่วเหลือง					(ม.ค.)
ปริมาณ (ตัน)	299	246	241	262	28
มูลค่า (ล้านบาท)	10.16	7.91	4.42	8.30	0.92
4.2 กากถั่วเหลือง					(ม.ค.)
ปริมาณ (ล้านตัน)	0.08	0.08	0.14	0.10	0.01
มูลค่า (ล้านบาท)	1,663	1,485	2,157	1,768	149
5. ปริมาณความต้องการใช้ ^{3/} เมล็ดถั่วเหลืองในประเทศ (ล้านตัน)	3.30	3.89	4.30	3.83	4.35
6. ราคาที่เกษตรกรขายได้ ^{1/} (บาท/กก.)	23.33	20.17	17.69	20.40	- (ม.ค. - ก.พ.)
7. ราคานำเข้า (บาท/กก.)					
- เมล็ดถั่วเหลือง	21.30	17.69	14.89	17.96	15.11 (ม.ค.)
- กากถั่วเหลือง	19.66	17.14	12.78	16.53	12.67 (ม.ค.)
ประเทศคู่ค้า					
เมล็ดถั่วเหลือง	บราซิล (87%) สหรัฐอเมริกา (11%) แคนาดา (1%)				
กากถั่วเหลือง	บราซิล (93%) อาร์เจนตินา (5%) สหรัฐอเมริกา (0.73%)				

ที่มา : ^{1/}สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร^{2/} กรมศุลกากร^{3/} และ ^{4/} ประเมินการ

สถานการณ์ยางพารา

ปี 2568 ปริมาณการส่งออกยางพาราไทยไปตลาดโลก 4,110,450.65 ตัน มูลค่า 289,472.76 ล้านบาท ส่งออกไปตะวันออกกลาง 64,133.88 ตัน ร้อยละ 1.56 มูลค่า 4,534.08 ล้านบาท ร้อยละ 1.56 ซึ่งเป็นสัดส่วนน้อยเมื่อเทียบกับการส่งออกไปประเทศอื่น ๆ (ปริมาณส่งออกหลักไปจีน ร้อยละ 63.26) โดยส่งออกไปประเทศในภูมิภาคตะวันออกกลาง 3 อันดับแรก ได้แก่ ตุรกี สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ และอิหร่าน ตามลำดับ ส่งออกผลิตภัณฑ์ชั้นกลาง 3 อันดับแรก ได้แก่ ยางแท่ง ร้อยละ 45.76 น้ำยางข้น ร้อยละ 34.47 และยางแผ่นรมควัน ร้อยละ 18.50 ตามลำดับ

จากสถานการณ์ความขัดแย้ง การปิดช่องแคบฮาร์มุซซึ่งเป็นเส้นทางขนส่งสำคัญของทั้งน้ำมันและปุ๋ย จะกระทบต่อยางพารา ได้แก่ 1) ด้านราคายางพารา น้ำมันดิบซึ่งเป็นสารตั้งต้นสำหรับนำมาผลิตยางสังเคราะห์ซึ่งเป็นสินค้าทดแทนยางพาราธรรมชาติ เมื่อราคาน้ำมันดิบปรับสูงขึ้น จะทำให้ราคายางสังเคราะห์ปรับสูงขึ้น ผู้ประกอบการจึงใช้ยางพาราธรรมชาติทดแทนยางสังเคราะห์ในอุตสาหกรรม ทำให้ความต้องการและราคายางพาราธรรมชาติในประเทศปรับตัวสูงขึ้นด้วย 2) ต้นทุนปัจจัยการผลิต เมื่อน้ำมันดิบและปริมาณปุ๋ยที่ออกสู่ตลาดลดลง ราคาปัจจัยการผลิตและต้นทุนของเกษตรกรเพิ่มสูงขึ้น ส่งผลต่อรายได้ของเกษตรกรลดลง

สินค้าปลาดิบ

1. สถานการณ์ปลาดิบในตลาดโลก

ปี 2569 ผลผลิตปลาดิบของโลกคาดว่าจะมีปริมาณ 5.27 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 5.22 ล้านตันของปี 2568 ร้อยละ 0.96 เนื่องจาก คาดว่าประเทศเปรูซึ่งเป็นผู้ผลิตปลาดิบอันดับหนึ่งของโลกยังคงกำหนดปริมาณโควตาการจับปลาที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากปี 2568 โดยการผลิตปลาดิบที่ใช้วัตถุดิบที่เป็นปลา อาทิ ปลา กะตัก (Anchovy) และปลาหลังเขียวที่ได้จากการทำประมง (By Catch) คิดเป็นร้อยละ 30 และส่วนที่มาจากผลิตภัณฑ์ผลพลอยได้จากการแปรรูปอาหารทะเล (By Product) คิดเป็นร้อยละ 70 ส่วนประเทศผู้ผลิตที่สำคัญอื่น ๆ ได้แก่ เวียดนาม จีน สหภาพยุโรป (27) ชิลี และไทย ความต้องการใช้ปลาดิบของโลก คาดว่าจะมีปริมาณ 5.73 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 5.72 ล้านตัน ของปี 2568 ร้อยละ 0.17 แม้ว่าความต้องการใช้ปลาดิบสำหรับเป็นวัตถุดิบอาหารสัตว์จะลดลงในปี 2568 แต่คาดว่าความต้องการใช้ปลาดิบสำหรับอุตสาหกรรมภาคปศุสัตว์และประมงโดยเฉพาะการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำมีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นในภูมิภาคต่าง ๆ ประกอบกับราคาวัตถุดิบจากเนื้อสัตว์ป่นอื่นเพื่อทดแทนโปรตีนที่ได้จากปลาดิบมีแนวโน้มสูงขึ้น ส่งผลให้ความต้องการใช้ปลาดิบสำหรับเป็นวัตถุดิบอาหารสัตว์เพิ่มขึ้นเล็กน้อย

จากสถานการณ์ความขัดแย้ง ไม่ส่งผลกระทบต่อปริมาณการผลิตและการนำเข้าปลาดิบ เนื่องจากภูมิภาคตะวันออกกลางไม่ได้เป็นแหล่งผลิตปลาดิบ และตลาดปลาดิบของไทย อย่างไรก็ตาม ความขัดแย้งดังกล่าว จะส่งผลกระทบต่อความไม่สะดวกในการขนส่ง ทำให้ราคาน้ำมันมีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้น และอาจส่งผลกระทบต่อระบบการชำระเงิน ระบบโลจิสติกส์ทำให้ค่าขนส่ง และค่าระวางเรือปรับตัวสูงขึ้นตามไปด้วย จึงเป็นเหตุให้ราคาปลาดิบในตลาดโลกปรับตัวสูงขึ้น **ซึ่งไม่ได้รับผลกระทบทางตรงแต่จะส่งผลกระทบทางอ้อมต่อต้นทุนการผลิตของเกษตรกร** เนื่องจากปลาดิบเป็นส่วนที่สำคัญต่อต้นทุนค่าอาหารสำหรับปศุสัตว์และสัตว์น้ำ ประมาณร้อยละ 10 - 20

2. สถานการณ์ภายในประเทศ

2.1 การผลิต

ปี 2569 ผลผลิตปลาดิบของไทยคาดว่าจะมีปริมาณ 0.25 ล้านตัน ใกล้เคียงกับปี 2568 เนื่องจากมีการวางแผนการผลิตปลาดิบให้มีความสอดคล้องกับความต้องการใช้ปลาดิบสำหรับอุตสาหกรรมภาคปศุสัตว์และประมงที่มีอย่างต่อเนื่อง

2.2 การส่งออก

ปี 2569 การส่งออกปลาดิบของไทย คาดว่ามีปริมาณ 0.16 ล้านตัน ใกล้เคียงกับปี 2568 เนื่องจากการส่งออกปลาดิบของไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากความต้องการใช้ปลาดิบของตลาดโลกที่มีอย่างต่อเนื่อง

2.3 การนำเข้า

ปี 2569 การนำเข้าปลาดิบของไทย คาดว่าจะมีปริมาณ 0.05 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปี 2568 เล็กน้อย เนื่องจากความต้องการใช้ปลาดิบในการผลิตอาหารสัตว์น้ำเพื่อใช้ในประเทศและเพื่อส่งออกใกล้เคียงกับปีที่ผ่านมา

2.4 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการผลิตหรือการส่งออก

2.4.1 การผลิต

การผลิตปลาป่นในปัจจุบัน มักประสบปัญหาจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศที่แปรปรวน ประกอบด้วย ภัยธรรมชาติที่มีความถี่ในการเกิดภัยธรรมชาติมากขึ้น โดยเฉพาะการเกิดธรณีพิบัติภัย (แผ่นดินไหว) รวมถึงเกิดมรสุมมากขึ้น โดยเฉพาะในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทำให้เกิดผลกระทบต่อฤดูกาลวางไข่และการผสมพันธุ์ของปลาทะเลซึ่งมีผลต่อการประกาศโควตาในการจับปลาในแต่ละช่วงฤดูกาล ทำให้ชาวประมงมีต้นทุนในการจับปลาเพิ่มขึ้น การจับปลาของชาวประมงทำได้ยากขึ้น ส่งผลต่อเสถียรภาพและประสิทธิภาพการผลิต และการบริหารจัดการทรัพยากรประมงที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นปัจจัยหลักที่ทำให้สามารถสนองต่อความต้องการของตลาดที่มีการใช้ผลิตภัณฑ์ปลาป่นจากกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ดังนั้น ประเทศผู้ผลิตปลาป่นที่สำคัญ โดยเฉพาะประเทศไทย ควรมีการดำเนินนโยบายเพื่อให้เกิดการบริหารและจัดสรรทรัพยากรประมงอย่างยั่งยืน เพื่อผู้ประกอบการสามารถวางแผนการบริหารจัดการวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตปลาป่นให้สอดคล้องกับสถานการณ์ และจะส่งผลให้ให้ผู้ผลิตปลาป่นไทยสามารถอยู่รอดในธุรกิจได้

2.4.2 การส่งออก

การส่งออกปลาป่นของผู้ประกอบการไทยยังคงส่งออกไปยังประเทศจีนได้อย่างต่อเนื่อง โดยมีสัดส่วนการส่งออกผลิตภัณฑ์ปลาป่นขนาดโปรตีนน้อยกว่าร้อยละ 60 ประมาณร้อยละ 80 – 85 ซึ่งเป็นสัดส่วนที่สูงขึ้นมาก และมีสัดส่วนการส่งออกผลิตภัณฑ์ปลาป่นขนาดโปรตีน ร้อยละ 60 ขึ้นไป โดยประมาณร้อยละ 60 – 65 ซึ่งเป็นสัดส่วนที่สูง เนื่องจากโรงงานผู้ผลิตปลาป่นของไทยส่วนใหญ่ได้รับมาตรฐาน Good Manufacturing Practices (GMP) และ Hazards Analysis and Critical Control Points (HACCP) รวมถึงความร่วมมือจากภาครัฐและเอกชนในการยกระดับมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากล โดยเฉพาะ International Fishmeal and Fish Oil Organization Standard for Responsible Supply Chain of Custody (IFFO RsCoC) และเป็นไปตามการพัฒนาโครงการแนวทางการพัฒนาการประมงอวนลากอ่าวไทยสู่ความยั่งยืนตามแนวปฏิบัติมาตรฐานสากล Fishery Improvement Plan (FIP) ทำให้ตลาดต่างประเทศมีความเชื่อมั่นในการใช้วัตถุดิบปลาป่นของไทยที่มีคุณภาพมากขึ้น และจะสามารถช่วยให้ผู้ประกอบการปลาป่นสามารถส่งออกและแข่งขันได้ดีขึ้น อย่างไรก็ตาม คู่แข่งที่สำคัญของไทย คือ อินเดีย ซึ่งแหล่งการทำประมงในมหาสมุทรอินเดียยังคงมีความอุดมสมบูรณ์ทางทรัพยากรทางทะเล โดยเฉพาะมหาสมุทรอินเดียตอนใต้ แม้ว่าผู้ประกอบการโรงงานผู้ผลิตปลาป่นของอินเดียจะยังมีข้อจำกัดด้านมาตรฐานในการผลิตปลาป่นเพื่อการส่งออก แต่ถือเป็นประเทศที่มีศักยภาพด้านการเป็นแหล่งวัตถุดิบในการผลิตปลาป่นที่ประเทศคู่ค้า โดยเฉพาะประเทศจีนให้ความสำคัญในการเป็นแหล่งนำเข้าเพื่อทดแทนการนำเข้าจากประเทศเปรู และภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ดังนั้น ผู้ประกอบการโรงงานผู้ผลิตปลาป่น ควรหาตลาดส่งออกใหม่ เพื่อลดการพึ่งพาการส่งออกตลาดจีนเพียงตลาดเดียว อาทิ ภูมิภาคตะวันออกกลาง ซึ่งมีแนวโน้มในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำมากขึ้น อย่างไรก็ตาม จากผลกระทบความขัดแย้งในภูมิภาคตะวันออกกลาง อาจส่งผลกระทบต่อตลาดใหม่ในระยะสั้น จึงควรติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด

2.4.3 การนำเข้า

ประเทศไทยมีการนำเข้าปลาป่นจากเมียนมาและเวียดนาม คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 60 ของการนำเข้า เนื่องจากทั้ง 2 ประเทศ ยังคงมีทรัพยากรสัตว์น้ำที่สมบูรณ์และเป็นแหล่งวัตถุดิบที่สำคัญในการผลิตปลาป่น ทำให้ไทยมีการนำเข้าผลิตภัณฑ์ปลาป่นขนาดโปรตีน ร้อยละ 60 ขึ้นไป เพื่อใช้เป็นวัตถุดิบของโรงงานแปรรูปเพื่อใช้ในการผลิตผลิตภัณฑ์ปลาป่นเพื่อส่งออกในช่วงที่วัตถุดิบปลาป่นเปิด หรือผลพลอยได้จากโรงงานแปรรูปทูน่ากระป๋องขาดแคลน